

JAHVETTI

**SUOMI
NEUVOSTOLIITON
RADIOSSA**

OY SUOMEN KIRJA

HELSINKI

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Esipuhe	7
Yleiskatsaus Neuvostoliiton Suomeen kohdistamaan radiopropagandaan ai- kana 1. 11. 1939—31. 12. 1941	13
Aseellisen hyökkäyksen propagandavalmistelu 1. 11.—29. 11. 1939	26
Radio bolshevikien apuaselajina talvisodassamme 30. 11. 1939—12. 3. 1940	40
Neuvostoliiton radio-offensiivi puolustustaistelujemme välisen rauhan aikana:	
Ensimmäinen jakso (Tiedustelu): Moskovon rauhasta kesäkuun alku- puolelle 1940	67
Toinen jakso (Hyökkäyksen valmistelu): Kesäkuun alusta lokakuun loppuun 1940	78
Kolmas jakso (Hyökkäys): Lokakuun alusta 1940 maaliskuun loppuun 1941	85
Neljäs jakso (Taktillinen perääntyminen ja uuden hyökkäyksen valmis- telu): Huhtikuun alusta 1941 sodan alkuun.....	125
Radio apuaselajina Neuvostoliiton uuden hyökkäyssodan alkupuolella 23. 6.— 31. 12. 1941	137
Liite	191

ESIPUHE,

joka on myös tarkoitettu luettavaksi.

Nyky aikaista totaalista sotaa käydään kolmella rintamalla: sotilaallisella, taloudellisella, ja henkisellä. Henkisen rintaman ase on propaganda, jota tietysti on muodossa tai toisessa käytetty aina sekä rauhanajan politiikassa että silloin, kun politiikan on täytynyt turvautua voimakeinoihin, siis sotaan. Propagandan vaikutus meidän aikanamme on vain tullut entiseen verrattuna moninkertaiseksi niiden teknillisten välineiden avulla, joita nyt voidaan käyttää sen palveluksessa. Nimenomaan radion osuus henkisen rintaman sodankäynnissä on saavuttanut sellaiset mittasuhteet, että maailmansotaan verrattuna voidaan nykyistä propagandataistelua kutsua radiosodaksi, mitenkään silti aliarvioimatta muiden propagandavälineiden merkitystä.

Juuri Neuvostoliitto on alunpitäen kiinnittänyt erikoista huomiota propaganda-aseeseen. Perustuvathan bolshevikien tulevaisuudensuunnitelmat kokonaan siihen laskelmaan, että eri maissa saatisiin työväestö tai ainakin sen aktiivisin osa bolshevisoitua, minkä jälkeen se Moskovasta käsin johdetun III Internationalen suunnitelmien mukaisesti toimeenpanisi omassa maassaan kommunistisen vallankumouksen, Neuvostoliiton sitä aseellisesti tukiessa kansainvälisen tilanteen kulloinkin sallimissa puitteissa. Vaikka tämä Neuvostoliiton ja III Internationalen samaistettu toiminta diplomaattisista tai puoluetaktillisista syistä useimmiten kiellettiinkin, ovat bolshevikit sen kuitenkin myös virallisesti erinäisissä yhteyksissä tunnustaneet.

Niinpä III Internationalen kuudennessa kongressissa (17. 7.—1. 9. 1928), jossa hyväksyttiin tälle kansainväliselle järjestölle pysyvä ohjelma, päätettiin (§ 32), että »muodollisen aseistariisumisen ja tosiasiallisen varustautumisen välistä vastakohtaa ei ole Neuvostoliitossa, joka valmistaa vallankumouksellista sotaa.» Ja esim. Karl Radek sanoo kommunistien suomeksikin kääntämässä kirjassaan »Kansainvälinen asema ja Neuvostovallan ulkopolitiikka»: »Venäjän Federatiivinen Sosialistinen Neuvostotasavalta ottaa maailman vallankumouksen etujoukkona suojatakseen vallankumousta alkakoon se missä maassa tahansa.» Johdonmukaisesti tämän kannan kanssa muutettiin 10. yleisvenäläisessä neuvostokongressissa 26.12. 1922 Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan nimi ukrainalaisen Frunsen ehdotuksesta Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi »nimenomaan siinä mielessä, että uusi valtio tulisi käsittämään koko maailman.» Tämä uusi nimi, jossa »Venäjä»-nimitys siis katsottiin liian ahtaaksi tulevia tavoitteita varten, otettiin myös Neuvostoliiton perustuslakiin 6. 7. 1923.

Pyrkimys koko maailman alistamiseksi Neuvostoliiton diktaattorien määräysvaltaan on pysynyt myöhemmistä taktillisista heilahduksista huolimatta samana. Ero on vain siinä, että kun Leninin aikana pantiin pääpaino kommunistiselle vallankumoukselle, on 1930-luvun Stalinin hallitsema Neuvostoliitto tunnustanut sangen avoimesti vanhaa panslavistista väriä sekä ulospäin että varsinkin omiin vähemmistökansallisuuksiinsa kohdistetussa sortopolitiikassa. Pyhän Venäjän tunnus on Stalinin aikana Neuvostoliiton omien rajojen sisäpuolella melkein pä syrjäyttänyt kommunistiset iskulauseet. Mutta Moskovan diktaattorin hansikkaana on toiminut muiden maiden työväestöön päin III Internationale eli »Komintern», jonka määräyksiä nöyrästi tottelevat eri maiden kommunistiset puolueet ovat käskystä selittäneet Moskovan politiikan kuperkeikat aina parhain päin.

Kun valtion ainoana tavoitteena on vertaansa vailla oleva, koko maapallon nielevä imperialismi, joka oman maan rajojen ulkopuolella on verhottava vielä yleisluontoisilla aatteellisilla tunnuksilla, niin on selvää, että sen propagandatoiminta saa myös paljon suuremman laajuuden kuin »normaaleissa» valtioissa.

Panslavistisille perinteilleen uskollisena suuntautui Neuvostoliiton imperialismi erittäin aktiivisesti luoteeseen, Atlannille, joten maamme joutui alun pitäen sen propagandan maaliksi. Olihan itsenäisyytemme vielä nuori, ja vuoden 1918 sisäpoliittisesti surulliset tapahtumat tarjosivat bolshevikeille kiitollisen pohjan naamioida todelliset pyrki-myksensä yhteiskunnallisen vallankumouksen kyltillä. Rajamme takaa johdettu kommunistinen toiminta kokonaisuudessaan on siitä parhaana todistuksena. Radiopropagandan, jota voitiin harjoittaa suoraan rajan takaa, ilman Suomessa kiinnijoutumisen vaarassa olevia agentteja, luultiin tarjoavan loistavat mahdollisuudet kommunistisen toiminnan tukemiseksi välittömästi Neuvostoliitosta käsin. Ja niin joutui maamme rauhan aikana jatkuvan suomenkielisen radiohyökkäyksen kohteeksi, jota palveli lähinnä sitä varten rakennettu Petroskoin radioasema, Leningradin ja Moskovan sitä tarpeen mukaan tukiessa. Poikkeuksellisissa oloissa tuolla säännöllisellä ja alati toistuvalla propagandalla oli huomattava merkitys. Olihan kommunistien julkinen toiminta meillä kielletty 1930-luvulla. Radiopropaganda oli siis ainoa keino yhteyden saavuttamiseksi suuriin joukkoihin niiden muutamien naamioitujen julkaisujen lisäksi, jotka »vasemmistolaisuuden» varjolla työskentelivät kommunismin hyväksi. Muistettakoon lisäksi myöskin niitä noin 12.000 onnetonta, jotka pulavuosina lähinnä juuri radiossa kuultuun Neuvostoliiton olojen kaunomaalaukseen uskoen jättivät isänmaansa ja menivät salateitse itärajan yli. Vain harvat heistä pääsivät monien vaikeuksien ja pettymyksien jälkeen takaisin Suomeen. Neuvostoliitto ei ole missään vaiheessa, ei esim. Moskovan rauhan teon yhteydessä suostunut palauttamaan jällellä olevia, sillä he tietäisivät varmaankin liian paljon bolshevistisen paratiisin elämästä.

Jos bolshevikien radiopropaganda oli Suomeen päin ollut aktiivista jo normaalina aikana, niin. erikoisen merkityksen se sai syksyllä 1939, jolloin Neuvostoliitto oli päättänyt ryhtyä otollisen kansainvälisen tilanteen vallitessa sanoista tekoihin, tuhotakseen Suomen itsenäisyyden ja saavuttaakseen yhden tärkeän alkuportaatin tiellään maailman herruuteen.

Radio hyökkäys alkoi maattamme vastaan jo Moskovan neuvottelujen kestäessä, kiihtyen päivä päivältä, kunnes se huipentui aseelliseksi hyökkäykseksi. Sodan aikana propaganda täydensi sotilaallista

rintamaa, joskaan sen vaikutus ei meillä paljon merkinnyt. Mutta sodan päätyttyäkään ei seurannut rauhaa henkiselällä rintamalla, koska Neuvostoliitto oli päättänyt saavuttaa sisäisen vallankumouksen tietä sen päämäärän, johon sillä ei sodassa ollut mahdollisuutta. Kun se kesäkuussa 1941 Saksan kanssa syttyneen sodan yhteydessä taas katsoi olevan mahdollisuuksia selvittää välinsä Suomen kanssa lopullisesti, tuli radiopropagandalla, joka ei hetkeksikään ollut pysähtynyt, olemaan osuutensa tässäkin vaiheessa.

*

Allekirjoittanut on joutunut itse radiomiehenä seuraamaan tuota propagandaa. Lisäksi meillä on ollut tilaisuus saada eri teitä käytettäväksemme sitä ainehistoa, joka on suurimmaksi osaksi sanatarkkana koottu bolshevikien marraskuussa 1939 aloittamasta radiohyökkäyksestä vuoden 1941 loppuun saakka. Se on kuitenkin laajuudeltaan siksi valtava, että osa on täytynyt jättää pois, jotta ladottava kirja saataisiin mahtumaan kohtuullisiin mittasuhteisiin, ja jotta lukija jaksaisi sen myös kahlata läpi. Onhan muistettava, että sikäläisissä radiolähetyksissä saattoi olla useinkin yli tunnin kestäviä »saarnoja», joita saatettiin toistaa sanasta sanaan, kerta toisensa jälkeen. Ja muutaman viikon kuluttua voitiin vielä sama juttu lähettää vain uudella nimellä ja lisäämällä muutama pikkukappale.

Tällaisia toistoja on pyritty välttämään, ja on niitä otettu mukaan vain osoittamaan, että senlaatuiset lähetykset ovat olleet jollekin propagandavaiheelle suorastaan leimaa-antavia. Muutoin on pyritty valitsemaan tyyppinäytteitä eri aloilta, suhteessa niiden runsauteen. Kun aiheena on »Suomi Neuvostoliiton radiossa», ei julkaistavaksi ole juuri otettu niitä useinkin pitkäpiimäisiä radiolähetyksiä, joita bolshevikit suomenkielelläkin lähettivät toisten suurvaltojen oloista ja kansainvälisestä politiikasta. Samoin on lukijaa säästetty pitkiltä, rutikuivilta marxismin, leninismin ja stalinismin teoreettisilta hiustenhalkomisilta. Myöskään ei ole puututtu bolshevikien manauksiin trotskismia, sinovjevismia, bucharinismia ym. ym. »tuholaisuutta» vastaan. Lukuisat lähetykset ovat lisäksi olleet kielenkäytöltään niin siivottomia, ettei niitä ole voinut päästää painoasuun edes lainauksina, vaikkapa niiden asusta tässä kirjassakin vastaavat tietenkin »Tiltut».

Valitut kohdat ovat yleensä Neuvostoliiton suomenkielisistä radio-ohjelmista. Milloin on kyseessä venäjän- tai muunkielinen lähetys, on siitä erikoisesti mainittu. Sikäläinen radiopropaganda on yleensä senlaatuista, että suomalainen huomaa ilman muuta, mistä on kysymys. Näin ollen ei laajoja kommentaareja tarvita. Allekirjoittanut on kuitenkin pistänyt myös omasta takaa eräitä täydentäviä tietoja sekä viittauksia johonkin toiseen Neuvostolan lähetykseen, niin että lukija voi helposti verrata, miten totuus on Neuvostolassa suhteellinen käsite. Paitsi tietysti, kun on kyseessä Stalin, joka bolshevistisen käsityksen mukaan on tietenkin itse ehdoton totuus. Milloin tekemämme huomautukset ovat vain lyhyitä, keskelle tekstiä pistettyjä viittauksia, ovat ne sulkumerkeissä ja merkityt J:llä, mikä siis merkitsee Jahvetin huomautusta. Milloin niihin taas sisältyy pitempiä selityksiä, ovat ne ilman sulkuja ja erotettu tähdellä muusta tekstistä.

Paremmen kokonaiskuvan saamiseksi on alkuun laadittu lyhyt yleiskatsaus Neuvostoliiton Suomeen kohdistamasta radiopropagandasta aikana 1. 11. 1939—31. 12. 1941. Ja koska meikäläinen yleisö oli aikoinaan raivoisan kiinnostunut niistä tyypeistä, jotka Neuvostoliiton radioissa harjoittivat maanpetoksellista kiihoitusta, esitetään heistä valokuvat ja lyhyet henkilötiedot erikoisessa liitteessä.

Lopuksi lausumme kiitoksemme kaikille niille, jotka ovat lisäainehistoa antamalla tai muulla tavalla allekirjoittanutta auttaneet. Monet jäykkäselkäiset julkisen elämämme henkilöt ovat antaneet bolshevikien radiolähetyksille jatkuvasti ainehistoa, ja siten myös edesauttaneet tämän kirjan kokoonpanoa. Ne solvaukset, joita bolshevikit heihin ovat kohdistaneet, ovat paras todistus heidän horjumattomasta velvollisuudentunnostaan ja työstään Suomen hyväksi. Erikoisen iloinen olemme siitä, että asumme valtiossa, jossa keskellä sotaa sallitaan julkaista vieläpä vihollisen sitä vastaan esittämää kiihoitusainehistoa. Sellainen on meidän aikanamme harvinaista.

Muistettakoon vain, kuinka Neuvostoliitossa heti sodan ensipäivinä takavarikoitiin kaikki yksityisradiot ja ulkomaisten radiolähetysten kuuntelemisesta määrättiin kuolemanrangaistus. Kun joukkomme Äänisjärven pohjoislohkolla saivat sotasaaliiksi muutamia satoja ryssän radiovastaanottimia, oli niistä poistettu kokonaan aaltopituuden etsimislaite, ja viisari kiinnitetty pysyvästi Petroskoin

aallolle. Vieläpä vanhassa demokraattisessa Englannissakin, jossa on aina haluttu pitää sanan vapaus koskemattomana, kiellettiin virallisia asiakirjoja sisältävän »Suomen Sinivalkoisen Kirjan» II osan levittäminen.

Kun meillä siis on poliittisesti varaa sallia jopa vihollispropagandan kokoaminen ja painattaminen, osoittaa se parhaiten oman asiamme oikeuden ja kumoaa ne väitteet sananvapauden lopettamisesta, joita Neuvostoliiton radiossa tai venäläisystävällisissä maissa on Suomesta levitetty. Mutta samalla se myös todistaa meidän yleisen kansansivistyksemme olevan siksi korkealla tasolla, että jokainen kansalainen pystyy itsenäiseen ajatteluun eikä ole altis vihollispropagandan tartunnalle.

Täydellä luottamuksella jätämmekin siis »Tiltut» juttuineen Suomen kansan punnittaviksi.

Helsingissä, maaliskuun 26 päivänä 1942.

Jahvetti.

*Muuten olen sitä mieltä,
että Suomi on hävitettävä*

Yleiskatsaus

NEUVOSTOLIITON SUOMEEN KOHDISTAMAAN PROPAGANDAAN AIKANA 1. 11. 1939—31. 12. 1941.

Kun Suomi 1939 syksyllä sai kutsun lähettää edustajansa Moskovaan neuvottelemaan poliittisista ja taloudellisista kysymyksistä, käsitettiin meillä yleisesti, Baltian maiden tapahtumat silmiemme edessä, mistä oli kysymys, vaikkakaan Suomesta enempää kuin Neuvostoliitostakaan ei päästetty neuvottelujen alkuvaiheessa tietoja julkisuuteen. Sehän onkin yleinen kansainvälinen tapa, ja Suomen taholta sitä noudatettiin korrektisti, jottei millään tavalla loukattaisi Neuvostoliiton kunnianarkuutta, jos se omasta puolestaan tekisi neuvottelujen kestäessä joitakin myönnytyksiä.

Moskovan taholta rikottiin tämä vaiteliaisuus kuitenkin jo neuvottelujen kestäessä, sillä lokakuun 31 päivänä ulkoasiainkomissaari Molotov antoi sangen yksityiskohtaisen selonteon Suomen kanssa käydyistä neuvotteluista. Tämän puheen lähettäminen suomeksi Moskovan radion kautta aloitti sotaa edeltäneen propagandahyökkäyksen.

Tunnusomaisina piirteinä sille olivat sangen avoimet uhkaukset, viittaukset Baltian maiden »viisaaseen» menettelyyn, joilla koetettiin herättää meilläkin antautumismielialaa, sekä syytökset siitä, että Suomen hallituksen kanta olisi vain niiden ulkopuolisten voimien määräämä, jotka »onnistuiivat hävittämään Puolan». Myöskin yritettiin tulevan sodan syy vierittää Suomen niskoille sillä perusteella, että täällä ryhdyttiin sotilaallisiin varovaisuustoimenpiteisiin kohta neuvottelujen alkuvaiheessa.

Neuvottelujen keskeydyttyä 13. 11. puuttui Neuvostoliiton radio aktiivisesti myös meidän sisäisiin oloihimme, jotta saataisiin syntymään rauhattomuutta. Liikekannallepanon aiheuttamilla menoilla ja

kohoavilla veroilla peloteltiin. Viitattiin reserviläisperheiden vaikeuksiin ja väitettiin, että ainoastaan suojeluskuntalaiset ovat valmiit sotaan, mutta eivät muut reserviläiset, minkä takia muka oli jo syntynyt kahakoita suojeluskuntalaisten ja reserviläisten välillä. »Uutiset» kulkutautien leviämisestä ja 1500 ateistin likvidoimisesta Tampereella täydensivät tätä rauhattomuus- ja huhujenlevityspropagandaa. Hallituksen ja eduskunnan välille koetettiin lyödä kiilaa ja sillä tavalla herättää suuressa yleisössä epäluottamusta hallituksen päämääriä kohtaan. Hyökkäysuhkan Suomen taholta väitettiin yhä kasvavan, joskin Moskovon marraskuun 19 päivän radiolähetyksessä ohimennen myönnettiin, että Suomessa »on jo havaittavissa demobilisointia». Venäjänkielisissä radiolähetyksissä lietsottiin jo muutamia päiviä neuvottelujen keskeytymisen jälkeen sotaista mielialaa sekä epäluuloja Suomea kohtaan.

Marraskuun 26 päivänä, muutamia tunteja Mainilan laukausten jälkeen esitettiin Pravdassa juuri julkaistu solvaava kirjoitus silloisesta pääministeristämme. Kun mitään »välikohtausta» ei kirjoituksen ilmestymisaikoihin ollut vielä tapahtunut, osoittaa sen sävy, vieläpä Neuvostoliitonkin mittapuuta käyttäen, että kirjoittaja varmaankin »oli aavistellut» jotakin hirvittävää loukkausta meidän puoleltamme. Mainilan tapauksen tehtävänä oli avata viimeisetkin varaluukut bolshevikien propagandamyllyssä. Sen jälkeisinä päivinä sisälsivät sikäläiset radiolähetykset kuvauksia bolshevikien kiihkeistä kansalaiskokouksista, joissa vaaditaan ankaria toimenpiteitä Suomea vastaan, mm. »suomalaisten narrien» lakaisemista maan pinnalta (Leningrad 28. 11. 1939 klo 17). Sotaista innostusta kohotetaan lisäksi uutisilla muka suomalaisten suorittamista uusista rajaloukkauksista.

Sodan alkupäivinä muodostaa Neuvostoliiton radiolähetysten huomattavimman osan Molotovin ja Kuusisen tekemän sopimuksen selvittely ja mainostaminen. Lisäksi tulevat sotauutiset ja rintamakuvaukset. Viimemainituissa kuvataan suomalaisten kavaluutta ja röyhkeyttä, mm. väitetään meikäläisten muka käyttäneen kaasua. Uutiset taas tietävät kertoa loistavista voitoista. 10. 12. ilmoitetaan Taipaleenjoen ylitys sekä Nurmeksens—Joensuun radan katkaiseminen, ja pian on kuulemma Haaparanta—Tornion radan vuoro. Väestö ottaa punaisen armeijan vapauttajat kaikkialla ilomielin vastaan

ja Kuusisen hallituksen laillisuus todetaan erinäisissä kansalaiskokouksissa. 16. 12. ilmoitetaan: »Punainen Armeija on murtanut Maginot-linjan».

Jo ennen joulukuun puoliväliä huomautettiin kuitenkin ilmasto-vaikkeuksien tehneen niin paljon haittaa, että sotatoimet venyvät pitemmälle kuin 8 päiväksi, mikä aika alun pitäen oli otettu laskelmissa huomioon. Joulukuun lopulla varsinaiset voittouutiset vähenivät. Ohjelmistossa on tavanomaisten sotavankikertomusten sekä vallankumousjulistusten lisäksi mm. hyökkäyksiä Ranskaa ja Englantia vastaan Kansainliiton tekemän erottamispäätöksen johdosta. Lisäksi on useita Stalinin 60-vuotispäivään liittyviä lähetyksiä. »Uutislähteinä» esiintyvät usein ruotsalainen kommunistilehti »Ny Dag» ja englantilainen kommunistilehti »Daily Worker». Joskus käytetään arvovaltaisempienkin ulkomaisten lehtien nimiä, mutta niiden uutisia käsitellään lievimmin sanoen taiteellisen vapaasti.

Tammikuun erikoisena ohjelmanumerona ovat selittelyt ja puolustelut Suomussalmen—Raatteen tappioiden takia, jotka tietysti leimataan ulkomaisten sanomalehtimiesten valheellisiksi keksinnöiksi. Helmikuun poliittisessa propagandassa vedotaan taas Kuusisen hallitukseen pitkäkhön väliajan jälkeen ja maaliskuun vetonumerona ovat väitteet Mauri Ryömän kuolemasta, joskin ne esitetään lievin varauksin.

Vaikka Suomi oli moninkertaisesti Moskovan rauhassa luovuttanut ne alueet, joita syksyllä 1939 oli Neuvostoliiton turvallisuuden selitetty vaativan, ei se millään tavoin muuttanut bolshevikien asennetta meihin päin. Koko Suomen valtaaminen ja bolshevisoiminen oli jo alun pitäen ollut Moskovan vallanpitäjien päämääränä, mikä ilmeni selvästi nimenomaan Kuusis-ilveilyssä. Kun se oli jäänyt sillä kertaa saavuttamatta armeijamme sisukkaan vastarinnan ja silloin vallinneen kansainvälispoliittisen tilanteen vuoksi, ryhtyivät bolshevikit järjestelmälliseen toimintaan räjäyttääkseen itsenäisyytemme sisältä päin. Siinä tarkoituksessa painostettiin meidän virallista valtiovaltaamme mitä moninaisimmin keinoin, perustettiin erikoinen järjestö, Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura kommunistista toimintaa varten, sekä jatkettiin välittömästi Moskovan rauhan jälkeen meille vihamielistä radiopropagandaa. Kahden sotamme välisen Suomeen kohdistuneen radiopropagandan voi sävyl-

tään jakaa neljään jaksoon, joista ensimmäinen ulottuu rauhanteosta kesäkuun alkuun 1940, toinen kesäkuun alusta syyskuun loppuun 1940, kolmas lokakuun alusta 1940 maaliskuun loppuun 1941 ja neljäs siitä uuden sodan puhkeamiseen saakka. Viimeisen jakson suhteen on huomattava, että loppuvaiheessa, toukokuun viimeisinä päivinä tapahtui selvästi muutos jyrkempään suuntaan. Jokatapauksessa on huomattava, että koko tuon kahden sodan välisenä aikana ei Neuvostoliiton propaganda ollut ystävällistä tai edes muodollisen kohteliasta Suomea kohtaan. Sen hyökkäykset olivat vain, milloin peitettympiä, milloin taas aivan avoimia.

Rauhanteon jälkeen alkoi Neuvostoliitto selvittää omaa politiikkaansa ja juuri päättyneen sodan syitä. Yksinomaan Leningradin turvallisuus oli ollut muka syynä käytyyn sotaan. Kun nämä turvallisuustakeet oli saavutettu, niin Neuvostoliitto oli jalomielisesti säästännyt Suomen itsenäisyyden, vaikka puna-armeijan olisi ollut helppoa valloittaa koko Suomi. »Tästä saavat suomalaiset sen opetuksen, että vain ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon voivat pelastaa maan sodan vaarasta». Suomen olivat johtaneet sotaan ulkopuoliset voimat, jotka halusivat vain hyötyä sen kustannuksella. Suomi on itsenäisyydestään kiitollisuuden velassa yksinomaan Neuvostoliiton rauhanpolitiikalle ja sen jalomieliselle punaiselle armeijalle.

Kun bolshevikien julkea hyökkäys oli avannut myös aatteellisten kommunistien silmät näkemään heidän slaavilaisen imperialisminsa, yritettiin Neuvostoliiton radiossa todistella, kuinka muka Neuvostoliiton nykyiset johtajat eivät olleet luopuneet Leninin perinnöstä eikä hänen opeistaan. Niinpä esim. Leningradin radio kertoi 24. 4. 1940: »Sotilaat soittivat kerran Kremltiin ja pyysivät neuvoja. Lenin oli hyvin sairas. Hän pyysi sotilaat Kremltiin juomaan teetä. Kun sotilaat ihmettelivät, voiko sairas Lenin ottaa heidät vastaan, vastasi Lenin: »Minä lähetän Stalinin keskustelemaan kanssanne.» Sotilaat ymmärsivät, että Leninin ja Stalinin puheet ja mielipiteet ovat samat».

Tärkeätä oli sodan jälkeen myös suomalaisten tappioiden liioitteleminen sekä omien osoittaminen vähäpätöisiksi. Syynä sodan pitkittymiseen oli ollut ulkomaisten imperialistien avustuksella rakennettu Mannerheim-linja, jota verrataan milloin Maginot-, milloin

taas Siegfried-linjaan. Sen lisäksi olivat vieraat valtiot tukeneet Suomea suurilla ase- ja sotatarvikelähetyksillä, vieläpä lähettäneet Neuvostoliittoa vastaan voimakkaita joukkojakin.

Rauhanteon ja kesäkuun välisenä aikana muodosti kuitenkin pääosan Neuvostoliiton Suomeen osoittamista radiolähetyksistä luovutetun Karjalan olojen kuvaaminen. Lähinnä tiedot siitä, kuinka elämä Neuvosto-Karjalassa ja erikoisesti Neuvosto-Viipurissa sodan suurista vaurioista huolimatta nopeasti palautui normaaleihin uumiin.

Tähän monasti hyvinkin kaunissanaiseen kuvaukseen, jonka tarkoituksena oli esitellä neuvostoviranomaisten järjestelykykyä ja palauttaa siirtoväen mieleen entisiä kotiseutuja, liittyi selostuksia Neuvosto-Karjalan yleisestä noususta ja vaurastumisesta. Karjalan metsätyöläisten asema oli mitä kurjin tsaarivallan aikana. »Nyt ei työläisten tarvitse enää asua yhteisissä kämpissä, kuten kapitalistisissa maissa, vaan kaksikerroksisissa taloissa. Heillä on käytettävissään klubeja, kirjastoja ja ruokaloita». Taloudellista nousua selostavaa propagandaa tehosti kapitalistisesta orjuudesta vapautuneen Karjalan poliittisen vapauden kuvaaminen. Eräässä uuden Karjalan vaalikokouksessa mm. lausuttiin: »Onnesta on Karjalan kansa vuosisatojen aikana unelmoinut, mutta vasta nyt heille koittaa onnen päivä Stalinin armosta.» Kommunisti Adolf Taimi ilmoitti olevansa onnellinen siitä, että »rakas Karjala» vihdoin saavutti päämääränsä saadessaan liittyä Neuvostoliittoon. »Tuntuu kuin tänä keväänä aurinko paistaisi erikoisen lämpimästi, kuin kevätpurot laulaisivat heleämmällä äänellä».

Niin varovaista ja selvittelevää kuin tämän jakson propaganda yleensä olikin, niin puututtiin meidän ulkopoliittikkaamme jyrkästi ja määrätietoisesti. Heti rauhan teon jälkeen julkisuudessa esiintyneet tiedot skandinaavisen puolustusliiton suunnitelmista aiheuttivat terävän propagandahyökkäyksen, jossa annettiin ymmärtää, että Neuvostoliitto ei tulisi tällaista liittoa hyväksymään. Kuitenkin koetettiin antaa sellainen käsitys, että kaiken takana oli vain huolehtiminen Suomen turvallisuudesta, koska k.o. puolustusliitolla pyrittiin vain käyttämään Suomea muiden hyväksi.

Kesäkuun alussa siirryttiin propagandarintamalla jo tiedustelusta

hyökkäyksen valmisteluun. Tämän propagandajakson pääsisällön muodostavat kuvaukset Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran toiminnasta ja sen järjestämistä mellakoista, Baltian maiden liittamisestä Neuvostoliittoon, Suomen työ- ja palkkaoloista sekä siirtoväkemme vaikeuksista. Baltian maiden liittämisen jälkeen pantiin niiden radioasemat myös palvelemaan bolshevikien propagandaa, ja niin tulivat loppukesällä 1940 Tallinnan, Tülin ja Madonan suomenkieliset lähetykset Neuvostoliiton entisten ohjelmien lisäksi.

Palkka- ja työkysymysten aineisto oli otettu suurimmaksi osaksi suoraan Suomen lehdistä, joten se vaikutti totuudenmukaiselta. Kun nämä uutiset kuitenkin useimmiten tarjottiin väritetyn poliittisen kuvauksen yhteydessä, niin saattoi kuulija saada sen käsityksen, että vaikeudet voitaisiin hyvinkin helposti poistaa, mutta siihen ei meidän valtiovaltamme, enempää kuin työväenliikkeemme pyriäkään.

Nimenomaan annettiin sellainen kuva, että maamme sosialidemokraattisessa puolueessa oli tapahtumassa täydellinen vallankumous. Ryömäläisten takana oli muka työväestömme enemmistö, minkä lisäksi myöhemmin »kuutosiksi» kasvaneen »viitosryhmän» toiminta esitettiin varsinaisten sosialidemokraattienkin irtautumisena »Tannerin klikistä».

Uutiset ryömäläisten mellakoista olivat sangen väritettyjä. Puhuttiin mm., että poliisin toimesta hakattiin eräässä kokouksessa naisia ja vanhuksia. Kaiken tämän poliisitoiminnan tulokseksi mainittiin, että seuran jäsenluku yhä kasvoi, ja että itse asiassa Suomessa ei ollut yhtään ihmistä, joka ei olisi tuominnut hallituksen ja poliisin menettelyä. Ruotsin lehtiä siteeraten lausuttiin, että ei suinkaan ollut epäselvää, miten Neuvostoliitossa tähän politiikkaan suhtaudutaan, ja muistutettiin Molotovin puheessaan lausumasta peitetystä uhkauksesta: »Mitä tulee Neuvostoliiton ja Suomen suhteiden kehittymiseen vastaisuudessa, riippuu se Suomesta. Suhteet voivat vahingoittua, elleivät Suomen hallituksen eräät piirit lopeta vainotoimenpiteitä niitä kohtaan, jotka pyrkivät ylläpitämään ystävällisiä suhteita Neuvostoliittoon».

Tähän propagandaan liittyi ja suurimman osan siitä valtasi Neuvosto-Karjalan ja Baltian maiden kehityksen kuvaus ennen ja jäl-

keen niiden liittymisen Neuvostoliittoon. Ikäänkuin viittauksena meidän pika-asutuksemme vaikeuksiin ilmoitettiin, että »Virossa suoritettiin uusi maanjako syksyyn mennessä», ja meidän asuntopulamme rinnalle asetettiin tieto siitä, että »Viron työläiset nyt asuvat entisien isäntiensä taloissa». Erikoisen laajasti käsiteltiin Baltianmaiden valtuuskuntien saapumista Moskovaan esittämään näiden maiden pyyntöä päästä mukaan »Neuvostoliiton kansainperheeseen».

Tämän enimmäkseen uutisluontoisen propagandan pohjalla kulki hiljaisena virtana propaganda, joka käsitteli mm. sellaisia kysymyksiä kuin Itämeren kansojen liittämistä Neuvostoliittoon, lokakuun vallankumousta ja sen saavutuksia, bolshevikien antamaa esimerkiksi kansojen yhteistoiminnasta, neuvostotyöläisten aineellisen ja sivistyksellisen elämän nousua neuvostovallan aikana, jne. Lomassa Neuvostoliitto kuitenkin lähetti radionsa välityksellä myös mm. täysin asiallisen selostuksen Suomen silloisen pääministerin Rydin radiopuheesta, jossa hän kosketteli suhteita Neuvostoliittoon. Tällaisten »vetojen» tarkoituksena oli tietysti osoittaa epäilijöille, että bolshevikien radiolähetykset olivat yleensäkin totuudenmukaisia, joten niihin voi aina suhtautua luottamuksella.

Syyskuun lopulla lähetetyt uutiset Suomen ja Saksan hallitusten välillä tehdystä kauttakulkusopimuksesta jätettiin omasta takaa kommentoimatta, koska Neuvostoliiton silloiset suhteet Saksaan eivät sellaista sallineet. Mutta sen sijaan esitettiin niiden yhteydessä kaikista jyrkimpiä englantilaisia lausuntoja, joilla koetettiin Suomessa herättää rauhattomuutta.

Kesäkuun alusta syyskuun loppuun lähetetyssä radiopropagandassa havaitsee olevan pohjana sen käsityksen, että Suomessa on käydyn sodan vaikeuksista johtuen olemassa riittävästi sisäistä tyytymättömyyttä tulevaa vallankumousta varten, joten vähitellen voidaan ryhtyä sitä aivan avoimestikin propagoimaan. Tämä oletamus pohjautui tietenkin lähinnä täällä olevien kommunisti-agenttien antamiin liioiteltuihin lupauksiin, joihin Neuvostoliiton viralliset edustajat uskoivat nähtävästi yhtä naiivisti kuin syksyllä 1939.

Lokakuun alusta lähtee liikkeelle aivan suunnitelmallinen propagandahyökkäys. Sen pääosan muodostaa taloudellisten olojemme tarkastelu ja niiden värittäminen, joka kuitenkin tapahtuu siten,

että pääasia ja olennaisimmat seikat ovat totuudenmukaiset. Eduskunnan hyväksymän vuoden 1941 tulo- ja menoarvion, jonka luvut esitetään totuudenmukaisesti, sanotaan kuvastavan sitä loputonta surkeutta ja nälänhätää, johon porvaristo oli sotapolitiikallaan saattanut Suomen koko työätekevän kansan. »Suurimman osan tästä budjettivajauksesta porvaristo käyttää sotavarusteluihin, harmitsematta lainkaan, miten paljon pienen valtion talous voi kestää joutumatta kokonaan vararikkoon.» Edelleen: »Joka vähänkin on selvillä Suomen talouden mahdollisuuksista, tietää, että nykyisin käynnissä olevat uudet sotavarustelut ovat suurimpia hädänaiheuttajia, sillä työvoimavarat, jotka ahertavat linnoitustöissä, eivät tuota välttämättömiä kulutustavaroita. — — Liikevaihtovero ym. lukuisat verot, jotka raskauttavat väestön elämää, eivät olisi olleet lainkaan tarpeellisia, jollei kansantalouden voimavaroja tuhlattais sotavarusteluihin.»

Suomen teollisuuden kohdalta mainitaan mm., että Suomen pääteollisuus, puutavaran tuotanto, on rappiolla, paperiteollisuus on laskenut huimaavasti, tukkipuiden hakkuu supistunut jne. Näiden kuvausten rinnalla sitten kerrotaan, että mm. Pohjoismaiden Yhdyspankilla ja yleensä »rahanvaihtajilla on ollut hyvät päivät kansan nälkävuonna 1940».

Elintarviketilanteen heikkouden pohjimmaisena syynä selitetään olleen viimeaikaisen politiikan; se muka oli tuonut maahan kurjuuden, »Jos Suomi olisi pysynyt Neuvostoliiton kanssa hyvissä suhteissa, olisi Neuvostoliitto nyt voinut turvata Suomen väestön elintarvikkeilla, mutta Suomen vallanpitäjät valitsivat toisen tien.» Toisin sanoen, ryömäläisten avoimeen vallankumoukselliseen toimintaan ette saa puuttua, jos aiotte saada Neuvostoliitosta leipää. Lisäksi väitetään Suomesta vietävän elintarpeita ulkomaille ja varas-toitavan niitä tulevaa sotaa varten.

Näin ollen tiedämme, kenen lähteistä olivat peräisin nuo huhut, joita maassamme silloin levitettiin myöskin suusta suuhun. Hintatason nousu oli myös ahkerasti käsittelyn alaisena, samoin sala-kauppa.

Asuntopulamme ratkaisuksi suositeltiin samaa tapaa, jota noudatettiin Eestissä, Latviassa ja Liettuassa, nimittäin sitä, että »liiat huoneet otetaan pois rikkailta». Lisättiinpä vielä: »Rajoitettakoon

niin, ettei yksi henkilö saa asua viittä, kuutta huonetta; asuntoja on otettava Tannerilta ja muilta rahapohatoilta.» Eräänä varsin kuvaavana propagandalähteyksenä voidaan mainita selostus valtiovarainministeriön taloudellisen neuvottelukunnan inflation estämistä tarkoittavasta mietinnöstä. Siinähan suositeltiin käytettäväksi erilaisia keinoja, mm. hintasulkua, standarditavaroiden valmistamista, sotavoittojen verottamista, vuokrasulkua jne. Myöskin mainittiin, että eräässä vaiheessa, edellyttäen, että hintasulku on saatu toteutetuksi, voisi palkkasulkukin tulla kysymykseen. Moskovan radio totesi — propagandalleen sopivia kohtia esittäen — mietinnön »asiakirjaksi, joka antaa havainnollisen kuvan siitä häikäilemättömyydestä, jolla Suomen kapitalistiluokka käy taistelua maan työkansaa vastaan, siirtääkseen tämän maksettavaksi sota- ja konkurssipolitiikkansa raskaat taakat.»

Useimmissa tapauksissa tällaiset juuri taloudellisia oloja ja elintasoa koskevat kuvaukset päättyivät seuraavantapaisiin lausuntoihin: »Sotaseikkailupolitiikka ja sitä seurannut ylpeys, kapitalistinen voitonkiskonta, hillitön keinottelu ja maan talouden voimavarojen tuhlaaminen tuottamattomaan sotateollisuuteen, linnoitustöihin ja lentokoneitten rakentamiseen ovat johtaneet Suomen talouden ennentuntemattomaan rappiotilaan. Tällainen kurjuudentila tulee jatkumaan, kunnes työläiset ja talonpojat nousevat porvareita vastaan ja tekevät lopun tanner-mannerheimiläisestä politiikasta». Anne-taanpa 10. 1. 1941 selvästi ymmärtää, että ennenkuin vuosi on kulunut loppuun, tulee Suomessa tapahtumaan »järjestyksen» muutos.

Ne vaikeudet, joita meidän pika-asutustoimintamme oli eri muodoissa kohdannut, antoivat niin ikään propaganda-aseita Neuvostoliiton radiolle. Pääteema tässä propagandassa oli seuraava: Koko pika-asutuslaki on muodostunut irvikuvaksi. Viivyttely osoittaa, että ajetaan suurtilallisten asiaa. Maata on Suomessa riittämiin, mutta se on herrojen hallussa. Siirtoväki alkaa käsittää, että viime talvena olisi pitänyt jäädä kotikonnuilleen.

IKL:n hallitukseen tuloa käsiteltäessä propaganda sai aineistoa etupäässä ruotsalaisen kommunistilehden »Ny Dagin» artikkeleista. Todettiin mm., että Tannerin johtama sosialidemokraattinen puolue oli muodostanut hallitusliittoutuman »lapualaisherrojen» kanssa. Tämä oli muka selvä todiste sosialidemokratian rappeutumisesta. Mieliin

palautettiin tässä yhteydessä vuoden 1930 tapahtumat ja niistä mentiin taaksepäin aina vuoteen 1918, kunnes päädyttiin propagandistiseen toteamukseen, että »sosialidemokraattinen johto toimii nykyisin entisten lahtarien rinnalla, mahdollisesti niiden kätyrinä, Suomen työkansaa vastaan». Yleensäkin poliittinen yhteistyö leimattiin täydellisesti työväen etujen vastaiseksi. Varsinkin hyökättiin ammatillisen liikkeen kimppuun, joka yritettiin vallata SAK:n edustajakokouksessa. Mutta kun kokous tuotti kommunisteille surkean pettymyksen, alettiin peitetysti kehoittaa työläisiä eroamaan ammatillisista järjestöistä. Kun siitä huolimatta SAK:n jäsenmäärä päinvastoin alkoi nousta, väitettiin sen olevan kommunistien ansiota. Pääsyytöksinä SAK:ta vastaan esitettiin sen tekemä päätös suojeluskuntiin liittymisestä sekä neuvottelusuhteen hyväksyminen työntantajajärjestöjen kanssa.

Ns. punaisille invaliideille myönnettyjen eläkkeiden johdosta esitettiin Neuvostoliiton radiossa seuraavat »Ny Dagista» lainatut sanat: »Almut eivät auta, Suomen porvariston historiallinen edesvastuu 22 vuotta ylläpidetystä kiristysjärjestelmästä ei ole poistettävissä, Suomen porvaristo on vastaava pahoista teoistaan yhtä varmasti kuin Venäjän porvaristo vuonna 1917 ja Eestin porvaristo 1940».

Tällaiset avoimet vallankumouskehoitukset toistuvat vähän päästä radiolähetyksen lopussa, minkä lisäksi usein annetaan peitetysti ymmärtää, että Neuvostoliitto varustautuu perusteellisesti ja on valmiina antamaan sopivassa tilaisuudessa apunsa. Osoituksena siitä, kuinka tärkeänä bolshevikit pitivät Suomea omien pyrkimystensä kannalta, on mm. se, että kevättalvella 1941 oli Neuvostoliiton eri radioasemien säännöllisiin suomenkielisiin ohjelmiin käyttämä aika päivittäin 3½—3¾ tuntia.

Työväestömme koko valtaosan ja koko Suomen kansan kommunisminvastainen kanta sekä viranomaistemme tarmokkaat toimenpiteet ryömäläisten huliganismin kukistamiseksi saivat kuitenkin aikaan sen, että Moskovan oli toistaiseksi luovuttava vallankumoustoiveistaan. Kun lisäksi kansainvälispoliittinen tilanne alkoi näyttää bolshevikeille epäsuotuisia tulevaisuuden merkkejä, täytyi Suomeen suunnatussa radiopropagandassa taktillisista syistä muuttaa tyyliä.

Huhtikuun alkupuolelta lähtien aletaankin käyttää entistä hillitympää kieltä. Taloudellisia vaikeuksiamme ja nimenomaan siirtoväen asemaa kuvaillaan, joskaan ei aivan niin räikeästi kuin aikaisemmin. Itäisen rajamme takana tapahtuvaa »jälleenrakennustyötä» mainostetaan tuttuun tapaan. Tarkoituksena lienee ollut rauhoittaa Suomea lähestyvän Saksan ja Neuvostoliiton välienselvittelyn varalta, jotta maamme kimppuun voitaisiin hyökätä yllätyksellisesti.

Suomen sanomalehdistössä julkaistut ulkomailla kierrelleet tiedot Saksan ja Neuvostoliiton välillä ilmenneistä ristiriidoista saivat kuitenkin Neuvostoliiton propagandistit suunniltaan. Sitä osoittaa mm. 30. 5. suomeksi radioitu Pravdan kirjoitus. Ja tämän jälkeen tulevat radiolähetykset yleensäkin kärjekkäämmiksi. Eritoten hyökätään työväenliikkeemme kimppuun ja mainostetaan ryömäläisiä ja »kuutosia». Vihjaukset talvisotaamme ja Neuvostoliiton varusteluihin on tarkoitettu pelotukseksi, jota tehostetaan vielä epäsuorilla vallankumouskehoituksilla.

Heti hyökkäyksensä jälkeen bolshevikit siirtyvät talvisodastamme tunnettuun räikeään propagandatyyliin, jossa totuudelle ei pahasti anneta arvoa. Kesäkuun 23 päivänä esitetään pariinkin kertaan tunnettu uhkaus siitä, että suomalaiset tullaan pyyhkäisemään pois kartalta. Molemmissa se mainitaan Pravda-lehden kirjoituksena, ja toisessa lähetyksessä nimenomaan akateemikko Jaroslavskin kynästä lähteneenä. Myöhemmin ovat bolshevikit sen kerta toisensa jälkeen röyhkeästi kieltäneet, väittäen, ettei sellaista ole missään Pravdan numerossa julkaistu. Tietysti sellainen voi olla mahdollistakin, tai on asianomainen numero sensuurin toimesta voitu takavarikoida ennen sen levittämistä. Pääasia, että sellainen uhkaus on esitetty radioteitse pariinkin kertaan, kuten muistiin otettu lähetys osoittaa.

Erikoispiirteenä nykyisen sodan aikaisessa propagandassa on ollut kiilan lyöminen saksalaisten ja suomalaisten väliin. On koetettu peloitella sillä, että saksalaiset ovat tulleet Suomeen valloittajina, syövät täällä meidän elintarpeemme ja määräävät täysin yksinvaltiaina meidän poliittiset, sotilaalliset ja taloudelliset toimenpiteemme. Suomen valtioelämän määräävillä paikoilla olevat, kuten työväenliikkeen johtajatkin, ovat »myyneet Suomen fascisteille», jotka ovat jo hävittäneet demokratian. Sen sijaan Neuvostoliiton

päämääränä on aina ollut Suomen itsenäisyyden turvaaminen ja sen vaikeuksien helpottaminen. Viimemainitusta esitetään kymmeniä kertoja esimerkkinä se 20.000 tonnin suuruinen viljamäärä, jonka bolshevikit propagandasyistä toimittivat juuri ennen sotamme alkua.

Sodan syyllisyyskysymys on bolshevikeille ollut tällä kertaa erikoisen tärkeä, koska Englannin ja Amerikan aikaisemmat sympatiat Suomea kohtaan ovat osaltaan vaikeuttaneet heidän pääsyään anglo-saksilaisiin »seurapiireihin». Omien käsien pesemiseksi ja syyn siirtämiseksi suomalaisten niskoille onkin uhrattu lukuisia radio-ohjelmia koko sodan aikana, mutta varsinkin vuoden 1941 lopulla, jolloin Englanti painostettiin julistamaan sota Suomelle. Se ei tietysti johtunut Moskovan todistelujen pätevydestä, vaan itsekkäästä suurvaltapolitiikasta, jotta voitaisiin Neuvostoliitolle antaa osoitus suoritetusta avusta. Jo sodan alusta saakka on Moskova puolestaan käyttänyt radiopropagandassaan Englantia ja Yhdysvaltoja peloituskeinona Suomeen päin sekä ylimalkaisesti että lainaamalla ahkerasti kaikkia siellä esitettyjä lausuntoja, jotka on voitu tulkita meille epäedullisiksi.

Taloudellisiin vaikeuksiimme kohdistuva propaganda on ollut erikoisen aktiivista, koska tässä suhteessa tilanne on ymmärrettävistä syistä paljon vaikeampi kuin talvisotamme aikana. Ylimalkaisten Väitteiden lisäksi on esitetty Suomen tai ulkomaiden lehdistön kirjoituksia sopivasti värittämällä sekä »sotavankien» kertomuksia tai kotirintamalta tulleita kirjeitä. Sotavankikertomukset, joita yleensä on runsaasti käytetty, syntyvät tavallisesti bolshevikien omassa propagandapajassa joko puhtaan mielikuvituksen tuotteena, tai käytetään niissä lisäaineistona kaatuneilta löydettyjä, kotirintamalta tulleita kirjeitä, tai joltakin yksiköltä kaapattuja virallisia asiapapereita. Ja tietysti joukossa saattaa olla kommunistien rauhanaikaisia agentteja, jotka sopivassa tilaisuudessa ovat loikanneet linjojen yli ja pettävät maansa ja aseveljensä palvellessaan isäntiään tällä tavoin.

Kun joukkojemme saavuttamia voittoja ei enää voida kieltää, leimataan ne vähäpätöisiksi ja koko meidän rintamaosamme toisarvoiseksi. Lisäksi peloitellaan niillä uhreilla, joita voitot vaativat, ja joista esitetään eri yhteyksissä niin mielikuvituksellisia numero-tietoja, että jos suorittaa niiden pohjalla laskelman aina talvi-

sotamme tappioiksi väitetyistä luvuista lähtien, niin joutuu suorastaan mahdottomuuksiin.

Heinä—elokuussa bolshevikit pyrkivät häiritsemään Suomen radiotoimintaa lähettämällä viikkokaupalla sangen säännöllisesti Lahden aalloilla omia propagandajuttujaan. Tavallisesti ne olivat sabotaashi- tai vallankumouskehoituksia ja ylimalkaisia solvauksia nimeltä mainituista valtioelämämme tai sotamme johtavista henkilöistä. Nämä iskulauseet oli levytetty, joten niitä voitiin pyörittää kymmeniä kertoja peräysten samanakin päivänä. Sen lisäksi heikkalaiset seurasivat eräitä suomalaisia lähetyksiä ja heittelivät väliin omia välihuutojaan tai kysymyksiään. Kun esittäjä ei tiennyt mikrofonin ääressä tällaisesta mitään, saivat »tuholaiset» harjoittaa ilkeyksiään kaikessa rauhassa. Mutta kun järjestettiin eräissä tapauksissa esittäjälle samanaikaisesti myös Lahden aalloilla kuuntelu, saatettiin noihin hävyttömyyksiin vastata lämpimiltään ja tehdä myös vastakysymyksiä. Tämä menettely pisti joskus jauhot suuhun entiselle kommunistilehden päätoimittajalle Armas Äikiälle, joka tätä puolta hoiteli ryssien radiopropagandassa. Kun lisäksi sotatoimet rajoittivat Neuvostolan radiotoimintaa, lakkasivat sen lähetykset Lahden aalloilla elo—syyskuun vaihteessa.

Sävyltään ja totuuspitoisuudeltaan on bolshevikkien radiopropaganda nykyisessä sodassa ollut suunnilleen samaa tyyliä kuin talvisotamme aikana, joten siihen ei kannata sen enempää puuttua.

Neuvostoliiton radiopropagandalla on koko sinä 26 kuukauden aikana, josta alempana on otteita, ollut vain yksi ainoa päämäärä: Suomen itsenäisyyden tuhoaminen sisäisen vallankumouksen ja puna-armeijan hyökkäyksen avulla. Propagandan sävy ja tilapäiset kohteet ovat vaihdelleet aina tilanteesta riippuen, mutta lopullisen päämäärän suhteen se on koko ajan ollut johdonmukaista. Olkoonkin, että johdonmukaisuus bolshevikkien radiolähetyksistä on muutoin ollut sangen kaukana.

Alussa oli valhe.

Aseellisen hyökkäyksen propagandavalmistelu

1 . 1 1 . — 2 9 . 1 1 . 1 9 3 9 .

Niinkuin esipuheessa mainittiin, alkoi Neuvostoliiton radiossa propagandasota Suomea vastaan neuvottelujen vielä kestäessä. Sen tarkoituksena oli peloittelemalla kiristää meiltä ne myönnytykset, joiden saavuttaminen normaalista neuvottelutietä alkoi bolsheviki-valtiaista näyttää mahdottomalta, niin pitkälle kuin edustajiemme sovitteluhalu ulottuikin niiden kysymysten suhteen, joissa toivottiin päästävän yhteiselle pohjalle Suomen elinetuja vaarantamatta. Tämän radiopropagandan tarkoituksena oli lisäksi aiheuttaa rauhattomuutta ja keskinäisiä ristiriitoja Suomen kansassa sekä valmistella Neuvostoliitossa mielialoja alkavaa sotaa varten.

Vaikka Suomen taholta oli neuvottelujen kuluessa pidättäydytty antamasta niistä tietoja julkisuuteen, jotta Neuvostoliiton kunnianarkuus ei tulisi millään tavalla loukatuksi, jos se tekisi omasta puolestaan joitakin myönnytyksiä, ei toiselta taholta noudatettu edes tätä alkeellisen kansainvälisen tavan vaatimusta. Lokakuun 31 päivänä piti ulkoasiainkomissaari Molotov korkeimman neuvoston kokouksessa puheen, jossa hän mm. selosti sangen tarkkaan Suomen kanssa käytyjä neuvotteluja sekä Neuvostoliiton niissä esittämiä vaatimuksia, joiden hylkääminen »vahingoittaisi Suomea vakavasti». Siis avoin uhkaus!

Tämä puheen kohta lähetettiin myös suomeksi käännettynä Moskovon radion kautta, ja sen voi katsoa olleen alkuna yhä räikeämmäksi käyväälle propagandahyökkäykselle. Poimimme muutamia esimerkkejä kohta Molotovin puheen jälkeen radioteitse lähetetyistä uhkauksista, jotka siis tapahtuivat neuvottelujen jatkuessa vielä normaalisti »ystävällisessä hengessä».

*

Leningrad 1. 11. 39. klo 23.30. On vaikea käsittää Suomen hallituksen vitkastelua sopimuksen solmiamisessa Venäjän kanssa. Kehen Suomi turvaa? Muudan toinen maa odotti myös luvattua apua ja mitä se sai? Suomen ainoa toivo on solmia Neuvosto-Venäjän kanssa kestävä rauha. Vilnan luovutus todistaa, että Neuvosto-Venäjän politiikka on jaloa. (Liettua sai Neuvostoliiton Puolalta ryöstämän Vilnan kyllä v. 1939. Mutta v. 1940 bolshevikit ottivat itse koko Liettuan. — J.)

Moskova 4. 11. 39 klo 20.00 — »Voi sitä, joka harjoittaa provokatiovehkeilyä meidän rajoillamme. Velvollisuutemme on suojella kaupunkejamme». (Provokatiovehkeilyä oli todella harjoitettu Neuvostoliiton rajoilla. Nim. bolshevikien taholta oli Suomen puolelle tehty neuvottelujen aikana n. 30 alueloukkausta — J.)

Leningrad 7. 11. 39 klo 20.00 — Melishkovin puheesta: Venäläis-saksalainen sopimus taistelee länsivaltojen etuja vastaan ja on siksi joutunut agitatoorisen hyökkäyksen kohteeksi. Itämeren länsiosien rauhan on Venäjä turvannut Viron, Liettuan ja Latvian kanssa tekemillään sopimuksilla. Ainoastaan viholliset voivat vastustaa Neuvostovenäjän vaatimuksia näistä Leningradin turvallisuuden tärkeistä kohdista. Neuvottelumme Suomen kanssa ovat omiemme yhtä hyvin kuin Suomen etujen mukaisia. Tarkoituksemme on vain turvata ja suojella Baltian maita kolmannelta taholta tulevaa hyökkäystä vastaan. Tästä huolimatta asettuu osa Suomen johtavia miehiä vastustamaan sopimukseen pääsyä. Suomen hallitus on ryhtynyt epätavallisiin toimenpiteisiin, jollaisiin voidaan ryhtyä vain maassa, joka valmistautuu sotaan. Suomen hallitus esittää suorastaan uhkauksia. Niitä tukevat ne voimat, jotka ovat meille hyvin tuttuja, jotka yrittävät provosoida sodan Saksan ja Neuvostovenäjän välille ja onnistuivat hävittämään Puolan. Mitkään tapahtumat eivät yllätä meitä. Minä silmänräpäyksenä tahansa voisimme johtajiemme määräyksestä antaa murhaavan iskun niille, jotka voivat olla meidän turvallisuudellemme vaaraksi.

*

Suomen hallituksen »epätavalliset toimenpiteet» olivat tosiaan kummallisia, kun ei jääty ristissäkään odottamaan sellaisen naapurin hyökkäystä, joka heti aluksi esitti aluevaatimuksia, antaen niille

vielä pontta toistuvilla rajarauhan loukkauksilla. Kun kukaan Suomen virallinen edustaja ei koko neuvottelujen aikana lausunut itäiselle naapurille uhkauksen sanaakaan — vaikea lienee näet sellaiseksi tulkita usein toistettua vakuutusta Suomen jatkuvasta puolueettomuustahdosta — niin on propagandistin täytynyt tyytyä vain ylimalkaiseen väitteeseen, jota kukaan ei voi tarkistaa. Viittaus Puolan kohtaloon on vieläpä bolshevikienkin esittämäksi ainutlaatuisen törkeä uhkaus kesken rauhallisten neuvottelujen, jotka »ovat omiemme yhtä hyvin kuin Suomen etujen mukaisia.» Muistettakoon lisäksi, että vielä niin myöhään kuin syyskuun 17 päivänä 1939 Molotov oli ilmoittanut Suomen Moskovassa olevalle lähettiläälle virallisesti, että »Neuvostoliitto on noudattava puolueettomuuspolitiikkaa S.N.T.Liiton ja Suomen välisissä suhteissa».

Jo neuvottelujen aikana esitettiin siis Neuvostoliiton taholta Suomelle vertaansa vailla olevia uhkauksia. Mutta heti kun neuvottelut keskeytyivät lokakuun 13 päivänä, alettiin bolshevikien radiopropagandassa puuttua myös meidän sisäisiin oloihimme, joita väristeltiin mitä valheellisimmin keskinäisen eripuraisuuden ja rauhottomuuksien synnyttämiseksi. Tosin ilman mitään käytännöllistä tulosta, kuten kaikki hyvin muistamme. — J.

*

Niinpä 13. 11. 39 klo 16.00 tiedoitti *Moskovan radio* Suomen oloista mm. seuraavaa:

»Armeijassa tapahtuu päivittäin karkaamisia sekä kahakoita reserviläisten ja suojeluskuntalaisten välillä. Suojeluskuntalaiset ovat sotasalla kannalla Moskovaan nähden, mutta reserviläiset eivät odota hyökkäystä Venäjän taholta. Tämän takia esiintyy molempien ryhmien kesken riitaisuuksia, jopa verisiä yhteenottoja. Yhä enemmän, jopa virallisissakin piireissä, aletaan puhua, että hallitus »liioittelee tilanteen vakavuutta sekä että se on ollut aivan liian hermostunut jne.» Liikekannallepano maksaa Suomelle paljon. Jotkut laskevat menojen nousevan päivittäin n. 30 milj. mk:aan, toiset jopa 60 milj., ja joka tapauksessa eivät sotilaalliset menot rajoitu ainakaan vähempään kuin 40 milj. mk:aan päivää kohden. Se on erittäin raskas taakka Suomen taloudelle, sillä maan tulot ovat hyvin huomattavasti laskeneet ja viranomaisten on ylläpidettävä armeijaa,

suojeluskuntaa, evakuoitujen henkilöt sekä reserviläisten perheet. Luullaan, että tällaisten olosuhteiden vallitessa Suomi ei voi kestää tätä taloudellista painostusta enempää kuin 4 kuukautta.»

»Hallitus osoittaa jyrkästi, ettei se halua sovintoa Venäjän kanssa. Sellainen on yleinen ajatustapa. Ajatukset käyvät yleensä seuraavaan tapaan: Suomi rakastaa rauhaa ja se ponnistelee päästäkseen yksimielisyyteen Neuvosto-Venäjän kanssa. Suomi teki ehdotuksia, jotka olivat tarkoitettuja parantamaan molemminpuolisia suhteita sekä vahvistamaan turvallisuutta, mutta venäläiset tulivat omine vaatimuksineen. Edelleen painostetaan sitä, että Neuvosto-Venäjä on syyllinen koko riitaisuuteen. Tämän yhteydessä on kuvattavaa riita siitä, miten Neuvosto-Venäjän ehdotukset on esitettävä eduskunnalle. On aivan selvää, että hallitus pelkää nykytilanteesta esiintyä eduskunnassa.»

*

Toisin sanoen: koetetaan lyödä kiilaa suojeluskuntalaisten ja muiden reserviläisten välille. Kansaa peloitellaan taloudellisella romahduksella. Syntipukkina esitetään Suomen hallitus, joka on mukana toiminut vastoin eduskunnan tahtoa ja sen selän takana. Mainittakoon vain esimerkin vuoksi, että hallitus oli neuvotellut eduskuntaryhmien puheenjohtajien sekä ulkoasiainvaliokunnan kanssa, ennenkuin laati vastauksensa Neuvostoliiton hallitukselle, ja että tällöin oli vastauksen suhteen vallinnut täydellinen yksimielisyys kaikkien ryhmien kesken. Vakuuttavasti tämä yksimielisyys ilmeni myös eduskunnan kaikille sivistyskansoille osoittamassa vetoomuksessa, joka hyväksyttiin sodan puhjettua joulukuun 10 päivänä. — J.

*

Ne päivittäin toistuvat uhkaukset, joita Neuvostolan radiolähetykset säännöllisesti esittivät, olisivat liian yksitoikkoista luettavaa. Mielenkiintoinen on sen sijaan seuraava lähetys:

Moskovan radio luki 19. 11. 39 lauantai-iltana Helsingistä edellisena päivänä lähetetyn kirjeen, jossa kerrotaan, kuinka Helsingin lehdet provosoivat sotaa. Itä-Suomi on aivan sotainen ulkoasultaan, Viipuri on pimeä ja kaikki toimenpiteet osoittavat, että maassa on sota. Ihmiset ovat synkännäköisiä ja vaiteliaita, kaupungin ulkopuolelle ja etäämpänä on kaivettu ampumahautoja. Mitä

lähemmäksi rajaa tullaan, huomaa, että kaikki on valmista sotaa varten. Miksi on täällä synkkää ja tuolla toisella puolella valoisaa ja eloisaa? Leningrad on valaistu ja siellä on säännöllinen elämä. Rajan tällä puolen on sota, toisella puolen rauha. Jos Suomi yhä jatkaa tähän tapaan, voi se havaita olevansa luisuvalla pinnalla. Kuitenkin on jo havaittavissa demobilisointia.

(Odotettiin siis Leningradissa vakavasti usein väitettyä suomalaisten hyökkäystä, koska siellä elettiin syvässä rauhassa, kaupunki täysin valaistuna? Eikä kai siihen olisi ollut syytäkään, koskapa *bolshevikit itse myöntävät jo marraskuun 19 päivänä Suomessa tapahtuvan joukkojen kotiuttamista.* — J.)

Siitä huolimatta Moskova radioi samana päivänä eli 19. 11. 39 erään edustajakokouksen, jossa muuan perheenemäntä sanoi itseksensä karttaa tutkiessaan tulleensa ajatukseen, että »eiköhän meidän pitäisi pohtia rajojemme puolustusta, sillä ylväs Leningrad on aivan lähellä vihamielisen Suomen rajaa». Eräs agitaattori huudahti tällöin: »Toverit, kommunistisen Neuvostovenäjän naiset ja perheenemännät ovat valveutuneita kansalaisia ja agitaattoreita. Ole peloton, rakasta neuvostokansaasi ja vihaa vihollisiasi, kas, siinä on hyvän agitaattorin iskukehoitukset.»

Siis kotimaassa lietsottiin järjestetyillä miitingeillä sotakiikkaa Suomea vastaan.

Ja seuraavana päivänä, eli 20. 11. 39 pamauttaa Leningradin radio jo erään niistä kuuluisista uutisistaan, joille Suomen kansa niiden päättömyyden takia on jo väsynyt nauramastakin. Se näet ilmoittaa Kauppalehden kirjoittavan, että *Tampereella on likvidoitu 1500 ateistia.*

Marraskuun 22 päivänä samainen Leningradin radio tietää Helsingissä vallitsevan hirvittävän lavantautiepidemian. Tällainen kauhu-uutisten värkkääminen kulkutautien puhkeamisesta on melkein pä klassillinen ilmiö propagandan historiassa. Sillä koetetaan tietenkin hermostuttaa kotirintamaa sekä varsinkin taistelevia joukkoja, jotka eivät voi paikan päällä olla toteamassa tilannetta. Eikä se näytä vielääkään joutuneen unhoon, sillä myöskin talvella 1941—1942 on sekä Neuvostoliiton että Englannin suomenkielisissä radiolähetyksissä kerrottu milloin lavantaudin, milloin pilkkukuumeen leviämisestä saksalaisten joukkojen välityksellä maahamme. Vieläpä varoitettiin

spitaalivaarastakin, koska muka Virossa olivat spitaalitautiset päässeet pakenemaan sairaalasta ja levittivät tätä hirvittävää sairautta saksalaisiin ja heidän välityksellään Suomeen.

Mutta bolshevikien radiopropaganda ei unohda myöskään erästä toista ikivanhaa keinoa, nim. epäluulojen herättämistä eri valtioelinten kesken sekä kiilan lyömistä nimenomaan hallituksen ja kansan välille.

Niinpä *Moskovan radio* levittää 23. 11. 39 *Tassin* tietoa, että keskeytyneiden neuvottelujen jälkeen Suomen johtavat piirit etsivät keinoa vaikeasta tilanteesta selviämiseksi. Hallitus väittää edelleenkin olevansa halukas pyrkimään rauhalliseen sopimukseen Neuvosto-Venäjän kanssa ja sisäasiainministeriö selitti ulkomaisille sanomalehtimiehille äsken, että Suomen kansa odottaa rauhallista ratkaisua. Todellisuudessa hallitus suhtautuu vihamielisesti Neuvostoliittoon ja tekee kaikkensa estääkseen pääsyn rauhalliseen ratkaisuun. Naamioidakseen todelliset vaikuttimensa hallitus syyttää Paasikiveä neuvottelujen keskeytymisestä ja väittää, että Paasikivi ei ymmärtänyt käydä neuvotteluja oikeassa hengessä. Paasikivi on syypää kaikkeen, mutta hallitus väittää aina pyrkineensä vilpittömästi sovintoon Neuvostoliiton kanssa. Hallitus ei uskalla astua eduskunnan eteen, minkävuoksi eduskunnan kokoonkutsuminen lykätään epämääräiseksi ajaksi. Hallitus ei voi kuitenkaan kauaa pettää Suomen kansaa ja maailman yleistä mielipidettä. Yhä useammilla tosiseikoilla hallitus osoittaa suhtautuvansa erittäin vihamielisesti Neuvostoliittoon.

*

Siis väitetään hallituksen syyttävän Paasikiveä neuvottelujen epäonnistumisesta, mikä tietysti on perätöntä, koska mitään tällaista ei ole tapahtunut. Ja myöhemmin samainen radio kertookin, että Paasikiven kanssa olisi päästy sovintoon, elleivät toiset viskaalit olisi panneet vastaan. Niin käy, kun oikea korva ei kuule, mitä vasemmalla suuposkella valehdellaan. Jatkuvasti väitetään hallituksen pelkäävän eduskuntaa, vaikka kuten aikaisemmin on sanottu, sekä eduskuntaryhmiä että ulkoasiainvaliokuntaa pidettiin koko ajan tapausten tasalla. Vieläpä pidetään Suomen kansaa niin tyhmänä, että rohjetaan kertoa, kuinka eduskunnan koolle kutsuminen on lykätty epämääräiseksi ajaksi, vaikka eduskunta

oli syyskuun alusta koolla aivan normaalseen tapaan. Samaan aikaan lietsotaan sotaintoa omassa maassa täyttä häkää. — J.

*

23. 11. 39 *lähettää Moskovon radio* Neuvostolan maaseutulehdille Tassin uutisia, joissa kaikkien tunnettujen valheiden lisäksi sanotaan mm:

Suomen johtavien piirien neuvosto-vihamielisyys on paljastettu. Suomen sanomalehdistön jyrkän vihamielinen sotaretki Neuvostoliittoa vastaan jatkuu yhä. Toisaalta painostetaan sopimuksen tärkeyttä, toiselta puolen taasen jatketaan hillitöntä neuvostovastaista propagandaa. Yhä uudelleen ja uudelleen Suomen johtavat piirit todistavat äärimmäisen vihamielisyytensä Neuvostoliittoa kohtaan.

*

Kuitenkin Suomen lehdistö noudatti, kuten jokainen saattaa senaikaisista numeroista todeta, mitä suurinta pidättyväisyyttä kirjoittaessaan Neuvostoliitosta. Ja niin menettelivät myöskin ne sanomalehdet, jotka joskus aikaisemmin edustivat jyrkintä kantaa suhteissamme Neuvostoliittoon. Niinpä *Neuvostoliiton radio ei koko 1939 syksyn ajalta ennen sotamme syntymistä ole esittänyt sanomalehdistömme yhtään lainausta, jota se itse edes olisi väittänyt vihamielisyyden osoitukseksi*. Ja saamme olla varmat, että jos yksikin tuollainen lause olisi lipsahtanut, olisivat bolshevikit sen levittäneet suurella mielihalulla ympäri maailmaa. Mutta kun mitään tällaista ei voitu löytää, niin tyydyttiin ylimalkaiseen syytökseen, jonka paikkansa pitäväisyyttä ei Neuvostolassa voinut tietenkään kukaan kontrolloida. — J.

*

Mutta samalla kun omien mielialaa pumpataan kaikilla mahdollisilla keinoilla korkealle, koetetaan Suomessa herättää tyytymättömyyttä ja antautumismielialaa harjoittamalla mustamaalausta taloudellisista oloistamme. Otettakoon k.o. ajalta esimerkin vuoksi vaikkapa lähetys 25. 11. 39 klo 22.30, jolloin *Moskovon radio* väittää Helsingistä ilmoitetuksi, että liikekannallepanon vuoksi vallitsee maassa erittäin sekava tilanne. Selostetaan HBL:n mukaan, että evakuoitujen ja reserviläisten omaisten elinkustannukset nousevat

erittäin suuriin summiin, joista huomattava osa lankeaa valtion maksettavaksi. Viime vuonna jakoi valtio avustuksia asevelvollisten omaisille 9—10 milj. markkaa, mikä summa jakaantui 3.000—5.000 avustuksen osalle. Samankaltaisia anomuksia on tähän mennessä tehty nykyisen tilanteen vuoksi jo 15—20.000, joten valtiolle koitua ylimääräinen rasitus on sangen huomattava. Helsingistä ilmoitetaan määräytyksi lisäveroa 3 tulitikusta 10 penniä. Sokerikilosta 1 mk ja kahvikilosta 3 mk; samoin säädettiin 20 % tulovero, joka tulee varsinkin työläisille ja talonpojille merkitsemään raskasta taakkaa. H.S. toteaa nykyisen taloudellisen tilanteen sangen vaikeaksi.

*

Propagandan uskottavuutta lisää se, että tiedot ilmoitetaan saaduksi asianomaisesta maasta, ja että joukkoon siroitellaan myöskin totuudenmukaisia tai niihin vivahtavia tietoja. Ja niiden varjolla onkin jo sitten lohkaistu tulitikkuveron nousseen 3 kappaaleelta 10 penniä. Se siis olisi merkinnyt, että tavalliselta 50 kappaaleen laatikolta olisi pelkkä vero ollut n. 1 mk 66 p, ja tulitikkulaatikko siis maksanut tällöin yli pari markkaa. Mielenkiintoinen on myöskin sikäläisen verotusasiantuntijan johtopäätös, että juuri tuloveron korottaminen 20%:lla rasittaa nimenomaan työläisiä ja talonpoikia. Tavallisen järjen mukaanhan välilliset verot kohdistuvat raskaimpina köyhiin kansanluokkiin ja asteettain kohoava tulon ja omaisuuden verottaminen varakkaihin. Mutta bolshevistisen logiikan mukaan täytyynee tämänkin asian olla juuri päinvastoin. — J.

*

Koko Neuvostoliiton radiopropagandalle on ollut tunnusomaista sekä tarkoituksellisten että tyhmyydestä johtuvien valheiden lisäksi mitä karkeimman haukkumasanaston käyttäminen. Tavallisesti se on kohdistunut valtioelämämme johtavilla paikoilla oleviin henkilöihin tai yleensä «sosialifascisteihin», «porvareihin», «parooneihin» jne. Tällaisten suoraa haukuntaa sisältävien radiolähetysten lainauksilla voisi täyttää huomattavasti tätä kirjaa suuremman teoksen, mutta sen sisältö tulisi kovin yksipuoliseksi. Otamme kuitenkin tyylinäytteeksi *Moskovan radiossa* 26. 11. 39 klo 17.10 luetun Pravdan

artikkelin, joka hyökkäsi Neuvostoliiton kanssa vielä silloin «ystävällisessä suhteissa» olevan Suomen pääministerin kimppuun. Tämä ainutlaatuinen radiolähetys kuului sanasta sanaan seuraavasti:

«Variksenpelätin pääministerinä». — Suomen hallitus pelkää esiintyä eduskunnassa. Pääministeri Cajander tekee kuperkeikkoja kuin hovinarri ja selittää asiat päinvastoin kuin ne todellisuudessa ovat. Hän ei voi antaa tietoja eduskunnalle Moskovian neuvottelujen katkeamisesta, mutta sensijaan tämä teeskentelijä pitää puheita musiikkijuhlilla ja vääristelee totuutta. Hän tuo lavalle Venäjän tsaarit ja kumartaa kuin orja syvään Aleksanteri II:lle ja Nikolai I:lle, joiden väittää olleen Suomen ystäviä. Sitten tämä narri asettuu päälaelleen ja uhkaa jalallaan Neuvostovenäjää, joka muka tahtoo uhata Suomen itsenäisyyttä, totisesti, millainen asenne. Tiettyä on, että venäläiset tsaarit, Aleksanterit ja Nikolait koettivat kaikin tavoin tukahduttaa Suomen itsenäisyyssajatuksen. Kaikenlaisen tsaarinvaltaiseen painostuspolitiikkaan, väkivaltaisuuksiin ja tyynnyttämisyrityksiin vastasivat Suomen ostettavissa olevat porvaripiirit myöntyen. «Cajanderit palvelivat Venäjän tsaareja kuten uskolliset orjat ja hovinarrit. Tsarismien sitten sortuessa kansan iskuhin kielsi silloinen hallitus Suomelta itsenäisyyspyrkimykset. Tällaista kieltä vastaan taistelivat bolshevikit Lenin ja Stalin yhdessä Suomen kansan kanssa. Suomi on saanut itsenäisyytensä Neuvostovenäjän tahdosta, itsenäisyyden, jolla Suomen porvarilliset piirit ovat aina käyneet kauppaa imperialismin torilla. Tällaiset ovat tosiasiat. Cajander luulee, että kun hän tekee «saltomortalen», niin sen mukana menee maailma nurin. Naurettava ilmiö tämä Cajander, temppuileva narri, mutta tosiasiat seisovat vankasti paikoillaan. Koko tämä sääliittävä peli jatkuu vain siksi, että päästäisiin vastaa-masta kysymykseen, jonka Suomen kansa on asettanut juoniinsa sotkeutuneelle hallitukselle: «Miksi Latvia, Viro ja Liettua ovat tehneet Neuvostovenäjän kanssa sopimuksen, joka takaa niille riippumattomuuden, rauhan ja rauhallisen työn mahdollisuudet, mutta Suomen hallitus katkaisi neuvottelut pitääkseen kansaa jännityksessä.» Tästäpä tilanteesta ei päästäkään yhdellä hyppäyksellä. Cajander pyörähtelee väkkäränä, vääristelee ja kiekkuu kukkona ja ratkeaa sitten äkkiä itkuun. Hän surkuttelee, voi hii ja repii vaat-teitansa, sirottelee sirkuksen sahajauhoa kuin tuhkaa, ei oman

päänsä päälle, vaan Viron, Latvian ja Liettuan ministereiden päiden päälle. Cajander huokaa: «Nämä kolme elinvoimaista Baltian valtiota, joilla oli edessään loistava tulevaisuus, muuttuivat yhtäkkiä itsenäisistä valtioista maiksi, jotka ovat enemmän tai vähemmän riippuvaisia Neuvostoliitosta. Meihin suomalaisiin tämä teki masentavan vaikutuksen.» Cajander surkuttelee Viron, Latvian ja Liettuan poliitikkoja. He osoittivat näet olevansa lyhytnäköisiä. Mutta hän on kaukonäköinen, hän, narri pääministerin paikalla. Hän näkee kauas, hän, joka on kaukonäköisen vuosisadan, kaukonäköisen Moscickin oppilas. Kokekoon samaa, minkä tuntevat nyt nuo puolalaiset hullunkuriset narrit, jotka ainaiseksi ovat kadottaneet virkansa. Otaksuttavasti piankin Cajander saa tilaisuuden todellisuudessa vakuuttua siitä, että kaukonäköisiä poliitikkoja eivät ole Suomen hallituksen marionetit, vaan nykyisen Viron, Latvian ja Liettuan johtomiehet, jotka ovat solmineet molemminpuoliset avunantosopimukset Neuvostoliiton kanssa. Kuitenkaan eivät nämä »Cajanderit» pääse edesvastuusta, jota Suomen kansa heiltä yhä hellittämättömämmin vaatii.

Minkätähden te »Cajanderit» olette keskeyttäneet neuvottelut? Ei kansa teiltä sitä vaatinut. Kuka vaati keskeytystä? Kuin hyrrä pyörii Suomen pääministeri. Hän nyyhkyttää pyyhkien kyyneleitä likaisilta kasvoiltaan ja sanoo: »Neuvottelujen keskeytyksestä ilmenee selvästi, kuinka vaikeata oli löytää yhteinen pohja neuvotteluille. Tämä on valitettavaa, sillä Suomi haluaa vilpittömästi ylläpitää hyviä suhteita naapureihinsa, jne.» Cajander »keskeytti tois- taiseksi neuvottelut». Cajander vuodattaa kyyneleitä sentähden, krokotiilin kyyneleitä, kaikkein valheellisimpia, kaikkein inhoittavimpia kyyneleitä, maailman vastenmielisimpiä kyyneleitä, joita vuodattaa krokotiiliä matkiva variksenpelätin. Tämä variksenpelätin on erikoislaatuinen. Sillä ei ole teräviä hampaita, ei voimia, mutta sillä on pienen pedon kataluus ja riidanhalu. Kuitenkaan eivät nämä »Cajanderit» voi välttää kysymystä, jonka heille uhaten heittää Suomen kansa, kansa, jonka provokaattorit ovat sotkeneet iljettävään ja vaaralliseen peliin. Minkätähden te »Cajanderit» katkaisitte neuvottelut? Ettekö te ole riippuvaisia ainoastaan Suomen kansasta, joka totisesti pyrkii ystävyYTEEN neuvostokansan kanssa? Kenestä te sitten olette riippuvaisia? Kenen tahtoa noudatatte, kenen ohjeita

seuraatte? — Ja rauhattomasti, pelkurimaisesti, harhailevin silmin vannoo tämä variksenpelätin pääministerin paikalla Jumalaan vedoten: »Suomi ei ole tarvinnut eikä saanut ohjeita muilta valtioilta, jumaliste, ei ole saanut. Vaikka halkeaisin, ei ole saanut.» Narri-maisen johtajan narrimaisia valoja. Muilta valtioilta saatujen ohjeiden kuittaus on julkaistu. Se on nähtävissä Englannin imperialististen sanomalehtien Cajanderin puheesta antamissa hyväksyvissä lausunnoissa. Daily Herald taputtaa ystävällisesti suomalaista narriaan olalle sanoen: »Oletpa ahkeroinut, veliseni.» Tarvitseeko enää ihmetellä, etteivät »Cajanderit» löytäneet yhteistä pohjaa neuvotteluissaan Neuvostoliiton hallituksen kanssa. Narri heittää kuperkeikkoja sodanhaluisen imperialismiin »yhteisellä pohjalla», jazzorkesteri rämisee, pillit viheltävät, imperialismiin ruoska läjähtelee. Kuinka kauan tällainen poliittinen markkinailoittelu jatkuu? Toivottavasti ei kauan. Täytyy toivoa, ettei Suomen kansa salli sellaisten marionettien kuin Cajander ohjata Suomen valtion laivaa samaan perikatoon, mihin Beckit ja Moscickit ajoivat Puolan valtion.

*

Sotien aikana on propagandassa sanottu yhtä ja toista vihollismaan johtavista valtiomiehistä, mutta varmaankin ylläoleva on omaa luokkaansa, kun on kysymys vielä normaaleissa diplomaattisissa suhteissa olevista valtioista. Ja ehdottomasti siihen on tarvittu koko venäjänkielelle luonteenomainen haukkumasanaston ilmeikkyyks. Vajaassa vuodessa muuten tosiasiat paljastivat sen »riippumattomuuden, rauhan ja rauhallisen työn mahdollisuudet», jotka Neuvostoliiton kanssa solmittu sopimus takasi Baltian maille.

Tosiaan, »jazz-orkesteri rämisi, pillit vihelsivät, imperialismiin ruoska läjähteli». Samoihin aikoihin kuin edellämäinittu artikkeli oli kirjoitettu, järjesteltiin Kannaksella provokatiota, jonka tarkoituksena oli muuttaa propagandasota aseelliseksi hyökkäykseksi Suomen kimppuun. Ja jo muutama tunti aikaisemmin kuin kirjoitus esitettiin Moskovan radiossa, oli »imperialismin ruoska» läjähtänyt Mainilassa. Tosin aluksi vanhaan tyyliin omien mushikoiden hartioille, mutta sen piti siitä saatavalla tekosyillä vinkua myös pian rajan tällä puolen. — J.

*

Ja »poliittinen markkinailoittelu» jatkui Neuvostoliiton radiolähetyksissä parina lähipäivänä seuraavaan tapaan:

Leningradi 27. 11. 39 klo 10 00.

Moskovan Stalin-tehtaan työläisillä oli kokous heti väitetyn Karjalan kannaksella tapahtuneen rajaloukkauksen tultua tiedoksi. Kokous radioitiin, jolloin kuultiin saman nais- ja miesäänien vuorotellen kuin paperista lukien puhuvan seuraavasti. Nainen: »Suomen hallitus kuljettaa kansansa perikatoa kohti. SSSR:n politiikka sitävastoin on rauhanpolitiikkaa. Työläiset ja kansa Leningradissa ovat sielunsa syvyyksiin saakka järkyttyneitä tämän provokatoorisen sotahaasteen johdosta.» Tämän jälkeen luettiin Molotovin nootti, joka senjälkeen kiersi kädestä käteen. Työläiset puhkuivat vihaa, kiristelivät hampaitansa, puristivat kätensä nyrkkiin.

Mies puhui seuraavasti: »Puolan sotilasviranomaiset väittivät aikoinaan, että Neuvosto-Venäjän tankit ovat tehdyt vanerista, mutta vaikeaksipa kävi heidän olonsa, kun tankkimme vyöryivät rajan yli ja Puola vajosi kasaan kuin korttitalo. Kauhunomaisen pelon vallassa pakenivat puolalaiset soturit nähdessään Sovjetin valtavat sotakoneet. Niin on laita myös Suomen sotilaspiirien. Nekin aliarvioivat meidät, mutta syyttäkööt itseään, jos pakottavat punaisen armeijan näyttämään voimiansa. Kirovskin tehtaan työläiset pyytävät neuvostohallitusta säilyttämään pyhinä lokakuun vallankumouksen muistot ja koskemattomina sotakihoittajien ulottuvilta. Me lupaamme heti ensimmäisen käskyn kuultuamme puolustaa isänmaatamme ja antaa hyökkääjälle kuolettavan iskun».

Toveri Shukov puhui seuraavaa: »Suomen työväestö ei halua sotaa Neuvosto-Venäjän kanssa. Muistan vielä ajan, jolloin Suomi saavutti itsenäisyytensä Neuvosto-Venäjän toimesta, nyt puhuvat Suomen hallitusmiehet tsaari Aleksanterista ja Nikolaista ja koettavat kaikin keinoin synnyttää neuvostovastaista mielialaa. Me leningradilaiset voimme olla rauhallisia kaupunkimme puolesta, sillä hallitus pitää meistä huolen. Punainen armeijamme on suojeleva meitä ja meidän rauhallista työskentelyämme. Tällä hetkellä tunnemme kaikki lämmintä ja syvää ystävyyttä punaiseen armeijaan. Jos tulee pakko, niin se kyllä näyttää maailmalle ennenkuulumattoman esimerkin voimasta ja sankaruudesta. Työläiset ja koko muu kansa vaativat, että hallitus tekee jotain päättävää asiassa.» Tämän

jälkeen luettiin uudelleen ilmoitus Kannaksen tapauksesta sekä Molotovin nootti.

Leningrad klo 10.00, 28. 11.39. Pravdan toimitukseen on saapunut lukemattomia kuvauksia rajaloukkauksen johdosta pidettävistä kokouksista. Työläiset ja intelligentsia vaativat tietoisina maan voimasta jyrkkiä toimenpiteitä Suomea kohtaan. »Me emme siedä rajojen loukkaamista, me vaadimme hallitusta antamaan empimättä vastauksensa noille juonittelijoille ja poliittisille seikkailijoille. Puolassa koetettiin myöskin provosoida sotaa Venäjää vastaan ja 10 päivässä Puola sortui.»

Leningrad klo 17.00. 28. 11. 39. »Kannaksen provokation johdosta vahvistamme yhä puolustustamme ja sotilaallista voimaamme. Isämme ja poikamme puolustavat rajojamme. Jos suomalaiset jatkavat alkamaansa tapaan, saavat he vaikean läksyn luettavakseen. Annetaanpa suomalaisten narrien nähdä, että 180 milj. kyllä lakaisee maan pinnalta sellaiset houkat, jotka eivät ymmärrä antaa meidän olla rauhassa. Muistettakoon vuodet 1922, jolloin punaiset Antikaisen johdolla löivät valkoiset Karjalassa. Antakaa meidän olla rauhassa, niin mekään emme koske teihin.»

(Valmiiksi trimmattu propagandakoneisto oli itsekihoituksessa saavuttanut jo huippunsa. Suomalaiset luvattiin lakaista pois maan pinnalta, kuten niin monta kertaa myöhemminkin, joskin sen päälle vielä propagandasyistä kiekaistiin tekopyhästi: »Antakaa meidän olla rauhassa, niin mekään emme koske teihin.» — J.)

Seuraava aste on lukuisien valheellisten syytösten esittäminen suomalaisten muka suorittamista rajaloukkauksista siitä huolimatta, että mitään tällaista ei tapahtunut. Nimenomaan oli Suomen sota-voimille ja rajavartiojoukoille annettu käsky vetäytyä tietyn matkan päähän rajasta selkkausten välttämiseksi. Ottakaamme näistä marraskuun 28. ja 29 päivän lähetyksistä näytteeksi seuraava ote:

Moskova 28. 11. 39 klo 23.50. Suomalaisten joukko-osasto teki tänään hyökkäyksen, jolloin me ensin peräydyimme, mutta saatuaamme apua, heitimme vihollisen rajan yli. Vangitulta kolmelta sotilaalta otettiin kaksi kivääriä, yksi revolveri, kaksi kiikaria ja valopistooli. Klo 18.00 ammuttiin kukkulan 204,3 kohdalla meitä kohti viisi kiväärinlaukausta, joihin emme vastanneet. Suomalaiset ampuivat Käsänelän suunnalta kaksi tykinlaukausta, jotka räjähti-

vät meidän alueellamme 500 m kukkulasta 357 länteen Kolat-selästä.

(Siis vanha venäläinen toimintaohje: Pane omat rikoksesi toisen syyksi, niin sinua ei epäillä. Neuvottelujen aikana tapahtuneiden kymmenien rajanloukkausten lisäksi olivat näet bolshevikit tehneet näinä päivinä yhä uusia samanlaisia, mm. ylittäneet rajan marraskuun 29 päivänä Pummangin luona Petsamossa ja vieneet sieltä mukanaan kolme suomalaista rajavartijaa. — J.)

Marraskuun 29 päivänä klo 5 luettiin *Leningradin radiossa* mm. Suomen nootti sekä väitettiin bulgarialaisen »Zarja»-lehden kirjeenvaihtajan ilmoittaneen, että Helsingissä on toimeenpantu suuria neuvostovastaisia mielenosoituksia. (Varmaankin kovin salaperäisesti, koska kukaan pääkaupunkilainen ei niitä havainnut. Kun uutinen pantiin puolueettoman lehden nimiin, katsottiin sillä olevan enemmän todistusvoimaa. Temppu, jota neuvostolan radiot ovat käyttäneet usein sekä ennen tätä että sen jälkeen. — J.)

*

Joka tapauksessa katsottiin propagandavalmistelu suoritetuksi nyt kaikkien taiteen sääntöjen mukaan, joten aseiden vuoro oli puhua. Marraskuun 30 päivän aamuna Neuvostoliiton maavoimat hyökkäsivät pitkin rajaa Suomenlahdesta Petsamoon ja lentokoneet iskivät pommeineen rauhallisten asutuskeskusten kimppuun kymmenillä paikkakunnilla. — J.

*Shakaali ja kettu
samassa persoonassa.*

Radio bolshevikien apuaselajina talvisodassa.

3 0. 1 1. 1 939 — 1 2. 3. 1 9 40.

Marraskuun 30 ja joulukuun 1 päivänä toimivat Moskovon ja Leningradin radiot samaan tapaan kuin ennenkin. Kielenkäyttö oli sellaista, että sitä ei viitsi edes lainauksena toistaa. Mainittakoon vain seuraava katkelma tyylinäytteeksi 30. 11. 39.

»Suomen presidentin roistomainen ilmoitus. Suomen presidentti julistaa maan sotatilaan.»

(Todella hirvittävää: Kun 50-kertainen ylivoima painaa päälle maalta, mereltä ja ilmasta, vannottuaan sitä ennen lakaisevansa meidät maan pinnalta, niin julistetaan maa sotatilaan eikä jäädä kädet ristissä odottamaan, mitä tuleman pitää. — J.)

*

Sodan alkupäivien radiolähetyksissä muodosti huomattavan osan sen »sopimuksen» selostaminen, jonka herrat Molotov ja Otto Kuusinen tekivät Moskovassa joulukuun 2 päivänä, ja jossa hra Kuusinen teki kaupan karhuntaljasta, jota hän yhtävähän kuin hänen korkeat työnantajansakaan eivät vielä olleet kaataneet. Tämän pelleilyn tarkoituksena oli saada Suomessa syntymään jonkinlaista hajaannusta nimenomaan työväestön keskuudessa, mutta harvoin lienee mikään propagandatemppu herättänyt suurempaa halveksuntaa ja naurua niiden taholta, joita sillä koetettiin kosia. Todistivathan bolshevikit sillä oikein ällätikun kanssa valheellisiksi oman väit-

teensä siitä, että heidän vaatimustensa tarkoituksena oli ollut muka vain Leningradin turvaaminen muutamilla meidän puoleltamme tehtävillä alueluovutuksilla. Molotov—Kuusisen »sopimukseen» sisältyi näet koko maamme valtaaminen ja bolshevisoiminen. Jokaiselle oli selvää, mitä se »itsenäisyys» olisi merkinnyt, josta Kuusinen toimeksiantajiensa kanssa kirjoitti paperille fraaseja. Ja Viron, Latvian ja Liettuan tapaukset runsaat puolisen vuotta myöhemmin antoivat kyllä havainto-opetusta niille, joille se muuten ei olisi selvinnyt. — J.

*

Moskovan radio antoi 2. 12. 39 klo 22.50 suomenkielellä tästä »sopimuksesta» sananmukaisesti seuraavan selostuksen:

Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemieshistön toisaalta ja Suomen kansanvaltaisen hallituksen toisaalta vakuutettua, että nyt, kun Suomen kansan sankarillisella taistelulla ja Neuvostoliiton punaisen armeijan ponnistuksella tulee likvidoiduksi se varsinainen sodanpesäke, minkä entinen rahavaltainen hallitus Suomessa oli luonut Neuvostoliiton rajalla imperialististen valtojen hyväksi ja kun Suomen kansa on muodostanut oman kansanvaltaisen tasavallan, joka kokonaan nojaa kansan kannatukseen, on tullut aika saattaa voimaan hyvät ystävyys-suhteet maittemme välillä ja yhteisin voimin turvata valtiottemme turvallisuus ja koskemattomuus katsoen, *että on tullut aika toteuttaa Suomen kansan vuosisataiset toiveet Karjalan kansan jälleen yhdistämisestä sille sukua olevan Suomen kansan kanssa liittäen se yhtenäiseen Suomen kansaan* sekä myöskin pitäen silmällä suotuisaa ja molempien sopimuspuolten etuja vastaavaa rajakysymyksen järjestelyä, varsinkin Leningradin ja Suomen etelärannikon turvaamista, tarkoituksella lujittaa vuoden 1920:n lokakuun 23 p:n rauhansopimuksen henkeä ja perusasettamuksia, sopimuksen, joka perustuu toisen puolen valtiollisen riippumattomuuden ja sen sisäisiin asioihin sekaantumattomuuden molemmin puoliseen tunnustamiseen, ovat katsoneet välttämättömäksi solmia keskenään allaolevan keskinäisen avunannon sopimuksen Neuvostoliiton ja Suomen kansanvaltaisen tasavallan välillä ja nimittäneet tätä tarkoitusta varten valtuutetuikseen, Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemieshistö V. Molotovin, kansankomissaarien neuvoston

puheenjohtajan ja Neuvostoliiton ulkoasiainkomissaarien neuvoston puheenjohtajan ja Neuvostoliiton ulkoasiain kansankomissaarin, Suomen kansan hallitus O. V. Kuusisen, Suomen hallituksen puheenjohtajan ja Suomen ulkoasiainministerin, jotka valtuutetut esitettyään kumpikin valtakirjansa, jotka myönnettiin laadituiksi asian vaatimaan muotoon ja olevan asianmukaisessa järjestyksessä, ovat sopineet seuraavasta»:

(Tämän jälkeen luettiin radiossa 7 eri artiklaa, jotka liittyvät edellämainittuun »sopimukseen». — J.)

1. *artikla* koskee Neuvosto-Karjalan alueitten, joitten pinta-ala kohoaa 70.000 km²:iin, liittämistä Suomen kansanvaltaisen valtioalueen yhteyteen. Raja säädetään Neuvostoliiton ja Suomen kansanvaltaisen tasavallan välillä jo valmiiksi laaditun kartan mukaan. Toisaalta Suomi ilmoittaa suostuvansa jonkunverran siirtämään rajaa Leningradista pohjoiseen päin Karjalan kannaksella luovuttaen 3.970 km²:n suuruisen alueen, josta Neuvostoliitto korvaa Suomelle Karjalan kannaksella olevien, Neuvostoliitolle siirtyvien rautatienosien arvon 120 milj. markalla.

2. *artiklan* mukaan Suomi ilmoittaa suostuvansa a) vuokraamaan Neuvostoliitolle 30 vuoden ajaksi Hangon niemimaan ja sitä ympäröivän merialueen 5 mailin säteellä etelään ja itään ja 3 mailin säteellä länteen ja pohjoiseen siitä sekä joukon etelä- ja itäpuolelta liittyviä saaria jo laaditun kartan mukaisesti, siellä sellaisen sotilaallisen meritukikohdan luomista varten, joka pystyy suojelemaan hyökkäyksiltä Suomenlahdelle, Suomen ja Neuvostoliiton turvallisuuden takaamiseksi, jolloin meritukikohdan suojelemistarkoituksessa Neuvostoliitolle myönnetään oikeus pitää siellä omalla kustannuksellaan tarkoin rajoitetun määrän maa- ja ilmasotavoimia, joiden korkein lukumäärä määrätään erikoisella sopimuksella; b) myymään Neuvostoliitolle Suomenlahdella olevat saaret: Suursaaren, Seiskarin, Lavansaaren, Tytärsaaren, pienen ja suuren Koiviston sekä Suomelle kuuluvat osat Kalastajasaarennon ja Keskisaarennon niemiä Pohjoisen Jäämeren rannikolla sovitusta 300 miljoonan Suomen markan hinnasta.

3. *artikla*: »Neuvostoliitto ja Suomen kansanvaltainen tasavalta sitoutuvat antamaan toisilleen kaikenlaista apua, siihen luettuna myöskin sotilaallinen apu, siinä tapauksessa, että Suomea vastaan

hyökätään tai uhataan hyökätä, kuin myös siinä tapauksessa, että minkä tahansa Euroopan valtion taholta hyökätään tai uhataan hyökätä Suomen alueen kautta Neuvostoliittoa vastaan.

4. *artiklan* mukaan sopimuspuolueet sitoutuvat olemaan solmiamatta mitään sellaisia liittoja tai osallistumasta mihinkään sellaisiin ryhmytyksiin, jotka ovat suunnatut toista sopimuspuolta vastaan.

5. *artikla*: »Sopimuspuolet ovat sopineet solmiavansa lähimmän ajan kuluessa kauppasopimuksen ja kohottavansa vuotuista tavaravaihtoa kummankin maan välillä huomattavasti korkeammalle 1927 tavaravaihtoa, jolloin se oli saavuttanut korkeimman määrän 800 milj. markkaa.»

Seuraavassa artiklassa Neuvostoliitto sitoutuu huokealla ehdolla auttamaan Suomen kansanarmeijaa aseistuksella ja muilla sotatarpeilla.

7. *artikla*: Tämän sopimuksen voimassaoloaika siltä osalta, joka koskee keskinäisen avunannon sitoumuksia Neuvostoliiton ja Suomen kansanvaltaisen tasavallan välillä, — artikkelit 3—5 — on 25 vuotta, jotapaitsi, ellei vuotta ennen mainitun määräajan umpeenkulumista kumpikin sopimuspuoli katso välttämättömäksi sanoa irti tähän sopimukseen sisältyviä määräajaksi tehtyjä päätöksiä, niin nämä päätökset automaattisesti säilyttävät voimansa vielä seuraavaksi 25 vuodeksi.

Viimeinen artikla koskee sopimuksen voimaan astumista ja ratifioimista päättyen seuraavasti: »Tämä sopimus on laadittu 2 alkuperäisessä kappaleessa venäjän ja suomen kielellä Moskovan kaupungissa joulukuun 2 päivänä 1939.» Allekirjoittajina O. Kuusinen ja V. Molotov.

*

On ehkä sopivaa tarjota tämän sopimuksen päälle eräs lausunto, jonka Neuvostoliiton virallinen edustaja oli esittänyt syyskuun 28 päivänä 1937 Kansainliiton yleiskokouksen istunnossa:

»On aivan selvää, että kansainvälisen oikeuden mukaan ei ole annettava mitään apua kapinallisille laillista hallitusta vastaan; kaikki apu, mikä annetaan kapinallisille sotatarvikkeiden ja erikoi-

sesti miesten muodossa, olisi törkeä kansainvälisen oikeuden loukkaus; *kapinallisten päällikön tunnustaminen hallituksen päämieheksi ei paranna tilannetta, sillä siten voitaisiin laillistaa mikä kumous tai kapina hyvänsä julistamalla yksinkertaisesti, että kapinalliset muodostavat hallituksen; kapinallisten tunnustaminen lailliseksi hallitukseksi käsittää itsessään intervention.*»

Harvoin on maailmassa jonkin valtion poliittinen tekopyhyys paljastunut niin pienimpiä yksityiskohtia myöten kuin bolshevikkien peli kansainvälisessä elämässä meidän talvisotamme valossa. Mutta oma historiallinen mielenkiintonsa on joka tapauksessa sillä Neuvostoliiton hallituksen virallisella tunnustuksella, jonka se Kuusisen »sopimuksen» yhteydessä antoi Karjalan kysymyksestä. Siinähan sanotaan *Suomen kansan toivoneen jo vuosisatoja sukulaiskansan, karjalaisten liittämistä muun Suomen kansan yhteyteen sekä myönnettään tuo toive täysin oikeutetuksi*, koskapa se luvataan sopimuksen perusteella toteuttaa.

Tästä omasta todistuksestaan huolimatta venäläiset ovat sekä radiolähetyksissään että sanomalehdissään osoittaneet suorastaan pyhää vihaa sen johdosta, että suomalaiset joukot kävivät myös Itä-Karjalassa olevien ryssän hyökkäysvalmiusasemien kimppuun. Ja jokaisen Suomessa esitetyn Itä-Karjalan uutta järjestelyä koskevan lausunnon kimppuun on käyty perusteluilla, että Itä-Karjala ei ole koskaan kuulunut Suomeen, eikä Suomella ole minkäänlaista oikeutta esittää vaatimuksia tässä kysymyksessä. Sen oikeuden on kyllä 2. 12. 39 tunnustanut nimenomaan herra Molotov. — J.

*

Joulukuun alkupäivien radiolähetyksistä muodostivat huomattavan osan nimenomaan sotatiedonannot ja rintamakuvaukset juuri alkaneesta taistelusta. Totuus ei suinkaan ole niiden vahvimpia puolia. Poimikaamme muutamia näytteitä.

Moskova 3. 12. 39 klo 8.00 esittää otteita sanomalehdistä: Silminnäkijäin vaikutelmia rintamalta. *Ensimmäiset 3 tuntia*. On lämmin, pimeä yö. Kuuluu ainoastaan hyökkäysvaunujen liikkumista pohjoiseen päin, muuten on kaikki hiljaista. Oli kuultu äskettäin Molotovin puhe. Toivottiin viimeiseen asti Suomen hallituksen tule-

van järkiinsä, mutta turhaan. Sota on alkanut. *Olemme tehneet havain-toja suomalaisten sotilaiden elämästä ja oloista. He asuvat kuin eläimet juoksuhaudoissaan ja koettavat kaikin keinoin salata meiltä ole-massaolonsa.* Kuitenkin ovat heidän hommansa meille hyvin tun-nettuja. *Olemme huomanneet heidän rakentaneen muka heinälatoja. Seinissä on kuitenkin havaittavissa konekivääriaukkoja. Heillä on muitakin rosvomaisia tapoja, ampuvat väijyksistä, puista yms., mutta tämänkin olemme keksineet.*

30. 11. saatiin piirin komentajan käsky sotatoimien aloittami-seen, Tämä johtui Suomen hallituksen provokatiosta. Joukot siir-rettiin samana päivänä klo 7.33 3 kilometriä lähemmäksi rajaa. Suomen alue näkyy hyvin. Kuin taikauskusta alkaa ympäristö lii-kehtiä. Tulee kk-miehiä, ratsuväkeä ym. Klo 7.57—7.59 on vielä kaikki hiljaista. Äkkiä leimahtaa, ja punaista valoa tulvii. Kron-stadt on aloittanut taistelun. Suomen rajavartiotupa syttyy pala-maan. Suomalaiset vastaavat konekivääritulella. Heidän tykistönsä ehtii ampu ainoastaan 3 laukausta ennenkuin tuhoutuu. Tämä tilanne kesti 30 minuuttia 140 km pituisella ja 180 km syvällä rintamalla. Tykistötulen tauottua annettiin vihreä valomerkki, ja jalkaväki tuli esille. Havasskin komentama I pioneeripataljoona asetti siltoja, sillä entiset olivat suomalaiset räjäyttäneet. Meikä-läiset löysivät miinoja ja tekivät ne vaarattomiksi. Suomalaisia ker-santteja tavattiin itse teossa. Klo 9.15 ylittivät jalkaväki ja kuor-masto sillan. Taistelu alkoi oikealla ja vasemmalla. Rajavartioraken-nukset hävitettiin neljällä laukauksella. Marssisuunta oli Jäppilän kylä. Rajavartiotupa paloi. Siinä oli paljon suomalaisten pakokau-hun vallassa jättämiä papereita. Klo 10.15 ilmestyivät lento-koneemme. Suomalaisia lentokoneita ei näkynyt ollenkaan. *Suoma-laiset käyttivät kaasua (klooripikriiniä), jonka kemistimme teki vaa-rattomaksi.* Meillä oli hyvin vähän haavoittuneita, mutta nekin pyrkivät takaisin taisteluun. Suomalainen tykistö ei toiminut ollen-kaan. Heidän konekivääreitään hävitettiin. Klo 11.00 jatkui etene-minen.

Lentohyökkäys. Pimeänä syysyönä jossakin Itämerellä ovat urheat lentäjämme saaneet kuulla toveri Molotovin puheen. Aamupuolella yötä saapuvat he kaikki lentokentälle ja rupesivat kiinnittämään pommeja koneisiin. Klo 6 tuli taisteluhälyytys, silloin

oli jo kaikki valmiina. Ennen lähtöä pidettiin pari kokousta, joissa esiintyi useita puhujia vakuuttaen uskollisuuttaan. Senjälkeen olivat kaikki valmiit lähtemään. Tehtävänä oli salamannopea lentokentän hävittäminen. Sää oli epäedullinen, lumiräntää. Koneet muodostivat kolmioita ja lähtivät kapteeni Rakovin toimiessa laivueen komentajana. Lennettiin hyvin korkealla. Suunta oli oikea, ja päämäärään saavuttuamme havaittiin maan pinnalla paniikkia ja sekasortoa. Osumat onnistuivat yli odotusten. Puolustusvarusteet hävitettiin maan tasalle. Emme voineet havaita minkäänlaista vastarintaa, emmekä kärsineet minkäänlaisia tappioita. Kaikki koneet palasivat tukikohtiinsa. Samana päivänä on hävitetty useita varustuksia.

Rintamalta. Vihollinen peräytyy pitkin rintamaa ja jättää jälkeensä satoja miinoja sekä muita esteitä kuten lankaan kiinnitettyjä räjähdyspanoksia, joita on tavattu kaikkialla, siltojen päässä yms. Meikäläiset ovat pian keksineet ne ja oppineet tekemään ne vaarattomiksi.

Moskova 4. 12. 39: Molotovin vastaus Suomen neuvottelutarjoukseen klo 23.45: *Neuvostoliitto ei tunnusta ns. Suomen hallitusta, joka jo on jättänyt Helsingin ja suunnannut matkansa tunte mattomalle taholle*, ja siten mistään neuvotteluista tällaisen hallituksen kanssa ei voi olla kysymystäkään. Neuvostohallitus tunnustaa vain Suomen demokraattisen tasavallan kansanhallituksen jne.

Venäjän radiolähetyksistä 5. 12. 39 ovat huomattavalla sijalla taistelukuvaukset, jotka ovat puoliksi »kaunokirjallisia». Neuvostojoukkojen toimintaa ja tasoa ylistetään ja suomalaisia halvennetaan. Tyypillistä kuvauksille on, että kun suomalaiset joutuvat tulen alaisiksi, he »joutuvat paniikin valtaan ja juoksevat metsään». Erään taistelun jälkeen olivat punasotilaat »hymyillen» katselleet suomalaisten jälkeensä jättämiä tavaroita. Mm. jossakin kiväärissä hihnan sijasta ollut nuora oli heitä ilahduttanut.

Leningradin sotilaspiirin rintamatiedoissa mainitaan, että Muurmanskin lohkolla jatkuu suomalaisten takaa-ajo. Uhtuan-Petroskoin rintamanosalla on huonoista kulkuyhteyksistä huolimatta edetty 45 km rajasta. Kannaksella on edetty keskimäärin 30 km rajasta. Mustamäki ja Inon asema on vallattu.

Moskova kertoo Isvestijan artikkelissa vihollisen kavaluudesta. Kuvataan suomalaisten miinoituksia luovutetuilla alueilla. Venä-

läisten lentokoneet osoittavat uljuutta. Kouvolan pommituksen aikana hyökättiin neljän sotilasjunan kimppuun. Suomalaiset sotilaat ovat täyden paniikin vallassa. Suomalaisten ilmatorjuntatuli oli kiivasta. Lentokoneet eivät kärsineet tappioita. *Helsingissä on pommitettu asemaa ja räjäytetty 5 ammusvarastoa ja bensiinivarastoja.*

Moskova 8. 12. 39 klo 1.00: Leningradin radio tiedottaa: »Neuvostojoukot ovat edenneet Taipaleesta pohjoiseen. Väestö tervehtii heitä suurella ilolla päästessään lopultakin sortajan ikeestä. — Raivolassa ja Terijoella asukkaat ovat julkituoneet ilonsa uuden kansanhallituksen muodostamisen johdosta.

Leningrad 8. 12. 39 klo 1.00: Neuvostoliiton joukot etenevät. Huono sää kuitenkin haittaa ilmavoimiemme toimintaa. Neuvostoliitto kieltää jyrkästi suomalaisten antaman tiedon, jonka mukaan erään venäläisen upseerin taskusta olisi löydetty karttoja.

Moskovan radio 8. 12. 39 klo 17.00 — Neuvostoliiton voitot ovat lisänneet työntöä Karjalan teollisuuslaitoksissa. Työohjelmaa laajennetaan kaikkialla. Niinpä kerrotaan, Petroskoin suksitehdas, joka valmistaa suksia Neuvostoliiton armeijalle, on päättänyt lisätä vuosituotantoaan 100.000:sta 130.000:een tänä vuonna.

Kuultiin kuvaus venäläisistä lentäjistä Viipurin yläpuolella, mitä he näkivät, miten he säästivät sähkölaitokset ja tuhosivat ainoastaan johdon, joka vei rintaman piikkilanka-aitoihin. Venäläiset lentäjät ihmettelivät, minkälainen käsitys Rooseveltin vetoamisen mukaan Amerikassa mahtaa olla neuvostolentäjistä. He ovat meidän aikamme todellisia humanisteja.

Moskova 10. 12. 39 klo 6.00 Tukholmasta: Svenska Dagbladet ja Dagens Nyheter ovat saaneet Lontoosta tietää, että Saksasta on lähetetty suuri määrä ilmatorjuntatykkejä Skandinavian kautta Suomeen. Vielä tälläkin hetkellä Saksa tarjoaa niitä Suomelle lisää alennetuin hinnoin. Italialainen lentolaivue on saanut luvan laskeutua Saksan lentokentille ja ottaa niillä polttoainetta. Saksa on hyväksynyt Italian avustuksen ja sallinut 50—60 pommikoneen lentää Suomeen.

Moskova 10. 12. 39 klo 9.00 Suomen saarto on antanut aihetta verrata sitä Saksan saartoon. Se tulee olemaan vahingoksi monille muille maille, mutta Neuvostoliitto ei kuuntele vastalauseita. Venäläiset ovat katkaisseet yhteyden Nurmee—Joensuu sekä saapuvat pian

Ruotsin rajalle ja katkaisevat myös yhteyden Haaparanta—Tornio. Vaikka Suomi linnoittaa Ahvenanmaan, se ei voi katkaista hyökkäystä Pohjanlahdelle. Kova pakkanen ei kestä kauan, joten sekään ei voi pidättää heitä. Neuvostoliiton sotatoimien ei odotettu kestävän kuin 8 päivää. (Vert. Moskova 22. 12. 39 klo 1.00. — J.) Yksinomaan huono sää on ollut syynä hitaaseen etenemiseen. Ensimmäisenä päivänä Neuvostoliiton joukot etenivät 5 kilometriä muualla kuin Petsamossa, jossa he etenivät 10 kilometriä. Venäjän paremmuus on murskaava. Moskovassa ei ole muuta sodan tuntua kuin pohjoiseen lähteviä joukkoja. Petsamon ja Terijoen asukkaat ovat pohtineet Kuusisen hallituksen pätevyyttä ja tulleet siihen tulokseen, että se on ainoa oikea hallitus. Kansainliiton kokouksen lausuma tulee olemaan yhteydessä pasifistisen kokouksen kanssa.

Moskovan radio 10. 12. 39 klo 2.00. Venäläiset ovat edenneet Muurmannin radalla 15 km ja Uhtuan—Repolan—Petrosavodskin suunnalla 70—80 km. Ylitettyään Taipaleenjoen venäläiset etenevät Käkisalmea kohti. Muurmanskin seuduilla venäläisten haltuun on joutunut 50 km Petsamon aluetta.

Moskova 14. 12. 39 klo 12.00 — Leningradin päämaja ilmoittaa venäläisten joukkojen edenneen kaikilla suunnilla. Uhtuan suunnalla he ovat vallanneet Matkajärven kauppalan, joka sijaitsee 92 km Venäjän rajalta.

Moskova 16. 12. 39 klo 17.20 — Luettiin kirje Punaiselle Armeijalle: »Sotilaat, jotka taistelette koko maailman rauhan puolesta, taistelkaa vapauttaaksenne kiusattu Suomen kansa sorrosta.» Sitten seurasi selostus Suomen vesiperäisestä maanlaadusta. »Suomalaiset joukot esiintyvät viekkaasti asettaen esteitä hyökkäysvaunujen tielle. He käyttävät hyväkseen kaikkia mahdollisuuksia, kanavia ja kiviä. Punainen Armeija on murtanut Maginot-linjan.»

*

Näin siis taistelu alkoi. Suomalaiset olivat tosiaan aika konnia, »asuivat kuin eläimet juoksuhautoissaan» ja koettivat salata bol-suilta olemassaolonsa. Vieläpä heillä oli niinkin »rosvomaisia tapoja», että ampuivat väijyksistä, puista yms. sekä rakensivat miinojakin »vapauttajiansa» päänmenoksi. Ja koska ryssät olivat itse käyttä-

neet eräässä tapauksessa sodan alussa kaasua, pantiin siitä syy tietysti suomalaisten niskoille.

Mutta annas olla, kun punaisen armeijan joukot lähtivät vyörymään, niin pakokauhu valtasi kaikki. Suorastaan punasotilaita hymyilytti katsellessaan noita pakenevia suomalaisraukkoja, joilla oli pakettinani kiväärin hihnana. Niinpä jo joulukuun 10 päivänä onkin katkaistu Nurmeks—Joensuun rautatie ja punainen armeija on aivan pian Ruotsin rajalla, jossa napsautetaan poikki Tornion—Haaparannan rata. Tosin täytyy tätäkin vauhtia pyytää vähän anteeksi, sillä alkuperäisen suunnitelman mukaan piti jutun olla selvä 8 päivässä. »Yksinomaan sää on ollut syynä hitaaseen etenemiseen.»

Samaan aikaan punaiset ilmavoimat hääräävät omalla tahollaan. Mutta ovat jaloja ja ritarillisia. Pommittavat vain varustuksia, pistävät Helsingissä ilmaan 5 ammusvarastoa, bensiinisäiliöt sekä rautatieaseman. Viipurissakin säästävät sähköaseman, katkaisevat vain taitavasti poikki rintaman piikkilanka-aitoihin vievät sähköjohdot. On silloin syytäkin ihmetellä, millainen käsitys Amerikassa mahtaa olla neuvostolentäjistä, *jotka ovat meidän aikamme todellisia humanisteja.*

Poliittiselta rintamalta tiedetään, miten Suomen hallitus on muka jättänyt pääkaupungin ja painunut lipettiin. Suomen väestö sensijaan ottaa vapauttajansa vastaan avosylin ja pohdittuaan Kuusisen hallituksen pätevyyttä tulee siihen tulokseen, että »se on ainoa oikea hallitus».

Jokatapauksessa ovat venäläiset jo joulukuun 8 päivänä edenneet Kannaksella Taipaleen pohjoispuolelle ja 2 päivää myöhemmin ilmoitetaan heidän Taipaleen ylitettyään painuvan Käkisalmea kohti. Meikäläiset tosin eivät tienneet tästä operatiosta Taipaleenjoen pohjoispuolella vielä sotamme viimeisenä päivänäkään, niin taitavasti se oli naamioitu.

Joulukuun 10:ntenä huomataan jo olevan muitakin viivytyksiä »voittamattoman puna-armeijan» tiellä. Niinpä Saksa ja Italia ovat alkaneet jelpata Suomea. Tosin 14 päivänä vallataan Uhtuan suunnalla meille tuntematon Matkajärven kauppala, mutta parin päivän kuluttua katsotaan taas olevan syytä vedota Suomen vesiperäiseen maastoon sekä meikäläisten viekkauteen, joka ilmenee mm. esteiden

asettamisena hyökkäysvaunujen tielle. Kuitenkin voidaan samalla ilmoittaa täsmällisesti ensi kerran jättiläismäinen saavutus: »*Punainen Armeija on murtanut Maginot-linjan.* — Siitä hirvittävästä linjasta ja sen murtamisesta tuli Neuvostolassa valtava legenda, kuten saamme nähdä.

Mutta sodan parin alkuviikon »loistavien voittojen» jälkeen jäävät sotilaalliset kuvaukset Neuvostoliiton radiolähetyksissä aivan sattumalta taka-alalle. Sen sijaan sikäläiset tietolähteet kertovat paljon meidän sisäisistä vaikeuksistamme sekä hyökkäävät »imperialistisen Ranskan ja Englannin» kimppuun. Kuusisen hallitus ja toveri Stalinin 60-vuotispäivä esittävät niissä myös suurta osuutta. — J.

*

Moskova 17. 12. 39. Väestöä pakoitetaan siirtymään kotipaikkakunniltaan. Elleivät he tottele, ammutaan heidät armotta. Mutta pian asukkaat eri paikkakunnilla huomaavat, että punasotilaat ovatkin heidän todellisia ystäviään. Tämän havainnon jälkeen väestö palaa kotipaikkakunnilleen vakuutettuina siitä, että Neuvostoliiton sotilaat tulevat heitä auttamaan.

Moskova 17. 12. 39. — Tass ilmoittaa seuraavaa: Tass on valtuutettu antamaan arvovaltaisten piirien arvostelun Kansainliiton päätöksestä. Kansainliitto teki 14. 12. päätöksen Neuvostoliiton eroittamisesta Kansainliitosta tuomiten sen »toimenpiteet» Suomea vastaan. Tämä naurettava päätös voi vain häväistä sen taitamattomia tekijöitä. Englannin ja Ranskan imperialistisilla piireillä, jotka ovat alistaneet valtansa alle suunnattomia alueita Aasiassa ja Afrikassa, ei ole oikeutta tuomita Venäjää, varsinkin kun ne aivan hiljakkoin hylkäsivät Saksan tekemän rauhanehdotuksen. Heidän poliittinen periaatteensa on »sodan jatkaminen voitokkaaseen loppuun asti». Pitäisi pakottaa heitä olemaan vaatimattomampia. Sitäpaitsi Neuvostovenäjän ja Suomen demokraattisen tasavallan suhteet ovat järjestyksessä tavalla, joka turvaa Suomen itsenäisyyden. Kuten tunnettua, luovuttaa Neuvostoliitto Suomelle 70.000 km 100.000 henkeen nousevine asukasluukumääriin Suomen 4.000 km ja 20.000 asukasta vastaan. Tätäkö on pidettävä hyökkäyskäsitteen peruselementtinä. Jos olisi kysy-

mys Englannista »ja Ranskasta, he yksinkertaisesti anastaisivat Suomen, kuten he ennen ovat anastaneet muita alueita. Lisäksi on otettava huomioon, että Suomen ja Venäjän yhteinen avunanto- ja ystävyyssopimus takaavat rauhan. Neuvostoliittoa ei kiinnosta sota Suomea vastaan. Ainoastaan Mannerheimin klikki on pakottanut Suomen sotaan vastoin Suomen kansan tahtoa. Kansainliiton päätös ei tarkoita Suomen kansan auttamista, vaan sodan ylläpitämistä. Herrat imperialistit käyvät sen ainoan vallan kimp- puun, joka pystyy vastustamaan Kansainliittoa. Tämäpä voi olla Neuvostoliitolle eduksi, se kun vapautetaan velvollisuuksistaan ja moraalisesta vastuusta Kansainliiton kunniattomiin tekoihin nähden. Tämä vastuu lankeaa Kansainliiton ja englantilais-ranskalaisten johtajien päiden päälle. Mutta Neuvostoliitolla tulee olemaan vapaat kädet.

Moskova 18. 12. 39 klo 5.10 — Jos hyökkäyskäsitteen perus- piirteenä on toisen valtion alueen valtaaminen ja tämän alueen väestön väkivaltainen alistaminen vieraalle valtiolle, niin täytyy myöntää, ettei Neuvostoliiton ja Suomen välinen sopimus ole todis- teena hyökkäyksestä, vaan päinvastoin Neuvostoliiton rauhallisesta ja ystävällisestä politiikasta Suomeen nähden, minkä päämääränä on Suomen riippumattomuuden turvaaminen ja sen mahdin tehosta- minen aluelajennuksen tietä. Neuvostoliiton ja Suomen tasavallan välinen avunantosopimus takaa täysin näiden maiden välisen rau- han. Juuri sen takia, että tämä sopimus turvaa rauhan ja ystävyy- den molempien maiden välillä, Neuvostoliitto ei käy eikä halua käydä sota Suomea vastaan.

Moskova 18. 12. 39 klo 22.00 — Ryhmä Amerikan suo- malaisia on lähettänyt sähkösanoman Kuusisen hallitukselle. — »Toivomme, että pelastatte Suomen sodasta, mihin Mannerheimin, Tannerin ym. joukkue on teidät saattanut». »Daily Worker» mai- nitsee useiden kymmenien ammattijärjestöjen päätöksestä lausua hyväksyminen Neuvostoliiton Suomelle antaman avun johdosta. Tass väittää Kansainliiton päätöksen tähtäävän sotarintaman laajentami- seen.

Moskova 21. 12. 39 klo 19.30 — Stalinin 60-vuotispäivän joh- dosta Trud julkaisee artikkelin, jossa käsitellään Stalinin suhtautu- mista Versaillesin rauhaan. Jo useita vuosia sitten Stalin käsitti,

ettei Saksa tulisi taipumaan tähän rauhaan, vaan vapauttamaan itsensä sen ikeestä.

Moskova 21. 12. 39 klo 23.30 (Tass) — Maassa vallitsee Mannerheimin roskajoukon kauhea terrori. Asukkaiden kohtalo riippuu kokonaan Mannerheimin mielivallasta. Asukkaat viedään mukaan väkisin. Tuhansia ihmisiä on taivasalla. Tiet ovat täynnä ruumiita. Aftonbladetin kirjeenvaihtaja tapasi itkevän talonpojan, jonka koti oli poltettu ja vaimo ja lapset kuljetettu pois eri tahoille. Suomalaiset ovat polttaneet kymmeniä kyliä. Salmijärven he ovat tasoittaneet maan tasalle.

Moskova 22. 12. 39 klo 1.00 — Lehdistö väittää perättömäksi huhut Revolutsijan upottamisesta. On todettu, että joukot ovat toimineet menestyksellisesti. Petsamon suunnalla ne ovat edenneet 6 km päivässä, Oulun suunnalla 7 km, Sortavalan 4 km ja Viipurin 2—3 km päivässä. Kuluneena aikana on suomalaisia vangittu 18 upseeria, 105 aliupseeria, 1302 sotamiestä. He ovat menettäneet 35 tykkiä, 300 konekivääriä, 3000 kivääriä, 21 miinan heittäjää, 220 kranaatinheittäjää, 7 panssarivaunua. Venäläisten omat menetykset ovat 1823 kaatunutta ja 7000 haavoittunutta. Suomalaisen tappiot 2.200 kaatunutta miehittämillämme alueilla. Lisäksi on kaatunut suomalaisia rintaman toisella puolella. Haavoittuneita suomalaisia on 10.000. Ulkomaalaiset lehdet pitävät etenemistämme liian pienenä, ja leimaavat sen puna-armeijan taistelukyvyyn huonoudeksi. Muutamat väittävät neuvostojoukkojen sotatoimien menneen myttyyn, koska vastarintaa ei ole lopetettu viikossa. Tämä on kärkeä panettelua. Maasto on venäläisille suurena esteenä. Kaikkialle suomalaiset ovat rakentaneet läpipääsemättömiä keinotekoisia linnoituksia, jotka he ovat vahvistaneet betonilla. Tällaisissa olosuhteissa on vaikeata edetä nopeasti. Näitten linnoitusten rakentamisen suomalaiset aloittivat jo 4 vuotta sitten kolmen suurvallan avulla, jotka nyt taistelevat keskenään vaikutusvallasta Suomessa. Suomen tuli olla näiden maiden ponnistuslautana hyökkäystä varten Leninradiin. *Nämä keinotekoiset linnoitukset vetävät joka suhteessa vertoja Siegfried-linjalle.* Tämän linjan kimpussa ahertavat englantilaisranskalaiset joukot neljättä kuukautta pääsemättä eteenpäin. Puna-armeija oli kyllä tietoinen näistä vaikeuksista. Siksi se koskaan ei ole aikonutkaan musertaa Suomea salamannopealla iskulla, vaikka

on väitetty, että »sen aikomus oli suoriutua Suomesta viikossa. (Vert. Moskova 10. 12. 39 klo 9.00. — J.) Kannas on täynnä keinotekoisia esteitä Laatokasta Suomenlahteen asti. Venäjän eteneminen merkitsee huomattavia saavutuksia. Lisäksi heidän ilmoitetaan useissa kohdin murtaneen Suomen pääpuolustuslinjan. Jos verrataan näitä saavutuksia englantilais-ranskalaisten joukkojen saavutuksiin Siegfried-linjalla, on tunnustettava että neuvostojoukoilla on ollut huomattava menestys. Miksi ei ulkomaista lehdistöä kiinnosta kysymys, montako kilometriä liittoutuneitten joukot ovat edenneet Siegfried-linjalla ja kuinka kauan kestää ennenkuin he saavuttavat päämääränsä. Eteneminen olisi silloin laskettava senttimetreissä. — *Yllämainittu lähetys* annettiin 3 eri kertaa.

Moskova 25. 12. 39 klo 11.30. — Luettiin Stalinin Kuusiselle lähettämä vastaussähkösanoma, joka kuului: »Kiitän Teitä onnitelusta. Toivon Suomen kansalle ja Suomen kansanhallitukselle pikaista voittoa Tannerin ja Mannerheimin koplasta».

Moskova 25. 12. 39 klo 12.25 (Samalla aaltopituudella kuin STT:n uutiset). Suomen kansanarmeijan sotilaat vannoinvat sotilasvalan Stalinin 60-vuotispäivänä. (Sitten kuvailtiin lahtarien ja pyövelien sortoa Suomessa. — J.) Kansa viedään väkisin kasarmeihin. Ne, jotka uskaltavat vastustaa valkoupseerin määräyksiä, ammutaan armotta. Sanoin kuvaamattomia ovat Suomen kansan kärsimykset. Ei ole pyhempää ja urhoollisempaa taistelua kuin on Suomen kansanarmeijan taistelu. Pyhä on myös heidän vannomansa vala. Valassaan Suomen kansanarmeijan sotilaat lupaavat totella nurkumatta komissaariensa ja päällikköjensä määräyksiä. Valan ovat allekirjoittaneet Kuusinen ja ulkoministeri Rosenberg.

Moskova 25. 12. 39 klo 22.30 — Tukholmasta ilmoitetaan valkosuomalaisen perääntyessään hävittävän kylät ja pakottavan ihmiset lähtemään mukaansa. *Ny Dag* kirjoittaa kuluvaan kuun 24 p:nä: »Näin roistomaisella tavalla voi toimia ainoastaan häviöön tuomittu lauma». *Stockholms-Tidningen* kirjoittaa, että Salmijärven kylä on ollut aamusta saakka tulimerenä. Kymmenet tuhannet ihmiset vaeltavat teitä pitkin. Yöksi he asettuvat joko teltoihin tai lumimajoihin. (Kun »*Ny Dagissa*» 24. 12. julkaistu kirjoitus luettiin seuraavana päivänä jo Moskovan radiossa, on se täytynyt

ilmeisesti toimittaa sinne sähköttämällä juuri tätä tarkoitusta varten. Ellei se mahdollisesti ole sähkötetty Moskovasta »Ny Dagin» julkaisemista varten. Ruotsalaisen kommunistilehden »uutisten» nopea toimitus Moskovon radioon on yleensäkin täytynyt tapahtua lennättimen tai radion välityksellä. — J.)

Moskova 28. 12. 39 klo 6.00 — Rintamalla ei ole tapahtunut mitään mainittavampaa. Ilmavoimat suorittavat tiedustelulentoja. Yhdysvalloissa New York Times julkaisee presidentti Hooverin 16. 4. 1919 Wilsonille lähettämän kirjeen, jossa Hoover vaatii Valkosuomen hallituksen tunnustamista.(?) »Ilman luottoa ei Suomi tule toimeen». Hän sanoo olevansa tietoinen siitä, että yleinen mielipide paheksuu pyöveli Mannerheimia. New York Times ei kuitenkaan mainitse Mannerheimin nimeä, vaan käyttää nimitystä »eräs gentlemanni».

Moskova-Komintern 29. 12. 39 klo 8.35 — Selostus Pravdan pääkirjoituksesta: Suomen kansanarmeijan ensimmäinen pataljoona on pitänyt 21. 12. Terijoella kokouksen, josta 5775 sotilasta ja pataljoonankomentaja lähetti Stalinille tulisen tervehdyksen.

Moskova 30. 12. 39 klo 23.50 — USA:n edustajan Steinhardtin viedessä presidentti Rooseveltin toimeksiannosta viimeksimainitun kirjelmän toveri Molotoville tämä esitti oman selostuksensa Suomea koskevista asioista. *Mitä tulee toivomukseen, ettei pommitettaisi Suomen kaupunkeja, huomautti toveri Molotov, että kysymyksessä on erehdys. Neuvosto-venäläiset lentäjät eivät pommita kaupunkeja, vaan sotilaallisia kohteita kuten lentokenttiä.* Koska Amerikka on enemmän kuin 8.000 km:n päässä Suomesta, on herra Rooseveltilta jäänyt tämä seikka ehkä huomaamatta, mutta tosiasia pysyy silti tosiasiana. Mitä taas tulee Cajanderin eroon ja Tannerin nimitykseen, ei se valitettavasti ollenkaan paranna tilannetta. Tannerin ehdokkuus ei ole onnellinen valinta. Tanner oli ja on edelleen epäonnistunut suojeluhenki Suomelle. Jos Paasikivi olisi neuvotellut ilman Tannerin osanottoa, niinkuin tapahtui neuvottelujen ensimmäisen jakson aikana, olisivat neuvottelut varmaankin päättyneet hyväksyttävään yhteisymmärrykseen. Mutta Tannerin osanotto neuvotteluihin pilasi kaiken ja aivan selvästi satoi Paasikiven kädet. Tämän takia ei Neuvostohallitus odota mitään hyvää Tannerin hallitukselta. Kuusi-

sen uuden kansanhallituksen perustaminen tuo tapauksiin uuden vaiheen, joka neuvosto-hallituksen pitää ottaa huomioon.

*

Ranska ja Neuvostoliiton nykyinen liittolainen Englanti saivat siis kuulla kunniansa sen johdosta, että Stalinin valtio erotettiin Kansainliitosta. Suomen ulkomailla nauttiman myötätunnon vastapainoksi koettavat myös bolshevikit osoittaa, että heillä on henkivistä muualla maailmassa. Senvuoksi lainataan ahkerasti kommunistisia pikkulehtiä «Ny Dagia» ja «Daily Workeria» tai kerrotaan Amerikan suomalaisten muka lähettämistä sähkösanomista. Myöskin käytetään omiin tarkoituksiin sopivasti muunneltuna arvovaltaisempia ulkomaisia lähteitä, kuten ruotsalaista «Aftonbladetia» tai tunnetun Suomi-ystävän, entisen presidentti Hooverin lausuntoa.

Oman lukunsa muodostaa joulukuun 22 päivän lähetys venäläisten sotilaallisista vaikeuksista. Siis vaikka 16 päivänä kuuluisa suomalaisten Maginot-linja oli jo murrettu, onkin löytynyt uusi, hirtittävä *Siegfried-linja*, jota me olimme rakentaneet kokonaista 4 vuotta kolmen suurvallan avulla! Ei ihme, että tällainen jymyuutinen veivattiinkin radiossa kolme kertaa perätysten.

Omalaatuinen prapagandatempu on myös se, että koetetaan mustata Tanneria antamalla jonkinlainen tunnustus Paasikiven sovinnollisuudelle. Eräässä aikaisemmassa lähetyksessä (siv. 31) taas väitettiin Suomen hallituksen syyttävän juuri Paasikiveä sopimuksen epäonnistumisesta. Meidän sisäpoliittisten olojemme tuntemattomuutta kuvaa parhaiten lähetys 30. 12., jolloin esitetään Tannerin tulleen hallituksessa Cajanderin tilalle.

Kuinka paksunahkaisiksi ryssät kuvittelevat suomalaisia, ilmenee parhaiten siitä, että he ilkeävät suomenkielisessä radiolähetyksessä toistaa Molotovin Rooseveltille antaman tekopyhän ilmoituksen: »Neuvostovenäläiset lentäjät eivät pommita kaupunkeja, vaan sotilaallisia kohteita, kuten lentokenttiä.» Olivathan ensimmäisen sota-kuukauden aikana sadat perheet joutuneet menettämään kotinsa ja läheiset omaisensa juuri samojen haaskalintujen takia.

Jos Neuvostoliiton radio jo joulukuun loppupuolella oli sangen pidättyväinen sotatapahtumien suhteen, niin tammikuussa tuppasivat väkisinkin menemään jauhot suuhun. Olihan Tolvajärven voiton lisäksi suoritettu meidän oloissamme valtavat Suomussalmen ja Raatteen tuhoamistaistelut, joissa venäläisten 163. ja 44. divisioonaa tuhottiin täydellisesti. Ei siis ihme, että ryssien radio sai keksiä toisenkin selityksen tämän suuren revohkan peittämiseksi.

Suomussalmen ja Raatteen suunnista tapahtuvan hyökkäyksen nopeata onnistumista oli pidetty niin varmana, että venäläisillä joukko-osastoilla oli mukanaan täydelliset soittokunnat, joiden piti esiintyä Suomen kapeimman kohdan katkaisemisen kunniaksi pidettävässä suuressa paraatissa. Nämä musikantit saivat sananmuikaisesti kokea, että »soitto on suruista tehty, murehista muovaeltu.»

Otamme Neuvostolan tammikuun radiolähetyksistä näytteeksi vain erään poliittisluontoisen »uutisen», joka oli — tietenkin vastoin totuutta — pistetty erään ruotsinmaalaisen lehden tilille, jotta se näyttäisi uskottavammalta, sekä muutaman Raatteen taistelua koskevan »meriselityksen». — J.

*

Moskova 8. 1. 40 klo 7.00 — Tukholma. Svenska Dagbladetin saamien tietojen mukaan vallitsee Suomessa sanoin kuvaamaton terrori. Ihmisiä ammutaan joukoittain. Kuusisen hallituksen kannattajia etsitään kaikkialta. (Varmasti niissä olisi ollut etsimistä, siksi harvinaisia lintuja ne olivat. — J.)

Moskova 13. 1. 40 klo 10.00 — Tass. Leningradin sotilaspiirin esikunnan toisen 3-viikkoiskauden sotatoimien yhteenveto. Tämän kauden kuluessa ei Suomen sotatapahtumissa ole ollut tärkeämpiä muutoksia. Mikäli ensimmäisen kauden kuluessa olikin tärkeämpiä muutoksia, hyökkäystukikohtien luominen Suomen alueelle, niin rajoittui seuraavien kolmen viikon toiminta etupäässä tavalliseen partio toimintaan ja pienempiin jalkaväkikahakoihin. Äkkiä tulleet kovat pakkaset ovat tuntuvasti helpottaneet Suomen joukko-osastojen asemaa. Nämä eivät kuitenkaan ole osanneet käyttää hyväkseen täten syntyneitä olosuhteita. Sensijaan on ulkolainen

lehdistö ja ennenkaikkea Havastointisto kehittäneet vilkkaan toiminnan keksiessään valheita Neuvostoliiton armeijasta. Esikunnallamme ei ole ollut aikaa päivittäin peruuttaa tämän toimiston valheita, mutta esikuntamme katsoo välttämättömäksi tehdä valheretkestä loppu ja paljastaa näiden herrojen oikean olemuksen. Ulkolaiset toimistot ilmoittavat, että 44 divisioona olisi menettänyt 14.000 miestä. Tämä väite on ylikuonnollinen mielikuvituksen tuote. Mainitulla divisioonalla oli rintamalla 10.000 miestä. Miten se sitten olisi voinut menettää 14.000? Todellinen mieshukka oli 900 miestä, minkä oli etupäässä pakkana aiheuttanut, eivätkä Suomen armeijan sotilaalliset toimenpiteet. Mutta ulkolainen lehdistö vaikennee siitä, että suomalaiset ovat menettäneet kaatuneina 2.000 miestä. Suomalaiset suojeluskuntalaiset lopettivat julmasti omia miehiään estääkseen heidän kieliään puhumasta neuvostojoukoille.

*

Ottakaamme helmikuun puolelta muutama kuvaus sisäisistä oloistamme nähtynä bolshevististen silmälasien läpi. Samassa yhteydessä koetetaan rintamaamme hajoittaa myös kieliriidan avulla sekä esittää Ruotsin työläiset meidän vapaustaistelumme vastustajina. — J.

*

Moskova 4. 2. 40 klo 13.00. *Valkosuomalainen terrori*. Ruotsiin ja Norjaan joutuneet pakolaiset kertovat joukkovangitsemisista ja kauhuteoista. Vangittujen joukossa on sos.dem-puolueen jäseniä. Myös henkisen työn tekijöitä on vangittu, jotka arvostelivat porvaristoa. Työläisten ajojahti jatkuu. Koko maassa vallitsee mielivalta. Koteja poltetaan ja ryöstetään. Upseeripaholaiset kiihoittavat sotilaitaan. Suojeluskunta ja alipäällystö eivät anna mahdollisuutta keskusteluun. Vankien teloitukset ovat jokapäiväinen ilmiö. Valkosuomalaisten armeija on hajoamassa. Vastarintaa on jo tehtaissa ja armeijassa. Häät ja kurjuus on kehittymässä huippuunsa. Suomen kansa tietää, että Suomen kansanarmeija ja puna-armeija ovat työväen vapauttajia. Voitto on varma.

Suomen ruotsalaisen väestön elinkysymys.

Vuoden 1930 jälkeen hyökkäsivät kiihkosuomalaiset Suomen ruotsalaisia vastaan. Opiskeleva nuoriso häiritsi ruotsalaisia teoilla. Cajanderin hallitus hyökkäsi Ahvenanmaan kimppuun. Loukattiin itsemääräämisoikeutta. Ahvenanmaan kansa nousi sitä hyökkäystä vastaan. Ruotsalaisten suurpääoma hyökkäsi Ahvenanmaata vastaan. Työväen piireissä ei ole kansallisvihaa. Tanner on petturi.

»Ny Dagin» vastaava toimittaja on tuomittu 2 kk:n vankeuteen. Ruotsin työläisten keskuudessa tyytymättömyyttä päiväpalkan luovuttamisesta Mannerheimille. Kokouksissa esitetään vastalauseita sen johdosta. Ruotsin työläiset eivät halua työskennellä Englannin lordien etujen puolesta. Valkosuomalaiset ja sanomalehtien edustajat pyytävät Euroopasta apua ja lähettävät agitaattoreita ulkomaille.

Leningrad 4. 2. 40 klo 22.00. Luemme sotavangiksi joutuneen Kustaa Holmstenin kirjeen. Tiedän entisestä kokemuksesta, miten kovaa elämä Suomessa on torppareilla. Entisistä torpan maista piti maksaa kartanonherroille korkeat hinnat. Rahavalta Suomessa jatkaa kansan pettämistä ja sortamista. Torppareista tuli velkaisäntiensä orjia. Puhuttiin torppareitten itsenäistymisestä, mutta kun tuli talouspula, pankit veivät entisten torppareitten talot. *Tiedän, miltä tuntuu elää talossa, jossa on 30 ha viljelysmaata ja 7 ha luonnonniittyä. Pankkilainaa oli minulla 46.000: —.* Maan puutteen ja velan johdosta sain käydä alituista kamppailua huutokauppaa vastaan. Monen tuhannen Suomen pienviljelijän asema oli yhtä huono kuin minun. Kun minulla oli vähän laidunmaata, jouduin tekemään heinää kartanoherran vesiperäisistä maista. Tästä hyvästä olen joutunut poutapäivinä menemään kartanoherran töihin.

(Suomalaisen pienviljelijän täysiverinen edustaja on siis mies, jolla on 30 ha viljelysmaata ja 7 ha luonnonniittyä. Allekirjoittanut olisi kuitenkin valmis ottamaan vastaan tällaisen »pientilan» vaikkapa sen mukana tulisi mk 46.000: — velkaakin. Osoittaa bolsujen Suomen olojen tuntemusta, että tällainen »pienviljelijä» saa poutapäivät tehdä »kartanoherran» töitä. — J.)

Samassa lähetyksessä esitettiin mm. seuraava ulkomaan »uutinen»:

Englannin ja Ranskan kapitaali on rahoittanut yli 50 % Roma-

nian öljytuotannosta. Senvuoksi Englanti ja Ranska painostavat Romaniaa ja lupaavat ryhtyä pakkotoimenpiteisiin, ellei se tule palvelemaan heidän etujaan. Englannin sotilaat valittavat ruuan puutetta. Ruoka on aivan rasvatonta. Klo 17—8 aamulla joutuvat he olemaan ilman ruokaa. (Neuvostoliiton sotilaat istuvat siis lihapatojen ääressä yölläkin. — J.)

Leningrad 4. 2. 40 klo 24.00. Itäinen suuri kansa on lähettänyt oman armeijan Suomen työläisten vapauttamiseksi sorron alta. Tuhannet työläiset, talonpojat, sivistyneistö odottavat riemun jännityksellä puna-armeijaa ja kansanarmeijan tuloa.

Suomen työtätekevä kansal Taantumuksella ei ole oikeutta sortaa enemmistöä. Raivatkaa tie kulttuurin nousulle! Auttakoon jokainen Suomen mies vapauttamaan maansa Mannerheimin koplalta! Liittykää Kuusisen hallituksen puolelle, joka on saanut valtuudet kansalta. Työläiset ja talonpojat, silloin tulevat Suomessa olemaan kansanvaltaiset olot!

Moskova Komintern 6. 2. 40 klo 19.40. Eräässä rajapitäjän kylässä on asukkaita noin 500. Väestön pääosa työskentelee maataloudessa. Entisten maanomistajien politiikka on johtanut siihen, että pienviljelijöiden tilat ovat joutuneet vasaran alle. Noin 68 talonpojalla ei ollut leipäviljaa. Kansanhallitus toi heille 50 säkiliistä ruisjauhoja. *Väestö on ollut täydellisesti kulttuuria vailla. Ei ole ollut elokuvia.* Kylän asukkaat ottivat mielellään vastaan kansanhallituksen. Eräs kylän asukkaista sanoi, ettei hän ole koskaan saanut osakseen sellaista kohtelua kuin nyt.

Leningrad 15. 2. 40 klo 24.00. Naamiot on revitty kavaltajan kasvoilta. Suomen kansan kavaltaja on Väinö Tanner. Tanner on jatkuvasti pettänyt Suomen kansaa. Suomen porvarien ja Tannerien politiikka on samaa. Naamarit revitään nyt pois petturien kasvoilta. Vihdoinkin paljastuu toisen internationalen mätänevä ruumis. Se on tuonut työväenluokalle vain sortoa, taantumusta, kuolemaa ja sotia. Työväenliikkeen rehellisimmät edustajat sanoutuvat irti työväenliikkeen löyhkäävästä lokaviemäristä. Maailman kaikki työläiset hyväksyvät sosialistisen maan politiikan.

Miksi Suomen hallitus ei suostunut järjestelyihin NI:n turvallisuuden hyväksi? Siksi, että Mannerheimin valkokaartilaiset hautoi-

vat yhä edelleen Leningradin valloittamista. Suostuihan Eesti ja Latvia siihen, *eikä itsenäisyys mennyt*. Suomen hallitus ei suostunut siihen siksi, että se on vain välikappaleena pankkipomojen ja suurkapitalistien käsissä. Suomen hallitus on ulkomaisten imperiaalistien ja kapitalistien hallitus. Suomi on pankkiherrojen ja suurpohattojen luvattu maa. Työväen nylkyrit ovat aina Suomessa rikastuneet. Jos työväen tila hetkeksikään helpottuisi, niin käyttävät suurhuijarit tätä hyväkseen ja täyttävät taskunsa. Vuodesta 1930 ovat kaikkien tuotteiden hinnat nousseet Suomessa (Missähän maassa hinnat eivät olisi v. 1940 nousseet vuodesta 1930? — J.) Hallitus antaa kansalle kiviä leivän asemasta. Sosialistien johtajat ovat purreet hävyltä pään poikki. He ovat porvarillisen taantumuksen valiokoiria. Nyt on kuitenkin työtätekevän kansan kärsivällisyyden mitta täysi. Suomen hallitus tuntee jo, että se on Suomen kansan syvien rivien kiroama ja hylkäämä. Kuitenkin on hallitus käyttänyt hyväkseen kymmeniätuhansia pakkomobilisoituja sotilaita. On luotava työläisten yhteinen rintama. On luotava työkansan hallitus — kansanhallitus, joka solmii ystävälliset suhteet NL:n kanssa. Tämän kansanhallituksen tehtävänä on 1. Suomen kansanarmeijan luominen, 2. pankkien saattaminen valtion valvontaan, 3. työttömyyden lopettaminen, 4. työpäivän lyhentäminen 8-tuntiseksi (Kuinka pitkä se on meillä normaalioloissa ollutkaan? — J.), 5. suurhuijarien ja kartanonherrain tilojen pakkoluovutus, 6. talonpoikien vapauttaminen verorästeistä, 7. maitten ja laidunten luovuttaminen pienviljelijöille, 8. Suomen valtiomuodon ja hallituksen kansanvaltaistaminen, 9. kansanvaltaisen edistyksen, tieteiden ja taiteiden edistäminen.

NL. harrastaa rauhan politiikkaa. *Sen näkee selvimmin Liettuasta*. Ei ainoakaan maa pystynyt täyttämään Liettuan toiveita, mutta NL. pystyi. *Suomen kansa on unelmoinut 200 vuotta Karjalan liittämisestä Suomeen. Nyt NL. lupaa tämänkin*. NL. harrastaa kansojen lähentymistä. Nuoriso tietää, että ilman taistelua ei saavuteta mitään. Nyt on koittanut se hetki, jonka puolesta kannattaa uhrata. Eläköön Suomen kansanhallitus!

Suomen armeijan sotilaat. Ajatelkaa tarkoin, kenenkä vuoksi te vuodatatte vertanne. Tannerit, Rydit ja Mannerheimit pakottavat

kymmeniä tuhansia Suomen nuorukaisia uhraamaan henkensä omaksi hyväkseen. Miksi nuo herrat uskottelevat, että Nl. haluaa sotaa. Se ei ole totta. *Nl haluaa rauhaa, juuri senvuoksi Nl suostui luovuttamaan Karjalan.* Nl haluaa, ettei Suomessa olisi Nl kohtaan vihamielinen, vaan ystävällinen hallitus. Te vuodatatte vertanne Rydin ja Mannerheimin vuoksi. Suomen armeija ei voi vähälukuisuutensa vuoksi kuitenkaan voittaa. Suomen armeijalla ei ole reservejä. Puna-armeija voi lähettää tuleen niin paljon miehiä kuin vain haluttaa. Ojentakaamme kättä toisillemme ja kohottakaamme eläköön huuto Kuusisen johdolla toimivalle kansanhallitukselle.

Moskova (ruots.) 16. 2. 40 klo 23.30. Suomen kansa on yli kaksikymmentä vuotta kärsinyt sortoa. Nyt on kansanhallitus asetettu ja sen Neuvostoliiton kanssa tekemä sopimus takaa Suomen kansalle vapauden, onnen ja riippumattomuuden. (Selostettiin lyhyesti tätä. Kerrottiin vallatuissa kylissä asetetuista hallintokomiteoista, miten elämä alkaa sujua, koulut alkavat, kaupat avataan, onpa elokuviakin, lähetetään elintarpeita. — J.) Eräs metsätyöläinen on sanonut, ettei vielä ennen ole ollut näin erinomaista huolenpitoa. Väestö avustaa nyt suojeluskuntalaisten etsimisessä, ilmoittaa, mihin on asetettu miinoja, asekatkoja jne. *Ja kun kansanhallituksen lippu liehuu Helsingissä, silloin on Suomen kansa vapaa sortajistaan.* (Mutta sodanpäämääränähän oli vain Leningradin turvaaminen. — J.)

Moskova (ruots.) 17. 2. 1940 klo 23.30. Suomen kansa sai riippumattomuutensa lokakuun vallankumoukselta. Mutta se ei saanut sitä kauan pitää. V. 1919 kirjoitti Times, että suorin tie Leningradiin kulkee Suomenlahden ja Suomen kautta, ja Leningrad on Moskovan avain. Suomea kehoitettiin hyökkäämään vielä varustautumattoman Neuvostoliiton kimppuun. V. 1920 *Lenin sanoi, että Englannilla oli Suomi taskussaan.* (Mahtavatko bolshevikit jatkuvasti pitää Leniniä erehtymättömänä? — J.)

Moskova 20. 2. 40 klo 21.45 — Mannerheim itkee apua. Tahdotte liikojia herra parooni. Voimme antaa Teille paljon paaneja. Lisäksi voimme varustaa Teidät valheilla. (Kerrankin puhutaan totta sieltäkin! — J.) Valehdelkaa kuinka paljon tahdotte. Me autamme Teitä Lontoosta käsin. Ja Lontoon radiosta aletaan levittää suuria valheita. (Oireellisesti sanottu. — J.) Englantilaiset Citrine

ja Noel Baker valehtelevat, että neuvostolentäjät pommittavat siviiliä, kirkkoja, ja sairaaloita, mikä on suuri vale.

*

Mutta bolsut ovat aina leikkineet myös suurta kulttuuriystävällisyyttä, ja niinpä he laskettelevat Kalevalanpäivänä seuraavan omalaatuisen tulkinnan kansalliseepoksestamme:

Moskova 28. 2. 40 klo 21.00 — Elias Lönnrot oli köyhän räätälin poika, joka saavutti sivistyksen suurella työllä. Hän suoritti ensimmäisen runonkeräysmatkansa v. 1828. Ilmestyi Kalevala, joka kuvaa ihmisen taistelua luonnonvoimia vastaan. Kullervon kapi-noitsijan kärsimykset Kalevalassa kuvaavat kansan toiveita paremmasta tulevaisuudesta. Senvuoksi Kalevala onkin saavuttanut maailman maineen. Kalevala päättyy vanhan Väinämöisen sanoihin: »Annappas päivän kulua, uuen Sammon saattajaksi, uuen päivän koittajaksi.» Nyt tämä päivä on tullut. Nyt koittaa vapauden aamu. Suomen kansa murtaa kahleensa ja takoo uuden Sammon. Nyt tarvitaan sellaisia seppiä kuin Ilmarinen. Puna-armeijan johdolla Suomen kansa tulee voittamaan Pohjolan ilkeän Louhen. Nyt tulee kantele soittamaan vapaalle Suomen kansalle.

Neuvostoliitto ei aikaisemmin voinut luovuttaa Karjalaa Suomen rahavaltiaille. *Neuvostoliiton hallitus, joka aina ajaa pienten kansojen asiaa*, suostui luovuttamaan Karjalan Suomelle. (Ellei olisi kysymys ryssistä, voisi jo näin monen lupauksen perästä sanoa: »Sanasta miestä, sarvesta härkää». — J.) Karjalaiset ovat tervehtineet ilolla Neuvostoliiton rauhanpolitiikkaa. Suomen ja Karjalan kansat ovat jo aikaisemmin luoneet yhteisen pohjan taistellessaan jo aikaisemmin Mannerheimin joukkoja vastaan.

Moskovan radio 2. 3. 40 klo 11.00 — Tukholma. Kerrotaan Suomen valkokaartilaisten murhanneen entisen sosialidemokraattisen kansanedustajan Mauri Ryömän.

Moskovan radio 3. 3. 40 klo 12.20 — Otto Kuusisen kirjoitus: »Onko Tannerin hallitus murhauttanut Mauri Ryömän?» *Kysymykseen on syytä vastata kahdestakin syystä myöntävästi.* Ensiksikin Ruotsin porvarilliset lehdet ovat julkaisseet sitä koskevan huhun. Niiden lehtien pitäisi ainakin tietää asioita, koska ne ovat alituudessa kosketuksessa verisen Tannerin hallituksen kanssa. Toi-

seksi: määräävät vallanpitäjät Suomessa ovat samoja verisiä pyöveleitä kuin v. 1918. Ero on vain siinä, että Tanner ei ollut silloin hallituksessa mukana. Nyt tämä Noskeakin pahempi piiskuri toimii ministerinä. Jo 2 kk sitten alkoi liikkua huhuja siitä, että Tannerin—Rydin—Kekkosen hallitus on kerrassaan raa'alla tavalla vangituttanut, kiduttanut ja murhauttanut joukon työväenluokkaan kuuluvia, hallitukselle epämieluisia henkilöitä. Tästä asiasta on kuitenkin vaiettu siitä syystä, että sosialidemokraattisen puolueen keskuudessa on paljon sellaisia, jotka vastustavat Tanneria. Yksi niistä oli Mauri Ryömä. *Tämä rohkea taistelija löi jo v. 1926 eduskuntavaaleissa Tannerin ehdokaslistalta ja tuli edustajaksi.* Estääkseen hänen esiintymisensä eduskunnassa valtiolta lähetti hänet sotaväkeen. Puoluekiihkoilijain toimesta hänet erotettiin sosialidemokraattisesta puolueesta. Mauri Ryömän toiminta on aina ollut avointa ja julkista. Ei edes poliisi ole uskaltanut käydä häneen käsiksi, ennenkuin vasta Ryömän Tannerille osoittaman kirjeen julkaisemisen jälkeen. Lopullisesti emme vielä tiedä, onko Ryömä murhattu vai ei? Eiväthän vallanpitäjät viitsi edes tiedustella, ketkä heidän vankiloissaan viruvista vangeista elävät ja ketkä on tapettu. Jos Ryömä on murhattu, on tämä teko hallituksen omallatunnolla. Nyt on se päivä lähellä, jolloin heidät vedetään edesvastuuseen. Työväenluokka ei ole kostonhaluinen, mutta varoitetaan vain vallanpitäjiä, jos sanomme, että on syytä pidättäytyä sellaisten rikosten tekemisestä kuin viattomien vankien murhaamisesta.

*

Siis ensin levitetään muka ruotsalaisten lehtien tietona uutista Ryömän surmaamisesta, senjälkeen toveri Kuusinen vastaa samaan kysymykseen »kahdestakin syystä myöntävästi», mutta kuitenkin jätetään takaportti, koska näin selvä valhe voidaan helposti paljastaa. Joka tapauksessa laskettiin, että siihen kuluu ainakin jonkin aikaa, ja sillä välin voi tällainen tieto herättää kiihtymystä Ryömän henkiystävissä sekä ulkomailla, missä ei tiedetä, kenen asioilla hra Ryömä liikkuu. Tarkoituksellako vai vain pelkästä kielen lipсахduksesta Ryömän pääsy eduskuntaan ilmoitetaan tapahtuneen 10 vuotta aikaisemmin kuin se sattui, on vaikea sanoa. Joka

tapauksessa annetaan se kuva kuin tämä nuorukainen olisi voittanut sos.dem. puolueen johtavimman miehen.

Otettakoon vielä samalta päivältä vähän myöhempi lähetys, jossa bolshevikit taas röyhkeästi kieltävät pommittaneensa ilmasta siviilikohteita. Tämä asia oli ulkomaisen mielipiteen kannalta siksi kipeä kohta, että siihen palattiin tuon tuostakin, kuten lukija on aikaisemminkin huomannut. Tällä kerralla etsitään »alibi» siitä, että jos olisi niin paljon pommeja pudotettu siviilikohteisiin kuin suomalaiset ilmoittavat, niin uhreja olisi myös pitänyt olla enemmän. Tähän todisteluun jää kuitenkin kaksi aukkoa, ja ne ovat neuvostolentäjien taito sekä suomalaisten lentäjien ja it-miesten kyvykkyys vähäisestä materiaalista huolimatta. — J.

*

Moskova 3. 3. 40 klo 1.00 — Tass. Suomen hallituksen Neuvostovenäjän sodankäynnin johdosta Kansainliitolle jättämän nootin kumoaminen, nootin, joka sisältää mielikuvituksellisia tietoja:

Nootissa väitetään, että venäläisten siviiliväestöä vastaan teke-miin ilmahyökkäyksiin olisi osallistunut sadottain koneita, joskus yli 500. Neuvostokoneet olisivat heittäneet yli 20.000 pommia ja että niistä olisi usein ammuttu konekivääreillä. Nootissa ei kaihdeta sellaisten käsittämättömien valheiden esittämistä, että nämä pommitukset olisi muka kohdistettu siviiliväestöön. Nootista käy ilmi, että sen laatijat eivät lainkaan häpeä kömpelöitä keksintöjään. Sitä todistavat nootissa annetut liioitellut tiedot. Siinä väitetään 3 kuukauden aikana tehtyjen, ajoittain jopa jokapäiväisten ilmapommitusten vaatineen 392 siviilihenkilön hengen. Tämä tosiasia yksinään osoittaa Suomen vararikkoisten johtajien mielikuvitukselliset yritykset tehdä neuvostolentäjät ja puna-armeija vastuunalaisiksi näistä teoista. Tämä tosiasia yksistään vahvistaa sen laajuuden, jossa neuvostolentovoimat ovat menestyksellisesti pommittaneet suomalais-ten joukkoja, lentokenttiä, linnoitettuja asemia ja muita sotilaallisia kohteita Suomen alueella eikä suinkaan siviiliväestöä, jonka keskuudessa, kuten suomalaisten ilmoituksista käy ilmi, pommitukset ovat vaatineet vain harvoja uhreja. Niinpä tämän nootin panetteleva luonne korostaa selvästi sen laatijoiden avuttomuuden ja valheellisuuden.

Moskova 5. 3. 40 klo 23.00 — Suomi on tukipaikka NI vastaan. Suomi joutui Englannin kapitaalın alaiseksi. Lentokenttiä rakennettiin. Kirke esitti 1925 Englannissa Suomen puolustuksen ja tukipaikkojen järjestelyä. Samoin kävi Englannista asiantuntijoit-
ten komissio tutustumassa Suomen oloihin. Englantilaiset ja ranska-
laiset puuhailivat Mannerheimin kanssa Suomen puolustusta. Suo-
messä on nyt mobilisoitu suurin osa miehistä. Suojeluskuntien tar-
koituksena on neuvostovastaisen propagandan harjoittaminen.

Moskova 10. 3. 40 klo 23.00 — Toveri Molotov sanoi, että jokaisen valtion ulkopoliitiikka on sisäpolitiikan jatkoa. Kapitalistis-
ten valtioiden ulkopoliitiikan päämääränä on kapitalistien vallan
kasvu. Neuvostoliiton ulkopoliitiikka ei ole samanlaista kuin mui-
den valtioiden ulkopoliitiikka. Kaikessa on päämääränä vain työ-
läisten etu. Versaillesin rauha valmisti vain imperialistista sotaa.
Kun ristiriidat kärjistyivät, päätti Neuvostoliitto ottaa ulkopoliiti-
kan johtoon Molotovin, joka ajoi bolshevistista linjaa. Molotov on
leniniläis-stalinilaisen bolshevismın karaistunut edustaja, Molotov on
varma kommunismin kaikkivoittavasta asemasta, Molotov on sano-
nut, että vain neuvostovaltio kykenee noudattamaan voimakasta
rauhanpolitiikkaa. Joka haluaa koettaa tätä rauhanpolitiikkaa, se
koettakoon. Neuvostoliiton vastaiset sotaseikkailijat punovat juo-
maan. Kapitalistit tulevat turvautumaan äärimmäisiin keinoihin.
Imperialistinen sotatilanne vaatii lujuuatta Neuvostoliitolta. Eng-
lantilais-ranskalaiset imperialistit halusivat tehdä Neuvostoliitosta
tykkien ruuan taistelussa Saksaa vastaan. Kun Suomen hallitus-
herrat halusivat sotaa Neuvostoliittoa vastaan, päätti Neuvostoliitto
tehdä sovun Suomen kansanhallituksen kanssa. Me emme ole riippu-
vaisia Suomen herrain pahasta tahdosta. Ulkopoliitiikassa on ulko-
asiainkomissaari Molotovilla tärkeä osa. *Englanti ja Ranska vaati-
vat Neuvostoliittoa sotaan Saksaa vastaan. Ovatko nämä imperialistit
tulleet hulluiksi. Neuvostoliitto ei ryhdy sotaan Saksaa eikä Englantia
ja Ranskaa vastaan. Ei, herrat imperialistit, istukaa tuleen omilla hou-
suillanne. Neuvostoliitto ei pane sotilaitaan tuleen tykin ruuaksi. Toi-
vomme Molotovin työskentelevän vielä monta vuotta.*

*

Edellisen lähetyksen loppuosa on siitä erikoinen, kun on kysy-
mys Moskovan radiosta, että se sisältää todella rehellisen tunnus-

tuksen. Bolsheviikien vilpittömänä pyrkimyksenä oli panna kaikki toiset istumaan tuleen omilla housuillaan, jotta he kaikkien suurvaltojen heikennyttyä voisivat iskeä itse tuorein voimin niiden kimppuun ja perustaa bolshevistisen maailmanvallan. Mutta tällä kertaa tuli pukki riitinkeihin, ja toveri Molotov kumppaneineen jou-
tuikin pistämään omat pöksynsä sellaiseen rovioon, ettei niistä paljon taida olla perimistä. Paras olisi siis ollut olla vannomatta. — J.

*Kun aseet eivät auttaneet, tur-
vauduttiin Troian puuhevoseen.*

Neuvostoliiton radio-offensiivi puolustustaiste- lujemme välisen rauhan aikana.

ENSIMMÄINEN JAKSO: MOSKOVAN RAUHASTA KESÄKUUN
ALKUPUOLELLE 1940.

Kuten esipuheessa mainittiin, jatkui Neuvostoliiton Suomeen kohdistama radiopropaganda Moskovan rauhan jälkeen. Olkoonkin, että se oli alussa suhteellisen maltillista entiseen verrattuna, ei siitä voi löytää ainoatakaan lähetystä, jossa ilmeni todellista pyrkimystä ystävällisten suhteiden luomiseen maamme kanssa, joka oli raskaan sodan jälkeen luovuttanut Neuvostoliitolle moninkertaisesti ne »turvallisuustakeset», jotka oli selitetty alkujaan sodan päämääriksi.

Sotaa seuranneen ensimmäisen jakson aikana oli propagandan pääsisällys lyhyesti lueteltuna seuraava: Neuvostoliiton politiikan ja käydyn sodan selittelyä vanhaan tunnettuun tyyliin, jossa nimenomaan paisuteltiin punaisen armeijan saavutuksia ja suomalaisten tappioita, samalla kun omia menetyksiä kaunisteltiin. Edelleen kuvattiin, kuinka nopeasti vallatuilla alueilla elämä palautui normaalisille raiteille bolshevikien tehokkaiden toimenpiteiden ansiosta. Mutta jo heti rauhan solmiamisen jälkeen puututtiin myöskin »isännän äänellä» meidän ulkopoliittikaamme asettumalla kategorisesti vastustamaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välistä puolustusliittoa, joka, huomioonottaen Skandinavian maiden johdonmukaisen puolueettomuuskannan, ei millään tavalla olisi voinut muodostua uhkaksi Neuvostoliittoa vastaan. Sen tiesivät Moskovan valtiat yhtä hyvin kuin mekin.

Otamme muutamia tyypillisiä esimerkkejä tämän ensimmäisen kampaailukauden neuvostolaisista radiolähetyksistä.

Komintern-radio 13. 3. 40 klo 7.40 — Pravdan pääkirjoitus: Eilen Neuvostoliitto solmi rauhansopimuksen Suomen tasavallan kanssa. Ne päämäärät, jotka Neuvostoliitto oli aikanaan itselleen asettanut, on nyt saavutettu. Puolustustehtävämme on menestyksellisesti ratkaistu. Kysymyksessä on ollut maan pohjoisrajan ja varsinkin suuren asutuskeskuksen Leningradin turvaaminen. Tämän tarkoituksen toteuttaminen tyydyttää, ei ainoastaan neuvostokansalaisia, vaan koko maailman työtätekeviä. Rauhansopimuksen kaikki ehdot on sopusoinnussa Molotovin 29. 11. 39 pitämän puheen kanssa, jonka mukaan Neuvostoliiton ainoana pyrkimyksenä on ollut sen maa-alueen ja erikoisesti Leningradin turvaaminen. Neuvostoliitto ei ole koskaan tavoitellut muiden valtioiden itsenäisyyden loukkaamista. V. 1917 Suomi sai itsenäisyytensä Neuvostoliitolta. Siitä lähtien kunnioitti ja turvasi Neuvostoliitto Suomen itsenäisyyttä. Nyt syttynyt toinen imperialistinen sota on asettanut Neuvostoliiton ratkaistavaksi uuden tehtävän, sillä maamme oli vaarassa tulla mukaantemmatuksi sotaan. Neuvostoliiton Baltian maiden kanssa tehdyt sopimukset aikaansaivat Euroopan itäisen osan pelastamisen joutumasta sodan jalkoihin. Neuvostoliitto esitti samantapaisia ehtoja Suomellekin, mutta englantilais-ranskalaiset imperialistiset sodanlietsojat tulivat väliin.

*

Vaikka virallisella sopimuksella oli koko Suomi tunnustettu Kuusisen »elintilaan» kuuluvaksi, niin että sodan aikana ei edes suvaittu tuntea koko »Ryti-Tannerin hallitusta», ja vaikka kerta toisensa jälkeen oli mm. radiolähetyksissä (esim. 16. 2) osoitettu pyrkimyksenä olevan koko Suomen valtaamisen, puhuttiin taas olosuhteiden pakosta vain vanhasta sodan päämäärästä, Leningradin turvaamisesta. Mutta todellisiin lopullisiin päämääriin, koko Suomen valtaamiseen, alettiin nyt pyrkiä toista tietä, yhtenäisen rintamamme räjäyttämällä sisästäpäin. Lisäksi oli Suomi saatava eristetyksi ulkopoliittisesti, niin ettei sillä olisi mitään tukea, kun »viimeinen taisto» alkaisi. — J.

*

Moskovan radio 20. 3. 40 klo 5.00 — Ulkomaan sanomalehdissä on tiedoitettu, että Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä käy-

täisiin neuvottelija niin kutsutun puolustusliiton solmiamisesta, jonka tarkoituksena olisi puolustaa Suomen rajoja. Tässä yhteydessä ilmoitetaan, että Neuvostoliitto ei muka vastustaisi sellaista puolustusliittoa Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä. Tass on valtuutettu ilmoittamaan, että tiedot Neuvostoliiton suhtautumisesta asiaan eivät vastaa todellisuutta, koska kuten tunnettua, Neuvostoliiton vastaisesta, Norjan suurkäräjän puheenjohtajan Hambron maaliskuun 14 p:nä pitämästä puheesta selviää, sellainen liitto olisi suunnattu Neuvostoliittoa vastaan ja suoranaisesti ristiriidassa 12. 3. 40 Neuvostoliiton ja Suomen välillä tehdyn rauhansopimuksen kanssa.

Moskova 22. 3. 40 klo 6.00 ja 7.00 — Suomen Neuvostoliiton rauhansopimus on antanut iskun sotaprovokaattoreille. Ruotsin taantumukselliset puuhaavat isäntiensä käskystä uusia vehkeilyjä Skandinavian maissa, Ruotsin taantumukselliset aktivistit puuhaavat propagandassaan ns. puolustusliittoa. Entiset sotaprovokaattorit, jotka halusivat laajentaa sotänäyttämöä Pohjolassa, ovat nyt kokoontuneet uuden lipun alle. Nämä aktivistit eivät salaakaan, että puolustusliitto on tähdätty Neuvostoliittoa vastaan. Tukholmassa Auditoriumin salissa pidetyssä kokouksessa, jossa puhujina esiintyivät tunnettu Höglund, kenraali Åkerman ym., korostettiin sellaisen liiton tarpeellisuutta. Laajemmat kansankerrokset eivät hyväksy sellaista vaarallista peliä. Ruotsin kulkulaitosministeri Anderson on näinä päivinä puhunut Moran kaupungissa tällaisen liiton vaaroista. Skandinavian kommunistilehdet selostavat, että koska sellaista liittoa ei aikaisemmin ole ollut, se ei ole tarpeen nykyhetkelläkään.

Moskova-Komintern 23. 3. 40 klo 5.00 — Käkisalmeista ilmoitetaan, että aamulla varhain kaupungissa jo vallitsi vilkas liikenne. Neuvostolaiset autot täyttivät kadut, jotka puna-armeijalaisten huolellisten käsien avulla saatiin nopeasti kuntoon. Monet kadut saivat uudet nimet; niinpä pääkatu sai nimekseen Puna-armeijan valtakatu. Käkisalmi on vanha kaupunki, jossa on paljon arvokkaita muistoja. Näistä huomattavin on vanha linna. Kaupungissa on saha, selluloosatehdas ja laivatelakka. Muutaman päivän kuluttua lähtee ensimmäinen juna Leningradista Käkisalmeen ja edelleen Sortavalaan.

Moskovan radio 23. 3. 40 klo 21.15 — Tassin uutisissa eräiden ulkolaisten lehtien mukaan kerrottiin Suomen armeijan tappioita: Mannerheim on tunnustanut kaatuneen 50.000 miestä. Tällöin on haavoittuneita ainakin 200.000. Kun koko Suomen armeija käsitti 500.000 miestä, on siis puolet armeijan miesvahvuudesta menetetty.

(Kuten jokainen tietää, ei sotamarsalkka Mannerheim ole missään tilaisuudessa maininnut sanaakaan 50.000:sta kaatuneesta, vaan ainoastaan paristakymmenestä tuhannesta. Nyt alkaa joka tapauksessa bolshevikien propaganda meidän tappioistamme, ja kuten huomaamme, vaihtelee se huomattavasti kunkin puhujan mielikuvituksen mukaan. — J.)

Moskovan radio 25. 3. 1940 klo 8.00 — Pravdan kirjoituksia: »Päivä Sortavalassa.» V. 1931 perustettiin Volgan Alumiinikombinaatti. Välittömästi tämän jälkeen Suomessa ryhdyttiin rakentamaan sotilaslentotukikenttää Sortavalaan, mikä toimenpide oli selvää englantilaisten isäntien käskyjen noudattamista. Lentoasema perustettiin tukikohdaksi pommitusretkille, jotka kohdistettaisiin Volgan Alumiinikombinaattia vastaan. Nyt tämä pommitusvaara on poistettu. Sortavalasta on tullut Neuvostoliiton kaupunki.

(Jos Sortavalan lentokenttä oli perustettu hyökkäystukikohdaksi Volgan Alumiinikombinaattia vastaan, niin yhtä hyvin voidaan väittää, että Malmin lentokenttä rakennettiin Dneprostoin voima-aseman päämenoksi. — J.)

Moskovan radio 27. 3. 40 klo 24.00, (englanniksi) — Suomesta oli tullut syötti suurten läntisten valtojen kauppakysymyksissä, ja sen vienti Venäjälle sen itsenäisyyden aikana oli melkein olematon. Suomen liikemiespiirit olivat jo kauan olleet tyytymättömiä valitsevaan tilanteeseen. Nyt muodostuu suomalais-venäläisen rauhansopimuksen kulmakiveksi suomalais-venäläinen kauppa.

*

Englantilaisille, joille edelläoleva julistus oli osoitettu, jätettiin tosin sanomatta, että Suomen taholta oli aina toivottu hyviä kauppasuhteita Neuvostoliiton kanssa. Niinpä ilmoitettiin meidän taholtamme valmius kaupallisiin neuvotteluihin mm. lokakuun 5 päivänä 1939, jolloin Moskovan lähettiläämme Yrjö-Koskinen oli kut-

suttu Molotovin luo. Ja saman asian lausui myöskin ulkoministeri Erkki Huusari myöhemmin, lokakuun 8 päivänä Neuvostoliiton Helsingin lähettiläälle Derevianskille. Mutta sensijaan, että olisi kiinnittänyt huomiota kaupallisiin suhteisiimme, esittikin Moskova meille laajoja poliittisia vaatimuksia. Poliittiset, itsenäisyyttämme uhkaavat myönnytykset olivat se hinta, jonka Moskova aikaisemminkin oli avoimemmin tai peitetyemmin vaatinut, ennenkuin kaupallisista asioista voitaisiin keskustella. Millaiseksi kulmakiveksi suomalais-venäläinen kauppa muodostui Moskovan rauhan jälkeen, ilmenee parhaiten siitä, että Neuvostoliitto ryhtyi puolisen vuotta kesäkuussa solmitun kauppasopimuksen jälkeen avoimeen kauppasotaan maattamme vastaan. Suuriääninen kaupallisten suhteiden mainostaminen on koko ajan ollut Neuvostoliitolle vain keino poliittisten myönnytysten kiristämiseksi pieniltä kansoilta. — J.

Leningradin radio 30. 3. 40 klo 8.00 — Pravda. Terijoki on Karjalan viehättävimpiä kaupunkeja. Parhaillaan korjataan siellä sodan aiheuttamia vahinkoja. Puhelinyhteys Leningradiin on saatu kuntoon ja talot ovat iltaisin voimakkaasti valaistuja. Liikkeet avataan, mm. hedelmäkauppa pääkadun varrella, Joka päivä nähdään joukoittain ihmisiä seisovan kuuntelemassa viimeisiä uutisia lähettäviä kovaäänisiä. Nyt on rautatieyhteys saatu kuntoon, ja rakennusaineita toimitetaan suurin määrin. Rakennusyritykset on jälleen pantu käyntiin ja uusia tehtaita perustetaan. Terijoki on rikas muistoista. Siellä Lenin sai rauhattomina aikoina turvapaikan. Terijoella aiotaan avata Leninin museo. Sitä varten asetettu komitea kerää parhaillaan tarvittavia esineitä. Terijoelta kulkee kaunis tie pitkin merenrantaa. Nyt kun tie on pantu kuntoon, on liikenne hyvin vilkasta. Koivistolla on hyvä satama syväkulkuisille laivoille. Siinä on myös kauppalaivastolla suuria mahdollisuuksia. Joka tapauksessa sinne aiotaan perustaa kalasäilyketehtaita. Samoin jatketaan töitä käsiimme joutuneissa sahoissa ja selluloosatehtaissa.

Jätämme nyt idyllisen Terijoen, jossa suoritettujen ryssien »jälleenrakennustyön» sotilaat totesivat omakohtaisesti kesällä 1941. Ja otamme Suomea koskevia kohtia toveri Molotovin korkeimman neuvoston istunnossa pitämästä puheesta, joka radioitiin *Leningra-*

din, Minskin ja Moskovon kautta 30. 3. 1940 klo 18.00. Hirvittävä oli siitä päättäen se sotilaallinen voima, joka punaisella armeijalla oli talvisodassamme voitettavanaan. Mainittakoon vain, että Molotovin ilmoittamien lukujen mukaan olimme sodan aikana saaneet mm. eri maista ainakin 2,486 tykkiä ja 3,780,000 tykin ammusta, muusta tavarasta puhumattakaan. Myöskin taru Mannerheim-linjasta on jatkuvasti tuottanut hra Molotoville paljon hyötyä hänen puhetta laatiessaan. Olihan se »yhtä luja kuin Maginot- ja Siegfriedlinja». Suomalaisten kaatuneiden ja haavoittuneiden lukumäärää on reippaasti lisätty Moskovon radion 23. 3. ilmoittamista määristä, ja omat vaatimattomat tappiot ilmoitetaan nyt yhden miehen tarkkuudella. — J.

*

»Alkaessaan sodan Suomessa englantilais-ranskalaiset imperialistit valmistuivat iskemään Neuvostoliittoon. Neuvostoliitto ei ole ryhtynyt kuitenkaan mihinkään vihamielisiin toimenpiteisiin näitä valtioita vastaan. Neuvostoliiton kontolle väitettyjä fantastisia suunnitelmia neuvostoarmeijan marssista Intiaan eivät usko muut kuin sellaiset, joilla ei ole järkeä ensinkään. Neuvostoliiton puolueettomuuspolitiikka ei sovi Englannin ja Ranskan makuun. Näitten herrojen hermot eivät ole täysin kunnossa. He haluavat sitoa meidät toiseen politiikkaan, joka on tähdätty imperialistiseen sotaan Saksa vastaan. Neuvostoliitto ei tule kuitenkaan olemaan vieraan politiikan aseena. Neuvostoliitto noudattaa omaa rauhanpolitiikkaansa. Mikä tarkoitus oli Suomen sodalla, jota käytiin 3 ½ kuukautta? Yhä jännittyneemmän kansainvälisen tilanteen johdosta halusi Neuvostoliitto turvata luoteiset rajansa erikoisesti silmälläpitäen Leningradin turvallisuutta.

Loka—marraskuun kuluessa kävi Neuvostoliitto neuvotteluja Suomen hallituksen kanssa asian ratkaisemiseksi molempia tyydyttävällä tavalla. Siitä huolimatta, vaikka Neuvostoliitto supistikin vaatimuksensa kaikkein vähimpään, ei asiaa onnistuttu järjestämään diplomaattista tietä. Neuvotteluista ei tullut mitään suomalaisten epäystävällisen asenteen vuoksi. Asia siirtyi sotatantereelle. Jos suomalaiset olisivat olleet vähemmän epäystävällisiä Neuvostoliittoa kohtaan, niin Neuvostoliitto ja Suomi olisivat sopineet jo syksyllä

ilman sotaa. Nyt kun on allekirjoitettu rauhansopimus Suomen kanssa, voidaan arvostella tosiasioiden mukaan. Tosiasiat puhuvat.

Lähelle Leningradia, Karjalan Kannakselle suomalaiset olivat rakentaneet 50—60 kilometrin levyisenä vyöhykkeenä betonisia ja graniittisia sotavarustuksia, jotka oli varustettu lukemattomilla nykyaikaisilla tykeillä ja konekivääreillä. Näitten mahtavien sotavarustusten linnakkeita lasketaan olevan useita satoja. Ne olivat yhdistetyt toisiinsa maanalaisilla käytävillä ja monilukuisat miinakentät ympäröivät näitä varustuksia. Tämä Mannerheim-linja, joka oli ulkomaisten ammattimiesten avulla rakennettu, oli yhtä luja kuin Maginot- ja Siegfried-linja. Mannerheim-linjaa pidettiin ylipääsemättömänä. Tällaisia varustuksia ei yksikään armeija ole vielä murskannut. Jokaisen kylän olivat suomalaiset sotilasviranomaiset varustaneet varustustukikohdaksi. Rautateillä ei ollut mitään taloudellista merkitystä Suomelle ja Karjalan Kannakselle. Suomalaiset valmistivat Karjalan Kannaksen sotakentäksi, joka oli valmiina v. 1939 hyökkäystä varten Neuvostoliittoa vastaan.

Tässä sodassa Neuvostoliitto sai taistella, ei vain suomalaisia, vaan myöskin Englantia ja Ranskaa vastaan, jotka auttoivat suomalaisia kaikilla mahdollisilla aseilla, rahalla ja varusteilla. Koko maailmassa käydyllä agitatiolla Neuvostoliittoa vastaan kuuluivat toisen internationalen prostituutujen Blumien ja Höglundien loppuun asti imperialisteille uskollisten renkien vinkuvat äänet, Chamberlain on paljastanut, mitenkä Englannin imperialistit yrittivät auttaa Suomea. Luvattiin 152 lentokonetta, lähetettiin 101. Luvattiin 223 tykkiä, lähetettiin 114, luvattiin 297.000 tykinammusta, lähetettiin 185.000, luvattiin 100 Vickersin tykkiä, lähetettiin 100, luvattiin 20.700 lentokoneenpommia, lähetettiin 15.700, luvattiin tankin miinoja 20.000, lähetettiin 10.000 jne. Kainostelematta Chamberlain kertoi, että sotajoukkojen lähettämistä valmistettiin kiireellisenä ja että 100.000 miestä oli valmiina lähtemään maaliskuun alussa 2 kk ennen määräaika, jonka Mannerheim määräsi. Tällaiselta näyttää rauhaa rakastava Englannin imperialismi oman tunnustuksensa mukaan. Mitä tulee Ranskaan, niin Ranska lähetti Suomeen 170 lentokonetta, 472 tykkiä, 795.000 tykinammusta, 5.100 konekivääriä, 200.000 käsikranaattia jne. Maalisk. 11 päivänä Ranskan pääministeri Daladier sanoi parlamentissa, että Ranska esiintyy niiden valtioiden joukossa,

jotka ovat lähettäneet sotatarpeita Suomeen. Helmikuun 26. päivänä hän sanoi, että Ranskan sotajoukot ovat valmiina lähtemään Suomeen. Laivoja oli valmiina lähtemään Suomeen kahdessa sata-massa. Hän sanoi myös, että liittolaiset tulevat Suomen avuksi kaikkine käytettävissä olevine voimineen. Nämä lausunnot puhu-vat itse puolestaan. Näissä ei ollut täysin terve järjen juoksu. Ruotsi antoi Suomelle vissin määrän lentokoneita, joka oli 1/5 koko Ruotsin lentoaseesta. Ruotsi lähetti Suomeen 84.000 kiväärinammusta, 575 konekivääriä, yli 300 tykkiä, 300.000 kranaattia, 50.000.000 ammusta. Sodanlietsojana Neuvostoliittoa vastaan ei jäänyt myöskään jälkeen Italia. Se lähetti Suomeen 50 taistelulentokonetta. Sotilaal-lista apua lähetti myös rauhanrakkaudesta kiinnipitävä Amerikan Yhdysvallat. Muista maista lähetettiin yhteensä 350 lentokonetta, 1500 tykkiä, yli 2.500.000 tykinammusta, 160.000.000 muuta ammusta ja paljon muuta. Murrettuaan nämä imperialististen mai-den yhdistyneet voimat puna-armeija osoitti, että sen sankaruuden lähde kansassamme on ehtymätön. Suomessa käyty sota vaati sekä meiltä että Suomelta suuria uhreja. Ilmoitettujen laskelmien mukaan meillä kaatuneita on 48.745 henkeä ja haavoittuneita 158.863 hen-keä. Suomalaisten puolella yritetään pienentää heidän uhrejaan, mutta suomalaisten uhrin ovat huomattavasti suuremmat kuin mei-dän. Heidän kaatuneidensa lukumäärä on 60.000 henkeä ja haa-voittuneiden lukumäärä 250.000 henkeä. Ottaen lähtökohdaksi sen, että Suomen armeijan lukumäärä on 600.000 miestä, on Suomen armeija menettänyt kaatuneina ja haavoittuneina enemmän kuin puolet lukumäärästään. Rauhansopimuksen pohjana on Leningradin ja Muurmännin turvallisuuden kysymys sekä Suomen valtion itse-näisyyden säilyttämisen periaate. Asettamamme päämäärä on saavu-tettu. Tästä lähtien tulevat Neuvostoliiton ja Suomen välillä val-litsemaan hyvät poliittiset ja taloudelliset naapurussuhteet.

Sotaliiton solmiminen Suomen ja Skandinavian välillä ei ole rauhansopimuksen mukainen. Uskollisuus tälle sopimukselle ei salli Suomen liittyvän minkäänlaiseen sotaliittoon Neuvostoliittoa vas-taan. Norjan ja Ruotsin osallistuminen sotaliittoon Suomen kanssa merkitsisi sitä, että nämä maat luopuvat puolueettomuuspolitiikas-taan, ryhtyen noudattamaan uutta politiikkaa, josta Neuvostoliitto tekisi omat johtopäätöksensä. On levitetty huhuja siitä, että Neu-

vostoliitto vaatisi Ruotsilta sataman ja Narvikia. Tästä ei kannata edes puhua. Tämä on kapitalistien ja kansansa pettäneiden imperialistien renkien levittämiä huhuja. Neuvostoliiton tehtävänä on rauhan turvallisuus Baltianmeren rannalla. Neuvostoliiton sopimukset Eestin, Latvian ja Liettuan kanssa edistävät näiden valtioiden kansainvälistä lujittumista, itsenäisyyttä ja omintakeisuutta. Näiden maiden suhteet Neuvostoliittoon ovat alkaneet huomattavasti kehittyä.»

*

Puolustusliitto Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä kummittelee kuitenkin jatkuvasti, ja sen vuoksi levittää Neuvostolan radio myös perättömiä huhuja Suomessa muka vallitsevasta ruotsalaisvihasta. Tällöin ei kaihdeta panna esim. ministeri Tannerin suuhun paksuja valheita siitä huolimatta, että hänen puheensa 13. 3. radioitiin ja julkaistiin sekä kotimaan että ulkomaiden sanomalehdissä, niin että jokainen voi todeta hänen ruotsalaisiin muka kohdistamansa loukkaukset paikkansa pitämättömiksi. Mutta bolshevikit ovat aina perustaneet radiopropagandansa, kuten koko valtansa, ihmisten tietämättömyyteen. Oman kotimaansa suhteen he ovat siinä onnistuneetkin, mutta eivät ainakaan Suomessa. — J.

*

Moskova-Komintern 7. 4. 40 klo 23.00 — Suomesta palaavat vapaaehtoiset kertovat katkerina ja pettyneinä kokemuksistaan. Nämä ruotsalaiset ovat katkeroituneet ja jopa vihamielisiä suomalaisia kohtaan, joiden puolelta he itse saivat osakseen hyvin huonon kohtelun. Kiistat ja vihamielisyys suomalaisten ja ruotsalaisten välillä on jälleen puhjennut ilmi liekkiin. Eräs ruotsalainen vapaaehtoinen nimeltään Nord kirjoittaa, ettei rauhansolmimisen jälkeen ruotsalaisen ole ollut hauska olla Pohjanlahden tuolla puolen. Olo oli suoranaista painajaista ja saattoi sattua mitä tahansa. Tannerin radiopuhe 13. 3. myötävaikutti suuresti suomalaisten sokean suuttumuksen syntymisessä ruotsalaisia kohtaan, sillä Tanner vakuutti Suomen kansalle, että Ruotsi ja Norja ovat mitä häpeällisemmällä tavalla pettäneet Suomen ja että Suomi olisi pelastunut, jos länsivalloille olisi suotu tilaisuus tulla sille avuksi. Tannerin puheen mukaan ruotsalaiset ovat kurjia petteureita. Ruotsalaiset vapaaehtoi-

set saapuivat Suomeen vain syödäkseen sen leivän, ja Ruotsin pieni apu, 400 milj. kruunua, on vain huonon omantunnon rauhoittamiseksi annettu. Tanner pilkkasi Ruotsin apua sanoen, että Ruotsi varustaa jokaisen suomalaisen sotamiehen antamalla kullekin 9 paria polvenlämmittäjiä. Luultavasti se kohta lähettää olkihattuja suojellakseen poikiamme liialliselta auringonpaisteelta. Reservissä olleita ruotsalaisia jopa syljettiin. Eräs ruotsalainen reserviläinen kulkee vieläkin käsi siteessä erään suomalaisen upseerin puukotettua häntä ravintolassa. Upseeri oli tosin humalassa, mutta toiset ravintolassa olleet eivät tulleet avuksi. Eräs toinen suomalainen upseeri pahoinpiteli törkeästi ruotsalaista ambulanssilääkäriä. Kun vapaaehtoiset sitten menivät kirkkoon etsiäkseen sieltä lohdunsanoja, huudahti pappi saarnastuolistaan: »Jumalalle kiitos, etten ole ruotsalainen!» Nyt entiset riidat ja vihamielisyydet suomalaisten ja ruotsalaisten välillä ovat elpymässä, ja monet Suomen ruotsalaisetkin haluavat matkustaa pois Suomesta.

Leningrad 7. 4. 40 klo 23.00 — Selostettiin innostusta, millä Neuvostoliiton työtätekevät tervehtivät Molotovin ulkopolitiikkaa. Mm. korostettiin sitä seikkaa, että puna-armeija voisi vaivatta valloittaa koko Suomen, joten Suomi on itsenäisyydestään kiittolisuuden velassa yksinomaan puna-armeijan jalomielisyydelle ja Neuvostoliiton rauhantahdolle. Tästä saavat suomalaiset sen opetuksen, että vain ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon voivat pelastaa maan sodan vaarasta. Imperialististen maitten sodanlietsomistoiminta Skandinavian maissa osoittaa, että tämä vaara on edelleenkin olemassa. Molotovin tähän viittaava selvä varoitus hänen äskeisessä puheessaan on erittäin tärkeä ja varteenotettava. Neuvostoliiton ja Suomen rauhansopimus turvasi pysyvän rauhan. *Neuvostoliitto valvoo, ettei sopimuksen ehtoja rikota.* (Peitetty uhkaus. — J.)

Leningrad 16. 4. 40 klo 23.00 — Esitelmä »Neuvostoliitto ja pienet kansat». Suomen Nl:n rauhansopimuksen jälkeen ovat englantilais-ranskalaiset sanomalehdet julkaisseet kirjoituksia, joissa mainitaan, että Karjalan kannaksen menettäminen merkitsee myös Suomen itsenäisyyden menettämistä. Tov. Molotovin ulkopoliittinen puhe osoitti aivan päinvastaista. Vaikkakin puna-armeija olisi voinut valloittaa koko Suomen, niin Nl toteutti vain omat suunnit-

telmansa ja kunnioittaa Suomen tasavallan täyttä itsenäisyyttä ja valtiollista olemassaoloa.

Imperialististen maitten politiikka on aivan toisenlainen pieniin kansoihin nähden. Englanti on pakoittanut Kiinan tekemään Englannille edullisia kauppasopimuksia, samoin Persian, Turkin jne. Neuvostoliitto on solminut pienten, heikkojen kansojen kanssa sopimuksia oikeudenmukaisella pohjalla. Tästä ovat todisteina Iran, Afganistan, Viro, Latvia, Liettua ja Suomi. Suomen—Neuvostoliiton rauhansopimus on rengas ystävyysuhteissa, joita Neuvostoliitto harjoittaa. Neuvostoliitto on jalomielisyydellä Suomea kohtaan osoittanut, että se on aina ystävällinen pieniä kansoja kohtaan.»

(Jos meillä oli vielä joku viimeinen mohikaani, joka rehellisesti uskoi näissä vilpittömän ystävyyden vakuutuksissa olevan jotakin perää, niin aukenivat hänen silmänsä ainakin muutaman kuukauden kuluttua, jolloin Baltian maissa näkyi, että neuvostolainen jalomielisyys on todella kallis asia pienille kansoille. Se maksaa — elämän. — J.)

Moskova-Komintern 20. 4. 40 klo 5.00 — Tänään esitetään uusi filmi: »**Lenin ja Mannerheim**». Se kuvaa taistelua punaisten sankarien ja valkokaartilaiden välillä. Filmissä käyvät ilmi komissaarien ja politrukkien sankarilliset suoritukset. Samoin nähdään filmissä Mannerheim-linja. Koko filmi onkin filmattu Karjalan kannaksella.

Leningrad. 26. 4. 40 klo 17.30 — *Imperialistiset piirit yrittivät aikaansaada selkkauksen NI:n ja Saksan välillä, tämä yritys epäonnistui. Kahden suurimman Euroopan valtion sopimus on todellisuus.* Sopimukset Baltianmaiden kanssa takaavat yhteisen puolustuslinjan imperialistista hyökkäystä vastaan. NI haluaa rauhaa kaikille kansoille. Koko maailma on tulipalon vallassa. Englantilais-ranskalaiset imperialistit yrittivät käyttää hyväksi Suomen valkokaartilaisuutta selkkauksen aikaansaamiseksi. Englantilais-ranskalaiset suunnitelmat kärsivät täydellisen tappion. Puna-armeija ja laivasto ei ainoastaan murtanut Mannerheim-linjaa, vaan he tekivät tyhjiksi sodanlietsojain suunnitelmat ja hävittivät sotatukikohdan. Taistelujen aikana Suomen valkokaartilaisia vastaan oli jokainen työläinen paikallaan. Tehtaat antoivat uskomattoman lyhyessä ajassa puna-armeijalle kaiken, mikä oli määrätty niiden tehtäväksi. Todistuksena tästä suuresta työstä on suuri kunniamerkkien jako Leningradin työläi-

sille ja virkamiehille. Toukokuun 1 päivä vietetään maanpuolustuksen tehostamisen merkeissä. Puolustuskuntoa täytyy kehittää siinä määrin, että maa on mobilisatiovalmiudessa ulkonaisia vihollisia vastaan (Stalin). Kaikissa tehtaissa, kouluissa, virastoissa, kolhoo-seissa järjestetään sotilaallista koulutusta.

(Petroskoin lähetyksessä 25. 1. 41. näkyy, mitä bolshevikit ajattelevat vaatimattomastakin maanpuolustusopetuksesta meidän kouluissamme, samaan aikaan kun kehuvat omia todella militarisoituja koulujansa, virastojansa jne. — J.)

TOINEN JAKSO: KESÄKUUN ALUSTA LOKAKUUN LOPPUUN 1940.

Kuten sanottu, oli neuvostolainen propaganda Moskovan rauhasta kesäkuuhun saakka selittelevää ja puolustelemaa. Sikäli kuin käytettiin hyökkäyksiä, olivat ne varovaisia ja verhottuja. Se oli jonkinlaista tiedustelutoimintaa tulevia propagandaoperaatioita varten.

Kesäkuussa katsottiin jo voitavan siirtyä hyökkäyksenvalmisteluun, jossa käytettiin tarpeen tullen sangen karkeakaliberistakin propagandatykistöä. Venäläisillä oli »viides kolonnansa», Suomen Neuvostoliiton rauhan ja ystävyiden seura (SNS). Sen provosoimat rauhattomuudet olivat tämän kauden propagandan käytetyintä aineistoa. Sen lisäksi tunnusteltiin sellaisia heikkoja kohtia kuin maamme palkka- ja työkysymykset, elintarviketilanne, siirtoväen asema jne., joissa kaikissa tietysti oli puutteita juuri käydyn ankaran sodan takia. Baltian maiden Neuvostoliittoon yhdistämisen luultiin myöskin houkuttelevan meikäläisiä, minkä vuoksi kuvailtiin näiden maiden sekä Moskovan rauhassa Suomelta riistettyjen alueiden uusia oloja ruusuisin värein.

Täkäläiset kommunistit olivat nähtävästi antaneet toimeksiantajilleen nyt, kuten talvisotamme edelläkin, liian optimistisen kuvan kansamme mielialoista. Propagandan yleissävy näet osoittaa, että ilmeisesti bolshevikit luulivat täällä olevan pohjan jokseenkin kypsän sisäistä kumousta varten. Aivan avoimien korttien pöytään lyömistä kuitenkin vielä useimmiten kartettiin, ja niinpä sisäisiä olojamme koskevat kuvaukset olivat useinkin »lainauksia» joko Suomen tai ulkomaiden sanomalehdistöstä. Väliin otettiin aivan asialli-

siakin tietoja, joilta propaganda näyttäisi uskottavammalta, mutta yleensä ainehistoa käsiteltiin — lievimmin sanoen — venäläisesti.

*

Moskova 21. 6. 40 — Esitettiin uutinen Koiton talossa Helsingissä pidetystä Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran kokouksesta. Siinä esiintyi puhujana mm. filtri Helo. Puheessaan hän käsitteli Suomen ja Neuvostoliiton hyvien ja luottamuksellisten suhteiden kehittämistä ja lujittamista ja hänen esityksensä yleisö palkitsi suosionosoituksin varsinkin niissä kohdin, joissa hän tähdensi ystävällisen politiikan noudattamista Suomen suhteissa Neuvostoliittoon.

Leningrad 24. 6. 40 klo 17.00 — Tänä vuonna on kulunut 230 vuotta siitä, kun tsaari Pietari valloitti Viipurin. Vuonna 1910 pystytettiin Tervaniemelle Pietarin patsas, jonka valkosuomalaiset v. 1918 poistivat. Kun tämä patsas on nyt löydetty, asetetaan se kesäkuun 24 p:nä laivaston vuosijuhlien aikana entiselle paikalleen.

(Maa, joka »on aina ystävällinen pieniä kansoja kohtaan», seuraa siis kaikesta päättäen erityisesti Pietari Suuren perinteitä.—J.)

Leningrad 8. 7. 40 klo 22.45 — Karjala-Suomen korkein neuvosto kokoontui tänään käsittelemään valtiosääntöehdotusta. Puhujina esiintyivät Otto Kuusinen, Inkeri Lehtinen ym. Puheessaan Kuusinen mm. lausui: Neuvosto-Karjalan valtiosääntö on Stalinin politiikan tytär. Tämä valtiosääntö tulee meille antamaan työvapauden, oikeuden lepoon ja opiskeluun sekä lisäksi kansalliset erikoisoikeudet. Nyt me taomme Sammon, josta Suomen kansa on jo ammoisina aikoina laulanut. Me teemme Neuvosto-Karjalasta vapaan, kukoistavan tasavallan, mihin kapitalistinen järjestelmä ei ole kyennyt.

(Suomalaiset sotilaat ovat sittemmin omin silmin nähneet, montako purnua se bolshevikien takoma Sampo on Neuvosto-Karjalassa mitäkin lajia jauhanut. Kuusisen puheessa mainittu »työvapaus» oli toteutettu vajaat pari viikkoa aikaisemmin, eli 26. 6. 1940 annetulla asetuksella, jonka mukaan »työpaikan omavaltainen jättäminen tai vaihtaminen toiseen on kielletty.» Vain yrityksen johtajalla on Neuvostoliitossa oikeus määrätä, milloin työmiehellä on vapaus lähteä työpaikastaan. — J.)

Leningrad ja Moskova 23. 7. 40 — *Helsinki* — Suomen Neuvostoliiton ystävyyden ja rauhan seura on lyhyestä toiminta-ajastaan huolimatta saanut jo lähes 4.000 jäsentä. Vaikka porvarilliset puolueet vastustavatkin yhdistystä, saa se yhä enemmän kannattajia ja jalansijaa etenkin työläisten keskuudessa. Seuran toimesta on ryhdytty julkaisemaan päivälehteä, nimeltä *Soihtu*, jonka näyte-numero jo on ilmestynyt.

Moskova 27. 7. 40 klo 11.00 — Eilen toimeenpantiin Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran järjestämä elokuva-näytäntö, jossa esitettiin Leniniä ja Stalinia 1918. Leninin ja Stalinin kuvien ilmestyminen valkokankaalle vastaanotettiin suurin suosionosoituksin. Elokuva oli 2-osainen.

Moskova 2. 8. 40 klo 5.00 — *Yhteenotto työläisten ja poliisien välillä Helsingissä*. Heinäkuun 31 p:nä klo 19 piti olla Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran kokous työläiskorttelissa Helsingissä. Kokoustalon edustalle kerääntyi n. ½ 19 aikaan yli 2.000 henkilöä. Noin viisitoista minuuttia ennen kokouksen alkamista kiinnitettiin kokoustalon oveen ilmoitus, jossa sanottiin, että talon omistaja kieltäytyy kertakaikkiaan antamasta huoneistoa kokouksen käytettäväksi. Jonkin minuutin kuluttua saapuivat paikalle poliisit. Johtavan poliisin annettua merkin alkoi kyseisen seuran kokoukseen tulleiden työläisten ja virkailijoiden pieksäminen. Työläiset vastustivat poliiseja tarmokkaasti, heitellen näitä kohden kiviä. Ohikulkijat, joita oli kerääntynyt mainitun rakennuksen edustalle, ryhtyivät auttamaan seuran jäseniä. Poliisin toimesta piestiin ja hakattiin paljon naisia, vanhuksia ja miehiä. Sen jälkeen kun oli tullut tietoon, ettei kokousta pidetä, heiteltiin pitkin katuja lentolehtisiä, joissa oli seuraavaa: »Mielivalta ei pysty estämään meitä ilmaisemasta omia ajatuksiamme», »Alas Tanner», »Eläköön Neuvostoliiton ja Suomen ystävyys», »Vapauttakaa Ryömä». Tällaisia pieksämissä ja pahoinpitelyjä on Suomessa kestänyt jo yli 3 kuukauden ajan. (Siis muka huhtikuun lopulta lähtien. Miksei NI:n radio, joka heinäkuun 31 päivän kärpäsestä teki ylläolevan härkäsen, ole aikaisemmin maininnut niistä sanaakaan? — J.)

Moskova 3. 8. 40 klo 17.30 (ven.) (Tassin sanelu)

Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran vainoaminen Suomessa. Seuran vainoaminen alkaa saada Suomessa järjes-

telmälliset muodot. Kaikki Suomen lehdet julkaisevat hallituksen tiedonannon Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyysseuran mielenosoituksen hajoittamisesta poliisivoimalla. Siinä saatetaan mielenosoitus väärään valoon ja koetetaan selittää, että se oli nuorten miesten aikaansaamaa huliganismia. Todellisuudessa tuhannet työläiset olivat vaatineet vain oikeutta pitää kokouksen. Nyt on todettu, että osanottajien keskuudesta ovat monet naiset ja vanhuksset tulleet pahoinpidellyiksi ja että monia on vangittu.

*

Osoituksena siitä, millaisia nämä viattomat »työläiset» olivat, joita ei olisi saanut leimata huligaaneiksi, mainittakoon, että mellakoiden yhteydessä pidätetty SNS:n varapuheenjohtaja, Ryömän oikea käsi, Lauri Vilenius oli aikaisemmin tuomittu kolmesta ensikertaisesta varkaudesta, joista 2 tärkeätä, yhdestä toiskertaisesta varkaudesta sekä pahoinpitelystä. Niistä n. 30 henkilöstä, jotka silmälähtöisinä pidätettiin kuulusteluja varten mellakoiden yhteydessä, oli vain muutamilla harvoilla puhtaat paperit. Noin puolella oli tilillään varkauksia, petoksia ym. yksinomaan kriminaaliluontoisia rikoksia. Lisäksi oli näillä ja monilla muilla tuomioita aikaisemmasta osallistumisesta maan- ja valtiopetokselliseen toimintaan. — J.

*

Leningrad 13. 8. 40 klo 19.45 — Radioesitys Enson piirin lentokentältä. Enson piirin lentokentällä on nyt elämä säännöllistä. Sekä päivällä että yöllä pidetään sotalentoharjoituksia. Samalla haastateltiin useita lentoeskaaderin päällystöön kuuluvia, jotka kertoivat eskaaderin olevan maan parhaita. Valkosuomalaisia vastaan käydyssä sodassa osoittamastaan urhoollisuudesta se on saanut punaisen taistelulipun ja Leningradin sotilaspiirin punaisen lipun. Melkein kaikilla lentäjillä on kunniamerkkejä ja joukossa on useita Neuvostoliiton sankareita, koska he kaikki ovat kunnostautuneet valkosuomalaissodassa. Lentokoneet esittivät paraatilentoa, mitä ne myös esittivät yleisliiton lentopäivinä Leningradissa.

Tallinna 15. 8. 40 klo 20.10 — Tukholmassa ilmestyvä »Ny Dag» lehti sisältää kirjoituksen, jossa kuvaillaan Suomen Sos. dem. puolueen hajaannusta ja työläisten puoluejohtoon kohdistaa-

maa vastarintaa. Tämä työläisten vastustus, joka lähinnä suuntautuu ministeri Tanneriin, kasvaa päivä päivältä. Työläiset alkavat irtautua Tannerin klikistä ja järjestävät mielenosoituksia, jotta päästäisiin todellisiin ystävyyssuhteisiin Neuvostoliiton kanssa. Sos. dem. puolue selittää myös harrastavansa Neuvostoliiton ystävyyttä, mutta se teeskentelee. Tosiasiassa puoluejohto on vanhoillisempi kuin Suomen vanhoillisimmat piirit. Mutta Suomen kansa alkaa ymmärtää, että Tanner, Fagerholm ja Vuori tekivät rikoksen lietsoessaan sodan Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliiton äärettömän edullinen tarjous hyljättiin ja ryhdyttiin sotaan, jossa kärsittiin raskaita menetyksiä. Sodan sai aikaan Tanner yhdessä Chamberlainin ja Churchillin kanssa.

(Ovatkohan bolshevikit vielä samalla kannalla Tannerin ja Churchillin yhteistyöstä. — J.)

Moskova 18. 8. 40 klo 11.00 — Karjala-Suomen neuvostotasavallan sankarillista taistelua valkosuomalaisia vastaan ovat sekä venäläiset että neuvostosuomalaiset kirjailijat kuvanneet teoksissaan. Esim. teoksessa »Sammon aarre» kuvaillaan taisteluita valkosuomalaisia ja ranskalais-englantilaisia vastaan. Neuvostovenäläinen kirjailijatar Grönlund on kirjoittanut teoksen Toivo Antikaisen johdolla valkosuomalaisjoukkojen selkäpuolelle tehdyistä sankarillisista hiihtopartioretkistä.

Tallinna 19. 8. 40 klo 22.05 — Suomen työtätekeviltä on kielletty kokoontumisoikeus. Muudan Helsingistä Tallinnaan saapunut työläinen kertoo, ettei Suomessa ole yhtään ihmistä, joka ei tuomitsisi hallituksen toimenpiteitä. Kukaan ei ymmärrä, miksi hallitus ei suostunut luovuttamaan Neuvostoliitolle muutamia tukikohtia ja täten aiheutti tarpeettoman sodan ja verenvuodatuksen. (Antautumismielialaa lietsotaan. — J.) Laajat kansalaispiirit tuomitsevat myös hallituksen antaman kokoontumiskiellomääräyksen. Tätä kieltä on sovellettu Suomen—Neuvostoliiton seuraan vastaan, joka haluaa vain solmia ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon. Muutenkin Suomen hallitus asettaa kaikenlaisia esteitä seuran toiminnalle. Se ei mm. saa kokoontua edes tyhjille, avoimille paikoille. Suomessa on puute sokerista ja kahvista ja jonoja on elintarvikekauppain edustalla. Leipääkin saa vain kortilla.

Leningrad 22. 8. 40 klo 14.30 — Sanomalehtikatsauksessa luettiin Pravdan kirjoitus, joka koskee Neuvostoliiton ja Suomen välistä rauhansopimusta. Kirjoituksessa mainitaan, että rauhansopimuksessa Neuvostoliitolle luovutetulla alueella on useita paperi- ja selluloosatehtaita, jotka valkosuomalaiset poistuessaan saattoivat epäkuntoon tuhoamalla koneet ja kuljettamalla pois tärkeitä laitteita. Johanneksessa ja Pitkärannassa rakennukset oli kokonaan tuhottu. Nyt alkavat tehtaat olla jälleen kunnossa ja saadaan toinen toisensa jälkeen käyntiin.

(Esim. Pitkärannassa tehtaat kävivät siten, että savu torhotti nousta koko ajan korkeasta savupiipusta, mutta koneet seisoivat. Pääasia että kansa luuli niiden käyvän. — J.)

Tallinna 4. 9. 40 klo 21.10 — Ruotsissa ilmestyvässä kommunistilehdessä *Arbetaren* on kirjoitus Mauri Ryömän vangitsemisesta. Siinä mainitaan, että Ryömä on pantu hallinnollista tietä tulleen määräyksen nojalla suojeluksen alaiseksi. Myös useita Ryömän tovereita on vangittu. Ei ole vaikeata arvata, miten Neuvostoliitossa suhtaudutaan tähän sekavaan politiikkaan. (Uhkaus taas. — J.) Ryömä pidätettiin ministeri Tannerille lähettämänsä julkisen kirjeen vuoksi. Kaksi kuukautta sitten hän perusti Suomen-Neuvostoliiton ystävyyden seuran, jonka jäsenmäärä on suuresti lisääntynyt.

Tallinna 7. 9. 40 klo 22.05 — Tassin edustaja on haastatellut Karjala-Suomen korkeimman neuvoston puheenjohtajaa O. W. Kuusista, joka kertoi mm. seuraavaa: On kulunut 6 kuukautta siitä, kun uudet alueet liitettiin Neuvostoliittoon. Kesäkuussa toimitettiin korkeimman neuvoston edustajain vaalit, joihin osallistui 99,67 % väestöstä. (Vaaleissa on parasta käydä, sillä miliisit noutavat pois- saolevan seuraavana päivänä kuulusteltavaksi. — J.) Heinäkuussa pidettiin sen ensimmäinen istunto, jolloin hyväksyttiin Neuvostoliiton perustuslain mukaan laadittu perustuslaki. Kunnallistalouksien järjestämiseen on jo käytetty 30 milj. ruplaa. Uusi rautatie Petro-savodskista Suojärvelle on valmistunut ja liikenne on koko laajuudessaan jo käynnissä. (Sotilaallisten rautateiden rakentamisessa uutta hyökkäystä varten ei todellakaan vitkasteltu. — J.)

Tallinna 10. 9. 40 klo 22.10 — Vaikka Suomessa on sensuuri, sattuu toisinaan, että lehdet julkaisevat kirjoituksia, jotka osoittavat, että kansassa edelleen on kuohuntaa ja tyytymättömyyttä

Tannerin politiikkaan, joka johti sotaan Neuvostoliiton kanssa. Seurauksena on ollut, että Suomea uhkaa ensi talvena elintarvikepula ja työttömyys. Tyytymättömiin kuuluvat Viik ja Ryömä ym. ovat perustaneet oman sanomalehden, Vapaa Sana, joka kannattaa ystävällisten suhteitten ylläpitämistä Neuvostoliittoon. Tässä tarkoituksessa he järjestivät kokouksia. Näitten pidon esti kuitenkin poliisi, ja niissä sattuneissa yhteenotoissa tuli ihmisuhreja. Ryömä vangittiin jne. Monissa tehtaissa on lakkoja ja työläiset vaativat palkankorotusta. Ruotsalainen Arbetaren-lehti sanoo, että Suomen olisi muistettava Molotovin sanat: »Neuvostoliiton Suomen politiikka riippuu siitä, miten Suomi aikoo suhtautua neuvostoystävällisten suhteiden ylläpitämiseen. (Selvä uhkaus. Eiköhän tämä ala olla jo Suomen sisäisiin asioihin puuttumista, josta Neuvostoliitto oli juhlallisesti luvannut pidättäytyvänsä. — J.)

Moskova 24. 9. 40 klo 12.00 (ven.) — Vasemmiston vainoaminen Suomen sos.dem. puolueessa jatkuu. Sos.dem. lehdistö on jälleen alkanut painostaa puolueen vasemmistoaineiksia. 20. 9. ilmestyneessä Kansan Lehdessä on kirjoitus »Hajoitustyö sos.dem. puolueessa on lopetettava ja puoluekuri on jälleen saatettava voittoon». Tunnustaen, että vasemmiston vaikutus puolueessa on suuri, lehti vaatii hajaannusta aikaansaavien jäsenten likvidoimista. (Neuvostoliiton omaa kansaa aletaan myös valmistaa uuteen sotaan uskottelemalla, että kommunisteilla on Suomessa suuri kannatus. — J.)

Moskova 28. 9. 40 klo 7.00 — Saksan tietotoimisto ilmoittaa, että näinä päivinä on Saksan ja Suomen hallitusten välillä tehty sopimus, jonka mukaan Pohjois-Suomen ja Pohjois-Norjan välillä tullaan suorittamaan Saksan lomautettujen joukkojen ja sotatarvikkeiden kuljetusta. Kauttakulku tapahtuu erikoisen valvonnan alaisena.

Reuterin toimisto ilmoittaa, että Englannin hallitus on valtuuttanut Helsingin lähettiläänsä esittämään Suomen hallitukselle vakavan vastalauseen sen johdosta, että Suomen hallitus on suostunut Saksan pyyntöön kuljettaa sotajoukkojaan Pohjois-Norjaan. Samalla ilmoitetaan, että Suomen hallituksen toiminta on selvä puolueettomuuden ja kansainvälisen oikeuden rikkomus.

Moskova 28. 9. 40 klo 10.00 — United Pressin Berliinin-kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että Vaasassa on paljon saksalaisia upseereita.

Kun Moskova ei Saksan takia uskaltanut puhua omalla suullaan kauttakulkusopimusta vastaan, lainasi se englantilaisista lähteistä kaikista jyrkimpiä sanontoja herättääkseen Suomessa levottomuutta. Kuitenkin oli samanlaista saksalaisten joukkojen kuljetusta tapahtunut jo aikaisemmin esim. puolueettoman Ruotsin kautta. Ja ryssillä itsellään oli maamme läpi vilkas, säännöllinen liikenne Hankoon. — J.

KOLMAS JAKSO: LOKAKUUN ALUSTA 1940 MAALISKUUN LOPPUUN 1941.

Lokakuun alusta lähtien 1940 olemme tekemisissä suunnitelmallisen ja häikäilemättömän propagandahyökkäyksen kanssa. Kansantaloutemme yleistila esitetään aivan romahdusmaiseksi, ja nimenomaan maalataan synkin värein elintarviketilannettamme. Kaikkeen syynä esitetään olevan talvisotamme, joka muka olisi voitu välttää, jos Moskovan neuvotteluissa olisi suostuttu bolshevikien vaatimuksiin. Bolshevisoitujen Itämeren maiden oloissa tapahtuneet »uudistukset» esitetään Suomelle tavoiteltavina esimerkkeinä mm. asuntokysymyksen järjestelyssä. Samalla kun harjoitetaan kiihottusta vaikeuksiin joutuneen siirtoväen keskuudessa, kuvaillaan sitä »jälleenrakennustyötä», joka muka on toimeenpantu Moskovan rauhassa luovutetuilla alueilla.

Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran julkisen toiminnan lakkauttaminen esitetään osoituksena Suomessa vallitsevasta hirvittävästä terrorista ja sen sekä myöhemmin kuutosiksi lisääntyneiden viitosten vaikutusvaltaa liioitellaan moninkertaisesti. Toisaalta taas hyökätään mitä räikeimmin sosialidemokraattisen puolueen ja ammatillisen liikkeen kimppuun — varsinkin Tannerin — ja esitetään niiden vaikutusvallan Suomen työväestön keskuudessa vähenevän päivä päivältä. Sisäisiin oloihimme puututaan mitä moninaisimmilla tavoilla aina presidentin vaalia myöten. Jokainen täällä tehty uudistus- ja järjestelytoimenpide esitetään vain vallassa-olevien järjestämänä kiristys- ja hämäämiskeinona aina punaisten invalidien eläkeasias ja hintasäännöstelyä myöten.

Varsinkin vuoden vaihteen molemmin puolin päättyvät useimmat radiolähetykset selvään vallankumouskehoitukseen, minkä lisäksi

puoliavoimesti annetaan se käsitys, että Neuvostoliitto varustautuu koko ajan itärajamme takana ja on valmiina antamaan apuaan.

*

Petroskoi 8. 10. 40 klo 6.20 — »Nuoret meillä ja heillä». (Totuus lehdestä.) Neuvostoliiton asevelvollisuuskutsunnat ovat päättyneet. Asevelvolliset olivat onnellisia päästessään puna-armeijaan. Kutsuntalaiset olivat terveitä ja erittäin hyväkuntoisia, mitä mm. osoittaa se, että muutamien paikoin on vain 1,9 % kutsuntoihin saapuneista hylätty heikon terveyden vuoksi. Monin paikoin ei ole hylätty ketään, koska kutsuntaan saapuneet ovat olleet asekelppoisia 100-prosenttisesti. Tällaista on sosialistisen maan nuoriso. Onnellinen se maa, jolla on näin terveet ja reippaat puolustajat. Mutta aivan päinvastoin on asianlaita kapitalistisessa Suomessa. Vuosittain siellä hylätään heikon terveyden vuoksi 30 % kutsuntaan saapuneista, sillä nuorten terveydentila on siellä huono. Siellä vetävät nuorukaiset vastenmielisesti ylleen asetakin, sillä asevelvollisuus merkitsee heille omaistensa jättämistä huolenpitoa vaille. Siellä tapahtuvat kutsunnat pelon ja ahdistuksen vallassa. Miten sitten on selitettävissä se suuri ero, joka on meikäläisten ja heikäläisten nuorison välillä? Meillä sosialistisessa maassa nuoret kasvavat vapaasti hyvissä sosiaalisissa oloissa. Sen sijaan kapitalistisen Suomen lapset joutuvat kovia kokemaan jo ennen syntymistään. Ras-kaudentilassa oleville äideille annetaan täällä sairauslomaa kuukausi ennen ja jälkeen synnytyksen. 75 % synnyttäjistä on saanut lääkärin tai kättilön apua. Myös Uhtualla on asiat näin hyvin järjestetty. Maassamme on useita satoja synnyttäjille varattuja sairassijoja. Koko maassa annetaan ilmaista laitoshoidtoa n. 60 %:lle synnyttäjistä. Kapitalistisessa Suomessa on tämä hoito kallista ja siitä tulevat osallisiksi vain rikkaat, koska siellä on vain kalliisti palkattuja yksityiskättilöjä. Yhteiskunta pitää meillä huolen myös pikkulapsista. Täällä on pikkulasten neuvonta-asemia. Tsaarien aikaisessa Karjalassa lasten kuolleisuus oli suuri. Ensimmäisellä ikävuodella kuolee myös kapitalistisessa Suomessa 100 lasta tuhatta kohden ja aviottomina syntyneitä 150 lasta tuhatta kohden. Tässä suhteessa ovat etummaisina Viipurin, Mikkelin ja Kuopion läänit. Suomen lapset saavat ruveta ansaitsemaan elatustaan jo 11-vuotiaina, he raata-

vat kuin juhtat joutuakseen useinkin lopuksi kadulle ja rikosten teille. Tällaista ei ole neuvostotasavallassa, sillä täällä valtio turvaa lapsen kasvattamisen ja kouluttamisen. Neuvostoliitto on antanut uudet, asetukset, kasvattaakseen työreservejä, joille valtio antaa ilmaista opetusta ammattikouluissa. Sensijaan Suomen nuoriso kärsii taloudellista ahdinkoa eikä voi opiskella.

*

Siinäpä taas Tiltun sananrieskaa kerrakseen. On totta, että Neuvostoliitossa ei liene hylätty kutsunnassa miestä, jos tämä vielä jotenkuten pysyy koossa. Pienessä Suomessa, joka aina bolsujen mukaan »hautoi hyökkäystä» jättiläismäisen naapurinsa kimppuun, otettiin sensijaan jokaisesta ikäluokasta vain osa vuosittain palvelukseen, joten asevelvollisten terveydelliseen tilaan voitiin kiinnittää tarpeellista huomiota.

Omituinen tilanne Neuvostoliitossa on se, että 60 % synnyttäjistä saa laitoshoidtoa, jos tosiaan koko laajassa Venäjänmaassa ei ole muuta kuin »useita satoja synnyttäjille varattuja sairassijojia.» Ei siinä monta tuntia sama ihminen ehdi tästä hoidosta nauttia, sillä Neuvostoliitossa syntyy vuosittain noin 7 milj. lasta, mistä 60 % on 4.200.000. Siinä täytyy jo asiat hoitaa stahanovilaisella iskuruudella. Tavallisella »kuormituksella» näet lasketaan, että sairassijaa kohti voidaan hoitaa vuodessa 25 synnytystapausta. Että »Tiltun» laskut pitäisivät paikkansa, täytyisi Neuvostoliitossa olla synnyttäjille varattuna, ei »useita satoja», vaan noin 168.000 sairassijaa. Moskovon tietojen mukaan meillä on ainoastaan kalliisti palkattuja yksityiskätilöjä, mutta siitä huolimatta meillä sai lääkärin tai kätilön apua esim. v. 1938 kokonaista 83.2 %, eli huomattavasti suurempi osa synnyttäjistä kuin 75 %, mihin lukuun pääsemiseksi Neuvostoissa on laskettu mukaan erikoisesti Uhtuan metro-poolikin. Tällä kertaa ilmoitetaan Suomessa vaatimattomasti kuolevan ensimmäisellä ikävuodellaan olevista lapsista 10 %. (Tosiasiassa kuoli 1930-luvulla noin 6—7 %), mutta myöhemmin (*Moskova* 28. 6. 41 klo 18.00) julistettiin meillä kuolevan suorastaan 2/3 tämän ikäisistä lapsista. Sikäläiset tiedot Suomen oppivelvollisuuslaista eivät liene erikoisen laajat, koskapa kerrotaan Suomen lapsien hankkivan elatuksensa jo 11 vuotiaina. — J.

*

Leningrad 12. 10. 40 klo 18.00 — Selostus Ahvenanmaasta ja sitä koskevasta sopimuksesta. Selostaja mainitsi, että saaristo kuului aikaisemmin Venäjälle, mutta että lokakuun vallankumouksen jälkeen Neuvostoliitto antoi sen Suomelle. Tämän jälkeen Ruotsi on aina haaveillut Ahvenanmaata omakseen, koska sillä on mitä suurin strateginen merkitys. Samoin ovat venäläisvastaiset valtiot alkaneet yhä enemmän kiinnittää siihen huomiota.

*

Edellä levitetään tarkoituksellisesti valheellista tietoa, että Ahvenanmaa olisi kuulunut muusta Suomesta erillisenä Venäjälle, joka sen bolshevikien valtaantulusta muka lahjoitti meille. Ahvenanmaa kuului tsaarivallan aikana, kuten tiedämme, muun autonomisen Suomen yhteyteen. Viittauksella Ruotsin ja »venäläisvastaisten valtioiden» pyrkimykseen koetetaan naamioda omia valloitus suunnitelmia. Näihin aikoihin venäläiset esiintyivät erikoisen röyhkeästi Ahvenanmaan demilitarisointikysymyksessä, joten radiopropagandaa käytettiin kiristyskeinona. — J.

*

Moskova 22. 10. 40 klo 14.30 — *Neuvostopatriotismi ja prolettaarinen kansainvälisyys*. Kommunistit eivät halveksi isänmaallisuutta, sillä jokainen työläinen ja talonpoika ovat tehneet koko elämänsä työtä siinä maassa kuin heidän isänsäkin ovat oppineet rakastamaan synnyinmaataan. Sitä vastoin kapitalistit, jotka elävät työläisten työstä, huutavat isänmaallisuudesta, mutta käyttävät sanaa väärässä merkityksessä saavuttaakseen omia pyyteitään, kukistaakseen vieraita kansoja tai orjuuttaakseen siirtomaiden kansoja. Niinpä esim. Suomen valmistaessa imperialistien hyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan kerskuivat Hägglund (?), Tanner ja kumppanit isänmaallisuudellaan koettaen siten saavuttaa tavoitteensa ja pyyteensä. Kommunistinen patriotismi on oikeata. Vapauttamalla Viron, Liettuan ja Latvian sekä Suomen Karjalan Neuvostoliitto teki niistä autonomiset tasavallat, joissa ei loukata oikeata, kansallista patriotismia.

(Yksistään Virossa tämä »vapauttaminen» maksoi vähintään 60.000 virolaisen hengen vuoden aikana. — J.)

Leningrad 29. 10. 40 klo 23.05 — Suomen aseveliliitto ja tannerilaiset kehoittavat kansaa tyytyväisyyteen. Mutta nämä herrat, jotka ovat saattaneet maan vararikon partaalle, pelkäävät kansan suuttumusta ja tietävät hyvin, että Suomen työläiset tulevat ryhtymään taisteluun olojensa parantamiseksi.

Petroskoi—Leningrad 31. 10. 40 klo 23.00 — Suomen kansan syvät rivit nousevat taisteluun porvarivaltaa vastaan. Suomen porvaristo tannerilaiskopleineen erikoisesti on ahdistellut Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuraa ja sen lukuisia jäseniä.

Ruotsin »Ny Dag»-lehti julkaisi puolustuskirjelmän, jonka Ryömä laatii, ja jonka sisällön hallitus on salannut kansalta. Siinä huomautettiin, ettei syyttäjä ole voinut osoittaa, mitä laittomuuksia Ryömä on tehnyt. Hallitus on jarruttanut ystävällisten suhteiden luomista Neuvostoliittoon. Heti rauhansopimuksen solmiamisen jälkeen hallitus neuvotteli Ruotsin kanssa Ahvenanmaan linnoittamisesta ja alkoi suorittaa linnoitustöitä itärajalla, mitä on ehdottomasti pidettävä Neuvostoliittoa vastaan suunnattuna vihamielisenä tekona.

Sosialidemokratisen puolueen piirikonferenssissa lausui Tanner mm: »Maassamme toimii viides kolonna, joka luulee voivansa erään suuren vallan selän takana uhmata lakia ja järjestystä» — Tämä on välitön uhka Neuvostoliittoa vastaan.

*

Ylläolevissa lähetyksissä on jo selviä vallankumouskehoituksia, minkä lisäksi tulevan hyökkäyssodan tekosyitä haetaan hakemalla. Sellaiseksi kelpasi SNS:n huliganismin lisäksi suunnitelmat Ahvenanmaan linnoittamisesta, vaikka Moskovan rauhansopimus ei asettanut sille mitään esteitä, ja vaikka ennen rauhansopimusta käydyissä neuvotteluissa bolshevikien taholta ilmoitettiin, että Neuvostoliitolla ei ole mitään Ahvenanmaan linnoittamista vastaan. Sellaiseksi kelpasi itärajamme linnoittaminen, vaikka hra. Molotov oli rauhanneuvotteluissa nimenomaan lausunut, että Suomi voi rakentaa uudelle rajalleen niin paljon linnoituksia kuin itse haluaa; siinä suhteessa ei Neuvostoliitto aseta esteitä. Katsottiinpa »välittömäksi uhkaksi Neuvostoliittoa vastaan» jo sekin, että Tanner, jonka bolshevikit olivat painostaneet eroamaan hallituksesta, huomautti siitä »viidennestä kolonnasta», joka uhmasi lakia ja järjestystä. — J.

Petroskoi 2. 11. 40 klo 6.20 — *Tannerin ja suojeluskunnan kopla*. Heti senjälkeen, kun rauha oli solmittu Neuvostoliiton ja Suomen välillä, aloitti Tanner koplineen suunnitella uutta sotaa, mutta tätä rupesivat vastustamaan kansan syvät rivit, minkä vuoksi syntyi »Ystävyys ja Rauha Neuvostoliiton kanssa»-niminen seura. Tälle vastapainoksi alkoivat Tanner- ja Mannerheim, jonka kädet ovat vieläkin vuoden 1918 murhattujen työläisten veren tahrimat, perustaa aseveliliittoja koettaen selittää lehtiensä kautta yhteinäisyyden merkitystä ja vetää työläisiä puoleensa, siinä kuitenkin onnistumatta, koska työläiset asettuivat tannerheimiläistä politiikkaa vastustamaan. Tanner koetti sos.dem. puolueessa saada oman politiikkansa ajetuksi läpi, mutta sitä alkoi vastustaa sotaa vastaanoleva ryhmä, joka Tannerin määräyksestä eroitettiin puolueesta. Eroitetut Johan Helo, Wiik, Rydberg, Ampuja ym. perustivat Vapaa Sana-nimisen lehden, jonka menekki nousi pian 30.000:een, sos.-dem. lehden menekin laskiessa 9.000:een. Näitä eroitettuja henkilöitä kutsuttiin hajoittajiksi ja niin edelleen, mutta tämä ryhmä, joka edustaa kansan syviä kerroksia ja vastustaa Tannerin ja suojeluskuntain petollista sotapolitiikkaa, keräsi pian työläisten enemmistön ympärilleen.

(Ns. kuutoset olivat Neuvostoliiton radiopropagandistien sydäntä lähellä, sillä heitä mainostettiin sangen usein. Tavallisesti annettiin se käsitys, kuten ylläkin, että »kuutosilla» ja SNS:llä oli takanaan työväestömme enemmistö. Asevelitoiminta koetettiin taas leimata fascismiksi ja sen kannatus vähäpätöiseksi. — J.)

Petroskoi—Leningrad 4. 11. 1940 klo 6.20 — Suomen asuntopula on ratkaistava samalla tavoin kuin Eestissä, Latviassa ja Liettuaassa, nim. ottamalla liiat huoneet pois rikkailta. Epäkohdat saataisiin kyllä korjatuiksi, jos asuntoja otettaisiin sieltä, missä niitä on. Rajoitettakoon asumisoikeutta siten, ettei yksi henkilö saa asua 5—6 huoneen huoneistoa. Asuntoja on otettava Tannerilta ja muilta rahapomoilta.

(Baltian maissa toimeenpantuja »uudistuksia» kehoitetaan otta-
maan esimerkiksi, mutta mainitsematta jätetään, ettei siellä rik-
kailta otetut liiat huoneet paljoa helpottaneet työläisten asunto-
oloja, koska ne »sosialisoitiin» kommunistikihojen omia tarpeita
varten. — J.)

Petroskoi 5. 11. 40 klo 6.20 — *Keinottelu siirtoväen hädällä Suomessa*. Viimetalvisen sodan raskaat seuraukset on Suomessa pantu työtätekevien kannettavaksi. Mannerheimin upseerit houkuttelivat karjalaiset jättämään kotinsa ja nyttemmin he joutuvat maleksimaan pitkin Suomea. Koko pika-asutuslaki on muodostunut irvikuvaksi. Viivyttely ja vitkastelu osoittavat, että ajetaan suurtilallisten asiaa, joihin mm. kuuluvat Tanner ja Born. (Edellisen illan lähetyksessä mainittiin myös Kallio. —J.) On selvää, että he eivät halua luovuttaa maitaan siirtoväelle enempää kuin muillekaan, vaan haluavat pitää, minkä ovat haltuunsa saaneet. Ulkomaille, jopa Amerikkaan asti on levitetty tietoja, että muka maa-jakokysymys on jo Suomessa järjestetty. Kun kartanonherrat pitävät kiinni maistaan, niin on ruvettu ottamaan kuntien maita, jotka taas ovat huonoja ja kalliita. Maata olisi Suomessa riittämiin, mutta herrojen hallussa on 600 suurtilaa, joitten peltoala on 136.937 ha eli kaksi kertaa niin paljon kuin tilallisilla. Maassa vallitsee nykyisin suuri tyytymättömyys ja siirtoväki alkaa käsittää, että viime talvena olisi ollut jäätävä kotikonnuille.

*

Siirtoväen tyytymättömyyteen pani Neuvostolan radiopropaganda suuren toivon, mikä ilmenee sen vaikeuksien usein toistuvasta käsittelystä. Yllämainittu 136.937 hehtaarin suurviljelmiin kuuluva peltoala on otettu vuoden 1923 tilastosta aivan oikein muuten, paitsi että tällaisia yli 100 ha:n tiloja oli silloin 827 eikä 800. Se on tietenkin pikkujuttu. Mutta propagandisti antaa ymmärtää, että tämä peltoala olisi kaksi kertaa niin suuri kuin »tilallisilla», siis nähtävästi kaikilla muilla maanviljelijöillä. Samaisen tilaston mukaan oli v. 1923 kuitenkin koko Suomen peltoala yhteensä 2.238.338 ha, josta ylläesitetty yli 100 hehtaaristen peltojen pinta-ala tekee vain n. 6 %. Muilla »tilallisilla» oli siis n. 94 % peltoalasta. — J.

*

Leningrad 5. 11. 40 klo 23.05 — Luettiin toveri Lingon kirjoitus »Elämä Karjala-Suomen tasavallan uusilla alueilla.» Peräntyessään luovutetuilta alueilta valkokaartilaiset tuhosivat tai vioittivat tehdaslaitoksia ja rautateitä, varsinkin Kannaksella. Neuvosto-

liitto sai nämä alueet haltuunsa kurjassa kunnossa, mutta neuvostotyöläiset ovat jo panneet kaiken ennalleen.

Ilkivaltaiset valkokaartilaiset tuhosivat tai särkivät Enson tehtaata, mutta nyt ne ovat taas kunnossa. Samaan aikaan kun metsäteollisuuslaitos toisensa jälkeen lakkauttaa Suomessa toimintansa tai toimii vain näön vuoksi, avataan Neuvostoliitossa uusia sahoja- ja tuotantolaitoksia.

(Vastakohtana Suomen kurjille oloille tuodaan esille Neuvostolaan liitetyn alueen nopea jälleenrakennus. Sotilaamme ovat voineet kuitenkin omin silmin todeta, millaista se on ollut. — J.)

Leningrad 10. 11. 40 klo 23.05 — »Ny Dagin» esittämien tietojen mukaan kasvaa Suomessa vastarinta SAK:ta ja tannerilaisia vastaan. Rakennustyöläisiä on eronnut ammattiyhdistyksistä, koska se on yhteistoiminnassa suurkapitalistien kanssa. SAK on yhtynyt porvarilliseen liittoon ja käyttää rahojaan vieraisiin tarkoituksiin, SAK varoittaa työläisiä oikeista työväen miehistä, nimitäten heitä »hämäräperäisiksi». Tannerin kätyreillä on ollut myrskyisiä kokouksia Kotkassa ja Turussa ja oppositio kasvaa. Tannerilaisten koplakunta on yhteistoiminnassa mannerheimiläisten kanssa. Veturinlämmittäjien lakko liittyy läheisesti Suomen työväenluokan taisteluun. »Ny Dag» julkaisee laajoja tietoja Suomen ammattiliittojen toiminnasta. SAK:ta syytetään ja Helsingin, Kotkan ja Imatran metallityömiehet ovat ymmärtäneet SAK:n valheellisen politiikan, sillä tannerilaiset julkaisevat vain omia uutisiaan. Vastarinta on voimistumassa.

*

Kommunistit yrittivät v. 1940 loppupuolella vimmatusti saada jotakin aikaan ammattiyhdistysliikkeessä. Voimanponnistukset keskitettiin SAK:n kongressin edustajapaikoihin, joissa oltiin varmoja siitä, että enemmistö edustajapaikoista saadaan »oikeuskoisten» käsiin. SNS:n sekä kuutosryhmän taholta harjoitettiin voimakasta solutustyötä, ja Vapaa Sana sekä kaikki muut mahdolliset julkaisut rumuttivat kuukausi- ja viikkokausia ennen kokousta sekä riemuitsivat siitä tuomiosta, jonka »eerovuorelaiset» tulevat kokouksessa saamaan. Mutta toisin kävi. Kongressin edustajapaikoista saivat kommunistit ja kuutoslaiset vain pienen vähemmistön ja kaikissa

kysymyksissä käreivät he musertavan tappion. Ammattiyhdistysliikkeen poliittiset suuntaviivat määriteltiin kokouksen hyväksymässä päätöslauselmassa, jossa myös jyrkästi tuomittiin »ryömäläisten» ja »sasulaisten» toiminta.

Tämä päätös kävi siksi paljon äkkiväärien sisulle, että he keräsivät ryhmänsä nimet kirjalliseen vastalauseeseen. Lisäksi tehtiin täyskäännös taktiikassa ja strategiassa. Ammatillisista järjestöistä oli entisten jäsenten erottava ja uusia jäseniä kiellettiin liittymästä järjestöihin. »Eerovuorelaisen» ammattiyhdistysliikkeen tuli kutistua aivan olemattomiin.

Mutta taaskin kävi aivan päinvastoin.

Juuri samaan aikaan sai maamme ammattiyhdistysliike näet kokea sellaisen nousukauden, jollaista ei aikaisemmin ole ollut. Jäsenmäärä lisääntyi v. 1940 loppupuolella ja varsinkin v. 1941 alkupuolella usealla kymmenellä tuhannella, niin että se ennen uuden sodan alkua lähenteli ennätysmäärää, sataatuhatta. — J.

*

Türi 11. 11. 40 klo 19.45 — (O. V. Kuusisen puheen loppuosa). Millainen on puoluetoveriemme asema Suomessa. Suomen perustuslakien 10 pykälä säättää kansalaisille sana- ja kokoontumisvapauden. Siitä huolimatta on kommunistisen puolueen toiminta Suomessa kielletty. Tämä on mannerheimiläistä kansanvaltaa. (Neuvostolaisessa »kansanvallassa» on kaikkien muiden puolueiden paitsi kommunistien toiminta kielletty. Ja sekin on sallittua vain sikäli kuin se noudattaa oikeauskoista stalinilaista linjaa. — J.)

Moskova 12. 11. 40 klo 19.45 — (O. V. Kuusisen puheesta). Kiihkoilijat lietsovat Suomessa vihaa Neuvostoliittoa vastaan parjaten sen järjestystä ja väittäen, että Neuvosto-Karjalassa sorretaan suomalaisia. Tämä ei pidä paikkaansa, sillä perustuslakimme 96 pykälän mukaan on meillä täysi tasa-arvoisuus rodusta ja väristä riippumatta. Meillä on Suomi toisena virallisena kielenä, vaikka suomalaiset ovat vähemmistöinä. Meillä on suomalaisia kouluja, kirjoja ja sanomalehtiä. Sellaista on suomen kielen sorto Neuvosto-Karjalassa. Tämä ei voi olla vaikuttamatta Suomen työläisiin heidän taistelussaan lahtariporvareita ja sosdemoja vastaan. Kommu-

nistit pitävät kaikkia veljinään. Leninin-Stalinin järjestelmä voittaa porvarillisen nationalismiin.

(Voittaa varmasti kansalliskiihkossa, minkä järjestelmän tahansa. Sen ovat tuhannet likvidoidut suomalaiset kommunistit saaneet Venäjällä kokea tasa-arvoisesti muiden vähemmistökansallisuuksien kanssa. Riittihän Itä-Karjalassa kommunistisesta puolueesta eroittamiseen mm. se, että suomalainen ei tarpeeksi ahkerasti opiskellut venäjänkieltä. — J.)

Leningrad. 12. 11. 40 klo 23.05 — Luettiin kirjoitus, jossa ilmoitettiin, että SAK ei kannata Tanneria ja muita johtajia, koska he eivät aja työläisten asiaa, ja koska he suhtautuvat vihamielisesti Neuvostoliittoon.

Tukholma 12. 11. 40 — »Ny Dagin» kertoman mukaan Suomen SAK:n kongressissa arvosteltiin ankarasti Vuoren ja Tannerin politiikkaa ja heidän vihamielistä suhtautumistaan Neuvostoliittoon. (Vertaa selostusta SAK:n edustajakokouksesta ed. sivulla. — J.)

Tallinna 13. 11. 40 klo 23.00 — »Mauri Ryömä paljastaa tannerilaisen kaksinaamaisuuden»-nimisessä kirjoituksessa selitettiin, että Tanner heti viimeisen sodan jälkeen rupesi puuhaamaan sotaliittoa Skandinavian maitten kanssa, vaikka kuten Mauri Ryömän vastinekirjeessä osoitetaan, tällainen liitto olisi kohdistunut Neuvostoliittoon vastaan. Ryömä vielä todistaa, että tannerilaiset puuhaavat revanssisotaa Neuvostoliittoon vastaan. Tannerilaiset ovat levittäneet väitteen, että Ryömä ja hänen perustamansa Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura vaarantavat Suomen suhteita Neuvostoliittoon, ja että tannerilaiset muka itse pyrkivät saamaan aikaan ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon. Asia on aivan päinvastainen, eivätkä tannerilaisten vehkeilyt voi estää heidän kaksinaamaisuuttaan paljastumasta.

(Tekosyitä uutta hyökkäyssotaa varten keksitään. »Päätodistajat», joihin vuorotellen vedotaan, ovat Mauri Ryömä, »kuutoset» ja ruotsalainen kommunistilehti »Ny Dag». — J.)

Petroskoi 14. 11. 40 klo 6.00 — Mauri Ryömä paljastaa tannerheimiläisten provokatiotoimintaa. Kuten edellisellä kerralla ilmoitimme, on Mauri Ryömä jättänyt oikeudelle puolustuskirjeen, jonka ruotsalainen lehti »Ny Dag» julkaisee. Tässä puolustuskirjeessä Mauri Ryömä kirjoittaa seuraavaa:

Yleinen syyttäjä syytti minua ja Rauhan-Ystävyyden seuraa siitä, että muka toimintani oli omiaan huonontamaan Neuvostoliiton ja Suomen välejä. Kysyn: Kuka todellakin on enemmän syypää Neuvostoliiton ja Suomen välisten suhteiden huononemiseen, hallitus vaiko minä?

Jo paljon ennen sotaa olivat ministeri Tanner ja sos.dem. puolue provosoineet huonoja välejä Neuvostoliittoon. Myötämielinen suhtautuminen Neuvostoliittoon oli puolueen johdon kannalta katsoen tuomittava ja rikoksellinen teko. Ministeri Tanner oli itse osoittanut, mihin puolue pyrki, sillä ennen sotaa käydyissä neuvotteluissa osoittautui ministeri Paasikivi myötämielisemmäksi Neuvostoliitolle kuin ministeri Tanner, jonka oma toiminta johti neuvottelujen katkeamiseen.

Heti sodan jälkeen ministeri Tanner aloitti valmistaa uutta sotaa, kostonotaa, ja samoin teki sos.-dem. puolueen johto. Tämä selviää ministeri Tannerin puheesta, jossa hän sanoo, että toivottavasti lopullisen rauhan tultua mekin saamme oikeutta. Myös havittelevat sosialistilehdet uutta kostonotaa samoin kuin sos.dem. puolueen johtokin. Kun aloin vastustaa uuden sodan provokatiota, minut vangittiin Tannerin määräyksestä. Sen osoittaa todeksi se, että kun pyysin päästä vapaaksi, vastasi minulle pääministeri, ettei hänellä olisi mitään sitä vastaan, mutta sos.-dem. puolueen johto vastustaa sitä.

Suomen viranomaiset pelaavat tässä kaksinaamaista kyynelpeliä, mutta tyhmänä he pitävät, samoin kuin Tanner & Mannerheimikin Suomen kansaa, jos he luulevat saavansa provosoiduksi uuden sodan.

*

Vihaa Tanneria kohtaan koetetaan lietsoa jatkuvasti sillä, että Moskovan neuvottelujen epäonnistumisesta syytetään yksinomaan häntä. Suorastaan kamala on venäläisten mielestä Tannerin lausuma ajatus, että mekin saisimme oikeutta. Ryömän vangitsemisestakin syytetään yksinomaan sos.dem. puolueen johtoa, aivankuin se olisi ollut valtiovallan yläpuolella oleva kaikkivaltias instanssi. — J.

*

Leningrad 15. 11. 40 klo 18.15 — Puna-armeijan uutisia: 1. Erään sotilasjoukkueen johtajan selostus henkilökohtaisista kokemuksista Suomen valkokaartia vastaan käydyssä sodassa. 2. Sotakirurgien kokouksessa Leningradissa on pidetty mielenkiintoisia esitelmiä. Esitelmöitsijöinä on ollut enimmäkseen valkosuomalaisia vastaan käydyssä sodassa toimineita sotilaslääkäreitä. — 3. Eräs valkosuomalaisia vastaan käytyyn sotaan osallistunut joukkueen johtaja on pitänyt Keski-Aasiassa esitelmän sotakokemuksistaan. — (Lähetyksen muissakin uutisissa käsiteltiin huomiota herättävästi Suomen sodasta saatuja kokemuksia. — J.)

Petroskoi 16. 11. 40 klo 23.05 — Kansalle selittäessään tannerheimiläiset vallanpitäjät syyttävät maan tukalasta asemasta sotaa. Syy on heissä itsessään. He syöksivät maan sotaan mahtavaa Neuvostoliittoa vastaan. He auttavat imperialisteja sodan käynnissä ja varustavat maatansa uuteen sotaan.

Petroskoi 19. 11. 40 klo 23.05 — Kapitalististen maitten painostuksesta syöksivät tannerheimiläiset maansa sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Jos silloin herrat olisivat noudattaneet sovinnon tietä, jota Neuvostoliitto tarjosi, ei Suomen vienti ja tuonti olisi laskenut ja samalla olisi säästytyt sodan hävityksestä, jonka seuraukset ovat olleet Suomen kansalle raskaat.

Porvarillinen talouspolitiikka on tuonut kurjuuden maahan. Tällainen kurjuuden tila tulee jatkumaan, siksi kunnes työläiset ja talonpojat nousevat porvareitaan vastaan ja tekevät lopun tannerheimiläisestä politiikasta.

(Siis ensin melkein tikulla osoitetaan, kuinka talvisodan antamia kokemuksia kootaan Neuvostolassa. Sitten syy edellisestä sodasta »tannerheimiläisille» ja muutaman päivän päästä avoin kapinakehoitus. — J.)

Türi 20. 11. 40 klo 23.05 — Lingon kirjoitus, jossa verrattiin Suomen ja Karjala-Suomen kunnallisvaaliasetuksia. Suomessa vaaliluettelot ikivanhoja. Siellä ei voi äänestää kotipaikkakunnan ulkopuolella. Työtekevät eivät koskaan tule siellä valitsemaan omia miehiä. Ne erotetaan puolueesta tai vangitaan, kuten kävi Mauri Ryömälle, Viikille ym. Parhaassa tapauksessa ottaa Suomessa osaa vaaleihin puolet äänioikeutetuista. Vaalit eivät täten anna oikeita tuloksia, ennenkuin työväestö vapautetaan pakko-

komennosta. (Petroskoi väitti 23. 1. 41. Suomessa osallistuneen vain 16 % äänioikeutetuista vaaleihin. Kun »Karjala-Suomen» vaaleissa lyötiin valitsijain eteen vain yksi ainoa ehdokaslista, ei siinä ollut valinnan varaa, olivatpa vaaliluettelot kuinka tuoreita tahansa. — J.)

Petroskoi 21. 11. 40 klo 6.20 — Sadon väheneminen Suomessa. Vuonna 1938 saatiin Suomessa 4.2 milj. tonnia viljaa. Vuonna 1939 aleni se 3.9 milj. tonniin ja vuonna 1940 2.9 milj. tonniin. Tanner-mannerheimiläisten kopla koettaa selittää tämän johtuvan epäedullisesta säästä. Jos muistamme, että sotahullut herrat viime syksynä mobilisoivat työvoiman ja kyntöhevosetkin, ja otamme huomioon sodassa Neuvostoliittoa vastaan kaatuneet ja haavoittuneet ja keväällä 1940 vielä palveluksessa olleet miehet, niin käsitämme helposti, miksi viime keväänä ei saatu kylvöjä suoritetuksi. Siitä juuri johtui pienempi sato. Sadon pieneneminen ja siitä aiheutuva kurjuus riippuu siis sotahullujen herrojen rikollisesta toiminnasta. (Sanallakaan ei vihjata, että sadon pienuuteen olisi kenties osuutta myös sillä yli 10 % peltoalan menetyksellä, jonka ryssät aiheuttivat Moskovan rauhassa. — J.)

Leningrad—Petroskoi 22. 11. 40 klo 6.20 — Hiljattain vasemmistolaiset häädettiin Elannon juhlasalista. Sosialidemokraatit paiskasivat heidän jälkeen vihaisia kirjoituksia. Elannon talo ei kuulu Tannerille eikä myöskään Helsingin työväentalo. Se on työläisten omaisuutta. Tannerheimiläiset anastivat talon. Siihen heillä ei ole oikeutta. Lapualaiset ryöstivät sen väkivalloin, mutta väliaikaisesti, ei iäksi.

(Elannon vaalit syksyllä 1940 osoittivat, että Elannon talossa ei ole määräysvaltaa »vasemmistolaisilla». Vert. »Petroskoin lähetyksessä 13. 6. 41. esitettyjä numeroita. Ja Helsingin Työväenyhdistyksessä, joka päättää työväentalosta, on heidän kannatuksensa ollut suorastaan olematon. — J.)

Petroskoi 26. 11. 40 klo 19.45 — Luettiin kirjoitus »Työväenluokan yhtenäisyys». Kapitalistinen porvaristo on johtanut työläisluokan imperialistiseen sotaan ja siitä johtuviin kärsimyksiin ja kurjuuteen. Herää kysymys, miten voidaan välttää se kohtalo, joka uhkaa riistää työläisiltä kaikki välttämättömyydet, miten pelastua uhkaavasta vaarasta? Porvaristo on viime maail-

mansodan jälkeen luvannut maailmalle rauhan ja vapauden, mutta on pettänyt kansan. Tietoisuus siitä on nyt selvinnyt eivätkä joukot enää usko lupauksiin. He käsittävät, että porvaristo ei voi eikä tahdo pelastaa työväkeä. Missä on pelastus? Sodan loppua ei näy. Neuvostoliitto on se voima, joka pystyy voittamaan porvariston vastarinnan. Se on nykyään voimakkain rauhaa ylläpitävistä voimista. Sosialidemokratia jakaa ja hajoittaa työväenluokkaa. Se häiritsee köyhälistön yhteisrintamaa, jonka toiminta on suunnattava alhaalta ylös. Sosialidemokratia on palkkautunut porvaristolle. Se luulee saavuttavansa päämäärän yhteistyössä taantumuksen ja porvariston kanssa. Se on joutunut imperialismiin välineeksi. Toinen internationaali hajoaa. Esimerkkinä ovat Puolan ja Ranskan sosialidemokraatit. Sosialidemokratia ei tähän asti ole hyväksynyt luokkataistelua. Sen joukot ovat seuranneet johtajiaan, sillä ne uskoivat johtajiinsa. Nyt ne käsittävät tulleen harhaanjohdetuiksi. Ne käsittävät, että yhteistyö porvariston kanssa on saattanut heidät perikatoon.

Suomen sosialidemokraatit ovat joutuneet samaan asemaan. Ainoastaan luokkataistelun avulla he voivat pelastua pulastaan. Yhteisrintaman muodostaminen kommunistien kanssa on nyt tärkein asia. Kommunistit eivät tarkoita painostaa tai kiduttaa heitä, vaan työ on suoritettava yhdessä, ei sopimuksilla, vaan yhteistaistelussa, jossa sosialidemokraateille mielellään uskotaan osallistuminen johtoon. Taistelu uuden yhteiskunnan rakentamiseksi on suunnattava yhteisvoimin alhaalta ylöspäin, noudattamalla Marxin ja Leninin periaatteita.

Neuvostoliitto on voima, johon voi luottaa, se on voima, joka vie työläiset valoisaan tulevaisuuteen!

(Sosialidemokraatteja koetetaan uhkailun välillä myös vikitellä mukaan vallankumouksen tielle lupaamalla heille osallistuminen johtoon. Suomen »nosket» olivat kuitenkin yhtä paksunahkaisia hokuttelujen kuin uhkauksienkin suhteen. — J.)

Petroskoi 29. 11. 40 klo 19.45 — Suomen porvarien lyhytnäköisen talouspolitiikan vuoksi on kauppavaihto ulkomaiden kanssa vakavasti laskenut viime ja sitä edelliseen vuoteen verraten. (Seurasi tilastotietoja. — J.) Kaikki tämä olisi voitu välttää, jos manner-tannerilaiset viime syksynä olisivat suostuneet Neuvosto-

liiton ehdotuksiin.» Silloin olisi voitu välttää viimetalvinen sota ja tehdä Neuvostoliiton kanssa edullinen kauppasopimus. Sen sijaan porvarilliset uskoivat ulkomaisiin neuvonantajiinsa, mikä on johtanut kurjuuteen. Parannusta nykyisestä kurjuuden tilasta työläiset eivät saa, elleivät he nouse sellaiseen vastarintaan, joka tekee lopun manner-tannerilaisten koplan vallasta.

(Sattuneesta syystä laski myös sodan aikana muidenkin maiden kauppavaihto normaalivuosiin verrattuna. Neuvostoliitolla olisi ollut mahdollisuus tehdä kauppasopimus Suomen kanssa monet kerrat ennen talvisotaamme, mutta siihen se ei suostunut. Ja kun talvisotamme jälkeen tuo sopimus tehtiin, ei se liioin kauppavaihtoamme lisännyt. — J.)

Petroskoi 3. 12. 40 klo 6.20 — Suomen vallassa olevat piirit tekevät jatkuvasti kaikkensa suhteitten huonontamiseksi Neuvostoliittoon. Tätä todistaa, että Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seurojen järjestelmällinen hajoittaminen jatkuu. Kaikki viittaa siihen, että porvarilliset tannerilaiset koplat uhmaavat edelleen ystävyyssuhteita Neuvostoliittoon. (»Sanat muut jos vaihtelee, loppu aina kuuluu näin.» — J.)

Madona 4. 12. 40 klo 19.45 — *Suomen rahavaltiaitten vehkeilyt Neuvostoliittoa vastaan.* Räikeänä todisteena tästä vehkeilystä oli Neuvostoliiton ystävän Mauri Ryömän vangitseminen ja tuomitseminen 9 kuukauden vankeusrangaistukseen. Tannerin äänenkannattaja Suomen Sosialidemokraatti säesti innolla silloin tätä juttua. Tukholmalainen lehti »Ny Dag» julkaisee Mauri Ryömän puolustuskirjelmän, jota suomalaiset sanomalehdet eivät ole julkaisseet. Kirjelmässään Ryömä mainitsee, että »Meitä syytetään siitä, että olimme lähettäneet eduskunnalle kirjelmän, joka olisi muka ollut lainvastainen. Mitä laitonta siinä oli, sitä ei meille selitetty. Kirjelmämme perustui tosiseikkoihin, joista mainitsimme, että heti sodan jälkeen Suomi ryhtyi Ruotsin kanssa linnoittamaan Ahvenanmaata ja Suomen itärajaa, mitkä toimenpiteet tietävät normaalisten suhteitten huonontamista. Suomen sanomalehdistö on julkaissut Neuvostoliittoa kohtaan vihamielisiä kirjoituksia. Niinpä eräs Jyväskylässä ilmestynvä sanomalehti julkaisi huhtikuussa kirjoituksen, jossa jyrkästi vastustettiin suhteitten solmiamista Neuvostoliiton kanssa.

Lähinnä tästä on vastuussa sensuuri. Parhain esimerkki sensuurin toiminnasta on se, että kiellettiin Soihtu-lehden ilmestyminen. Ja mikä on hyvin kuvaavaa, juuri tähän aikaan.

Kun hallitus on näistä asioista vastuussa, lähetimme eduskunnalle kirjelmän sensuurin poistamisesta. Mutta herrat, jotka vastustivat ystävyys-suhteitten solmiamista Neuvostoliiton kanssa, julistivat kirjelmämme lainvastaiseksi. Ministeri Tannerin pitämä puhe, jossa hän mm. kutsuu ystävyysseuraa viidenneksi kolonnaksi, joka työskentelee jonkun suurvallan lukuun, osoittaa selvästi ministeri Tannerin kannan».

Nykyisin nousee ystävyysseurojen jäsenluku 40.000:een. Tämä osoittaa, että Suomen kansa kannattaa Ryömän politiikkaa ja tuomitsee tannerheimiläisen politiikan. Mannerheimiläiset suojeluskuntalaiset yllyttävät aseveliliittoa saarnaamaan työläisille yhteenliittymistä. Taantumuksellinen sanomalehdistö on pantu veisaamaan, että kansa on Tannerin politiikan takana ja kannattaa sitä yksimielisesti.

Tanner pelkää, että Suomen sosialidemokraattien joukot kääntävät hänelle selkänsä eikä hän siinä myöskään erehdy.

(Pinojen poltot, mellakat ja muu vallankumouksellinen toiminta koetetaan jatkuvasti naamioida vain eduskunnalle lähetetyllä kirjelmällä. — J.)

Petroskoi 6. 12. 40 klo 23.05 — Suomen rahavaltiaitten ryhmäkunta on ankaralla sensuurijärjestelmällään siirtänyt mahdollisuuden julkiseen esiintymiseen. Taantumuksellinen lehdistö toivottaa, että muka Suomen kansa on tyytyväinen nykyiseen järjestelmään. Tannerin äänenkannattaja Suomen Sosialidemokraatti julkaisi äskettäin kirjoituksen, jossa pilkataan Sasu Punasen, Ampujan ja Viikin julkaisemaa monistettua sanomalehteä, jonka palstoilla opposition ilmauksia esiintyy. Ystävyysseurojen vaino jatkuu yhä. Tannerheimiläisten sortovalta herättää yleistä katkeruutta. Tätä sortovaltaa kestää siihen saakka, kunnes varsinainen Suomen kansa nousee itse taisteluun ja tekee lopun kapitalistien sorrosta.

Petroskoi—Leningrad 7. 12. 40 klo 6.20 — Tannerin puolueesta erotetut henkilöt painattavat monistettua lehteä. Heiltä on otettu mahdollisuus painaa sitä kirjapainossa. Kuvaavaa on, ettei Suomessa ole sananvapautta. V. 1930 lakkautettiin surullisenkuuluisien

lapualaisten toimesta viimeinen työväen lehti (= avoin kommunistien lehti. — J.). Sen jälkeen ei ole voitu esittää omia mielipiteitä. Manner-tannerheimiläinen kopla pitää yllä ankaraa sensuurijärjestelmää. Niiltä, jotka eivät kannata heidän yhtenäisyysjallitustaan, on riistetty sananvapaus. Suomen Sosialidemokraatti kirjoitti hiljattain pilkallisesti Wiikistä, Ampujasta ja Sasu Punasesta. (Olivatko Wiik, Ampuja ja Sasu Punanen niin pyhiä miehiä, ettei heistä olisi saanut edes pikallisesti kirjoittaa? — J.) Nykyinen väkivalta-komento on muka kansanvaltaa. Vainotaan myös Suomen—Neuvostoliiton seuran jäseniä. Soihtu ja Kansan Sanomat takavarikoitiin. Herra Tanner on uhkaillen sanonut, että olisi liian vapaata kansanvaltaa, jos sallittaisiin lausua eriäviä mielipiteitä. (Valhe. — J.) Se herättää yhä enemmän katkeruutta Suomen kansassa. Kurjuuteen syöstyvät palkkatyöläiset, maatyöläiset, varsinainen Suomen kansa, nostaa päätään ja tekee lopun sortovallasta.

Moskova 14. 12. 40 klo 18.30 — *Viipuri* 14. 12. (Tass) — Kaupunki on saanut juhlallisen ulkoasun. Kaduilla, puistoissa, laitoksissa, raitiovaunuissa on vaalilauseita ja julisteita. Työätekevät ottavat vaalipäivän vastaan uusin, hyvin tuloksin. Viipurin väliaikaisen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Ivanov kertoi haastattelussa Tassin kirjeenvaihtajalle, että kaupungissa on korjattu useita satoja asuintaloja. — Kaupunginneuvostoon valitaan parhaita henkilöitä, jotka ovat toimineet kaupungin ja tuotantolaitosten uudelleenrakentamiseksi. Myös parhaita stahanovilaisia valitaan. — Kaupungissa toimii yli 1000 agitaattoria, jotka puhuvat kommunistisen ja puolueettomien Stalinin blokin puolesta. Viimeiset vaalityöt ovat käynnissä. 15. 12. vaalipiirit avaavat ovensa, ja työätekevät tulevat vielä kerran täyttämään kansalaisvelvollisuuttaan ja osoittamaan yhtenäisyyttään kokoontuessaan puolueen, neuvostohallituksen ja Stalinin ympärille.

(Toveri Ivanovin haastattelusta saa sangen elävän kuvan neuvostolaisista vaaleista. Viipurin kokoisessa kaupungissa, jossa rysien valtakautena oli vain murto-osa entisestä asukasmäärästä, oli yli 1000 agitaattoria toimimassa »Stalinin blokin» puolesta, jolla ei ollut mitään kilpailevaa listaa. Ei siis ihme, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja tietäkin kertoa jo ennen koko vaalien toimittamista, minkälaisista väkeä kaupunginneuvostoon valitaan. — J.)

Leningrad 15. 12. 40 klo 6.40 —*Helsinki* 14. 12. Kuten tunnettua, suoritetaan Suomessa joulukuun 19 p:nä presidentin vaalit.

Ennen suoritettiin Suomessa vaalit siten, että äänestyksellä valittiin 300 valitsijamiestä ja nämä antoivat sitten äänensä presidenttiehdokkaille. Yli puolet äänistä saanut ehdokas tuli presidentiksi.

Tällä kertaa on tästä valitsemistavasta luovuttu ja vaalit suoritetaan 4 p:nä joulukuuta 1940 annetun lain perusteella, jonka mukaan sen suorittavat vanhat valitsijamiehet. Näistä on kuitenkin 15 kuollut, joten niiden sijalle on määrätty uudet.

Suomen lehdistö kirjoittaa muka koko kansan käsittävästä yksimielisyydestä presidentin vaalien suhteen. Helsingin Sanomat kirjoittaa, että mitään erimielisyyttä ei vaaleissa voi olla. Todellisuudessa käydään puolueiden kesken kiihkeätä taistelua. Näinä päivinä ilmestyneessä »Kansan Lehdessä» julkaistiin presidenttiehdokkaina Paasikivi, Ryti, Kivimäki, Mannerheim, Ståhlberg, Jussila (Juttila — J.) ja Svinhufvud.

*

Suomen presidentin vaaliin puuttui virallinen Neuvostoliitto vielä paljon törkeämmin. Ei edes entisen presidenttimme traagillinen kuolema saanut bolshevikejä noudattamaan kansainvälisten tapojen vaatimaa hienotunteisuutta, puhumattakaan siitä, että Moskovalla ei ollut oikeutta puuttua sisäisiin asioihimme. Niinpä Moskovan lähettiläämme ministeri Paasikivi kutsuttiin joulukuun 6 päivänä 1940 Kremltiin, jossa komissaari Molotov jätti hänelle suullisesti ja kirjallisesti ainutlaatuisen ilmoituksen, jossa mm. sanottiin:

»On selvä, että jos joku sellainen kuin Tanner, Kivimäki, Mannerheim tai Svinhufvud valitaan presidentiksi, niin teemme siitä sen johtopäätöksen, ettei Suomi halua täyttää Neuvostoliiton kanssa tekemäänsä rauhansopimusta». — J.

*

Petroskoi 21. 12. 40 klo 6.20 — »Työtätekevien vainoaminen Suomessa». — Rauha ja ystävyys Neuvostoliiton kanssanimimisen seuran jäseniin kohdistettu vainoaminen on nykyään korkeimmillaan. Tätä vainoamista salatakseen ja kiinnittääkseen yleisön huomion muualle perustivat Manner ja Tanner aseveliliittoja.

Kaikkia niitä, jotka tahtovat rauhaa, pistetään vankilaan eli niin kutsuttuun turvasäiliöön. Työtätekeviä erotetaan työstä. Lapualaiset riehuvat maassa ja vainoavat työläisiä sen kun ehtivät, vankilat ovat heitä täynnään. Kaikki tämä antaa ymmärtää, että Manner & Tanner sekä heidän kanssarikollisensa valmistautuvat selvittämään välejänsä Neuvostoliiton kanssa. Mutta kansainvälinen tilanne on nyt sellainen, ettei heidän kannata luottaa ulkomaiseen apuun pyyteittensä läpiviemiseksi yhtä vähän kuin apuun hirmuvaltansa tukemiseksi Suomessa.

Petroskoi 22. 12. 40 klo 6.20 — Kansansortaja Kyösti Kallion tilalle tuli uusi sortaja Ryti muka äänten enemmistöllä. Sinä aikana kuin manner-tannerheimiläiset pohtivat, kenet valitaan presidentiksi, kärsivät suuret joukot maassa suurta puutetta. Väinö Tannerin torventoittotaja Sosialidemokraatti erehtyy joskus puhumaan totuutta maassa vallitsevasta nylkyrien ja kiskurien miellivallasta sekä köyhälistön kärsimästä riistosta. Mutta kansan pohjakerrokset ovat tulleet huomaamaan, että pääsyllisiä tähän ovat porvaristolle häntäänsä heiluttavat sosialidemokraatit.

(Harvoin lienee juuri valitusta, ystävällisissä suhteissa olevan maan päämiehestä sekä hänen kuolleesta edeltäjästään käytetty näin siivotonta kieltä. Vieläpä koetetaan presidentti Rydin saama äänten enemmistö tehdä jollakin tavalla epäilyksenalaiseksi, vaikka vaalin tulos oli käytännöllisesti katsoen yksimielinen. — J.)

Petroskoi—Leningrad 31. 12. 40 klo 23.05 — Suomen porvarien kansallinen kiihoitus. Manner-tannerheimilainen kopla käyttää kolmea keinoa kansallisessa kiihoitustyössään: isänmaata, isien uskoa ja vallitsevaa yhteiskuntajärjestelmää. Näiden kolmen asian puolustamiseksi oli mentävä sotaan ja on mentävä uusiin sotiin, joita mainittu kopla hankkii. Mitä sitten merkitsevät nämä kolme asiaa? Isänmaalla tarkoitetaan porvariston omistamaa maata, jossa se elää huolettomasti, samaan aikaan kuin työläiset taistelevat heidän puolestaan. Isien uskon avulla pidetään kansaa henkisesti pimeydessä. Vallitseva yhteiskuntajärjestelmä on vienyt maan rappiotilaan. Erikoisesti viime aikoina se on ollut maan perusonnettomuus. Nykyinen työttömyys, työväestön hätä ja nälkä ovat kapitalistisen yhteiskunnan synnyttämiä. Kapitalistit keinottelevat kansan hädällä. Mutta Suomen työväestön mitta on täynnä. Herra Ryti ilmeisesti

ymmärtää sen, koska hän puheessaan sanoi, että jatkuvat järkytykset ja heikko ravitsemustila tuovat esille kansan raivonpurkauksia. Suomessa harjoitetaan laajoja terroritoimia. Ne päinvastoin jouduttavat nykyisen yhteiskuntajärjestelmän romahtamista, kuten se tapahtui Eestissä, Latviassa ja Liettuassa.

(Nyt ei enää puhuta vertausten ja tunnustähtien kautta, vaan lyödään avoimesti kortit pöytään; Viron, Latvian ja Liettuan kohdalle. Se oli Neuvostoliiton uuden vuoden lupaus Suomen kansalle, juuri kun vuosi 1940 oli vaihtumassa vuodeksi 1941. —J.)

Petroskoi 7. 1. 41 klo 23.05 — Suomen porvaristo koettaa lahjoa työläisiä. Pelätessään päivä päivältä yhä suurempaan kurjuuteen syöksemänsä Suomen työtätekevän kansan vihaa, Suomen porvaristo on turvautunut monenlaisiin, eri vivahteisiin keinoihin. Viimeisenä sellaisena on pidettävä sen päätöstä voittaa puna-invaliidien luottamus myöntämällä eräille vihdoinkin, melkein neljännes vuosisadan kuluttua pieni eläke. Almut eivät auta, Suomen porvariston historiallinen edesvastuu 22 vuotta ylläpidetystä kiristysjärjestelmästä ei ole pois pyyhittävissä. Suomen porvaristo on vastaava pahanteoistaan yhtä varmasti kuin Venäjän porvaristo vuonna 1917 ja Eestin porvaristo vuonna 1940.

*

Ylläoleva raivonpurkaus todistaa, kuinka kipeästi bolshevikeihin koskee jokainen myönteinen sosiaalinen toimenpide ja nimenomaan kaikki, millä voidaan parantaa vuoden 1918 onnettomien tapausten aiheuttamia ristiriitoja. Kuinka tervetullut uutinen olisikaan Moskovassa mahtanut olla kielteinen päätös punaisten invalidien eläkekysymyksessä. Nyt sen sijaan oli tyydyttävä veriseen uhkaukseen, jonka sisältö ei suinkaan jää epäselväksi, kun muistaa tapahtumat Venäjällä 1917 sekä Eestissä 1940. — J.

*

Petroskoi—Leningrad 10. 1. 41 klo 23.05 — Loputon surkeus ja nälänhätä, johon porvaristo on sotapolitiikallaan työntänyt koko Suomen työtätekevän kansan, kuvastuu tämän vuoden tulo- ja menoarviossa, jonka eduskunta vasta äskettäin hyväksyi lopullisesti. Budjettimenojen loppusumma on ennenkuulumattoman suuri: 18 miljardia 134 milj. 100 tuhatta markkaa. — — — Kun

budjettiin on merkitty 10.410 milj. mk pääomatuloja ja tulojatuotavia pääomamenoja on vain 3.021 milj. mk, merkitsee se sitä, että budjetissa on kansalta kiskottavia lainoja suunniteltu tehtäväksi 7 miljardin suuruinen summa, nim. tämä vajuus. Se on manner-tannerheimiläisen kansasortokoplan tämän vuoden lahja Suomen työtätekevälle kansalle. *Jos nykyinen riistojärjestelmä pysyisi vallassa vaikkapa tämänkin vuoden*, on kansan pohjakerrosten maksettava 7 miljardin summa sotavarusteluihin, linnoitustöihin, lentokenttien rakentamiseen, sotapoliisin valmistamiseen, kenraalien ja muiden valtiollisten vehkeilijöiden rikollisten sotasuunnitelmien edistämiseen sekä ohra- ja terrorikomennon ylläpitämiseen.

(Oman suun todistus siitä, että bolshevikit olivat päättäneet vuoden 1941 aikana tehdä lopun meidän itsenäisyydestämme, jota he kutsuvat »riistojärjestelmäksi». — J.)

Petroskoi 15. 1. 41. klo 6.20 — Suomen kansa on tyytymätön voim viennistä. Yleisesti tiedetään, että menneinä aikoina Suomi on vienyt suuret määrät voita vuosittain ulkomaille. Siksi ei kukaan tule vakavasti uskomaan, että voim tuotanto olisi äkkiä supistunut niin pieneksi, ettei sitä riitä maan omalle väestölle. Saa-dakseen väestön mielialan rauhoitetuksi Suomen vientikapitalistit ovat saaneet sanomalehdet kertomaan voim viennin pelkäksi muodollisuudeksi.

(Osoittaa, mistä lähteistä ne päättömät huhut olivat peräisin, jotka koskivat voimvientä Suomesta ulkomaille. Ryssät myönsivät kuitenkin vahingossa itsekin, mistä voim puuttemme todella johtui. Vert. *Petroskoi* 14. 2. 41. klo 23,05 ja Moskova 4. 7. 41. — J.)

Petroskoi 15. 1. 41 klo 23.05 — Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyydenseura kielletty Suomessa. Ruotsissa ilmestynvä päivälehti »Ny Dag» julkaisi joulukuun 28 päivänä hälyyttävän kirjoituksen, josta käännämme seuraavia Suomen kapitalististen val-lanpitäjien viimeaikaisia provosoivia toimenpiteitä.

Muutamia päiviä senjälkeen, kun Rytö oli valittu presidentiksi, (Peitetty syytös presidentti Rytöä vastaan. — J.), sanotaan »Ny Dag»-lehden kirjoituksessa, on Helsingin raastuvanoikeus antanut päätöksen Suomen ja Neuvostoliiton rauhan- ja ystävyyden seuran hajoittamisesta. Päätös on isku niiden Suomen tuhansien punaisen kansalaisten kasvoille, jotka kuuluvat tähän seuraan tai kan-

nattavat sen pyrintöjä. Samalla raastuvanoikeuden päätös osoittaa, että virallinen esitys Suomen porvarien pyrkimyksestä ystävällisiin suhteisiin itäisen naapurimaan kanssa on vain huijausta.

Raastuvanoikeudenpätös on törkeä provokatio Suomen työtätekevää kansaa ja Neuvostoliittoa vastaan, jatkaa ruotsalainen lehti. On aivan ennenkuulumatonta, että Suomen tuomioistuimet ja valtanpitäjät kieltävät tällä hetkellä järjestön, joka tahtoo säilyttää rauhan ja ystävälliset suhteet suuren sosialistisen naapurimaan kanssa.

Edelleen lehti lainaa presidentti Rydin ohjelmalausunnosta sen osan, jossa puhutaan ystävällisten suhteitten kehittämistä Suomen ja Neuvostoliiton välillä. »Ny Dag» lausuu, että tällaisten tapauksien valossa katsottuna asian kehitys ei voi olla muuta kuin Suomen kansan harhaanjohtamista, käsittelemällä niitä Suomen kansalaisia kriminaalirikollisina, jotka vaativat näitä ystävyyssuhteita, ja hajottamalla heidän järjestönsä. Kaikki tämä on liian paksua.

»Ny Dag» muistuttaa vielä siitä neuvostohallituksen päämiehen, toveri Molotovin lausunnosta, jossa todettiin, että Suomen ja Neuvostoliiton suhteet voivat kärsiä vahinkoa, elleivät Suomen vallassa olevat lakkaa vainoamasta niitä laajoja yhteiskunnallisia kerroksia, jotka pyrkivät lujittamaan hyviä naapuruusvälejä Neuvostoliiton kanssa. (Taas uhataan Neuvostoliiton asioihin puuttumisella. — J.)

Petroskoi 17. 1. 41 klo 23.05 — »Ny Dag» on julkaissut johtavan artikkelin, jonka otsakkeena on »Sosialidemokraatit ja lapualaiset samassa hallituksessa.» Lehti lausuu mm. seuraavaa: Suomen hallituksen vaikea kokoaminen todistaa, ettei jutussa Suomessa vallitsevasta yksimielisyydestä ole mitään perää. Työkansan ja vallassa olevan taantumuksen välillä on syvä kuilu. Vasta äskettäin on esiintynyt vastakohtia suomalaisen ja ruotsalaisen valtakoplan välillä erikoisesti siksi, että suomalaiset kapitalistit asuttavat ruotsalaisille asuinalueille siirtoväkeä enemmän kuin ruotsalaiset kartanoherrat pitävät kohtuullisena. Ruotsalainen porvarilehdistö näkee vain asian toisen puolen, mutta tällä taantumuksellisella ristiriidalla on myös sosiaalinen puolensa. Ruotsalainen valtuutus on vuosisatojen kuluessa ollut Suomen kansan sortajana. Ruotsalaisten ylhäisöpiirien keskuudesta on ainakin suurin osa Suomen virkamiehiä, ja ruotsalaiset kartanoherrat ja rikkaat talolliset muodostavat suuren osan Suomen ruotsalaisesta väestöstä. He pelkäävät mait-

tensa jakoa eivätkä halua ottaa osaa sodankustannusten maksamiseen. Ruotsalaisten ryhmän edustajat uhkasivat jo erota hallituksesta, mutta herra Ryti sai estetyksi heidän eronsa sillä keinolla, että yksimielisyys olisi säilytettävä ainakin näöltään. Mutta ristiriidat lisääntyvät päivä päivältä, ja ulkonaista yksimielisyyttä koetaan ylläpitää valheellisen käsityksen antamiseksi ulkomaille. »Ny Dag» toteaa, että Tannerin johtama sosialidemokraattinen puolue on muodostanut hallitusliittoutuman lapualaisherrojen kanssa. Tämä on selvä todiste sosialidemokraattien rappeutumisesta. Siksi ei ihmekään, että Tanner kohtaa entistä voimakkaampaa vastarintaa työkanan taholta. Lehti lausuu käsityksensä, että neuvostolaisvastainen menetelmä, johon porvaristo ja tannerilainen koplakunta ovat kihlautuneet taistelussaan oppositiota vastaan, todistaa Suomen taantumuksen menevän kiihkeydessään liian pitkälle. Esimerkiksi Väinö Tannerin äskettäin Turussa pitämää neuvostovastaista kihoituspuhetta pitää ruotsinmaalainen lehti suoranaishana uhkailuna, pitäen luonnollisena, että sellaiset suuret sanat voivat helposti halakaista Suomen sotakihoittajan suun. (Ensin lietsotaan kieliriitaa ja lopuksi uhataan. — J.)

Petroskoi 20. 1. 41 klo 6.20 — Rauhankannattajien ajojahtia jatketaan Suomessa. Vainotoimenpiteitä Suomen—Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran jäseniä kohtaan jatketaan yhä. Niinpä ruotsinmaalainen lehti *Arbetaren* (Puolikommunistinen syndikalistinen pikkulehti. — J.) kirjoittaa: »Heti senjälkeen kun Suomen Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura kiellettiin Suomessa, tapahtui lukuisia kotitarkastuksia seuran jäsenten keskuudessa. Näitä kotitarkastuksia on koko maassa ollut satakunta. Suoritettiin myös vangitsemisia, mutta kuinka monta, ei ole tunnettua. Se seikka, että nämä kotitarkastukset tapahtuivat Rytin presidentiksi valitsemisen jälkeen, voidaan katsoa sattumaksi (Taas peitetty syytös valtiomme päämiestä vastaan. — J.), mutta se ei ole suinkaan minikäänlaisena lohdutuksena työläisille. Kotitarkastukset eivät missään tapauksessa todista, että Suomessa voitaisiin odottaa vapaamielämpää hallitusjärjestelmää,» sanotaan lehdessä. Edelleen kertoo *Arbetaren*-lehti Suomen armeijan sotilaitten tekevän omalla tavallaan vastarintaa sotakihoittajille, »Useilla tahoilla», sanotaan lehden kirjoituksessa, »erikoisesti Pohjanmaalla, jossa asuu rauhaa kan-

nattavaa talonpoikaisväestöä, on tapahtunut sotilaitten karkaamisia. Niitten seurauksena on ollut lukuisasti oikeusjuttuja. Näitä sotapalveluksesta kieltäytyviä on tuomittu kahdeksikin vuodeksi kuritushuoneeseen. Myös nämä tuomiot ovat katkeroittaneet väestön mieliä. Talonpoikaisväestö ei voi ymmärtää, että olisi välttämätöntä tuomita niin ankarasti asevelvollisia, jotka ovat väsyneet pitkään sotapalvelusaikaan eivätkä yleensä tahdo edistää sotapuuhia. Tämä talonpoikaisjoukkojen mielipide voi muuttua vaaralliseksi vallanpitäjille.» (Provosoidaan »väärän koivun takaa» sotilaita kieltäytymään palveluksesta. — J.)

»Ny Dag» lehti kiinnittää huomionsa Raivaajat-yhdistykseen (Raivaajat on SOS.dem. puolueen puolueosasto. — J.) ja vertaa viranomaisten suhtautumista siihen ja rauhankannattajiin. »Ne jotka tahtovat kytkeä Suomen entistä lujemmin imperialistien kahleisiin, saavat harjoittaa vehkeilyään vapaasti, mutta Suomen- ja Neuvostoliiton välisen rauhan kannattajia jahdetaan kuin metsän riistaa», kirjoittaa lehti. »Ei ole kuitenkaan epäilemistä», lopettaa lehti, »että Suomen työkansaa löytää keinonsa ohranaa ja Tannerikoplan harjoittamaa terroria vastaan. Suomen viranomaiset saavuttavat vaino-toimenpiteillään juuri päinvastaisen tuloksen kuin mitä he ovat tarkoittaneet. Suomen työkansan poliittista valveutumista ei voida estää väkivaltakeinoilla. Suomen elinedut vaativat, että se elää rauhassa ja ystävyydessä Neuvostoliiton kanssa.»

Petroskoi 23. 1. 41 klo 6.20 — Luettiin erään Sortavalassa asuvan työläisen kirje, jossa esitetään seuraavaa: Kun Suomen lahtariseikkailijoiden sota päättyi heille itselleen kirvelevään tappioon ja kotipaikkani, Lahdenpohjan kauppala, joutui Neuvostoliitolle, alkoivat valkoiset sotapoliisit ja muut vainukoirat häätää asukkaita uuden rajan toiselle puolelle. On pakko lähteä, Oli jyrkkä komennus. Paljon oli kuitenkin haluttomia lähtemään, ja useat saivat maksaa uppiniskaisuutensa hengellään. Kaikista uhkauksista ja hädöistä huolimatta jäi tälle puolelle 20 Lahdenpohjan asukasta. Nyt asun Sortavalan kaupungissa vaimoineni ja lapsineni. Kirjoittaja jatkaa edelleen: Täällä olen lyhyenä aikana jo ottanut osaa kaksiiin vaaleihin. Suomessa ottaa vaaleihin osaa 16 % äänestäjistä (Vert. Türi 20. 11. 40. — J.), mutta Neuvostoliitossa äänestävät

kaikki vaalikelpoiset. Tästäkin näkee Neuvostoliiton ja kapitalististen maiden välillä vallitsevan suuren eron.

Tulen antamaan kaiken voimani suuren sosialistisen työn rakentamiseksi toivoen, että koko Suomen työtätekevä kansa, jonka suurin osa vielä huokailee kapitalistien ja terrorien ahdingossa, pian saisi mahdollisuuden rakentaa tulevaisuuttaan. (Tarkoituksena on todistaa, että rajan takana on »Kuusisen poikia» avuksi heti, kun alkaa paukkua. — J.)

Petroskoi 25. 1. 41 klo 6.20 — Ne suomalaiset kansalaiset, jotka kannattavat rauhaa ja ystävyyttä Neuvostoliiton kanssa, on julistettu suorastaan kriminaalirikollisiksi. Tätä neuvostovastaista kiihoitusta harjoittaessaan Suomen porvaristo varustautuu samanaikaisesti uuteen sotaseikkailuun. Tämän vuoden alusta on valtaapitävien sotakiihkoilijain toimeksiannosta ryhdytty suunnittelemaan nuorison täydellistä militarisoimista. Niinpä tammikuun alkupuolella pidetyillä voimistelunopettajain päivillä on tehty laajoja suunnitelmia voimistelu- ja urheilujärjestöjen muuttamiseksi tosiasiallisesti sotakoulutusjärjestöiksi. Käyttämällä keppihevosenaan sanaa maanpuolustus Suomen vallanpitäjät aikovat muuttaa kaikki koulut kansakouluista alkaen sotilaallisen valmennuksen kouluiksi. Koko maan nuoriso aiotaan täydellisesti militarisoida. Kouluissa ehdotetaan vähennettäväksi tunteja sivistystyön osalta ja nämä tunnit aiotaan käyttää sotavalmennukseen. Kesä- ja hiihtolomat on suunniteltu muutettavaksi kokonaan sotavalmistelujen harjoitusajoiksi järjestämällä niiden asemasta aseharjoitusretkeilyjä. Koulujen tähänastiset voimistelutunnit aiotaan lakkauttaa ja niiden tilalle ottaa käytäntöön oppilaiden pakollinen sotakoulutus. Samanaikaisesti suunnitellaan sotakiihoituksen tehostamista kaikissa kouluissa ja tätä kiihoitusta nimitetään henkiseksi kasvatukseksi.

Ottaen huomioon samanaikaisesti näiden toimenpiteiden kanssa pidetyt sotaisat Neuvostoliittoa vastaan tähdätyt puheet, joissa erikoista huomiota on herättänyt herra Väinö Tannerin kiihoituspuhe Turussa, voidaan siis pitää varmana, että Suomen mannereita tannerheimiläinen rintama varustautuu uuteen, entistä tyhmempään sotaseikkailuun.

(Jokaisesta pikkuseikastakin koetetaan saada omille hyökkäys-suunnitelmille perusteluja. Vert. Leningrad 26. 4. 40., josta näkyy, kuinka bolshevikit kerskuvat oman koululaitoksensa militarisoimisella. — J.)

Petroskoi 8. 2. 1941 klo 23.06 — Suomen väestö pyrkii todelliseen kansan itsenäisyyteen. Oppositio porvarillisia itsenäisyys-kauppiaita vastaan on lisääntymässä. Suomen työtätekevän kansan, työläisten kansanvaltaa kannattavien talonpoikien ja osittain työtätekevän sivistyneistön keskuudessa on herättänyt pahaa verta se, että nykyinen hallitusliittoutuma ei ainoastaan jatka entisen kansanvastaisen hallituksen taantumuksen politiikkaa, vaan vieläpä on kiristänytkin sitä. Erityisesti paheksumista on herättänyt se, että viranomaiset saavat mielin määrin terrorisoida sitä kansan osaa, joka toivoo rauhan ja ystävyydensuhteita Neuvostoliiton kanssa, mutta samanaikaisesti tunnetuille ulkovaltain käytyreille, lapualais-herroille, on suotu paikka hallitustuoleilla.

Suomen työtätekevä kansa, joka on jo kyllin selvästi nähnyt, ettei sillä ole mitään sananvaltaa maan asioissa, alkaa yhä enemmän nousta taisteluun todellisen kansan itsenäisyyden ja kansanvallan saavuttamiseksi.

Petroskoi—Leningrad 11. 2. 41 klo 23.05 — Suomen kapitalistien suunnitelmat kansan nylkemiseksi. Sotaseikkailupolitiikka ja sitä seurannut ylpeys, kapitalistien voitonkiskonta, hillitön keinottelu ja maan talouden voimavarojen tuhlaaminen tuottamattomaan sotateollisuuteen, linnoitustöihin ja lentokenttien rakentamiseen ovat johtaneet Suomen talouden ennen tuntemattomaan rappio-tilaan. Yleinen hintain nousu, jonka avulla työtätekevä väestö on syösty nälänhädän partaalle, on samalla merkinnyt rahanarvon alennusta. Porvarilliset finanssimiehet pelkäävät romahdusmaisen inflation lähestymistä, mikä saattaisi heikontaa suurkapitalistienkin asemaa. Sen vuoksi on valtiovallan taholta ryhdytty harkitsemaan toimenpiteitä, joiden avulla uhkaavan inflation raskaat seuraukset voitaisiin säilyttää työtätekevän kansan kannettavaksi ja samalla kuitenkin selittää väestölle, että valtiovalta koettaa muka puolustaa kansan etuja. Tässä mielessä muodostettu valtiovarainministeriön taloudellinen neuvottelukunta on jättänyt valtioneuvostolle lausuntonsa toimenpiteistä rahan arvon pysyvyyden turvaamiseksi. Tämä

lausunto on täynnä kaikenlaisia korulauseita yhteisten etujen puolustamisesta. — — — Mietinnössä sanotaan mm, että »sota, joka maamme pakotettiin käymään, aiheutti valtiolle erittäin suuria menoja». Mutta neuvottelukunta jättää mainitsematta, että juuri Suomen nykyiset vallanpitäjät lapualaisherroista tannerilaiseen sos. dem. puolueeseen asti olivat niitä, jotka pakottivat Suomen kansan sotaan. Uuden sodan varustelut, jota neuvottelukunta nimittää puolustusvalmiuden tehostamiseksi, aiheuttaa edelleenkin tavattomia menoja. Samalla se on rikastuttanut sotatarvikkeita tuottavia kapitalisteja muun väestön kustannuksella. Hintain nousu on lisännyt myös suuresti kapitalistien tuloja. Keskivarakkaan väestön säästöt ovat kertyneet kapitalistisille voitonkiskojille. Ehdotettujen toimenpiteitten joukossa on hintasäännöstelyn laajentaminen, sotakonjunktuurivoittojen verottaminen ja joukkokeinottelua vastustavia toimenpiteitä. Näillä ehdotuksilla ei ole kuitenkaan suurta merkitystä, koska ne kaikki loppujen lopuksi johtavat siihen, että työtätekevän väestön on maksettava hallituksen surkean talouspolitiikan seuraukset. Esimerkiksi sotakonjunktuurivoittojen verottamisesta johtuu vain näennäinen helpotus, sillä ne tulevat kokoaamaan tämän verorahan kuluttajilta. Sitäpaitsi ainoa näistä ehdotetuista toimenpiteistä, joka tulee kirjaimellisesti toteutetuksi, lienee se kohta, jossa neuvottelukunta ehdottaa, että työläisten palkkoja ei olisi korotettava, ei ainakaan hintojen nousua vastaavasti. On pyrittävä, sanotaan mietinnössä, käyttämään muunlaisia keinoja kuin palkankorotuksia vähätuloisten palkannauttijain elinkannan pysyttämiseksi kohtuullisen korkealla tasolla. Jos taas jollakin alalla palkkoja olisi pakko korottaa, niin neuvottelukunta pitää tärkeänä, että korotuksilla ei täysin korvata tapahtuvaa hintainnousua, varsinkin, mikäli se johtuu verojen korotuksesta. Neuvottelukunnan mietintö on täten asiakirja, joka antaa havainnollisen kuvan siitä häikäilemättömyydestä, jolla Suomen kapitalistiluokka käy taistelua maan työkansaa vastaan, siirtääkseen tämän maksettavaksi sota- ja konkurssipolitiikkansa raskaat lastit.

*

Kun meillä ryhdytään toimenpiteisiin hintasäännöstelyn laajentamiseksi, sotavoittojen verottamiseksi, joukkokeinottelun vastusta-

miseksi ja samalla myös työpalkkojen säännöstelemiseksi, on se todistus häikäilemättömyydestä. Mutta hirvittävää häikäilemättömyyttä hän oli myöskin eläkkeiden maksaminen vuoden 1918 punaisille invaliideille. Teepä mitä tahansa, on se bolshevikien näkövinkkelistä katsoen pahasta, koska heille olisi ollut mieluisinta, että me olisimme jääneet kädet ristissä odottamaan, kunnes taloudelliset vaikeudet olisivat kypsyttäneet kansamme ottamaan vastaan heidän tarjotunsa armonpiston. — J.

*

Petroskoi 12. 2. 41 klo 23.05 — Mistä johtuu Suomen kansaa uhkaava nälänhätä?

Neuvostoliitto on ainoa maa, josta elintarvikkeita voitaisiin tuoda Suomeen. Elintarvikkeiden tuonti suuremmassa määrässä Neuvostoliitosta, arvelevat eräät amerikkalaiset lehdet, edellyttäisi kuitenkin sitä, että Suomen viranomaiset lopettaisivat kaikki Neuvostoliiton vastaiset provokatiot, mikä olisi mahdollista vain siinä tapauksessa, että Suomen sisäpolitiikka muuttuisi kansanvaltaisemmaksi.

Välittämättä Suomen kansan elineduista rahtuakaan nuo herrat ovat jatkaneet sodassa kärsimänsä tappion jälkeen provokatiopolitiikkaansa suurta naapurimaataan kohtaan, josta Suomi voisi saada kaikkea, mitä se tarvitsee, ja josta Suomi olisi saanut kaikkea harjoittamalla järkevää politiikkaa.

Tämän järkevän politiikan sijasta Suomen vallanpitäjät ovat jatkaneet vehkeilyään, vieläpä lakkauttaneet Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyysseurankin. Valtaa pitävät sotaseikkailijat eivät yksinkertaisesti uskall sanoa kansalle suoraan, ettei Suomen—Neuvostoliiton rauhan- ja ystävyyden seura, vaan juuri he, lakkauttamispäätöksen kulussientakaiset sanelijat, häiritsevät näiden molempien naapurimaiden hyviä suhteita. Toinen asia on sitten, lausuu sama lehti, miten kauan Suomen kansa sietää tuon kaksinaamaisen kapitalistikoplan valtakomentoa sekä kaikkea sitä hätää ja puutetta, mikä moisesta seikkailupolitiikasta on seurauksena.

*

Suomeksi sanottuna. Elintarvikkeita olisi tippunut Neuvostoliitosta, jos kommunistien olisi annettu rauhassa järjestää vallan-

kumous. Mutta koska Ryömän sakin toiminta estettiin, niin siitä johtuu puuttemme. Jotta tämä kiristys tehoaisi vielä paremmin, on se pantu «eräiden amerikkalaisten lehtien» kirjoittamaksi. Omituista on vain asiassa se, että bolshevikien radio, joka niin mielellään mainitsee ulkomaiset lähteet aina pikkuista «Nya Dagia» myöten, ei ilmoita nyt yhdenkään arvovaltaisen amerikkalaisen lehden nimeä, josta on jorinansa lainannut. — J.

*

Petroskoi—Madona 14. 2. 41 klo 19.45 — Suomen kapitalistien suunnitelmat kansan nylkemiseksi. O. W. Kuusisen Karjala-Suomen korkeimman neuvoston istunnossa 1. 7. 1940 pitämän puheen toinen osa.

— Talvella vuonna 1921 hyökkäsivät Suomen lahtarit jälleen Neuvosto-Karjalaan, jossa punainen armeija jälleen löi heidän joukkonsa maahan. Tähän voittoon osallistui huomattavalla tavalla suomalainen sissijoukko toveri Antikaisen johdolla, joka lahtarien selkäpuolelta hyökkäsi Kiimasjärvellä lahtarien pääesikunnan kimpuun ja hävitti sen.

Erikoisesti on merkille pantavaa se, että joka kerta kun suomalaiset lahtarijoukot hyökkäsivät rajan yli, se velvoitti Neuvosto-Karjalan väestön entistä lujempaan puolustukseen. Karjalan kansa ei salli, että kapitalistinen Valko-Suomi karjalaisten puolustuksen varjolla ryöstää Karjalan luonnonrikkauksia.

Nyt on rauha solmittu Neuvostoliiton ja Suomen välillä. Mutta voiko se merkitä sitä, ettei meidän nyt tarvitsisi huolehtia neuvostomaamme Suomen-ajan turvallisuudesta ja punaisen armeijan jatkuvasta vahvistamisesta? Ei suinkaan,

(Suora tunnustus laajakantoisista varusteluista itärajamme välittömässä läheisyydessä.) — J.

Petroskoi 14. 2. 41 klo 23.05 — Suomen karjakanta alenee suuresti. Porvariston talouspolitiikka vie maan nopeasti nälänhätään. Suomen maataloushallitus on suorittanut karjalaskennan tarkastusyhdistysten karjoissa. Laskelma suoritettiin kaikilla niillä tiloilla, jotka ovat kuuluneet tarkastusyhdistyksiin 1 p:nä tammikuuta V. 1940 ja 1941, joten vuoden 1940 aikana tarkastus-

yhdistyksistä eronneet tai niihin liittyneet karjat eivät ole päässeet vaikuttamaan tuloksiin.

(Tässä on ryssillä kerrankin oikea selitys voin vähenemiseen. Siis karjakannan aleneminen eikä voin vienti ulkomaille, kuten he väittivät 15. 1. 1941 klo 6.20. — J.)

Petroskoi 22. 2. 41 klo 19.30 — Suomessa suunnitellaan viljan pakko-ottoa. Pakkotoimenpiteitä myöskin rehukysymyksen järjestämiseksi. Suomessa on jo pitemmän aikaa ollut vaikeuksia viljan kauppaansaamisessa. Talonpojat eivät haluaisi luovuttaa viljaa niillä hinnoilla, jotka valtio on määrännyt, koska salakaupassa saa viljasta monin kerroin kalliimman hinnan. Tämän yhteydessä mainittakoon, että Suomen työtätekevän väestön taholta on jo pitemmän aikaa valitettu sitä, että raskaan työn tekijöille korteilla myönnettyt lisäannokset ovat riittämättömät. Kylliksi ovat leipää saaneet vain kevyen työn tekijät, joita on enimmäkseen rikkaiden kansankerrosten joukossa. (Tähän aikaan oli päivän leipäannos kevyen työn tekijällä 250 gr. ja raskaan työn tekijällä 600 gr. — J.)

Petroskoi 26. 2. 41 klo 19.30 — Porvarillinen pakkokollektivisointi Suomessa. Suomen maaseudun pienviljelijäin ja köyhien talonpoikien keskuuteen levitetty porvarillinen valhe on se, että kommunistit muka puuhaavat Suomeen vieraan vallan sota-väkeä pakkokollektivisoimaan talonpoikia. Tässä valheessa ei ole mielenkiintoista vain se, etteikö siinä ole hiukkaakaan totuutta, vaan myös se, että Suomen porvaristo oikeastaan on tehnyt sen, mistä se syyttää kommunisteja. Pakkokollektivisoinnistakin, jota kommunistit eivät ole harjoittaneet missään maassa, Suomen suurporvaristo on pankkiensa välityksellä harjoittanut jo vuosikausia, tosin omalla tavallaan. Se tahtoo sanoa, että porvaristo ei kollektivisoi köyhien ja velkaantuneiden talonpoikien tiloja niiden köyhien omistajien kesken, vaan pankkiherrojen kesken. Kommunistit eivät tietenkään kannata tällaista, enempää kuin muunlaista pakkokollektivisointia. Päinvastoin, kommunistit ovat kyllin selvästi tuoneet julki mielipiteensä siitä, että työtätekevä talonpoikaisto on itse maansa isäntä eikä hänen maataan saa ulosmitata veloista tai maksamattomista veroista. Niinpä Suomen kommunistit eivät esimerkiksi nykyisin hyväksy sitä, että ns. omaisuuden luovutusvero ulotetaan itse maatilukullaan työskentelevään talonpoikaan tai yleensä

pieneläjään. Työtätekevää talonpoikaa on kommunistien mielestä päinvastoin autettava. Hänelle olisi annettava lisämaita ja samalla kaupunkien loistoasunnoissa oleskelevien kartanonherrojen maat sekä tukkiyhtiöitten maat maannälkäisille maaseudun vähävaraisille.

Porvariston sotapolitiikka on syössyt talonpojan nälänhädän partaalle. Talonpojalta puuttuu usein valo- ja moottoripetrooli, ulkolaiset väkirehut, apulannoitusaineet, syömä- ja siemenvilja ja monenlaiset muut välittömät tarvikkeet. Työtätekevää talonpoikaa painaa sotaväkirasitus, hevosten pakko-otot, monenlaiset säännöstylyt ja pakkotoimenpiteet. Kaikki nämä köyhään talonpoikaistoon ja maaseudun vähävaraisiin kohdistetut rasitukset ovat kaupunkien suurten kapitalistierrojen ja maaseudun rikkaiden kartanoherrojen yhteisesti suunnittelemissa ja aiheuttamissa. Suomen kommunistit ovat aina taistelleet köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaistalon puolesta suurrikkaitten harjoittamaa nylkemispolitiikkaa vastaan. Turhaan siis työtätekevän talonpoikaisten ja koko maalaisrahvaan viholliset, suurkapitalistit ja heidän yhdensuuntaistetut kovapuhujansa syyttelevät kommunisteja niistä kärsimyksistä, joita he itse ovat maalaisrahvaalle aiheuttaneet ja aiheuttavat. Vain Suomen kapitalistiset vallanpitäjät ovat vastuussa siitä raskaasta taloudellisesta asemasta, johon Suomen köyhä maalaisväestö on joutunut. Porvaristo ei ole tarjonnut työtätekevälle talonpoikaistalon minkäänlaista merkittävämpää aineellista huoltoa eikä sillä siis ole oikeutta ulottaa maaseudulle sitä henkistäkin huoltoa, jolla se koettaa piristää maalaisrahvasta.

*

Kommunistit ovat aina olleet sitä mieltä, että kun oikein röyhkeästi vaihtelee, niin se uskotaan. Tavallinen normaali-ihminen on nim. pohjaltaan siksi rehellinen, ettei voi ajatella kenenkään uskaltautuvan tällaiseen absoluuttiseen valheeseen. Ja niinpä he nykyin toistavat useita kertoja väitteen, etteivät kommunistit missään ole harjoittaneet pakkokollektivisoimista, vaikka se on käytännössä toteutettu Neuvostoliitossa mitä jyrkimmän terrorin avulla, kuten sotilaamme ovat saaneet kuulla ja omin silmin todeta esim. Itä-Karjalassa. Pakkokollektivisoiminen ja siihen liittyvät kysymykset sitäpaitsi ovat olleet Neuvostoliiton sanomalehdistön ja muun

propagandatoiminnan huomattavana sisältönä. Koska viljan ja muiden elintarvikkeiden luovutuksen katsottiin suomalaisissa talonpojissa herättävän tyytymättömyyttä, kosiskeltiin siltä kannatusta kymmenissä radiolähetyksissä. Ja koska myös tiedettiin kollektivisoinnilla olevan Suomen maanviljelijäin keskuudessa pahan maineen, kiellettiin tämä kommunisteille suorastaan uskonnoksi tullut ohjelmakohta silmät ummessa. — J.

*

Petroskoi 27. 2. 41 klo 19.30 — Suomen nälänhätä on monivuotisen porvarillisen sisä- ja ulkopoliitiikan seuraus.

Taistelussaan laajojen joukkojen tyytymättömyyden ilmauksia vastaan porvaristolla ja sen Sancho Pansalla on pääperusteinään väite, että Suomen vallanpitäjät eivät muka ole syyllisiä nykyiseen nälänhätään. Se on kaikki muka parhaillaan raivoavan imperialistisen sodan ja vuosi sitten käydyn Suomen ja Neuvostoliiton välisen sodan seurausta. Kun Suomen porvaristo kerran on aina julistanut muka olevansa rauhankannattajia, niin miksi syyttää sitä nykyisestä onnettomuuksista. Meistä riippumattomat voimat ovat kaikesta tämän saaneet aikaan, selittää suomalainen porvari, olkoonpa hän sitten ministeri tai sanomalehdentoimittaja. Tämän vuoksi on erittäin mielenkiintoista muistuttaa eräistä tosiasioista, jotka osoittavat, missä määrin tämä väite Suomen porvariston syytömyydestä nykyiseen tilanteeseen pitää paikkansa. Sanat näet merkitsevät vähän. Alussahan oli teko, kuten Suomen koskenniemeläisten runoilijain useasti siteeraama Goethe väittää. Kaikki muistavat vielä, mitä teki Suomen porvaristo vuosina 1935—39, siis silloin kun Neuvostoliitto pyrki kansainliiton jäsenenä niin sanottuun kollektiiviseen turvallisuuteen. Kollektiivisen turvallisuusajatuksen sisältö oli se, että sekä suurten että pienten kansojen väliset asiat ratkaistaisiin rauhallisesti oikeudenmukaisuuden periaatteita noudattaen. Jos tällöin joku valta hyökkäisi toisen kimppuun, olisi kaikkien muiden autettava hyökkäyksen alaiseksi joutunutta. Jos kansainliitosta olisi todellakin muodostettu tällaisen kansojen välisen kollektiivisuuden turvallisuuden elin, niin olisi mikä hyökkääjältä tahansa voitu kukistaa helposti ja rauha palauttaa nopeasti. Todennäköistä olisi ollut, että sellaisen turvallisuusjärjestelmän vallitessa

ei yksikään valtio olisi ilman muuta uskaltanut hyökätä toisen kimppuun.

Kannattiko Suomen porvaristo silloin tätä kollektiivisen turvallisuuden politiikkaa? Ei kannattanut. Kansainliiton kokouksissa se kannatti kollektiiviturvallisuusjärjestelmän vastustajia Englantia, Ranskaa ym. imperialistisia rosvoja, jotka tietoisesti pyrkivät rauhan rikkomiseen, tosin sillä tavoin, että ne koettivat yllyttää Saksaa Neuvostoliittoa vastaan.

*

Otimme edellisestä nälkävuoden mittaisesta lähetyksestä, jossa käsiteltiin sekaisin ummet ja lammet, vain ylläolevan, kansainliittopolitiikkaa koskevan kohdan. Suomi jos kukaan oli Kansainliitossa alunpitäen kollektiivisen turvallisuusajatuksen kannattaja. Vasta kun ilmeni, että esim. pakotteiden soveltaminen saattoi käytännössä muodostua kovin sattumanvaraiseksi, siirtyi Suomi jyrkän puolueetomuuspolitiikan kannalle, kuten Skandinavian maatkin. Jos pakotepolitiikkaa olisi jyrkästi noudatettu, olisi juuri Neuvostoliitto ollut v. 1939 se valtio, joka olisi »voitu kukistaa helposti ja rauha palauttaa nopeasti» Kansainliittohan totesi yksimielisesti Neuvostoliiton hyökkääjäksi ja erotti sen jäsenyydestään. — J.

*

Suomen viitosryhmä. (Esitettiin välittömästi edellisen lähetyksen jälkeen. — J.)

Kuten tunnettua, sanotaan, että ns. viitosryhmällä: Viikillä, Ampujalla ym. ei ole minkäänlaista kannatusta sosialidemokraattisen puolueen jäsenten keskuudessa. Sen vuoksi käy yhä merkillisemmäksi se seikka, miksi tuota ryhmää vastaan täytyy päivästä päivään syyttää syytöksiä yhdensuuntaistettujen lehtien palstoilla. Äskettäin Työn Voima julkaisi vihaisen kirjoituksen niitä vastaan, jotka tuntevat myötätuntoa puolueesta erotettuja kohtaan, yrittäen salata lukijoiltaan sen, että kaiken ihmisjärjen mukaan hajoittajia eivät voi olla puolueesta erotetut, vaan ne, jotka ovat toimineet erottajina. (Siis tämän mukaan hajoittajia eivät voineet olla Venäjän kommunistisesta puolueesta erotetut Trotski, Sinovjev, Bucharin ym., vaan ne, jotka toimivat erottajina, eli Stalin & kumppanit. — J.) Lehti julistaa puolueen rivimiehille julmasti, että erotetut eivät ansaitse

minkäänlaista myötätuntoa tai sääliä enempää kuin muutkaan työväenliikkeen hajoittajat ovat koskaan sitä ansainneet. Yhdensuuntaistettu lehdistö, alkaen Uudesta Suomesta aina Suomen Sosialidemokraattiin asti, koettaa leimata Wiikin ja muut tannerilaista politiikkaa vastustavat sosialidemokraatit, ei ainoastaan hajoittajiksi ja hämäränmiehiksi, vaan jopa kommunisteiksikin. Tämä on tietenkin yhtä paksua pötyä kuin yhdensuuntaistetun lehdistön muutkin tarinat. Ei kukaan tule kommunistiksi vielä sillä, että vastustaa porvariston ja työväen johtajiksi itseään nimittävien poliittisten huijareiden harjoittamaa kansannylkemispolitiikkaa. Sitä vähemmän kommunisteiksi tulevat Wiikin ja Räisäsen tapaiset tunnetut sosialidemokraatit. Kommunistinimitystä heistä käyttävät tannerilaiset vehkeilijät tietävät tämän tosiasian varsin hyvin. He näyttävät vain olettavan, että he voivat tehdä näiden sosialidemokraattisten vastustajiensa vaikutuksen joukkoihin mitättömäksi sillä, että leimaavat nämä kommunisteiksi. Tuollainen pieni sotajuoni on tietenkin aina kavala, mutta ei yhtä älykäs. Kommunistinimitys ei nimittäin ole huonossa huudossa Suomen työväenluokan keskuudessa. Päinvastoin, kymmenet tuhannet ihmiset ovat parin vuosikymmenen aikana tottuneet pitämään tätä kunnianimityksenä, koska on yleisesti tunnettua, että kommunistit ovat kaikissa tilanteissa taistelleet porvaristoa ja sen kaikenlaisia apureita vastaan pelkäämättä mitä julmimpia vankilakidutuksiakaan.

Nimittämällä sosialidemokraattisia vastustajiaan kommunisteiksi yhdensuuntaistetun sanomalehdistön kirjurit voivat tehdä karhunpalveluksen omalle asialleen, mutta Wiikin ym. Tannerin porvaripolitiikkaa vastustavien sosialidemokraattien kannatus voi siitä vain lisääntyä.

(Vaikkapa todistellaankin, etteivät myöhemmin kuutosiksi lisääntyneet »viitoset» ansaitse kommunistin nimitystä, niin osoittaa ylläoleva, kuten lukuisat muutkin Neuvostolan radiolähetykset, kuinka lämpimästi heihin suhtauduttiin ja kuinka tervetullut heidän »oppositionensa» oli Moskovan suunnitelmien kannalta. — J.)

Petroskoi 11. 3. 41 klo 19.30 — Ammattiyhdistysväki vaatii turvasäiliöihin suljettujen ohranan uhrien vapauttamista. Kuten tunnettua, on Suomen porvaristo kiristänyt viime aikoina maassa vallinnutta terrorikomentoa. Ja tyytymättömyyttä, mikä työtä-

tekevien keskuudessa vallitsee yhä lisääntyvää nälkiinnyttämisen järjestelmää kohtaan, koetetaan tynnyttää laajoilla vangitsemistoimenpiteillä. Sellaiset henkilöt, jotka ovat tavalla tai toisella lausuneet julki kansanvaltaisia ajatuksia, esiintyneet yhdistys- ja sanavapauden rajoituksia vastaan tai yksinkertaisesti kehoittaneet työväkeä, pienviljelijöitä ja muita työtätekeviä taisteluun yhä alenevan elintason kohottamiseksi, on otettu kiinni ja suljettu ns. turvasäiliöihin. Nämä turvasäiliöt ovat sellaisia laitoksia, joissa kansalaisia pidetään vangittuina sellaisissa tapauksissa, jolloin ohranalla ei ole minkäänlaisia todistuksia siitä, että he olisivat syyllisiä johonkin lainrikokseen. (Eikö tosiaankaan SNS:n mellakoiden yhteydessä pidätyillä ollut tilillään mitään »lainrikoksia»? — J.) Suomen työväestö ei koskaan ole alistunut vastarinnatta taantumusporvariston väkivalta-politiikkaan. Niinpä myös turvasäiliöjärjestelmä, joka niin Suomessa kuin muissakin kapitalistimaissa on tähdätty kansanvallan kannalla olevaa väestöä, kommunisteja, sosialisteja ja radikaaleja vastaan, on herättänyt työtätekevän väestön keskuudessa oikeutettua suuttumusta. Niinpä Helsingissä ilmestyvä Palkkatyöläinen, jota toimittavat ammattiyhdistysliikkeen johtoon pääasiallisesti turvasäiliöjärjestelmän avulla kiivenneet ammattiyhdistysliikkeen hajoittajat, kertoi äskettäin ammattiyhdistysväen Turussa ynnä muilla paikkakunnilla olevan toiminnassa turvasäiliöihin suljettujen vapauttamiseksi. Palkkatyöläisen toimittajat ovat tietenkin kuohuksissaan tästä työläisten toiminnasta, tuntien kiitollisuutta ohranalaitosta kohtaan siitä, että se V. 1930 hajoitti mahtavan ammattijärjestön ja auttoi siten Vuoria, Louhikoita ja muita taistelukykyisten ammattiyhdistysten vihollisia ammattiyhdistysliikkeen johtoon. Palkkatyöläisen toimittajat koettavat leimata turvasäiliöjärjestelmän vastustajat provokaattoreiksi. Lehti kertoo, että työläiset keräävät ammattiyhdistysten kokouksissa nimiä kirjelmiin, joissa vaaditaan turvasäiliöihin suljettujen vapauttamista. Palkkatyöläisen kirjoitus päättyy seuraavaan varoitukseen; »Kun tällaiset nimenkeruut voivat olla suorastaan provokatoorisia, on järjestyneiden työläisten syytä karttaa panemasta nimiään tuollaisiin hämäräperäisiin hankkeisiin». Tämä lyhyt lausunto antaa valaisevan kuvan Suomen taantumuksellisten ammattiyhdistysten johtajien nykyisestä politiikasta. Onhan jokaiselle selvää, että provokaattoreita eivät ole ne, jotka toimivat turva-

säiliöihin suljettujen vapaustaistelijoiden vapauttamiseksi, vaan ne, jotka vastustavat tätä toimintaa, yrittämällä leimata sen provokatooriseksikin. Tosin ei noilla nimenkeräyksillä itse asiassa voida vangittuja vapauttaa. Siihen tarvitaan laajaa luokkataistelua nykyistä komentoa vastaan, mutta ns. turvasäiliöistä työläisten vapauttamisvaatimusten vastustaminenkin jo osoittaa, miten pitkälle taantumuksen turvin työväenliikkeen johtoon kiivenneet byrokraatit voivat taantumuksen pöngittämisessä mennä. Tapaus osoittaa, että Suomen ammattiyhdistysväki ei hyväksy turvasäiliöjärjestelmää, vaan toimii poliittisista syistä vangittujen mielivallan uhrien vapauttamiseksi.

*

SAK on aina vastustanut kommunistien pyrkimyksiä sotkea ammattiyhdistysliikkeeseen poliittisia ja maanpetoksellisia juonia, joiden ansiosta oli aikaisemmin paljon ikävyvyyksiä sekä ammattiyhdistysliikkeelle että kommunististen provokaattorien uhreiksi joutuneille yksityisille ihmisille. Näin ollen oli Palkkatyöläisen kanta täysin johdonmukainen tämänkin adressipuuhan suhteen, jonka yksinomaisena tarkoituksena oli saada maassa syntymään rauhattomuutta ja liikehtimistä edes tämän ulkoapäin viattomalta näyttävän naamarin turvin. Senhän myöntää peitetysti Petroskoin radiokin lähetyksensä loppuosassa.

Otamme lyhennettynä vielä toisen SAK:ta vastaan tehdyn hyökkäyksen, joka osoittaa, kuinka kipeä kohta kommunisteille oli neuvottelusuhdeperiaatteen hyväksyminen työnantaja- ja tekijäjärjestöjen välillä. — J.

*

Petroskoi 21. 3. 41 klo 19.30 — SAK:n johtoherrat ammattiyhdistysliikkeen taisteluyhtenäisyyttä vastaan.

Suomen porvariston neuvostovastaisen sodan aikana liittyivät ammattiyhdistysliikkeen eero-vuorelaiset johtajat siihen yhteisrintamaan, joka oli muodostettu taantumusporvariston ja sos.dem.-puolueen oikeistosiiven välillä. SAK:n johto solmi niin sanotun yhteistyösopimuksen työnantajaliiton kanssa sellaisilla ehdoilla, että ammattiyhdistysliikkeeltä otettiin tosiasiallisesti pois sen siihen asti ainakin periaatteessa tunnustettu oikeus puolustaa työväen etuja lakkojenkin avulla. Tämä kaikkien ammatillisia järjestöjä puolusta-

vien työläisten kommunisteiksi leimaaminen ei tietenkään ole ainoa provokatoorinen väite, jolla SAK:n herrat koettavat lannistaa ammatillisesti järjestetyn työväestön taistelutahtoa. Niinpä he usein puhuvat siitä, että kommunistit muka tahtovat hajoittaa ammattiyhdistysliikkeen. Äkkijyrkät uhkaavat muka erota järjestöistä, (Vert. lähetystä 10.11. 40, jolloin työläisiä peitetysti kehoitettiin eroamaan ammattiyhdistysliikkeestä. Mutta kun tästä huolimatta SAK:n jäsenmäärä vain lisääntyi, käännettiin taas kelkkaa. — J.) ellei tapahdu tuota tai tätä. Asiahan on kuitenkin niin, etteivät kommunistit, vaan työnantajat ja heitä tukevat ammattiyhdistysliikkeenjohtajat ovat todellisia hajoittajia. Kommunistit ovat aina niin Suomessa kuin muissakin maissa taistelleet ammatillisen yhtenäisyyden puolesta, ei tietenkään sellaisen porvarillisen yhtenäisyyden, jonka tarkoituksena on alistaa ammatilliset järjestöt kapitalistien määräysvaltaan, vaan kaikkien työntekijäin taisteluyhtenäisyyden puolesta. Ammattiyhdistykset ovat nimenomaan järjestöjä, joiden on koottava kaikki työläiset puolueisiin, uskontoon ja kielirajoihin katsomatta yhteisiin järjestöihin taisteluun yhtenäisten työ- ja palkkaetujen puolesta. Suomen taistelevien ammattiyhdistysliikkeen perusperiaatteina ovat aina olleet juuri nämä ajatukset ja niitä vastaan ovat rikkoneet vain sosialidemokraattisen puolueen oikeistolaiset johtajat ja niiden apurit, joilla on parin vuosikymmenen kokemus työväen ammatillisen liikkeen hajoittamisesta. Maan työtätekevät joukot, jotka joka päivä saavat tuntea yhä raskaammin, että työnantajien ja SAK:n johtajien yhteispolitiikka tuo työväelle vain onnettomuutta ja nälkää, synnyttää työläisissä halun nousta tuota porvarillista ammattiyhdistyspolitiikkaa vastaan. Työläiset ryhtyvät yhteisvoimin koko järjestövoimallaan puolustamaan työ- ja palkkaetujaan ja on oikein, että työläiset joukolla sitä varten liittyvät ammatillisiin järjestöihin. (Toisin sanoen: Soluttakaa ammatilliset järjestöt! — J.)

*

Eräs kommunistisen agitation suurimpia valtteja hyökätessä talvisodan jälkeen ammattiyhdistysliikkeen johtoa vastaan oli SAK:n ja Työnantajien Keskusliiton kesken tehty sopimus. Sopimus, tai pikemminkin mainittujen keskusliittojen yhteinen julkilausuma, sisälsi neuvottelusuhteiden periaatteen hyväksymisen ammatillisten ja työnantajajärjestöjen kesken.

Kommunistinen polemiikki asiassa huipentui SAK:n edustajakokoukseen, mutta siellä todettiin hyökkäys niin karkeaksi, että äkkiväärät itse kiiruhtivat peruuttamaan asiassa tekemänsä moitelause-ehdotuksen, jolloin kokous yksimielisesti hyväksyi toimintakertomuksen mainitun kohdan.

Oli liian karkeata tulla hyväksyttämään suomalaisilla työmiehillä paheksumislausetta sellaisesta toimenpiteestä, joka on ollut työväelle voitto ja edistysaskel. — J.

*

Petroskoi 25. 3. 41 klo 19.30 — IKL:n ja Tannerin puolueen harjoittama neuvostovastainen kiihoitus ei kannu hedelmää.

Porvaristo ja sos.-dem. herrat ovat IKL:n aloitteesta ryhtyneet harjoittamaan erikoisen voimaperäistä kiihoitusta Neuvostoliittoa vastaan. Työläisten ajatuksia koetetaan ohjata pois omasta hädästä kertomalla hirmujuttuja Neuvostoliiton työläisten oloista. Niinpä useilla työpaikoilla on levitetty IKL:n herrojen toimistoissa tehtyjä tilastoja siitä, miten työläisten asema Itämeren maissa on huonontunut sen jälkeen, kun siellä tuli Neuvostovalta, ts. sen jälkeen kun kapitalistien harjoittamasta miljoonavoittojen kiskonnasta tehtiin loppu, tehtaat otettiin koko kansakunnan käyttöön ja tilanherrojen maat jaettiin maata tarvitseville pienviljelijöille. Pian kävi kuitenkin selville, että Suomen työläiset eivät luota näihin ikL:n herrojen julkaisemiin tilastoihin. Suuren asian ottivat hoitaakseen sos.dem.-puolueen tannerilaiset päämiehet, jotka eivät enää tyytyneet työpaikoilla harjoitettuun propagandaan, vaan alkoivat leikkiä näillä väärennetyillä tilastonumeroilla puoluelehdistönsä palstoilla. Tämä asia jätettiin kuitenkin Suomen Sosialidemokraatin mustemaalarien tapaisten miesten hoidettavaksi ja nämä antoivat laatia tilastoja niin kömpelösti, että kansakoululapsetkin huomasivat niissä törkeitä laskuvirheitä. Näillä väärennetyillä tilastoilla leikittely on joutunut naurunalaiseksi luku- ja laskutaitoisen väestön keskuudessa.

(Kipeitä olivat bolsuille ne tilastot, joita useissa maamme lehdissä julkaistiin Neuvostoliiton työläisten reaalipalkoista, ja joista kävi mm. ilmi, että suomalainen työmies voi kallistuneista hinnoista huolimatta ostaa esim. perunoita kuukausituloillaan noin 4-kertaisen määrän neuvostolaiseen työläiseen verrattuna. — J.)

Petroskoi 26. 3. 1941 klo 19.30 — Suomen työtätekevien hätä seurauksena porvariston sotavarusteluista.

Ruotsinmaalainen sanomalehdistö on viime aikoina kiinnittänyt huomiota Suomessa käynnissäoleviin suuriin sotavarusteiluihin. Niinpä esimerkiksi «Göteborgs Posten» ja «Nordens Frihet» ovat julkaisseet tietoja linnoitustöistä, joita suoritetaan Neuvostoliiton rajoilla. «Göteborgs Posten» kehaisee innostuneena, että nyt rakennetaan sodasta saaduista kokemuksista viisastuneina todellisia linnoituslinjoja uusille rajoille. Muista lehtitiedoista päätellen on näistä linnoitustöistä ja muista sotavarusteluista todellakin muodostunut suuri vitsaus koko Suomen työtätekevälle väestölle. Osa töistä suoritetaan pakkojärjestyksessä. Työaika montunkaivussa on 10 tuntia, ja piiri on niin suuri, että montunkaivajat pääsevät lomallekin perheasioiden tähden vain ani harvoissa tapauksissa. Työläiset vihaavat näitä linnoitustöitä ja siitä johtuu, että työttömät pelkäävät ilmoittautua työnvälitystoimistoihin, koska suurin osa ilmoittautuneista viedään linnoitustöihin.

*

Linnoitustyömaiden oloissa oli alussa, kuten aina, milloin on kysymys suurista työmaista, jotka äkkiä pystytetään ja joihin joudataan siirtämään työvoimaksi tuhansia miehiä, eräitä puutteellisuksia majoituksessa, ruokailussa ym. Mutta nopeasti nämä kysymykset saatiin järjestykseen, ja kun linnoitustyömaiden palkoiksi vahvistettiin Kotkan rakennustyöläisten palkkatariffiin sisältyvät palkkamäärät, muodostui linnoitustyömaista eräs halutuimpia työmaita maassamme. Työntekijäin pyrkiminen sinne johti siihen, että mm. lähipaikkakuntien asukailta kiellettiin pääsy näihin töihin, jotka varattiin vain suurimpien asutuskeskusten työntekijöille. — J.

*

Petroskoi 27. 3. 1941 klo 19.30 — Ulkomaalaisten lehtien arveluja Suomessa vallitsevasta tavaroiden niukkuudesta.

Eräissä ruotsinmaalaisissa lehdissä on viime aikoina ollut runsaasti kuvauksia Suomessa vallitsevasta elintarvikkeiden pulasta ja sen yhteydessä tapahtuneesta hintojen noususta.

Eräillä tahoilla on lausuttu arveluja, että vallitsevaa tavara-pulaa tiukentaa suuresti sotatarkoituksissa suoritettu tavaroiden varastoiminen. Niissä kapitalisti-piireissä, joissa pyritään uusiin sotaseikkailuihin, ollaan näet sitä mieltä, että menestyksellinen sota olisi mahdollista vain siinä tapauksessa, että taisteluun osallistuisivat suurten imperialistimaiden armeijat käyttäen hyökkäystukikohtanaan Suomea. Suuret armeijat eivät voi kuitenkaan taistella, jollei niitä voida muonittaa. Siksi nämä kapitalistipiirit vaativat, että olisi ryhdyttävä varastoimaan erilaisia tarvikkeita sotatarkoituksiin, etteivät miehitysarmeijat joutuisi kärsimään nälkää. Maltillisimmissa porvaripiireissäkin pidetään tällaista varastoispolitiikkaa vaarallisenä, koska se lisää oman maan väestön hätää. Siitä huolimatta arvelevat eräät ulkomaalaiset sanomalehdet, että tällaista varastoisesta jo harjoitettaisiin Suomessa, joten tavaroiden niukkuus olisi osittain syntynyt senkin tähden.

*

Taas koetetaan »eräiden» nimiltä mainitsemattomien ulkomaiden sanomalehtien tiliin pistää hämäriä huhuja meidän elintarvikeniukuutemme syistä. Tämä on jo kolmas selitys lyhyenä aikana samasta asiasta. Visusti kartetaan kuitenkin mainitsemasta niitä menetyksiä, jotka juuri Moskovan rauha aiheutti maataloudellemme. — J.

*

Moskova 31. 3. 41 klo 11.00 (ven.) — *Petroskoi* On alettu valmistelut seuraavaa armeijan ja laivaston kutsuntaa varten. Karjala-Suomen tasavallan puolustuksen edistämisyhdistyksen piirineuvostoissa on perustettu opetusryhmiä, joissa kutsuntaan menevät valmentautuvat fyysillisesti ja saavat sotilaallisia arvoja. Erikoista huomiota on kiinnitetty hiihtäjien valmennukseen. Tänä vuonna armeijan palvelukseen astuvan nuorison joukossa on paljon hyviä hiihtäjiä. Innostuneina opiskelevat kutsuntaa odottavat merikoulussa ja Osoaviahimin autokoulussa. (Tyypillinen sotaintoa kohottamaan tarkoitettu radiouutinen omalle väestölle. — J.)

NELJÄS JAKSO: HUHTIKUUN ALUSTA 1941 SODAN ALKUUN.

Huhtikuun alkupuolella Neuvostoliiton radiopropagandassa tapahtuu parin kuukauden käänne hillitympään suuntaan. Avoimet vallankumousjulistukset loppuvat, joskin maamme taloudellisia vaikeuksia tuodaan jatkuvasti esille. Ei kuitenkaan niin räikeässä muodossa kuin aikaisemmin. Kuvaukset Moskovan rauhassa luovutetun alueen onnellisista oloista vievät ohjelmistosta huomattavan osan.

Valmistauduttaessa sotaan Saksaa vastaan haluttiin toistaiseksi saada Suomessa aikaan pysyvää luottamusta Neuvostoliiton pyrkimyksiä kohtaan ja tuudittaa kaikki hyväuskoiseen uneen, jotta sotilaallinen hyökkäys voitaisiin suorittaa yllätyksellisesti, ilman että olisimme sitä osanneet odottaa propagandahyökkäyksen varoitamana. Joka tapauksessa sikäläinen radiopropaganda muuttui taas touko—kesäkuun vaihteessa entistä jyrkemmäksi. Vihjaillaan talvisodastamme ja Neuvostoliiton sotavalmiudesta, minkä lisäksi hyökätään taas mm. työväenliikkeen kimppuun ryömäläisten ja kuutosien nimissä. Annetaanpa peitettyjä vallankumouskehoituksiakin.

*

Petroskoi 6. 4. 41 klo 19.30 — *Helylä*. Valkosuomalaiset tuhosivat Helylässä huonekalutehtaan sekä asuinrakennukset. Vuoden aikana on Helylän työläisasutuksessa työskennelty tarmokkaasti, niin että asutuksen ulkomuoto on täydellisesti muuttunut. Sinne on rakennettu ruokala 700 ruokailijaa varten, paloasema, puhelinasema, lastentarha ja muita yhteiskunnallisia rakennuksia. On rakennettu kaksi 8-osastoista taloa ja pienempiä asuinrakennuksia sekä kunnostettu täydellisesti entiset asuinrakennukset. Viime vuonna käytettiin tehtaan kunnostamiseen sekä asuntojen ja yhteiskunnallisten laitosten rakentamiseen 1.250.000 ruplaa. Hallitus on myöntänyt tänä vuonna samaan tarkoitukseen 2 miljoonaa ruplaa.

Moskova 11. 4. 41 klo 17.10 (sanelua) — *Helsinki* 11. 4. — (Tass) Maatalouden tila Suomessa. Lähestyvä kevät on asettanut Suomen hallituspiirien harkittavaksi kysymyksen kylvöalan laajentamisesta. Tätä vaatii itsestään maan vaikea elintarviketila. Viime vuonna oli rukiin, vehnän ja muitten viljalajien sato puolitoista kertaa pienempikuin vuonna 1937. Tänä vuonna on aikomus kyl-

vää viljakasveilla 608.000 ha eli 60.000 ha enemmän kuin viime vuonna. Perunoita aiotaan viljellä 125.000 ha:n alalla, mikä on 34.000 ha enemmän kuin 1940. Selitetään, että karjan pääluvun vähentymisen yhteydessä suuri pinta-ala tulvanalaisia niittyjä käytetään kylvöön. On kuitenkin olemassa vakava vaara, että suuret maa-alat jäävät kylvämättä. Tämä koskee ensisijassa niitä alueita, jotka on erotettu Karjalan siirtolaisten asuttamista varten. Näiden alueiden muodostamismenettely on viivästynyt niin paljon, että viralliset piiritkin epäilevät, ennätetäänkö kuluvana keväänä kylvää siirtolaisten maat. Suurella osalla talonpoikien talouksia ei ole näet tarpeellista työvoimaa, siementä, lannoitusaineita eikä veto-voimaa. Kuten sanomalehdet äskettäin tiedoittivat, riittävät nykyiset lannoitusainevarastot tuskin 30—40 % viime vuoden kylvöalan lannoittamiseen. Sitäpaitsi virastoelimien vahvistamat hinnat eivät tyydytä maanviljelijöitä. Maalaispuolueen lehdistö ilmoittaa julkisesti, että ellei hallitus muuta hintapolitiikkaansa, monet talonpojat kylvävät juuri niin suuren pinta-alan kuin he tarvitsevat perheittensä elättämiseen. (Peitetty vihjaus, että tulisi menetellä juuri sillä tavalla. — J.) Tämän yhteydessä on hallitus jättänyt eduskunnalle lakiehdotuksen säännöstelyalaisten maataloustuotteiden hintojen korottamisesta.

Leningrad 13. 4. 41 klo 6.50 (ven.) — Lähetys pioneereille. — Taistelut Suomessa jatkuvat. Vioittunut hyökkäysvaunu seisoi valkosuomalaisen asemien edustalla. Yöllä alkoivat valkosuomalaiset hiipiä kohti hyökkäysvaunua ja huusivat venäjäksi: Antautukaa! Vastaukseksi he saivat kk-tulta. Hyökkäysvaunun miehistö yritti paeta, mutta joka kerta kun luukku avattiin, kohdistettiin heitä vastaan kiivas tuli.

Seuraavana päivänä alkoivat valkosuomalaiset jälleen hiipiä kohti hyökkäysvaunua. Hyökkäysvaunun päällikkö Ivantsuk seurasi heidän liikkeitään, muttei antanut tulenavauskäskyä, ennenkuin valkosuomalaiset luulivat hyökkäysvaunun olevan tyhjän ja nousivat seisolleen. Silloin avattiin hyökkäysvaunusta tarkka kk- ja pk-tuli, jolloin kaikki hyökkääjät kaatuivat. Viisi päivää vietti hyökkäysvaunun miehistö vaunussa, kunnes tykistö ja ilmavoimat aloittivat hyökkäysvalmistelun ja pian senjälkeen puna-armeijan osastot vapauttivat saarroksissa olevat.

Pioneerit! Tällaisia kertomuksia on täynnään jonkin päivän kuluttua ilmestyvä *Front*-niminen kirja, jonka julkaisee *Lasten kirjapaino*.

Moskova 27. 4. 41 klo 11.00 — Nuori neuvostokaupunki Viipuri on täynnä vilkasta toimintaa. Taiteilijat koristavat katuja ja toreja. Erikoisen komealta näyttää Voiton- ja Rautatien tori ja Karjalankatu. Juhlakoristuksen perusaiheena on taistelu XVIII puolustuskonferenssin päätösten täyttämiseksi, Viipurin kaupungin muuttamisesta mallikelpoiseksi sosialistiseksi kaupungiksi. Lähestyy kesän purjehduskausi. Laivojen korjaustyöt Viipurin satamassa ovat päättymäisillään. Laitureita kunnostetaan. Tänä vuonna toteutetaan Viipurissa suuri rakennusohjelma. Tällä hetkellä tehdään kahta uutta koulua, rakennetaan uudelleen kaupungin museon taloa ja kunnostetaan asuinrakennuksia sekä on aloitettu viimeisen pysähdyksissä olevan tehtaan kuntoonpano.

Petroskoi 27. 4. 41 klo 19.30 — Petroskoin suksitehtaalla suoritetaan parhaillaan uusien suksien kokeilua. Ne on valmistettu vaneerikerroksista, joita on valmistanut Lahdenpohjan vaneeritehdas. Saatujen tietojen mukaan on uusilla suksilla hiihdetty yli 300 km murtomaata.

(Kyllä suomalaisilla suksilla on hiihdetty kolmetuhattakin kilometriä eikä vain kolmesataa, mitä Petroskoissa pidettiin saavutuksena. — J.)

Moskova 11. 5. 41 klo 18.45 — Sana-, paino-, kokous- ja mielenosoitusvapaus Neuvostoliitossa. Lokakuun vallankumous toi mukanaan työläisille sana-, paino-, kokous- ja mielenosoitusvapauden. Hävittämällä yksityisoikeuden Neuvostoliitossa pantiin luja perustus sosialismille. Porvarillisissa valtioissa oikeuksia nauttii vain pieni vähemmistö. Työläisiltä puuttuvat kaikki edellämainitut vapaudet, koska heille asetetaan suuria rajoituksia. Kansalta on siis riistetty mahdollisuus käyttää oikeuksiaan. Neuvostoliitossa toteutetaan kaikkia oikeuksia. Se käy erikoisesti ilmi Neuvostoliitossa painetusta suuresta määrästä proletaarikirjallisuutta. Työväestön sosialistisia oikeuksia yhä lujitetaan.

(Se, että «oikeuksien toteuttaminen» käy ilmi ankaran sensuurin rajoittamasta kirjallisuudesta, ei vielä sano paljoa käytännössä, jossa sana-, paino-, kokous- ja mielenosoitusvapaus on kuulunut

ainoastaan kommunistiselle puolueelle. Ja sillekin vain diktaattorin hyväksymän uskontunnustuksen puitteissa. — J.)

Petroskoi 28. 5. 41 klo 19.30 — Kontupohjan kulttuuritalolla oli tämän kuun 25 p:nä suuri joukkotilaisuus, jossa Neuvostoliiton korkeimman neuvoston ja Karjala-Suomen korkeimman neuvoston edustaja Toivo Antikainen ja Adolf Taimi esiintyivät Kontupohjan työtätekevien ja kaupungin MOPR-järjestöjen (Valankumouksellisten kansainvälinen avustusjärjestö. — J.) vieraina. Kokoukseen oli saapunut yli 800 henkeä. Sali oli niin täynnä väkeä, etteivät kaikki päässeet mukaan. Toveri Adolf Taimi esitti selostuksen kansainvälisestä tilanteesta ja MOPR-järjestön tehtävästä. Laajan puheenvuoron käytti myös toveri Toivo Antikainen. Kokous hyväksyi kaupungin ja piirin kaikille työtätekeville osoitetun vetoomuksen, jossa se kehoittaa työskentelemään entistä paremmin tuotannossa ja herkeämättä valmistautumaan uusiin tuleviin otteluihin kapitalismia vastaan.

Petroskoi 30. 5. 41 klo 19.30 — Pakina Pravdasta: «Pötyä vaiko pelkkää loruilua.» Helsingin Sanomain kirjeenvaihtajat saattavat lähettää lehteensä seuraavanlaisiakin uutisia: «Luotettavista lähteistä olemme saaneet tietää, että Neuvostoliitossa osallistuvat ravutkin peltotöihin. Vasaroilla varustettuina ne niittävät heinää kolhoosin niityiltä.» Tällaisten uutisien torjumaton voima on siinä, ettei sitä voida kumota, sillä taipuisiko kenenkään käsi kirjoittamaan: «Uutinen rapujen osallistumisesta peltotöihin ja vasaroilla varustamisesta ei vastaa todellisuutta.» Jotta voitaisiin kumota tällaista pötyä, täytyisi laskeutua sille kulttuuritasolle, jolla on tuon suomalaisen sanomalehden Berliinin-kirjeenvaihtaja, mutta se on kovin vaikeaa. Sillä tasolla on tilaa vain yhdelle ainoalle miehelle, ja paikan on jo valinnut tuo kummallinen kirjeenvaihtaja, jonka silmistä loistaa 3-vuotiaan pienokaisen viattomuus ja parkitun porvarillisen sanomalehtimiehen elämäkokemus. Kirjallisuudessa ei toistaiseksi tunneta tällaisia lasten kaskuja. «Onkos kuultu kummempaa, tiikeristä tehtiin kalakeitto, vuokramaa saatiin Kievistä.» Tämänluontoista loruilua on epäilemättä kuitenkin olemassa suomalaisten idioottien päissä. Sitä ovat lauleskelleet jotkut lapualaiset Helsingin Sanomain Berliinin kirjeenvaihtajan kuullen, sillä

miten muuten olisi voinut tuohon lehteen ilmestyä Berliinistä saatu uutinen, että on mahdollista, että solmitaan sopimus, jonka mukaan Ukraina annetaan vuokralle Saksalle. On sitä näköjään sellaisia narreja maailmassa. Me emme ryhdy vakuuttamaan suomalaiselle sanomalehdelle, että tiikeriä ei käytetä kalakeitossa eikä rapua panna heinäntekoon. On toivotonta tunkeutuakaan Helsingin Sanomista kotoisin olevien narrien älynystyröihin saakka. Mutta miltä näyttää sanomalehti, joka on julkaissut moista hourettä? Lehti on aivankuin vanha ovela akka, joka on käynyt sekä tuulen että veden ja ryöminyt kaikissa koloissa. Se tietää varsin hyvin, missä ravut talvehtivat, mutta kiemailee lyhyessä hameessa ja pikkutytön housuissa, lepertelee tyhmyyksiä ylenjuomisesta sortuneella bassollaan, että hän onkin vain viaton tyttönen, joka lapsellisessa herkkäuskoisuudessaan toistaa poliittista pötyä ja idioottimaista lorua. Olisi jo aika elähtäneiden suomalaisten sanomalehtimiesten lakata näyttelemästä lastentarhaa ja laulamasta vienolla äänellä hauskoja loruja. Olisi aika hieman kasvaa ja viisastua.

(Tyylinäyte venäläisestä huumorista bolshevismin aikakaudella. — J.)

Moskova 4. 6. 41 klo 7.35 — Tietoja lainan merkitsemisestä Kievin sotilaspiirissä. Eräs valkosuomalaisia vastaan taistellut puna-armeijalainen Suhorukov kertoi puna-armeijan aseiden mahtavuudesta Suomen sodassa ja kehoitti puna-armeijalaisia antamaan valtiolle 2 kk palkan, jotta voitaisiin menestyksellä puolustaa uusia valloituksia.

(Pienen tauon jälkeen alkoivat taas uhkaavat vihjailut. — J.)

Petroskoi 4. 6. 41 klo 19.30 — Ammattiyhdistysliike kapitalistisissa maissa. — Suomessa ovat ammattiyhdistykset ryhtyneet yhteistyöhön lapualaisten kanssa, mutta eivät edes hallituksen vainotienpiteetkään ole voineet estää joukkojen kasvavaa oppositiota ja pyrkimystä jatkaa taistelua niitä vastaan, jotka ovat valmiit uhraamaan Suomen ammattiliiton kapitalistisen Euroopan uudelleenjärjestelyn hyväksi. Unkarissa on sosialidemokratia sovinistisuudellaan saanut aikaan rauhan eri luokkien välillä. Englannissa, Ruotsissa ym. työläiset vastustavat imperialistista sotaa, työpalkkojen alentamista ja nälkäpolitiikkaa. V. 1940 lokakuussa pidetyssä Suo-

men ammattiliittojen keskusneuvoston edustajakokouksessa ilmeni aktiivinen oppositio huolimatta reformististen johtomiesten demagogisesta ulvonnasta ja viranomaisten harjoittamasta terrorista vaalien aikana. Oppositio vaati kansalaisrauhaa, politiikan ja taantumuksellisen politiikan tukemisen lopettamista, politiikan, joka aiheutti sotaseikkailun Neuvostoliittoa vastaan. Meksikossa ym. ilmenneet sotaavastustavat mielialat osoittavat, ettei porvaristo ole voinut poistaa oikeata työväenliikettä. Työläisjoukot voivat lopullisesti voittaa vain silloin, kun ne luovat yhteisen järjestäytyneen rintaman. Proletariaatti tarvitsee vallankumouksellista puoluetta, joka johtaa sitä luomaan uutta yhteiskuntaa. Taistelllessaan imperialistista sotaa vastaan proletariaatti liittyy yhteen ja muodostaa voiman, joka vapauttaa kansakunnat kapitalismin sorrosta. (Lopussa oleva vallankumousjulistus sekä kehoitus liittyä kommunisteihin on jo taas vanhaa tuttua tyyliä. — J.)

Leningrad 6. 6. 41 klo 18.00 — Huomenna alkaa Leningradissa sairaanhoitajattarien konferenssi. Esitelmiä tulevat pitämään sairaanhoitajattaret, jotka työskentelivät rintamalla valkosuomalaisia vastaan käydyssä sodassa. Konferenssiin osallistuu joukko lääketieteen professoreja.

*

Vallankumouskehoitusten ja talvisotaamme kohdistumien viit-
tausten lisäksi saavat myös taloudellisia vaikeuksiamme kuvaavat
radiolähetykset osuutensa. Poimimme muutamia otteita eräästä
pitkästä lähetyksestä esimerkin vuoksi. — J.

*

Petroskoi 6. 6. 41 klo 19.30 — Suomen taloudellinen tilanne. Pravdan katsaus ulkomaisiin sanomalehtiin. Suomen sanomalehdistössä näkyy aivan vilisemällä tiedoituksia maan taloudellisen tilan huonontumisesta. Nälkä, kurjuus ja rappiotila ovat saaneet uhkaavan laajuuden. Hallituspiirien yritykset taistella taloudellista rappiotilaa vastaan ovat rajoittuneet pääasiassa uusien lainojen liikkeelle laskemiseen, uusien verojen voimaansaattamiseen, palkkojen alentamiseen ja hintojen kohottamiseen. Suomen hallitus laski tammikuussa liikkeelle 2 valtiolainaa. Ensimmäisen lainan johdosta, joka käsittää yhteensä 100 milj. markkaa, sanomalehti Pohjolan

Sanomat kirjoitti seuraavan: »Jos tätä lukua 100 milj., rinnastetaan tämän vuoden valtion tulo- ja menosääntöön, joka on kasvanut 18 miljardiin markkaan, niin voidaan sanoa, että tämä 100 miljoonan laina on kuin pisara meressä. Olisi pitänyt turvautua suurempaan lainaan». Samana vuonna hallitus laski liikkeelle uuden sisäisen lainan 1 miljardin markan arvoisena. Lehdistö oli kuitenkin pakoitettu avoimesti tunnustamaan, että kaikista toimenpiteistä huolimatta väestö boikoteerasi tätä lainaa.

(»Boikoteerasi» sillä tavalla, että osti 1 miljardin markan obligatit 4 viikossa. Lisäksi, kuten tiedämme, on vajaassa vuodessa tuon lainan jälkeen saatu sijoitetuksi lähes 4 miljardin markan suurinen kotimainen laina. — J.)

Petroskoi 13.6.41 klo 19.30 — Luettiin Toivo Antikaisen Totuus-lehdessä julkaistu kirjoitus »Tilanteesta Suomessa», jossa mm. sanotaan Suomen työväenliikkeestä seuraavaa:

Nykyinen Suomen sosialidemokraattinen puolue on politiikassaan yleensä kannattanut sovittelua porvariston kanssa, mutta nyt sotatapahtumien yhteydessä se tuli täysin porvarilliseksi. Tannerin politiikka on mitä mustinta taantumuspolitiikkaa, se on jyrkästi vastakkaista työväen luokkaeduille. Tanner tekee kaikkensa tukahduttaakseen työväen yksinäisen taistelun. Suomen sos.dem. puolueesta on muodostunut erikoinen Raivaaja-niminen seura, joka kannattaa valtiojohtoista taloutta, puhuen kansan yhtenäisyydestä ja niin edelleen fascistisen ideologian mukaan. Tämä seura taistelee kaikkea työväenluokkataistelutoimintaa vastaan. Sos.dem. puolueessa on myös olemassa hyvin huomattava oppositioliike. Jo v. 1931 alkoi sos.dem. vasemmistolainen oppositio ilmaista kantansa tannerilaisen taantumuksellista politiikkaa vastaan, samalla vaatien asiallisten suhteiden kehittämistä Neuvostoliittoon, jossa se tunnusti tapahtuvaksi sosialistisen yhteistyön rakentamisen. Niinpä v. 1936 tannerilainen johto alkoi erottaa sos.dem. puolueesta oppositioaineisia. Neuvostovastaisen sodan jälkeen on erottamisten määrä suuresti kasvanut. On mm. erotettu joukko entisiä keskustalaisia sosialidemokraatteja puolueesta. Näiden joukossa on myös kuusihenkinen edustajaryhmä. Tähän ryhmään kuuluvat mm. entinen sos.dem. puolueen sihteeri Wiik, kansanedustajat Ampuja, Sundström ym. sekä aikaisemmin sos.dem. oikeistoon kuulunut Räisänen. Tämä

ryhmä julistaa, että nykyinen sos.dem. puolueen Tannerin komennossa oleva johto on pettänyt sosialidemokraattisen puolueen ohjelman eikä käy taistelua kapitalismia vastaan kieltäen sosialismin ja kansainvälisyyden asian. Tämä oppositio on saanut huomattavaa kannatusta. Viime kesänä se alkoi julkaista poliittista viikko-lehteä Vapaa Sana. Sen painos kohosi hyvin nopeasti yli 25.000. Samaan aikaan sos.dem. päälehden painos laski 25.000:sta 9.000:een. Työväki tervehti Vapaa Sana-lehteä ja antoi sille kannatuksensa. Vapaa-Sanan ilmestymisen johdosta kirjoittaa eräs työläinen Heinolassa: »Kyllä me täällä olemme tunteneet, jopa tietäneetkin, että meitä on petetty, ja surren totesimme, kuinka työväen lehdet — sos.-dem.lehdet — ovat mustempia kuin porvarilehdet. Työväenlehdet alistettiin herrojen äänitorviksi, missä toivotettiin yksimielisyydestä. Tuntuu paljon keveämmältä hengittää, on kuin ilma puhdistuisi viimeisten kuukausien yksimielisyyden saastasta.»

Vapaa Sana ei saanut kuitenkaan kauan vapaasti ilmestyä. Kirjapaino, jossa sitä painettiin, kieltäytyi painostusten vuoksi sitä edelleen painamasta ja sen jälkeen ei yksikään kirjapaino Suomessa ottanut lehteä painaakseen. Jonkin aikaa lehti sitten ilmestyi monistettuna, mutta sillä ei tietenkään voinut olla sitä merkitystä kuin painetulla lehdellä. Tämä on vain yksi esimerkki Suomen demokratian paljon puhutusta sananvapaudesta.

Pienen ammatillisen keskusjärjestön johto asettui täydellisesti jo ennen neuvostovastaista sotaa ja sodan aikana porvariston sota-propagandan aseeksi. Se teki myös työnantajaliiton kanssa sellaisen sopimuksen, että ammatilliset järjestöt muodollisesti tunnustetaan päteviksi tekemään työnantajajärjestöjen kanssa työehtosopimuksia, mitä tähän saakka on työnantajain taholta vastustettu. Mutta todellisuudessa työnantajaliitto tähtäsi tällä sopimuksella siihen, että neuvottelemalla sopimustietä ammatillisten johtoherrain kanssa estetään palkkaliikkeet ja lakkotaistelut ja, että työläisten palkat ja työehdot pysytetään sellaisina kuin työnantajain edustajat katsovat hyväksi.

SAK:n johto kannatti myös sos.dem. puolueen johdon suojeluskuntajärjestön kanssa tekemää sopimusta, jonka mukaan suojeluskuntalaiset voivat liittyä jäseniksi työväenjärjestöihin ja työväenjärjestöjen jäsenet suojeluskuntiin, kun vain tietysti esittävät luo-

tettavaisuustakaukset. Näitä linnarauhasopimuksia vastaan nousi ammatillisten järjestöjen jäsenistön keskuudessa suuri tyytymättömyys. Ammattiosastot tuomitsivat nämä SAK:n johdon tekemät sopimukset työnantajaliiton ja suojeluskuntajärjestöjen kanssa ja vaativat ammattiliittojen johtajien järjestöjä vastaan harjoittaman terrorin lopettamista sekä poikkeuslakien kumoamista.

— — — SAK:n työväenluokan etujenvastainen politiikka vei siihen, että jäsenmäärä alkoi suuresti laskea. — — — Luokkataistelun kannalla oleva työväki on kuitenkin kaiken aikaa ollut sitä mieltä, ettei järjestöistä ole erottava, vaan niissä pysyen toimittava rohkeasti ammattiyhdistysherrojen politiikkaa vastaan ja tehtävä ammattiosastoista työväenluokan yhteisiä taistelukykyisiä järjestöjä. Kommunistit toimivat tämän mukaisesti, ja tämän toiminnan tuloksena nähdään, että viime aikoina on jälleen ammatillisten järjestöjen jäsenmäärä huomattavasti noussut.

Viime syksynä pidetyssä SAK.-n edustajakokouksessa oli kaikista vainoista huolimatta 29 vasemmistoedustajaa. Oikeisto-tannerilaisia edustajia oli tietenkin vastoin joukkojen tahtoa uitettu läpi enemmistö. Vain taantumuksen turvin voi ammattibyrokraattinen johto pitää järjestöissä valtaa käsissään. Etupäässä Pohjois-Suomessa toimii pienviljelijäin ja maalaiskansan puolue. Tämä ei ole suuri puolue. Sillä oli vain 2 edustajaa eduskunnassa. Nämä edustajat kuitenkin pettivät valitsijansa ja kehoittivat eräiden muiden kanssa pienviljelijäpuolueosastoja liittymään maalaisliittoon. Pienviljelijäpuolueen sanomalehti asettui tätä jyrkästi vastustamaan kirjoittaen muun muassa: Maalaisliittoon sulautuneena ei puolueemme aatteella olisi minkäänlaisia mahdollisuuksia elää, vaan joutuisi pienviljelijäin asia rahamiesten hoidettavaksi. Emme me pienviljelijäin puolueen hyväksi ole sitä varten toimineet, että me sitten kaiken jälkeen yhtyisimme pahimman vihollisemme kanssa.

Nyt toukokuussa pidetty Oulun läänin pienviljelijäin puolueen konferenssi hylkäsi yksimielisesti ehdotuksen liittymisestä maalaisliittoon ja päätti edelleen ajaa yksinäisesti maalaiskansan etuja maalaisliittolaisia ja muita kapitalistisia piirejä vastaan.

Neuvostovastaisen sodan jälkeen muodostettiin, kuten tunnettua, Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden ja rauhan seura. Sitä vastaan

kohdistettiin ankara vaino alusta alkaen. Viime kesänä tapahtui muutamia suuria mielenosoituksia, joissa poliisien niitä väkivaltaisesti hajoittaessa syntyi yhteentörmäyksiä. Kaatuneita ja haavoittuneita oli molemmin puolin. Hallitus antoi poikkeusasetuksen, jolla se kielsi järjestämästä poliittisluonteisia tilaisuuksia ja kokouksia, joihin osallistui enemmän kuin 30 henkeä ilman kuvernöörin lupaa. Silloin työläiset järjestivät lukuisia eri kokouksia, joissa kussakin oli vain 29 osanottajaa. Neuvostoliiton ystävyyden ja rauhan seuran jäsenmäärä kasvoi yhtämittaa. Se oli jo joulukuussa 50.000, (Aikaisemmin on puhuttu vain 40.000:sta jäsenestä. — J.) mikä Suomen oloissa on ennen näkemätöntä. Seura lakkautettiin.

Mutta tällä toimenpiteellä ei tietystikään saavutettu sitä, että jäsenjoukot olisivat luopuneet omista toimintaperiaatteistaan. Ne harrastavat yhä edelleen neuvostomaamme sosialistisen rakennustyön ja kulttuurin kysymyksiä sekä kannattavat todella ystävällisten suhteitten rakentamista Neuvostoliittoon.

Työväenliikkeen voimasuhteista antavat tavallaan kuvan viime vuoden marraskuussa Helsingissä pidetyt Elannon edustajavaaliston vaalit. Elanto on suurin pohjoismaiden osuustoimintaliike. Sen vaalit toimitetaan samalla tavoin kuin valtiollisetkin vaalit. Kullakin puolueella on omat vaalilistansa, joiden puolesta ne käyvät vaalikamppailua. Luokkataistelun kannalla olevalla työväellä ei ole käytettävissään sanomalehteä. Sille ei annettu kokoushuoneita ja sen toimintaa vaikeutettiin kaikissa muissakin suhteissa. Vaalien tulokset muodostuivat seuraaviksi: Vasemmistolainen työväestö, joka Suomessa leimataan kommunisteiksi, sai vaaleissa 5184 ääntä ja 7 edustajapaikkaa, sosialidemokraatit saivat 8651 ääntä ja 13 edustajapaikkaa, porvarien ääniliitto sai 5905 ääntä ja 8 edustajapaikkaa ja sosialidemokraattien oppositio 1394 ääntä ja 2 edustajapaikkaa.

Tämä osoittaa, että vasemmistolainen luokkataistelun kannalla oleva työväestö kaikesta siitä demagogiasta ja vainosta huolimatta, jonka alaisena sen on toimittava, on säilyttänyt perusjoukkonsa. Useissa muissakin kaupungeissa pidetyissä osuustoimintaliikkeen vaaleissa on vasemmistolainen työväestö pysynyt entisissä asemissaan.

Suomen kommunistinen puolue käy taistelua vaikeissa, yhä ahtaammiksi tulleissa maanalaisissa oloissa. Terrori ja vaino maassa yhä kiristyy, työläisiä vangitaan jatkuvasti ja kuljetetaan ilman

mitään oikeusprosessia keskitysleireihin. Työväestön ja köyhän talonpoikaiston taloudellinen kurjistuminen ja terrori, jonka alaisina työtätekevät elävät, herättävät suurta tyytymättömyyttä. Kommunistisen puolueen toiminta, sen oikea poliittinen linja, yhteenrakentaminen laajoihin joukkoihin, on ollut mitä suurimmasta merkityksestä työtätekevien joukkojen mobilisoimiseksi taisteluun niin tannerilaista kuin muutakin porvarillista taantumusta vastaan, koska porvarillisissa yhteiskunnissa riistävä luokka ei kykene eikä pyriäkään järjestämään sosiaalisia oloja työtätekevien etuja silmällä pitäen.

*

Ylläoleva Antikaisen huomattavasti lyhennetty sepustus on selvästi tarkoitettu lyömään maamme työväenliikkeen nauttiman luottamuksen henkijieveriin. »Kuutoset» esitetään valtavana joukkoliikkeenä, jonka julkaisema lehtiriepu on heti alentanut Suomen Sosialidemokraatin painosmäärän minimaaliseksi.

SAK leimataan »pieneksi ammatilliseksi keskusjärjestöksi», jonka jäsenmäärä alkoi suuresti laskea, vasta kommunistit saivat sen jälleen muka nousemaan. Työnantaja- ja tekijäjärjestöjen välillä aikaansaatu neuvotteluyhteys sekä SAK:n ja Suojeluskuntajärjestön välillä tehty sovinto esitetään sellaisina kuin ne olisivat herättäneet hirtittävää vastustusta ammatillisen liikkeen jäsenistön keskuudessa.

Työnantaja- ja tekijäjärjestöjen välisen sopimuksen käsittelyä SAK:n kongressissa on jo aikaisemmin selostettu. Myöskin suojeluskuntakysymystä käsiteltiin perusteellisesti samassa kokouksessa, mutta siellä todettiin, että suojeluskuntien suhteen tehdyt kannanotot olivat päinvastoin vaikuttaneet myönteisesti ammattiyhdistysliikkeen kehitykseen. Ne väärinkäsitykset, joita oli puolin ja toisin aikaisemmin ollut, olivat nyt huomattavasti vähentyneet, mistä oli mm. ollut seurauksena ammatillisten järjestöjen jäsenmäärän nousu eräillä aloilla, kuten vientiteollisuudessa. Edustajakokous hyväksyi SAK:n Työvaliokunnan kannanotot tässäkin asiassa ja määritteli ammattiyhdistysliikkeen linjat kommunistien suureksi harmiksi. Ammatillisen liikkeen saama kannatus jatkui

p.o. kongressin jälkeen niin, että SAK:n jäsenmäärä kohosi vuotien 1941 alkupuolella ennätysmääriin. Mutta siihen ei suinkaan ollut ansiota kommunisteilla, vaan sillä terveellä suuntauksella, joka oli Antikaisen ja kumppanien silmätikkuna.

Pienviljelijäpuolueen lehti, joka ei enää nauttinut edes oman piskuisen eduskuntaryhmänsä kannatusta, esitetään jonkinlaisena maaseutuväestön valtatekijänä. Avoimesti tunnustetaan ryömäläisten kiertäneen poliittisten kokousten järjestämisestä annettuja määräyksiä sekä harjoittavan jatkuvasti maanalaista toimintaa. Syksyllä järjestetyt Elannon edustajiston vaalit esitetään jonkinlaisena vasemmiston voittona, vaikka ryömäläiset eivät edes saaneet yhtä paljon ääniä kuin porvarien vaaliliitto, sosialidemokraateista puhumattakaan. Kun sasulaisten kannatus heidän varsinaisella »leipä-alueellaan» kohosi vain alun toiselle tuhannelle, ei siinä ole kehumisen aihetta.

*

Leningrad 20. 6. 41 klo 12.00 — Poronhoitoasema järjestetään Karjalan kannakselle. Leningradin napapiirieläinten tieteellinen tutkimuslaitos järjestää poronhoitoaseman Kanneljärven piiriin Karjalan Kannakselle. Sinne tuodaan pohjoisesta muutamia satoja poroja. Asema sijoitetaan tiheään metsäalueeseen, jossa on runsaasti jäkälää poroille. Nykyään valitaan sopivat huoneistot virkailijoille ja eläimistöille.

Paitsi tieteellisiä tutkimuksia ruvetaan asemalla kokeilemaan poronrodun jalostamista ja siitä ja kouluttamaan poronhoitajia Pohjolaa varten.

Asemalle määrätään töihin erikoistuntijoita Leningradin laitoksesta.

(Vain bolshevistinen järki voi selittää, miksi juuri Karjalan kannas on erikoisen sopiva poronhoitoa varten, kun Neuvostoliitolla on kerran käytettävissään tuhansia kilometrejä napapiirialuetta pitkin Pohjoisen Jäämeren rantaa. — J.)

»Tää on viimeinen taisto!«

Radio apuaselajina Neuvostoliiton uuden hyökkäyssodan alkupuolella.

23.6. - 31.12.1941.

Neuvostoliiton radiopropaganda on toisen sotamme alkupuolella noudattanut suurin piirtein samoja linjoja kuin talvisodan aikana uhkauksineen, vankikortomuksineen ja vallankumous- sekä sabotaashijulistuksineen.

Erikoispiirteenä on ollut epäluulojen ja vihan herättäminen saksalaisia vastaan sekä peloittelu Englannilla ja Yhdysvalloilla. Elin-tarviketilanteemme »mustamaalaus» on esittänyt suurempaa osaa kuin talvisodassa, koska olosuhteet todellisuudessaakin ovat olleet vaikeammat kuin silloin.

*

Leningrad 23. 6. 41 klo 18.20 (ven.) — »Neuvostokansan suuri isänmaallinen sota.» Kirjoituksessa, joka on julkaistu Pravda-lehdessä, kirjoittaja korostaa Neuvostokansan yhtenäisyyttä ja rauhantahtoa sekä armeijan sotavalmiutta. Siinä sanotaan mm., että suomalaiset valkokaartilaiset ovat yhtyneet saksalaisiin seikkailijoihin, kuten romanialaisetkin seikkailijat, mutta he unohtavat, että 200-miljoonainen kansa voi vihassaan pyyhkäistä heidät kartalta.

*

Ylläolevan uhkauksen ovat bolshevikit tekopyhästi kiistäneet moneen otteeseen sekä kirjallisesti että radiossa, mutta totuus ei pala tuleksakaan. Ja siltä varalta, että Suomen kansa jäisi epätoiseksi siitä kohtalosta, minkä Neuvostoliitto sille lupasi, toistettiin

sama uhkaus vielä 25 minuuttia myöhemmin suomeksi Moskovon radioaseman kautta, kuten alempana oleva ote osoittaa: — J.

*

Moskova 23. 6. 41 klo 18.45 — Akateemikko Jaroslavskin kirjoitus »Neuvostokansan suuri isänmaallinen sota».

Saksa on liittänyt tähän sotaan Neuvostoliittoa vastaan Suomen ja Romanian. Suomalaiset valkokaartilaiset yhdessä Saksan fascististen pyöveleiden ja Romanian bojarien kanssa tahtovat orjuuttaa meidän pyhän neuvostomaamme. Murhe heille. Sillä nousten murtumattomana, mahtavana vyörynä 200-miljoonainen neuvostokansa pyyhkäisee maankamaralta nämä pesäkkeet, murskaa loppuun nämä fascistisen tartunnan saaneet pesäkkeet, jotta turvattaisiin rauha kansoille ja mahdollisuus niitten itsenäiseen olemassaoloon.

Petroskoi 25. 6. 41 klo 9.30 — Vähän yli vuosi sitten Suomea hallitsevat piirit, jotka aloittivat maattamme vastaan Suomelle itselleen tuhoisan, provokatoorisen sodan ja kärsivät siinä ankaran tappion, rukoilivat Neuvostoliittoa rauhaa. Neuvostoliitolla, joka perinpohjin murskasi Suomen armeijan, oli mahdollisuus valata koko Suomi, ja vaatia sotakorvauksia sotakulujensa peittämiseen. Näin tekivät, kuten aikaisemmin toveri Molotov on osoittanut, kaikki toiset valtiot. Mutta Neuvostoliitto osoitti suhtautumisessaan Suomeen erikoista jalomielisyyttä asettaen itselleen yhden ainoan tehtävän: turvata luoteiset rajansa ja erikoisesti Leningradin kaupungin mahdollisilta hyökkäyksiltä. Sen vuoksi Neuvostoliitto hyväksyi Suomen hallituksen rauhanpyynnön. Sopimuksen mukaan Suomi lupasi sitoutua pitämään Neuvostoliiton kanssa vakinaisia ystävyysuhteita ja kieltäytyä kaikenlaisista hyökkäyksistä Neuvostoliittoa vastaan sekä lupasi olla solmiamatta minkäänlaisia liittoja tai osallistumasta liittoihin, jotka on suunnattu Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliitto rauhanpolitiikalle uskollisena täytti täsmällisesti ja erittäin lojaalisesti kaikki rauhansopimuksen mukaan itselleen ottamansa sitoumukset. Pyrkien kehittämään normaaleja taloudellisia suhteita Suomeen Neuvostoliitto laajensi Suomelle välttämättömien tavarain vientiä. Suomi sen sijaan vastoin rauhansopimusta alkoi heti sen allekirjoittamisen jälkeen käydä salaisia neuvotteluja muitten maitten kanssa sotarevanssiliitosta Neuvostoliittoa vastaan.

*

Tämä valheellinen julistus rauhansopimukseen sisältyvien sitoumusten täsmällisestä täyttämisestä paljastuu täydellisesti Suomen Sini-valkoisen Kirjan II osaan sisältyvien virallisten asiakirjojen valossa. Neuvostoliiton Suomeen laajentamaa välttämättömien tavarain viennin luonnehtii parhaiten se, että kesäkuun 30 päivänä päättyneen ensimmäisen kauppasopimusvuoden aikana oli Neuvostoliiton taholta jätetty toimittamatta seuraavat sopimuksenmukaiset kiintiömäärät:

35.000	tonnia	viljaa
18.800	„	apatiittia
5.000	„	kaasuöljyä
14.000	„	valopetroolia
8.000	„	bensiiniä
300	„	voiteluöljyä
30	„	parafiinia
1.000	„	mangaanimalmia
1.250	„	puuvillaa
3.400	„	öljyväkirehuja.

Niinpä Neuvostoliitto ei toimittanut Suomeen pisaraakaan sopimuksenmukaisesta bensiinikiintiöstä ja sopimuksen mukaisesta viljamäärästäkin tänne tuli vain puolet, eli 35.000 tonnia, mihin on mukaan laskettu sekin 20.000 tonnin erä, joka toimitettiin propagandasyistä juuri vähän ennen Neuvostoliiton aloittamaa sotilaallista hyökkäystä. Tämä viimeinen viljanlähetys esittää melkein päätäntäosa bolshevikien Suomeen suuntautuvassa radiopropagandassa sodan alkupuolella, ja onpa sillä ratsastettu vielä niinkin myöhään kuin v. 1942. — J.

*

Moskova 28. 6. 41 klo 10.00 — Kesäkuun 26 p:nä Suomen presidentti Ryti toistaen radiopuheessaan Hitlerin valheen ilmoitti, että neuvottelujen aikana Berliinissä marraskuussa v. 1940 Neuvostoliitto vaati Saksalta vapaita käsiä selvittääkseen laskunsa Suomen kanssa ja hävittääkseen tämän maan. Tämän törkeän valheen tarkoituksena on pettää Suomen kansa ja yllyttää se Neuvostoliittoa vastaan.

(Molotovin vaatimuksen paljastuminen oli myös niitä kipeitä kohtia, joiden takia bolshevikit kiemurtelivat kuin mustalainen pistoksissa. — J.)

Moskova 28. 6. 41 klo 12.00 — Suomen vallanpitäjät ovat saksalaisen fascismin palkkarenkejä.

Valkoisen Suomen komennonpitäjät Mannerheimit, Cajanderit ja Tannerit veivät Suomen kansan v. 1939 rikolliseen sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Nämä sotaprovokaattorit saivat päähänsä murskaavan iskun ja rukoilivat rauhaa. Uskollisena rauhaarakastavalle politiikalleen Neuvostoliitto teki sen, jota ei olisi tehnyt yksikään valta maailmassa. Se solmi rauhan Suomen kanssa, joka oli silloin täydellisen romahduksen kynnyksellä. Mutta Suomen porvaristo teki heti rauhansopimuksen solmiamisen jälkeen itsensä valapattoiseksi aikoessaan rikkoa sopimusta. Suomi kaiken aikaa vihamielisesti suhtautui meidän sosialistisen isänmaamme rauhallisiin aikeisiin. Valheellisesti näytellen puolueettomuutta hallitseva kopla salassa Suomen kansalta kauppasi Suomen riippumattomuutta ja vapautta. Tätä todistavat kumoamattomat tosiasiat. Uudelle rajalle saksalaisten ohjauksella kiireellisessä järjestyksessä valmistettiin rautabetonisia varustuksia. Hankoniemi, jonne on sijoitettuna neuvostolaivaston tukikohta, on ympäröity varustuslinjalla. Suomalaisten sotilaspiirin rakennuttamasta Mannerheimin linjasta muodostui maan taantumuksellisten aineiden revanssitunnus. Törkeästi rikkoen Neuvostoliiton kanssa tehdyn rauhansopimuksen valkoinen Suomi aseistautui. Petsamon, Vaasan, Turun ja Helsingin kautta salakuljetettiin aseita, sotavälineitä.

Suomen sosialidemokratian petturijohtajat toimivat yhdessä lapualaisten Saksan fascismin palkkarenkien kanssa. Provokatio seurasi provokatiota. Saksalaisten fascistien innoittamana Ryti, Tanneri, Mannerheim ja Witting avoimesti ryhtyivät rikkomaan sopimuksia Neuvostoliiton kanssa, asettivat esteitä Hangossa olevan neuvostovaruskunnan varustamiselle, eikä Neuvostoliiton ja Suomen kauppasopimuksesta johtuvia velvollisuuksia Suomen taholta täytetty. Kaikella tavoin viivytettiin Sallan radan rakentamista Suomen osalta, huolimatta rauhansopimuksen pykälästä. Ja aivan viime aikoina Suomessa suoritettiin sotavalmisteluja Neuvostoliittoa vastaan. Siitä muodostettiin sotilasleiri. Kesäkuun 20 p:nä Suomen hallitus julkaisi

liikekannallepanokäskyn ja useita erikoisia sota-aikalakeja. Sotilasjunat ja automobiilit täynnä sotaväkeä, sotamateriaalia ja välineitä suuntautuivat itäiselle rajalle.

Kesäkuun 23 pnä 6 saksalaista lentokonetta lentäen Suomen alueelta yritti tehdä pommitushyökkäyksen Kronstadtin, mutta ne tulivat lyötyä. Suomi aloitti uuden sodan Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliiton pitkämielisyys vihdoinkin päättyi. Punaisen armeijan voimalla tullaan röyhkeydessään liian pitkälle menneiden saksalaisten fascistien ja heidän valkosuomalaisten renkiensä naama painamaan maahan.

*

Siis todistuksena siitä, että »hallitseva kopla» kauppasi Suomen riippumattomuutta ja vapautta, olivat omille rajoillemme rakennetut puolustuslaitteet. Olipa Moskovan rauhan rajan tälle puolen rakennettu pysyvä Mannerheim-linja suorastaan »revanssitunnus». Mutta se, kenen takia Suomen olisi tarvinnut aseita salakuljettaa, jää hämäräksi. Sillä nähdäksemme meillä suvereenisena valtiona oli täysi oikeus kuljettaa niitä aivan julkisestikin.

Liikekannallepano ja joukkojen kuljettaminen rajaseudulle oli kesäkuun kriittisessä kansainvälisessä tilanteessa maailman luonnollisin toimenpide, kun rajan takana oli naapuri, joka Moskovan rauhan solmiamisen jälkeen oli keskellä syvintä rauhaa toimeenpannut vähän yli vuoden aikana 194 erilaista alueemme loukkausta, joista 8 nimenomaan kesäkuussa, ennen sen 21 päivää. Sitäpaitsi pelkkä joukkojen liikekannallepano ei yleensääkään kelpaa sodan syyksi, sillä onhan esim. Sveitsi tämän sodan aikana mobilisoinut moneenkin otteeseen.

Oma mielenkiintonsa on sillä perättömällä väitteellä, että Suomen alueelta olisi muka 6 saksalaista lentokonetta hyökännyt Kronstadtin kimppuun kesäkuun 23 päivänä. Venäläiset itse olivat nim. tehneet jo edellisenä päivänä, eli kesäkuun 22:ntena useita lentohyökkäyksiä pommittamalla esim. Alskärin linnaketta ja kahta suomalaista sotalaivaa Ahvenanmaan saariston lähellä. Lisäksi oli samana päivänä avattu tuli Immolan luona suomalaista rajavartiota kohti sekä Petsamossa ammuttu tykistöllä erästä suomalaista laivaa Pummangista käsin. Mainittakoon myös, että Lontoon radiossa

ilmoitettiin 23. 6. klo 22: »Venäläiset koneet ovat loukanneet Suomen aluetta, mikä on sangen valitettavaa. Tähän mennessä eivät suomalaiset ole osallistuneet sotaan.» — J.

*

Moskova 28. 6. 41 klo 18.00 — Köyhyyttä, nälkää ja terroria — sitä kärsii Suomen työläisluokka. Suomalaisen työläisen palkka on jopa italialaistenkin työläisten nälkápalkkoja pienempi kokonaisuudessa 30 %:lla. Neuvostoliiton vastaista sotaa käyttivät suomalaiset valkokaartilaiset jatkuvaan työläisluokan riistämiseen. Samanaikaisesti palkkatason alenemisen kanssa on työttömien luku jatkuvasti kasvanut. Viime vuoden alussa oli työttömien luku Suomessa 500.000 ja nyt se on vieläkin suurempi. Köyhyys ja nälkä murtaavat työläisten ja erittäinkin lasten terveyden. Virallisten tietojen mukaan on lasten kuolleisuus kaupungeissa 64 % ja maaseudulla 69 %, mutta todellisuudessa ovat luvut paljon korkeammat.

*

Tässä on taas oikeata Tiltun tilastoa. Vuoden 1940 alussa, siis keskellä talvisotaamme oli meillä miljoonaa työtöntä ja toisen sotamme alussa vieläkin enemmän. Mutta siitä huolimatta riitti vielä tarpeeksi sotilaita rintamalle ja työväkeä eri elinkeinoihin. Jättiläismäinen on kooltaan tämä Suomen kansa.

Ja kolmesta lapsesta kuolee siis keskimäärin ainakin 2, joidenkin »virallisten tietojen» mukaan »todellisuudessa» vieläkin enemmän. Ilmoitetut prosenttiluvut eivät kuitenkaan ole kokonaan tuulesta temmattuja, joskaan niitä ei ole saatu Suomesta. On näet voitu todeta, että Itä-Karjalassa vaihteli tosiaan pikkulasten kuolleisuus vuosittain 50 % — 70 %:iin, ollen siis noin 10 kertaa niin suuri kuin Suomessa. — J.

*

Moskova 28. 6. 41 klo 19.45 — »Naamari on heitetty pois». Nykyiset Suomen vallassaolijat lopultakin heittivät pois naamarin. Kesäkuun 26 p. v. 1941 Suomen presidentti Ryti julisti sodan Neuvostoliittoa vastaan. Tämän yhteydessä hän ilmoitti, että Suomi on muka joutunut hyökkäyksen kohteeksi. Tämä maininta on läpeensä valheellinen. Ryti ja hänen koplakuntansa haluavat pet-

tää kansaa, voidakseen johtaa kansansa sotaan vieraitten tarkoituserien puolesta. On kulunut vähän yli 15 kuukautta siitä, kun Suomi tappion kärsineenä sotaretkestään Neuvostoliittoa vastaan solmi sen kanssa rauhansopimuksen. Mutta ei ennättänyt vielä kuivua muste, jolla Suomen edustajat allekirjoittivat rauhansopimuksen, kun Ryti-Tanner-Mannerheimin koplakunta alkoi valmistautua uuteen hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan törkeästi tallaten jälkoihinsa Suomen kansan edut. Suomen vallassaolijat eivät ryhtyneet jälleenrakentamaan romahtanutta talouttaan eikä huolehtimaan siirtoväen asemasta eikä kehittämään kauppayhteyksiä naapureitensa kanssa, vaan sen sijaan ryhtyivät valmistamaan uutta sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Rauhansopimusta Neuvostoliiton kanssa he alkoivat täyttää sillä, että ennen lähtöään Neuvostoliitolle siirtyneeltä alueelta varkaanomaisesti tuhosivat tehtaita, sähköasemia ja muita varusteita. Samanaikaisesti Suomen vallassaolijat yllyttivät parjaukskampppailua Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostohallitus omalta kohdaltaan teki kaikkensa rauhallisten suhteiden luomiseksi Suomen kanssa. Vuosi sitten se solmi Suomen kanssa kauppasopimuksen ja myös rautatieliikennesopimuksen. Kun Suomen elintarviketilanne erikoisesti huononi ja Suomen vallassaolevan rikospolitiikan ansiosta Suomen kansaa uhkasi nälkä, neuvostohallitus auttoi Suomea viljalla. Millä vastasi tähän Suomen hallitus? — Vainotoimenpiteillä Neuvostoliiton ja Suomen rauhan ja ystävyyden seuraa vastaan ja oikeudenkäynnillä niitä vastaan, jotka uskalsivat lausua julki mielihiteensä normaalisten ystävyyssuhteiden pysyttämisen puolesta molempien maiden välillä, Suomen vallassaolijat myivät maansa saksalaisille fascisteille, he luovuttivat Suomen Hitlerille, hänen rikollista sotaansa varten Neuvostoliittoa vastaan. Jo sodan ensimmäisenä päivänä, kesäkuun 22. p:nä tekivät saksalaiset lentokoneet Suomesta käsin hyökkäyksiä Neuvostoliittoon. Kesäkuun 23 p:nä 6 saksalaista lentokonetta lentäen Suomen alueelta yritti pommittaa Kronstadtia. Itsepintaisesti julistaen puolueettomuuttaan Rytin—Tannerin—Mannerheimin koplakunta yhdessä isäntänsä Hitlerin kanssa tekivät törkeän päällekkarkauksen neuvostokansaa vastaan. Punainen armeija vastasi tuhoisilla vastaiskuilla saksalaisten sotilaallisiin tukikohtiin. Silloin Suomen vallassaolijain oli pakko riisua naamionsa: he julistivat sodan Neuvostoliittoa vastaan. Ryti lausui

puheessaan, että suomalaisten ennakolta määrättyä kohtalona ei milloinkaan voi olla pitkäaikainen rauha. Niin, pitkäaikaista rauhaa ei voi olla niin kauan kuin Suomessa on vallassa verenhimoinen klikki, joka jo toisen kerran lyhyen ajan kuluessa on syössyt Suomen kansan verisen sodan kuiluun. Ryti lausui uskovansa Mannerheimin armeijan voittoon. Mutta kuten koko maailmalle on tunnettua, tämän armeijan joitakin aikoja sitten suuri neuvostokansa murskasi perin pohjin. Nyt sitä odottaa lopullinen tuho. Suomen kansan täytyy tietää, että se on syösty sotaan vieraitten tarkoituksiperien puolesta, että sen elämää kyynillisesti määrää veristen pyövelien kopla.

(Tällä kertaa väitetään saksalaisten lentokoneiden Suomesta käsin hyökänneen ensi kerran jo kesäkuun 22 p:nä eikä vasta 23:ntena, kuten aikaisemmissa lähetyksissä. Yleisteemana koko sotamme ajan on ollut väite, että Suomen kansa taistelee muka vain vieraiden, tarkemmin sanoen saksalaisten tarkoituksiperien puolesta. — J.)

Türi 29. 6. 41 klo 8.00 — Suomalaiset pitäkää huoli siitä, etteivät pyövelinne pääse pakenemaan. Muistakaa, että saitte Petsamon takaisin, että saitte Neuvostoliitosta 100 miljoonaa kiloa viljaa. Älkää antako johtaa itseänne sotaan.

*

Annetaan siis käsitys, että Petsamo jostakin syystä olisi kuulunut Neuvostoliitolle, ja että tämä olisi suorittanut suorastaan jalo-mielisen teon, kun ei ryöstänyt sitä muiden alueiden mukana Moskovan rauhassa. Kun Suomeen tuli Moskovan rauhan jälkeen vain 35 milj. kiloa viljaa, niin on nähtävästi joku komissaari pistänyt taskuunsa 65 milj. kiloa, jos kerran Neuvostoliitosta on sata miljoonaa kiloa lähetetty. Hävisihän »Pyhän Venäjän» maalla Japanin sodan aikana kokonaisia viljajunia, niin että muutamasta 65 miljoonasta kilosta ei kannata ihmetellä. — J.

*

Petroskoi 29.6. 41 klo 19.30 — Viipurin kaupunki elää päättäväistä, rauhallista elämää. Teollisuuslaitokset toimivat täydellisesti, sillä naiset ovat täyttäneet miesten paikat. Viime suomalais-neuvostoliittolaisen sodan aikana oli suomalainen sotamies Paavo Kinnunen, huomattuaan tanner-mannerheimilaisen koplan petoksen,

siirtynyt Neuvostoliiton armeijaan. Valkosuomalaisia vastaan käydyissä taisteluissa Kinnunen haavoittui siksi pahasti, ettei vieläkään voi osallistua sotatoimiin, mutta haavoistansa huolimatta Kinnunen on täyttänyt eräässä Suomussalmen tehtaassa armeijaan lähteneen miehen paikan.

(Kun Suomussalmi myöskin Moskovan rauhan jälkeen jäi Suomen puolelle, niin on vaikea käsittää, miten Neuvostoliittoon loikannut Kinnusen Paavo täyttää siellä »tehtaassa» jonkin armeijaan lähteneen paikan. Ja jos täyttää, niin mitä iloa siitä mahtaa olla bolshevikeille. Radiopropagandistille on juttua värkätessään tullut kiireessä kai se virhe, että hän muisti Suomussalmen »tehdasyhdyskunnan» siirtyneen Moskovan rauhassa Neuvostolan puolelle. — J.)

»*Suomen sotaseikkailijain viimeinen sota*». (Välittömästi edellisen lähetyksen jälkeen. — J.) Suomen fascistinen valtaporvaristo, joka on kansalle uskotellut, ettei se halua muuta kuin Suomen itsenäisyyden ja rauhan säilyttämistä, on nyt paljastanut todellisen karvansa. Se on alistanut Suomenmaan Hitlerin fascistisen sortovallan alaiseksi ja lähtenyt uuteen, epätoivoiseen sotaseikkailuun Neuvostoliittoa vastaan. Presidentin tuolille istutettu pankkihuijari Risto Ryti, pitkäaikainen Hitlerin salainen asiamies Suomessa, piti tämän kuukauden 26 p:n iltana radiopuheen, jossa hän valheellisesti ilmoitti Neuvostoliiton aloittaneen sodan Suomea vastaan. Surkeasti ovat nyt Suomen rahavaltaisen hallituksen asiat, kun sen täytyy turvautua noin kömpelöön valheeseen. Pankkiherra Ryti koetti keksiä valheen toisensa jälkeen siitä, miten Neuvostoliitto on muka varustautunut sotaan Suomea vastaan rauhansopimuksen jälkeen. Hän ei voinut kuitenkaan todistaa tätä valhetta, sillä tosiasiat puhuvat kokonaan toista kieltä. Tosiasiat osoittavat, että ei Neuvostoliitto, vaan Suomen fascistinen valtakopla on koko rauhansopimuksen jälkeisen ajan rikkonut törkeästi rauhansopimusta ja valmistellut neuvostovastaista sota. Tosiasia on se ja sen tietää koko Suomen väestö, että heti kun vuoden 1940 maaliskuussa Moskovassa oli solmittu rauha Suomen ja Neuvostoliiton välillä, Suomen sotaherrat ryhtyivät rauhansopimuksen vastaisesti puuhaamaan pohjoismaiden sotaliittoa neuvostomaata vastaan. Tämä asia raukesi vain sentähden, että Neuvostoliitto esitti asiasta vastalauseen.

Eikö sekin ole tosiasia, että Suomen valtaherrat koko tämän lyhyen rauhanajan tietoisesti kärjistikivät suhteita Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Suomen ja Neuvostoliiton keskeisen kauppasopimuksen he jättivät täyttämättä, vaikka sen täyttäminen olisi taannut Suomen väestölle juuri niitä elintarpeita, joita vailla se on. Saksa lähetti Suomeen vain sotatarvikkeita, upseereita ja miehitysjoukkoja, mutta ei koskaan ruokatarvikkeita, voita ja paljon muuta. Siten Suomen väestö sai kärsiä nälkää maan ravintoainetarastojen joutuessa saksalaisten miehitysjoukkojen käytettäväksi. (Vanha vitsi, kun tiedämme, että saksalaiset joukot olivat tullessaan varustetut jopa puhelinyhteyksillä ja vichyvedellä, muusta puhumattakaan. Sitäpaitsi, kuten tiedämme, Saksasta tuotiin myöhemmin syksyllä voita meille päin. — J.) Tosiasia on edelleen se, että Suomen koko sisäpolitiikka oli muutettu fascistiseksi kansan kuristamispolitiikaksi. Kaikki ne kansalaispiirit, jotka uskalsivat puolustaa Suomen ja Neuvostoliiton keskeistä rauhaa ja ystävyyttä, joutuivat hillittömän vainon alaiseiksi. Fascismi ja sen kintereillä kulkevat shakaalit tulevat tässä sodassa tuhoetuiksi. Siis kerrassaan turhaan Risto Rytii haihattelee, että Suomella muka olisi nyt suuremmat mahdollisuudet voittoon kuin viime kerralla. Edellisessä sodassa olivat Suomen puolella sekä Englanti että Yhdysvallat. Nyt nämäkin valtat toimivat hitleriläis-mannerheimiläistä sotaseikkailijajoukkoa vastaan. Suomen armeijan asema on siis paljon vaikeampi kuin edellisen sodan aikana.

(Edellisestä päättäen oli siis Englannin ja Yhdysvaltain taholta talvisodassamme asetettu Neuvostoliittoon vastaan suuremmat armeijat kuin on koko Saksan itärintamalla oleva sotilaallinen voima. — J.)

*

Moskova 2. 7. 41 klo 15.00 — Suomalaisen sotavankien kertomuksia. Vangit kertovat suurella mielihyvällä, sillä ensi hetkien pelko on vaihtunut mitä syvällisimpään iloon ja ihmetteilyyn. Upseerit kertoivat heille, että venäläiset suhtautuvat vankeihin eläimellisesti ja tappavat kaikki. Mutta täällä meihin suhtaudutaan hyvin, ruokitaan yltäkyläisesti ja varustetaan savukkeilla. Minä tahtoisin sanoa kaikille suomalaisille sotilaille, että puna-armeija on jalomielinen vankejamme kohtaan, sanoo Virtamo. Toisessa nurk-

kauksessa istuvat Lauri Järveläinen ja Vilho Vikkonen. Yllämainittu oli ajettu sotaan, nämä taas ovat lähteneet ryöväämään vapaaehtoisesti. Järveläinen yrittää teeskennellä tyhmyriä, mutta hänet tuntee jo eläimellisestä katseesta. Hän on suojeluskuntalainen ja vihaa verisesti neuvostoliittolaisia. Korpraali Vikkonen vilkuu pelokkaasti kulmainsa alta. Tämä palkkarenki ja Suur-Suomesta haaveilija on sanoissaan suurellinen ja sotaista, mutta käyttäytyi sodassa pelkurimaisesti. Suomalaisen korpraalin otti vangiksi puna-armeijan rivisotilas. Vilho Vikkonen sotii meitä vastaan jo toisen kerran. Hän on roisto. (Mikä oli todistettava. — J.)

Tallinna 3. 7. 41 klo 17.00 — Herrat Waldenit, Mannerheimit ym. ovat syösseet Suomen uuteen sotaan. Se tulee olemaan viime Suomen sotaan verrattuna paljon vaikeampi. Suomi tulee täydellisesti saarretuksi. Itämeri on Nl:n laivaston ja lentovoimien saartama. Pohjoisesta Petsamosta uhkaa myös Nl:n laivasto ja sen lisäksi tulevat vielä amerikkalaiset ja englantilaiset laivat. (Bolshevikit puhuvat Yhdysvaltainkin laivastosta kuin omastaan, vaikka USA ei silloin vielä ollut sodassa Saksaa vastaan, Suomesta puhumattakaan. — J.) Koko rintamalla Petsamosta Karjalaan ja Hankoniemeen asti on Neuvostoliiton 200-miljoonaisen kansan armeija ryhtynyt toimintaan.

Suomalaiset, murhatkaa saksalaisia sotilaita, suojeluskuntalaisia, poliiseja jne!

Moskova 4. 7. 41 klo 19.00 — Karjatalous on joutunut huonoon kuntoon sen johdosta, että vv. 1939/40 sodan johdosta karjan pääluku väheni suuresti, mutta myös sodan jälkeisenä lyhyenä rauhan aikana jatkui karjataloudessa sama rappeutuminen. Viime talvinen rehupula johti laajaan pakkoteurastukseen, joka vei lukuisilta maa-seudun pieneläjiltä ainoan lehmän. Vaikka Suomi on normaaliaikoina ollut huomattava voimavientimaa, on Suomen väestö saanut viime aikoina olla miltei kokonaan voitta. Tämä on tosin osittain johtunut siitäkin, että kapitalistiset voimavientiliikkeet ovat salaa vie-neet osan voista Saksaan fascistiselle armeijalle, mutta tosiasia on, että vointuotanto on huomattavasti supistunut samoin kuin lihan-tuotantokin.

(Sokeakin kana löytää joskus hyvän, nim. totuuden hyvän. Yllähän luetellaan ne todelliset syyt, jotka aiheuttivat voimavoin ja lihan

vähennemisen. Tosin vihjataan aivankuin ohimennen voinvientiinkin, mutta kymmenissä muissa radiolähetyksissähän se on esitetty rasvatilanteemme vaikeuden ainoana syynä. — J.)

Suomen kansan on tehtävä voitavansa taistellakseen kaikin keinoin hitleriläisiä orjuuttajia vastaan. Ryti, Mannerheim ja Tanner ovat myyneet Suomen maan saksalaisille fascisteille, mutta Suomen kansa ei ole kauppatavaraa. Se tulee yhtymään muiden kansojen rintamaan, jotka taistelevat vapautensa ja riippumattomuutensa puolesta Hitleriä vastaan. Hakaristiritarien mekastuksille Suomessa on tuleva lyhyt loppu. Rytiläiset maankavaltajat ovat myyneet Suomenmaan Hitlerille. Suomen kansa peruuttaa tuon häpeällisen kaupan. Pois saksalaiset miehitysjoukot Suomesta. Se on jokaisen vapaan suomalaisen taistelutunnus tällä hetkellä.

Moskova 5. 7. 41 klo 15.00 — Rintamakarkurien Erkki Nuutisen ja Unto Seppälän kertomus. — Erkki Nuutinen ja Unto Seppälä ovat helsinkiläisiä työläisiä. Vähän yli kuukausi takaperin heidät kutsuttiin armeijaan yhdessä monien muiden työläisten kanssa, joita Suomen valkokaartilaiset kokosivat uuteen valapattoiseen sotaseikkailuun Neuvostoliittoa vastaan. Ensimmäisessä haupitsipatterissa kohtasivat toisensa nämä kaksi työläistä ja päättivät, että heillä ei ole mitään syytä sotia vieraitten etujen vuoksi. Kumpikin antoi toiselleen sanansa, että heti ensimmäisen mahdollisuuden sattuessa siirtyvät Neuvostoliiton puolelle. Muutaman päivän kuluttua vastahyökkäyksen jälkeen Neuvostoliittoa vastaan Erkki Nuutinen ja Unto Seppälä tunkeutuivat Neuvostorajalle. Heti kun he olivat ylittäneet rajan, niin etuvartio pidätti heidät. Meidän edessämme istuivat nämä kaksi sotilaspukuun puettua työläistä. Lyhyesti, mutta kiihtymyksellä he kertovat elämästä maassa, jota orjuuttaa saksalais-suomalainen fascismi. Tämän sodan päämäärät ovat syvästi vieraita kansalle, sanoi Erkki Nuutinen. Suomessa on mobilisoitu kaikki miehet, jotka ovat syntyneet 1897—1921 välisenä aikana. Väestö ei halua sotaa. Miehet karkaavat, piiloutuen omaistensa luo tai menen metsään. Suurimmalla osalla kutsunta-asemia oli mobilisoituja alle 25 %.

*

Moskovan radion mukaan 23.3.40 oli talvisodassamme 500.000 miehen armeijastamme menetetty puolet. Molotovin puheen

mukaan, joka radioitiin 30.3.40, oli meidän 600.000 miehen armeijastamme menetetty runsaasti puolet. Näin ollen olisi meillä pitänyt kesäkuussa 1941 olla vain n. 250.000—300.000 sotilasta, ja kun edellisen mukaan »suurimmalla osalla kutsunta-aseimia oli mobilisoituja alle 25 %, olisi tämän mukaan armeijamme vahvuus ollut sodan alussa noin 65.000—75.000 miestä. Sillä siis ryssä karkoitettiin Moskovan rauhassa luovutetulta alueelta ja vallattiin Aunus sekä suuri osa Itä-Karjalaa. Vieläpä siitä on Moskovan 8. 12. 41 antamien radiotietojen mukaan kaatunut ainakin 150.000 miestä. Mutta silti vaan on iivanalla kilin päivät tämän olemattoman armeijan pelissä.

Huomattavan osan sodan aikaisista bolshevikien radiolähetysistä ovat muodostaneet meikäläisten sotavankien muka antamat julistukset ja lausunnot. Mielenkiintoista on todeta että, juuri heinäkuun alussa vangiksi antautuneilla oli tavallisesti samoja nimiä kuin nuoremman polven kirjailijoillamme. Niinpä 5. 7. 1941 klo 23.05 ilmoitti Moskova antautuneen vangiksi Unto Kupiaisen. Heinäkuun alkupuolella esitettiin myös useita kertoja eräs kertomus, jonka oli antanut Unto Seppänen (muutamissa lähetyksissä sanottiin Seppälä), sekä toinen, jonka oli antanut Viljo Salmi (eräissä lähetyksissä käytettiin nimeä Salminen). Mutta ottakaamme vaihteeksi yksityiskohtainen kuvaus vangiksi antautuneesta suojeluskuntalaisesta bolshevikien näkemänä. — J.

*

Petroskoi 6. 7. 41 klo 12.20 — Suojeluskuntalaisen J:n kuulustelu. Hänet saatiin juuri äskettäin vangiksi. Kasvot ovat tuulen ruskettamat, pienet harmaahkot silmät verestävät, sormet vapisevat. Hänen pataljoonansa hyökkäsi yöllä ryövärien tavoin rajavartiostoamme vastaan ja yritti murtautua. Miehuulliset rajavartiosotilaamme karkottivat Suomen vakituisen jalkaväkipataljoonan. Vihollinen jätti jälkeensä kaatuneita ja haavoittuneita. J. joutui yhdessä joidenkin muitten sotilaiden kanssa vangiksi. Hän puolustautui pistimellä, puri, kynsi kuin villikissa yrittäen päästä karuun. Mikään ei kuitenkaan auttanut. Hän odotti vankeudessa saavansa toisenlaista kohtelua, solvauksia ja nyrkiniskuja, kuten Suomessa tehdään. Mutta neuvostosotilashenkilöiden säädyllinen suh-

tautuminen ei vaikuttanut J:n käyttäytymis-ajatustapaan. Hän valehtelee, valehtelee toivottomasti, luikertelee kuin kettu ja yrittää kömpelösti sotkea jälkensä. Hänen epäonnistuneista viekkaista valheistaan käy ilmeisen selväksi, että edessämme on piintynyt suojeluskuntalainen, fascisti ja Neuvostoliiton verivihollinen. Hän ei ole mikään petetty tai peloteltu talonpoika tai tukkimies! Ei! Hän on nähkääs filosofian maisteri, korkeimman matematiikan opettaja. Hän on päättänyt filosofisen tiedekunnan Turussa, osaa useampia kieliä. Tosin hän alussa sanoi puhuvansa vain suomea. Sitten hän meni sanoissaan sekaisin ja alkoi puhua saksaa, mutta siitä, että saksalaiset keskittävät sotajoukkojaan Suomeen, hän ei nähkääs tiedä mitään. Tästä puhuttaessa filosofianmaisteri muuttui naiviksi kuin lapsi, mutta sehän on tosiasia, jonka koko maailma tietää. En lue sanomalehtiä, minä rakastan vain matematiikkaa, ja maisteri siristää silmiänsä: abstraktisia numeroita ja filosofiaa. Miksi te sitten liityitte suojeluskuntaan, ellette välitä politiikasta? Urheilun vuoksi, harrastan hiihtoa. Entä minkälaista filosofiaa tämä puhtaan järjen palvoja kannattaa? Hän kannattaa samaa filosofiaa kuin maantien rosvotkin: ryövää, polttaa ja hävittää! J. tunnus-taa, että suojeluskuntalaiset kokoontuivat metsään lähelle neuvostorajaa yöllä, salaa aivan kuin hommiinsa lähtevät rosvot. Metsässä heille jaetaan aseita ja vaatetus, sanottiin, että täytyy hyökätä neuvostorajalle. Aseet kädessä suojeluskuntalaiset ja sotilaat ryntäsivät äkkiarvaamatta rajavartiostomme kimppuun. Tämän yrityksen loppu oli maisterille odottamaton ja surkuteltava. Mielenkiintoista oli katsella hra filosofianmaisterin taskuista löydettyjä punaisia ja vihreitä rahaseteleitä. Ne olivat tsaarin ja Denikinin aikuista rahaa. Mihän hän rintamalla tarvitsi tuollaisia Nikolain aikuisia museorahoja? Silloin hämilleen joutunut suojeluskuntalainen myönsi, että toivoessaan helppoa voittoa ja tsaarinvallan palauttamista hän aikoi ottaa nämä rahat käytäntöön ja tuoda Venäjältä sotasaaliina pari kiloa kaviaaria. Tällainen on tämän suojeluskuntalaisen maisterin filosofia.

(Tällainen oli siis kaunis satu suomalaisesta maisterista, joka toivoi tsaarivallan palauttamista, jotta saisi vanhoilla ryssän ruplilla ostaa pari kiloa kaviaaria sotasaaliiksi. — J.)

Türi 6. 7. 41 klo 19.00 — Suomalaislahtarit hautoivat jatkuvasti

sota-aikeita mielessään. Valkosuomalaiset lahtarit väittivät Neuvostoliiton aloittaneen viime sodan. Itse asiassa suomalaiset olivat sen itse aloittaneet ampumalla 7 laukausta meitä vastaan. »Ny Dag» kirjoitti viime vuoden heinäkuussa, että suomalaiset ampuivat itse ensimmäiset laukaukset, antoivat täten aiheen sodan syttymiseen ja saivatkin toivomansa sodan.

Suomalaiset veljet, yhtykää meihin, taistelemme sekä kotimaisia että vieraita sortajia vastaan.

(Jo on asia heikoissa kantimissa, kun ainoana todisteena sotaan syyllisyydestä esitetään erään vieraassa maassa ilmestyvän ja tunnetusti todistusta tarvitsevan leivissä olevan pikkulehden kirjoitus, joka kaiken lisäksi on julkaistu useita kuukausia k.o. sodan päättymisen jälkeen. — J.)

Petroskoi 10. 7. 41 klo 19.30 — Punainen armeija ei käy sotaa Suomen kansaa vastaan, se taistelee fascistista Saksaa vastaan. Saksalaiset fascistit näyttelevät nyt teille liittolaisen kavalaa naamaa, mutta ne asettuvat pysyväisesti isännöimään maassanne. Neuvostoliitto ei aio sekaantua teidän sisäisiin asioihinne. Se kannattaa vapaata ja riippumatonta Suomea. Karkottakaa pois fascistiset rosvojoukot maastanne. (Ikivanha propagandakeino on ollut kiilan lyöminen vastustajan eri ryhmien väliin. Sitä ovat bolshevikit yrittäneet väellä ja voimalla suomalaisten ja saksalaisten suhteen. — J.)

Moskova 11. 7. 41 klo 17.00 — Kuvaus suomalaisesta sotilaasta, joka siirtyi Neuvostoliiton puolelle.

Siellä missä tykit jyskivät, koettavat vihollisen vakoojat hiipiä selkäpuolellemme. Mutta kaikkialla katkaisevat tiedustelijamme heiltä tien. Partiossa oleva punasotilas ihmetteli suuresti nähdessään häntä kohti astuvan suomalaisen sotamiehen. Mies oli keskikokoinen, laiha, kasvot uupuneet, suomalaisen reserviläisen repaleisissa pukimissa. Hän vilkuili koko ajan taakseen, ikäänkuin ei olisi peljännyt edestä uhkaavaa vaaraa, vaan enemmän sitä, joka uhkasi tuolta Suomen puolelta. Yliloikkari, ajatteli kokenut soturi. Kun kulkija saapui hänen kohdalleen, niin hän vasta silloin ilmaisi itsensä. Reserviläinen nosti kätensä ylös ja sanoi jotakin suomenkielellä. En ymmärrä kieltänne, vastasi soturi, lähtekäämme, vien teidät joukko-osastoon, ottakoot siellä selvän. Suomalainen kulki edellä ja puna-armeijalai-

nen noin 3—4 askeleen päässä hänen takanaan. Suomalainen halusi kuitenkin kertoa sotilaalle jotakin itsestään. Hän pysähtyi äkkiä ja osoitti puna-armeijalaiselle rikkinäisiä kumisaappaitaan ja housuja sekä koko repaleista ja säälittävää vaatetustaan. Kohta he saapuivat komppaniaan. Oli jo myöhäinen, vaikka Kannaksella olivatkin yöt valoisat. Suomalainen hymyili hämillään ja katseli neuvostosotureita. Olette nähtävästi nälissäanne, sanoi puna-armeijalainen. Päällikkö käski antaa vangille ruokaa. Suomalaiselle annettiin täysi kattila keittoa. Lyhyessä ajassa hän tyhjensi sen ja katseli edelleen nälkäisenä puna-armeijalaisia. Haluatteko vielä? kysyivät puna-armeijalaiset. Hänelle tuotiin vielä keittoa, puuroa ja leipää, ja hän söi kaiken. Paikalle saapui suomenkielinen päällikkö ja alkoi kuulustella saapunutta. Me päätimme toverini kanssa yhdessä karata Neuvostoliiton puolelle, mutta meidän täytyi karata eri aikoina, ja nyt en tiedä, missä hän on.

Suomen sotilaat! Älkää pelätkö antautua punaisen armeijan vangiksi. V. 1940 käydyin sodan aikana tuhannet (Noin 800 — J.) Suomen sotilaat olivat sotavankeina, ja he palasivat onnellisesti synnyinmaahan. (Kaikki eivät saaneet palata. Niinpä vankien keskitysleireiltä otettiin erilleen m.m. haavoittuneita suomalaisia sotavangeja, jotka eivät koskaan tulleet kotimaahansa. — J.) Siirtykää meidän puolelle. Teidän henkenne turvataan ja teille annetaan hyvä kohtelu.

Petroskoi 11. 7. 41 klo 20.00 — Suomen työläiset! Taistelkaa taantumuksellisia tannerilaisia ja ammattiliittobyrokraatteja vastaan, jotka luokkasovinnon varjolla aktiivisesti avustavat fascistisen sortokomennon pystyttämistä maahan. Ajakaa fascistit ja niiden kätyrit pois maasta. Suomen lehdistö koettaa selittää, että sota Neuvostoliittoa vastaan on aloitettu vain aatteellisista motiiveista ja muka länsimaisen kulttuurin sekä kristinuskon puolustukseksi. Mutta ennen kuin tämä valheellinen sotatunnus oli keksitty ja ennenkuin tämä Neuvostoliiton vastainen sota oli alkanut, tiesivät Suomen lehdet kertoa, että Saksan fascistit hautoivat taloudellisia ryöstöhankkeita Neuvostoliittoa vastaan. Niinpä esimerkiksi Uusi Suomi kirjoitti vielä 14 p:nä kesäkuuta mahdollisesti puhkeavan taistelun tavoitteista, että Berliini painostaa Moskovaa suuriin taloudellisiin ja poliittisiin myönnytyksiin. Samalla Uusi Suomi jul-

kaiksi otteita suurten lontoolaisten lehtien, »Daily Telegraphin», »Daily Heraldin», »Daily Mailin» ja »Daily Expressin» kirjoituksista, joissa kaikissa korostettiin sitä, että Hitler yrittää päästä käsiksi neuvostomaan vehnään ja öljyyn. Saksa ei ehkä tarvitse Neuvostoliiton öljyä juuri nyt, mutta jos se aikoo jatkaa sotaa vielä ensi vuonna, on sen otettava mainitut tuotteet neuvottelutietä tai asevoimin, kirjoitti mm. »Daily Mail» eikä Uusi Suomi vielä kesäkuun 14 p:nä ilmoittanut mitään eriyvää kantaansa kyseessä olevassa lausunnossaan.

(Mutta Pravda ja Neuvostoliiton radio sensijaan esittivät. Ne leimasivat esim. Helsingin Sanomien tätä asiaa koskevan kirjoituksen suoranaiseksi älyttömyydeksi. Vert. Petroskoi 30. 5. 41. — J.)

Moskova 13. 7. 41 klo 19.00 — Radiossa esiintyi Toivo Antikainen lausuen mm.: — — — Suomen fascistit, joita kansa vihaa, seisovat perikatonsa partaalla. Siksi he ovat menettäneet arvioimiskykynsä ja kiirehtivät sitomaan kohtalonsa Hitlerin sota-seikkailuun. Nyt ovat Englanti ja Amerikka kääntäneet heille selkänsä, vaikka ne talvella v. 1939—40 heitä auttoivat. (Kun ryssät huomasivat, etteivät uhkaukset maan pinnalta pyyhkimisellä suomalaisia pelota, tehdään nyt yhä useammin Englannista ja Yhdysvalloista se »konttiukko», jolla luullaan meidät saatavan polvilleen.— J.)

Ne suomalaiset, jotka ovat rintamalla, menettelevät parhaiten, kun antautuvat. Punainen armeija kohtelee toverillisesti niitä, jotka laskevat aseensa. Lukuisasti onkin jo suomalaisia sotilaita siirtynyt punaisen armeijan puolelle.

Esimerkiksi heinäkuun 9 p:nä siirtyi suomalainen komppania kokonaisuudessaan tuoden mukanaan aseistuksensa, jossa oli mm. 10 konekivääriä ja miinaheittäjää. Siirtyessään he toivat mukanaan suojeluskuntalaisen luutnantin ja 3 aliupseeria. Seuratkaa näitten suomalaisten sotilastovereitten esimerkkiä. Mutta vielä paremmin menettelevät ne suomalaiset sotilaat, jotka kääntävät aseensa fascisteja vastaan. Metsissäkin voi piileskellä ja käydä sieltä sissisotaa hitleriläisiä orjuuttajiamme vastaan.

Suomalaiset rintaman takana. Jos haluatte rauhan palautumista ja Suomen kansan etujen turvaamista, niin nousee ase kädessä taisteluun noita vihollisia, fascistisia sodan aloittajia vastaan. Toimikaa kaikin keinoin saksalaisten joukkojen ja Suomen fascistien sodan-

käynnin vaikeuttamiseksi. Vaikeuttakaa kaikin keinoin sotatarve-teollisuutta ja sotatarpeiden kuljetusta.

Talonpojat! Älkää antako viljaa ja elintarpeita saksalaisten sotajoukkojen törsehtäväksi, kun oma sotaväkenne ja koko kansa näkee nälkää. (Peitetty kehoitus olla noudattamatta lain määräämää luovutusvelvollisuutta. Myöhemmin se sanottiin aivan selvästikin. — J.) Kukin harkitkoon itse, mitä hän tässä suhteessa voi parhaiten tehdä. Tehkää kaikkialla työtä Saksan fascistien ja suomalaisten kätyrien tappion varmistamiseksi. Se tappio tulee nyt jokataipauksessa. Mutta mitä pikemmin se tulee, sitä vähemmällä verenvuodatuksella pääsee kansa ja sitä pikemmin tulevat Suomen kansan edut pysyvästi turvatuksi.

Pois kansan orjuuttajat ja hitleriläiset joukot Suomen maan kamaralta. Nouskaa taisteluun saksalaisia fascistijoukkoja, Mannerheimin koplaa vastaan. Taisteluun Suomen kansan, sen vapauden ja itsenäisyyden puolesta.

Moskova 14. 7. 41 klo 7.30 — Itsenäistä Suomea ei enää ole olemassa. Siitä huolimatta, että Saksan ja Neuvostoliiton välillä oli voimassa hyökkäämättömyys- ja ystävyyssopimus, Hitler hyökkäsi Neuvostoliiton kimppuun. Näin voivat menetellä vain fascistit. (Hyökkäämättömyyssopimus oli myös Neuvostoliiton ja Suomen välillä v. 1939. Koko maailma totesi silloin, millä tavoin bolshevikit voivat »menetellä». — J.) Suomi, joka on koko itsenäisyytensä ajan vehkeillyt kaikkien Neuvostoliiton vastaisten valtojen kanssa, on nyt saksalaisten fascistien mukana lähtenyt rikolliseen hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan. Yhtä valapattoisesti kuin Saksa, on myös Suomi rikkonut allekirjoittamansa rauhansopimuksen. Suomi on nyt Saksan fascistien miehittäjämaa. Itsenäistä Suomea ei enää ole olemassa. Tätä tulee Suomen kansa katkerasti kiroamaan, kiroamaan sitä kapitalistista valtakoplaa, joka möi Suomen vapauden ja alisti sen saksalaisten sotavankkurien vetojuhdaksi tietäen, että Suomen kansan valtava enemmistö ei halua sotaa. Suomen kansan hartaimpana toivomuksena on maan puolueettomuuden turvaaminen. (Ryssä on pitänyt huolen siitä, että Suomen kansa on myös käytännössä joutunut sitä turvaamaan. — J.)

Moskova 14. 7. 41 klo 19.00 — Toivo Antikaisen puheen loppuosa.

Suomalaiset työläiset ja talonpojat. Nouskaa taisteluun saksalaisia fascistityrannetta, heidän kätyreitä, suojeluskunta- ja lapualaisjohtajia vastaan. Älkää antako synnyinmaastanne viholliselle, saksalaisille fascisteille, palaakaan leipää, kiloakaan lihaa. Estäkää kaikin tavoin saksalaisia sotilaita orjuuttamasta Suomea. Suomalaiset työläiset! Teidät pakotetaan tuottamaan aseistusta puna-armeijaa vastaan. Saattakaa kone, jolla te tuotatte aseistusta, epäkuntoon. Häiritkää kaikin mahdollisin tavoin fascististen rosvojen sodankäyntiä Neuvostoliittoa, työläisten ja talonpoikien valtiota vastaan. Räjäytäköön ammusvarastot, sytyttäkää polttoainevarastot tuleen, katkaiskaa lennätin- ja puhelinyhteys, estäkää rautatieliikenne, jarrutakaa tehtaitten ja sähkölaitosten työtä, syöskää sotatarvikkeita kuljettavat junat kiskoilta pois.

Suomalaiset! Taistelkaa kaikin keinoin rauhan ja vapauden puolesta saksalaisia barbaareja vastaan. Eläköön vapaa ja riippumaton Suomi! Eläköön Suomen ja Neuvostoliiton välinen rauha ja ystävyys. (Räikeäsanaista sabotaashiyllytystä, joka on naamioitu yksinomaan saksalaisvastaiseksi toiminnaksi. Jokainen käsittää, miten kävisi vapaalle ja riippumattomalle Suomelle, jos pistettäisiin todella hyrskyn myrskyn bolshevikien kehoituksen mukaisesti. — J.)

Moskova 17. 7. 41 klo 19.00 — Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen, Vaasan, Oulun ja muissa lääneissä on alkanut joukkoliikehtimisiä karjalaisten siirtoväen keskuudessa. Karjalaiset vaativat sodan lopettamista Neuvostoliittoa vastaan pitäen sotaa Suomelle tuhoisana. Useissa piireissä ovat kasarmilta karanneet karjalaiset järjestäneet sissiosastoja. (Tällä kertaa provosoidaan Karjalan siirtoväkeä aseelliseen kapinaan valehtelemalla kylmästi, että sellainen on jo »useissa piireissä» alkanut. — J.)

Türi 20. 7. 41 klo 19.15 Tänäpä Suomen eduskunnan herä puhemies Hakkila radiopuheessaan iski tulta ja tulikiveä Hitlerin tyyliin, puheen aiheena rotuteoria, kansojen elintila ja Suur-Suomi. Nyt paljastuvat Suomen anastamishalut. Neuvostoliittoa syytetään Suomen kansan orjuuttamisesta 1000 vuoden aikana. Miksi Neuvostoliittoa? Juuri Neuvostoliitto antoi Suomelle itsenäisyyden v. 1918. Nykyiset Suomen vallanpitäjät, Mannerheimit, Sianpää ja kumppanit yrittivät palauttaa tsaarinvallan Venäjälle. He siis vastustivat samalla Suomen itsenäisyyttä.

Siinä taas valetta kerrakseen. Esim., että Neuvostoliitto antoi meille itsenäisyyden ja että Mannerheim sekä Svinhufvud — jota ilmeisesti Sianpään haukkumanimellä tarkoitetaan — olisivat pyrkineet palauttamaan Venäjälle tsaarivaltaa. Kukaan ei tietysti ole syyttänyt Neuvostoliittoa kansamme orjuuttamisesta 1000 vuoden aikana, vaan Venäjää, jonka Suomeen suuntautuva imperialismi on ollut sama sen sisäisistä järjestelmistä huolimatta. — J.

*

Moskova 22. 7. 41 klo 19.30 — Valkosuomalaisen sotamiehen Frans Järvensivun kertomus. Niiden sotamiesten joukossa, jotka Mannerheim on ajanut ristiretkelle viimeisen kerran, marssii myöskin Sidebystä kotoisin oleva nuori merimies Frans Järvensivu. Tämä 20-vuotias nuorukainen ei ole lainkaan uskonpaljoudesta huumautuneen ristiritarin näköinen. Hän ei salaa iloaan sen johdosta, että sai tilaisuuden antautua vangiksi. Polkupyöräkomppania johon hän kuului, ylitti rajan Aittokosken kohdalla ja joutui heti kahakkaan. Puna-armeijalaiset löivät hyökkääjät takaisin lähtien ajamaan näitä takaa. Järvensivu heittäytyi kahakan aikana sivuun ja nähtyään hetken kuluttua pari puna-armeijalaista lähellänsä antautui hän vangiksi. — Ettekö pelännyt, että venäläiset kohtelevat vankeja huonosti?, kysyimme tältä hymyilevältä merimieheltä. Hän vastasi: Sitä ne meidän upseerit koettivat uskotella, mutta minä puolestani uskoin heitä yhtä vähän kuin merimiehet Niilo Välläriä. — Kävi selville, että Järvensivu oli merimiesunionin jäsen ja hänen luottamuksensa tuohon unionin johtajaan, Suomen työväenliikkeessä tuholaisena esiintyneeseen Niilo Välläriin oli yhtä olematon kuin Suomen fascistihallitukseenkin. Ilmoitimme vangille viimeiset tiedot rintamalta ja kerroimme Suomen Yleisradion sotakirjeenvaihtajan kuvauksia siitä, miten Suomen armeija etenee muka eteenpäin. Vangittu sotilas nauroi katkeraa, ivallista naurua. Itäänpäin sitä minäkin olin menossa, huomautti hän, ja totta sanoakseni näin tuntuukin mukavammalta. Puna-armeijalaiset kohtelevat minua ystävällisesti, ruoka on parempaa kuin Suomen armeijassa eikä tarvitse pelätä sitä, että joutuu niiden itäänpäin rynnistelevien herrojen kanssa samaan hautaan. Sille taipaleelle jää toinenkin poika; pelastua voivat vain ne, jotka tekevät kuten minäkin: antautuvat puna-armeijalle. Me koettelimme vielä pojan vakaumuksen lujutta, kysy-

mällä häneltä: kuinka te nyt tuolla tavalla neuvotte suomalaisia sotilaita välttämään tappelua, vaikka on niin paljon puhuttu siitä suomalaisesta sisusta? Mutta sotilas Frans Järvensivu vastasi varmasti: Jos olisi kysymys taistelusta Suomen kansan puolesta, en neuvoisi ketään antautumaan, mutta nyt onkin niin, että ne, jotka taistelevat Suomen armeijassa Neuvostoliittoa vastaan, taistelevat vain Suomen sortajan, saksalaisen Hitlerin puolesta. Kun puna-armeija kukistaa Hitlerin, merkitsee se sitä, että saksalaiset joukot ajetaan pois Suomesta ja Suomi saa vapauden. Neuvostoliiton voitto on Suomen kansan voitto; siksi kehoitan Suomen sotilaita antautumaan puna-armeijalle, joka on Saksan fascismin vihollinen, mutta kansan ystävä.

(Sangen taitavasti, aivankuin ohimennen letkautetaan merimiesunionia ja koetetaan todistaa, että vangiksi antautuminen muka ei ole ristiriidassa suomalaisen sisun kanssa. — J.)

Türi 24. 7. 41 klo 6.15 — Suomalaiset toverit! Radionne tiedoitti eilen teeskennellysti surkutellen, että Eestissä on tapahtunut 17.000 sivistyneen joukkomurha. (Kaikkiaan surmattiin Virossa noin vuoden kestäneen bolshevikkivallan aikana ainakin yli 60.000 henkilöä. — J.) Me eestiläiset (kommunistit — J.) vakuutamme, että se on Hitlerin kätyrien saatanallista keksintöä. Pyöveli Hitler ja hänen lahtari kätyrinsä keksivät valheita saadakseen Suomen kansan innostumaan ns. pyhään ristiretkeensä, yllyttäen heitä siten sotaan Nl:a vastaan.

Moskova 24. 7. 41 klo 10.30 — Riitta Lindholmin vetoamus Suomen naisille. Suomen naiset, äidit, vaimot ja siskot! Minä suomalainen nainen, ammattiliiton jäsen, Neuvostoliitossa asuva, haluan kääntyä teidän puoleenne nyt, jolloin Saksan fascismin verinen palkkareiki Mannerheim ajaa poikianne, miehiänne ja veljiänne rikolliseen taisteluun Neuvostoliittoa vastaan. Mannerheim ja hänen kumppaninsa koettavat pettää Suomen kansaa parjaamalla kamalasti Neuvostoliittoa ja lupaamalla paremman elämän sodan jälkeen. He koettavat salata seikkailunsa taruilla koko Suomen kansan yhtenäisyydestä. — — Mannerheimiläisiä valkoterroristeja välttääkseni poistuvin kotimaastani ja siirryin Neuvostoliittoon. Olen työskennellyt viime ajat räätälinä Työ-nimisessä kollektiivitaloudessa. Suomen naiset! Toistan vielä kerran: älkää uskoko katalaa fascistista parjausta Neuvostoliitosta, älkää uskoko sellaista valetta, että

suomalaiset eläisivät täällä muka huonosti. (Emme uskokaan, koska valtava enemmistö sinne menneistä ei elä lainkaan. — J.) Voin vakuuttaa teille, että elämäni täällä on monin verroin parempaa kuin koskaan Suomessa. Olen varma, etten joudu täällä koskaan työttömäksi. Voin elää tuntematta levottomuutta huomista päivästä; minulla ei ole puutetta enemmän vaatteista kuin ravinnostakaan. Valkoinen leipä ei ole meille, Neuvostoliiton talonpojille harvinaista herkkua, niinkuin se oli minulle Suomessa asuessani. Yhtä hyvin elävät kollektiivitaloudessamme kaikki suomalaiset. (Niin luulivat pulavuosina myös «ne 12,000», joista vain harvat pääsivät takaisin kertomaan asian todellisen laidan. — J.) Ottakaamme esimerkiksi Matti Kaartinen. Suomessa asuessaan hän ei omistanut mitään; työskenteli jonkun kauppiaan palkkatyöläisenä. Nyt Kaartisella on lehmä ja sikoja. Hänellä on niin paljon maataloustuotteita, että voi myydä niitä säännöllisesti kaupunkiin. Toinen suomalainen työläinen Esa Veijalainen, joka samoin kuin minäkin taisteli vuonna 1918 punakaartin riveissä, omistaa nykyään hyvän talon ja elää vauraasti. Veijalaista kunnioittavat kaikki paikkakunnan asukkaat. Hänet valittiin jokin aika sitten asutusalueen neuvoston jäseneksi. Veijalaisen poika päätti keskikoulun ja hänestä tuli täällä Neuvostoliitossa insinööri. (Myönnetään, että täällä kurjassa Suomessa ei vielä keskikoulusta suoraan pääse insinööriksi. Sellainen on mahdollista vain Neuvostolassa. — J.) Viime vuosina ovat useimmat kollektiivitaloutemme jäsenistä rakentaneet omia talojaan. Niitä rakennetaan parhaillaankin, sodasta huolimatta. Tänä vuonna tulemme korjaamaan runsaan sadon.

Petroskoi 27. 7. 41 klo 19.30 — Väinö Hakkila vetänyt puukon tupesta. Suomen sosialidemokratian äärimmäisen oikeistosakin napa-herra Väinö Hakkila piti viime sunnuntaina radiossa mahtipontisen sotasaarnan. Tätä Hakkilan levyä on sitten viikollakin toistamiseen rankuteltu Suomen radiossa, eikä se ole edes Hakkilan oma levy, sillä tuo puhe ei sisältänyt mitään sellaista, mikä ei ole jo aikaisemmin ollut sanottuna Mannerheimin sapelinkalistelijan päiväkäskyissä, IKL:n hihkuissa sotajulistuksissa ja Saksan natsitylsimysten kynä-tuotteissa. Se oli täynnä pullistettuja voimasanoja ja iskulauseita, jotka olivat sanasta sanaan poimittuja mainituista lähteistä. Näin ollen voi herra Hakkilan puheella olla mielenkiintoa ainoastaan siinä

suhteessa, että se paljastaa sen syvän alennustilan, johon Suomen sosialidemokratian oikeiston herrat Tannereineen ja Hakkiloineen ovat vajonneet ryömimään vatsallaan Hitlerin ja hänen suomalaisen haaraliikkeensä IKL:n edessä. Hakkila koetti uskotella kuuli-joilleen, että Suomen kansa aina työväkeä myöten on muka yksimielinen ja yhtenäinen nykyisessä fascistisessä ryöstösodassa Neuvostoliittoa vastaan. Tässä Hakkila tietysti valehteli, sillä hänelle on kyllä hyvin tunnettua, että Suomen kansan suuri enemmistö ei ole koskaan ollut, ei ole, eikä tule olemaan fascististen ryöstösotien kannalla. Hakkila tietää, että tällaisen sodan kannattajien leiriin Suomessa kuuluu verraten piskuinen lauma lapualaisfascistisia Hitlerin aisankannattajia, muutamia pankkihuijareita sekä muutamia sotahulluja suojeluskuntalaisia ja upseereita. Vaikkapa tuohon sotasakkiin ovat yhtyneet vielä Tannerin ja Hakkilan tapaiset kiipeilijät, niin siitä on vielä hyvin pitkä matka Suomen kansaan.

Hakkilan päävaltti oli se, että nykyisessä sodassa Neuvostoliittoa vastaan ovat mukana Hitlerin sotalaumat, joihin Hakkila sanoi luottavansa kuin pukki suuriin sarviinsa. Suoraan Hitlerin suusta oli Hakkila lainannut sen valheellisen väitteen, että se on muka Saksan kansa, joka nyt taistelee Neuvostoliittoa vastaan. Tosiasia on kuitenkin se, että Saksan kansan laajat kerrokset eivät suinkaan ole tätä sotaa tahtoneet eivätkä sitä hyväksy.

*

Edelläoleva osoittaa, kuinka kipeästi bolshevikeihin sattui eduskuntamme puhemiehen pitämä jämerä puhe. Sen kimppuun hyökättiin useissa radiolähetyksissä, joista edellisessä on vain yksi noin kolmanteen osaan alkuperäisestä lyhennetty esimerkki.

Ottakaamme sen jälkeen ainutlaatuinen tapaus pelkistetyä, konsentroidusta valheesta, josta jokainen turha sana on tarpeettomana eliminoitu pois, niin että jällelle on jäänyt vain kemiallisesti puhdas, kristallisoitunut valhe. — J.

*

Leningrad. 29. 7. 41 klo 19.00 — Neuvostoliitto on puolestaan aina pyrkinyt ylläpitämään ystävällisiä suhteita kaikkiin naapureihinsa. (Esim. Puolaan, Suomeen, Viroon, Latviaan ja Liettuaan — J.) Se ei ole koskaan käynyt valloitusotia (Esim. Georgiassa 1921, Puolassa 1939 ja Suomessa 1939/40 — J.), se ei ole sekaantunut

koskaan toisten maiden sisäisiin asioihin, (Esim. asettamalla Kuusi-sen hallitusta, vaatimalla ministeri Tannerin eroa, ilmoittamalla, ketä se ei hyväksy Suomen presidentiksi, vaatimalla ammattirikollisia vapautettavaksi ja harjoittamalla kommunistista propagandaa kaikissa maissa, mm. niissä merkeissä kuin tästäkin kirjasta näkyy. — J.) Neuvostoliitto on maa, joka ei koskaan ole tahtonut sota. (Esim. Georgian, Puolan ja Suomen kanssa. — J.) Neuvostoliiton järjestelmä nojautui kansojen itsemääräämisoikeuteen, (Mistä päätellen esim. inkeriläisten suurin toivo oli tulla ajetuksi kotikonnui-taan pakkotöihin. — J.) kansallisuuksien tasa-arvoisuuteen. (Esim. suomalaisten kommunistien kohtalo osoittaa, että heillä vähemmistö-kansallisuutena on ollut, ei vain tasa-arvoisuus, vaan suorastaan etuoikeus tulla likvidoiduksi pääkansallisuuteen verrattuna. — J.) Ei yksikään Neuvostoliiton kansoista sorra toisia. (Venäläiset komissaarit vain pelkästä avuliaisuudesta määräävät vähemmistöjen asioista, jotta näiden ei tarvitse turhan takia itse vaivautua. — J.) Kaikki sen kansat ovat tyytyväiset (Ainakin huomattavalta osaltaan. Vainajat eivät näet yleensä nurise. — J.) omaan järjestelmäänsä. (Varmasti kun he vain sellaisen saavat. — J.) ja tahtovat puolustaa sitä. (Varmasti omaa järjestelmäänsä. Mutta näyttikö esim. Lat-viassa ja Liettuassa, että ne halusivat puolustaa neuvostolaista jär-jestelmää, jota bolsun radio tarkoittaa? — J.)

(Edellä on alkuperäisen tekstin puoleen tusinaan, muutaman sanan sisältävään lauseeseen saatu mahtumaan kokonaista 10 paksua val-hetta. Niiden laatija on stahanovilainen iskuri alallaan. — J.)

Petroskoi 30. 7. 41 klo 19.30 — Suomen miesten olisi edel-leenkin siis mentävä kuolemaan Saksan herrojen puolesta, ja vasta sitten kun Saksan fascismi on sortunut, kohotettava kätensä ja sanottava: Olemme näännyksissä, tehkää meille mitä tahdotte, kun kerran tällaisen kohtalon on historia meille valinnut. Mutta sehän on järjetöntä, sehän on ymmärrettävä vain niiden sotahullu-jen sotaherrojen kannalta, jotka ovat johtaneet Suomen nykyiseen umpikujaan. He ovat pelinsä pelanneet, mutta tahtoisivat tietenkin, että kansa mahdollisimman kauan puolustaisi heidän epätoivoista sotaseikkailuaan. Suomen kansalla on kuitenkin toinen vaihtoehto, joka vastaa sen elinetsiä. Tämä toinen vaihtoehto on pikainen rauha ja ystävällisten suhteiden solmiaminen Neuvostoliiton kanssa. Tie-

tenkin Rydit, Mannerheimit, Karekset ja Tannerit kynsin hampain vastustavat rauhan solmiamista, mutta he eivät voi sitä estää, jos kansa nousee sitä tiukasti vaatimaan. Aseet eivät ole Rydillä, Mannerheimillä, Kareksella tai Tannerilla, vaan ne ovat armeijalla. Jos tämä armeija tahtoo rauhaa, jos se tahtoo pelastaa Suomen kansan sodan kauhuilta ja tappion turmiosta, niin se pystyy sen tekemään. Pieni sotaherrojen koplakunta ei voi silloin viedä maata perikatoon. On yleisesti tunnettua, ettei Neuvostoliitto aloittanut sotaa, vaan Hitlerin Saksa Suomen avustamana aloitti hyökkäyksen Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliitto ei vaadi Suomelta mitään muuta kuin sodan lopettamista ja saksalaisten joukkojen karkoittamista maasta. (Kuka uhkasi pyyhkiä kenen kartalta? — J.) Rauha Neuvostoliiton kanssa ja fascistien joukkojen karkoittaminen Suomesta on täydelleen Suomen kansan etujen mukaista. Sodan jatkaminen vuosikausia merkitsisi Suomen tuhoa. Rauhan solmiaminen ja Saksan fascistien Suomesta pois ajaminen merkitsee Suomen pelastumista. Valitse nyt Suomen kansa, kumpi näistä kahdesta vaihtoehdosta on parempi! Ken pitää parempana pitkistyvää sotaa, joka autioittaa maata, hävittää kansaa ja päättyy lopulta Suomen täydelliseen tappioon, hän jatkaa sotaa yhdessä hitleriläisten kanssa, mutta vastatkoon itse myös seurauksista. Mutta ken pitää parempana rauhaa ja Suomen kansan perikadon estämistä, hän nousee taisteluun sitä valtakoplaa vastaan, jonka etunenässä ovat Saksan fascistien apurit, sellaiset kuin Mannerheim, Ryti, IKL ja Tanner. Kansa on sittenkin kansa. Jos se tahtoo ja yhtenä miehenä ponnistaa, niin huolimatta sotahullujen herrojen vastustuksesta se voi saada rauhan, mikä pelastaa kansan itsensä ja vapaan Suomen tulevaisuuden.

(Kun muut houkutukset eivät auta, ryhdytään propagandassa rauhan offensiiviin. — J.)

Türi 1. 8. 41 klo 6.10 — Suomen nykyinen hallitus on muodostettu tunnottomista pohatoista. Suomalaiset insinöörit ovat Saksan rahalla tehneet maansa ponnauslaudaksi Saksan hyökkäystä varten Neuvostoliittoon. (Englannin rahat ovat nyt muuttaneet Saksan rahoiksi. — J.) Mannerheim on Hitlerin uskollinen renki. Häntä ovat tukemassa taantumukselliset järjestöt, kuten esim. Aseveliliitto, jota johtaa Mannerheimin kätyri Talvela. Rytin

ja Tannerin taantumuksellinen hallitus vetää samaa köyttä Hitlerin fascistisen hallituksen kanssa.

*

Mutta katsokaamme vaihteeksi, mitä hirvittävää jälkeä bolshevitit kertovat omien miestensä tekevän suomalaisten keskuudessa. Nähtävästi ne on havaittu liian paksuiksi jutuiksi suomalaisten korville, koska niillä innostettiin vain omien taisteluintoa. — J.

*

Moskova 3. 8. 41 klo 11.00 (ven.) — Huomattuaan joukon valkosuomalaisia sotilaita punasoturi Sebastianoff ryömi heidän läheleen ja avasi tulen. Yllättynyt joukkue aloitti sekasortoisen pakeneamisen. Sebastianoff seurasi heitä ja tappoi 17 valkosuomalaista.

Fascisti heitti kranaatin luutnantti Katilevskia kohti. Tämä otti sen lennossa vastaan ja heitti takaisin. Kranaatti räjähti ja vahingoitti fascistisia suomalaisia. Tässä taistelussa Katilevski tappoi yli sata fascistia.

Petroskoi 3. 8. 41 klo 19.39 — Väinö Tanner ja Suomen kansallisorjama. Tanner Tampereella pitämässään puheessa lateli, että eihän se ole kuin kommunismin hävittämistä, aivankuin Hiller sanoo Ukrainan vehnäpeltoja himoitessaan. Kukistetaan Neuvostoliitto ja sen jälkeen muuallakin lopetetaan kommunismi. Tähän voidaan vastata, että jätä sinä Tanner-parka tuo vanha jallitus. Ei siihen kukaan usko. Johan sinun englantilaiset puoluetoverisikin ovat paljastaneet maailmalle, ettei nyt ole kysymys ollenkaan kommunistisesta taistelusta, vaan siitä, tuleeko Hitleristä, kaiken demokratian verivihollisesta, maailman herra vai linnunpelätin pellolle. (Tanner koetetaan todistaa fascistiksi käyttämällä englantilaisia takuumiehinä, jotta juttu vaikuttaisi luotettavammalta. — J.) Ne pommit, jotka putosivat Petsamoon englantilaisista lentokoneista, muistuttavat Suomen sosialidemokraattiselle työväelle ja koko Suomen kansallekin, ettei nyt pidä uskoa Mannerheimin ja Tannerheimin jallituksiin kommunismin vastaisesta taistelusta. Nyt on kysymys maailman kansojen taistelusta Hitleriä ja hänen kätyreitään vastaan. Jollei Suomen kansa tahdo tuhoutua avustaessaan Hitlerin pian kukistuvaa hirmuvaltaa, on sen mitä pikimmin kieltäydyttävä ottamasta osaa fascistien sotaan ja liittyttävä maailman kansojen vapaus-

taistelurintamaan taistellakseen Suomen vapauttamiseksi saksalaisista rosvojoukoista.

(Petsamon pommituksella oli alun pitäen lähinnä propagandamerkitys. Tahdottiin antaa Neuvostoliitolle todistus aktiivisesta avunannosta, jota bolshevikit taas puolestaan käyttivät peloitellu-propagandana Suomeen päin. — J.)

Leningrad 4. 8. 41 klo 17.00 — Suomalainen! Sinulle on vapaus ja riippumattomuus elämää kalliimpi. Sinä rakastat maata, kotiasi ja laulujasi yli kaiken, mutta mitä on jäänyt jäljelle Suomen riippumattomuudesta: Rydin ja Mannerheimin hallitus on kavaltanut Suomen. Siitä asti kun saksalaiset tulivat maahan, on Suomen itsenäisyys mennyttä. He pakottavat veljesi ja poikasi taisteluun fascistien puolesta. Te näette nälkää, mutta saksalaiset vievät teiltä viljan, voin ja kaikki. Sinut aiotaan syöstä natsien orjuuteen. Saksalaisten vallan alle joutuminen merkitsee sotaa, puutetta ja nälkää. Miten voit saada vapautesi? Käännä aseesi liittolais-tasi vastaan. Neuvostoliitto on apunasi.

(Osaa vanhakin korppi joskus lirkuttaa kauniisti, kun toivoo saavansa lihapalan, mutta vain muutaman säkeen. Sillä venäläisten valheissa viljan ja voin viennistä Saksaan kuuluu jo tuttu lonkuttava ääni. Saksasta oli tullut viljaa Suomeen jo heinäkuun aikana 1941 25 milj. kiloa. — J.)

Türi 4. 8. 41 klo 19.00 — Suomalaiset valkokaartilaiset tiedoittivat Suomen kansalle uusista loistavista voitoista, joilla koetetaan innostaa työläisiä iloisina ja reippaina uhraamaan henkensä Hitlerin alttarille. Suomen kansa tuntee jo nämä voitot. Viime talvisodasta valmistettiin oikein filmi Raatteen loistavasta voitosta runsaine sotasaaliineen. Filmisankareina tässä filmissä esiintyi 1 neuvostotankki, 2 autoa ja 1 kuollut hevonen. Niin keho oli tulos, että porvarilehdetkin haukkuivat filmiä pitkäpiimäiseksi, vaikka sen oli määrä esittää kilometrikaupalla sotasaalista. Tähän sopii, jos mihinkään sananlasku: paljon porua, vähän villoja.

(Kun armeijamme saavuttamia voittoja ei enää voida kieltää, koetetaan ne leimata vähäpätöisiksi. Siinä tarkoituksessa yritetään talvisodassamme Raatteessa tuhottu 44. divisioonakin bagatellisoida vain 1 tankiksi, pariaksi autoksi ja 1 kuolleeksi hevoseksi. — J.)

Türi 9. 8. 41 klo 19.00 — Kun se uskonto on siellä yleisradiossa ollut jonkinlainen keppihevonen, niin suotaneen muutama sana siitä. Neuvostoliiton perustuslain 124 §:n mukaan vallitsee uskonnonvapaus ja uskonnon vainon vapaus. (Käytännössä on kuitenkin jälkimmäisellä ollut pääpaino. — J.) Koulu on erotettu kirkosta ja kirkko koulusta. Se ei käsitettävästi anna rauhaa porvarien mielelle. Porvarit eivät uskalla kuvitella tilannetta, että olisi valtio, jossa todella vallitsee vapaus. Voisi verrata lahtarien valheita Rooman verilöylyjen päiviin. Suomen kansaan oli pumpattu sellainen usko, että tulee aika, jolloin kirkot muutetaan hevostalleiksi.

*

Sellaista uskoa ei ole tarvinnut pumpata, sillä suomalaiset ovat omin silmin nähneet Moskovan rauhassa luovutetulla alueella olleita kirkkojaan hevostalleiksi muutettuina. Bolsut koettavat nyt luoda entistä nahkaansa myöskin uskonnon asioissa, jotta kelpaisivat Englannin seurapiireihin.

Tämän jälkeen otamme erään herkullisimmista paloista, mitä propagandan historia yleensä voi tarjota. — J.

*

Moskova 10. 8. 41 (1500 m) klo 17.00 — Tukholma. Ulkomaalaisissa sanomalehtiپیreissä kerrotaan, että saksalaiset suunnitelevat monarkian palauttamista Suomeen ja Suomen muuttamista vasallivaltioksi. Äskettäin Saksasta palannut kirjeenvaihtaja kertoi erään huomattavan Saksan ulkoministeriön virkailijan lausuneen, että Mannerheim on jo pitemmän aikaa haaveillut Suomen eduskunnan hajoittamisesta ja monarkistisen komennon pystyttämisestä. Ollen vakaumukseltaan monarkisti Mannerheim kannattaa täydellisesti saksalaisia suunnitelmia. Ehdokkaina Suomen valtaistuimelle Berlinin asiaa tuntevissa پیreissä mainitaan Hessenin prinssi Friedrich Karl ja hänen poikansa Hessenin prinssi Filip.

Friedrich Karl oli ehdokkaana Suomen valtaistuimelle jo ensimmäisen maailmansodan lopussa. Saksalaisten painostuksesta Suomen eduskunta valitsi hänet Suomen kuninkaaksi lokak. 9 päivänä 1918, mutta Saksan häviö sodassa v. 1918 esti saksalaisia toteuttamasta

suunnitelmaansa. Tällä hetkellä 73-vuotias prinssi Friedrich Karl asuu sukulinnassaan Holsteinissä. Kuten sama kirjeenvaihtaja kertoo, ovat kansallissosialistiset johtomiehet sitä mieltä, että koska Friedrich Karl on jo kovin vanha, hänen asemestaan Suomen kuninkaaksi tulee asettaa hänen poikansa Filip, joka on aktiivinen kansallissosialisti.

*

Siinähen saimme kerrankin kiihkottomasti ja asiallisesti kerrotun uutisen. Sen ilmoitetaan tulleen Tukholman kautta ja sen alkuperäisinä lähteinä ovat »ulkomaalaiset sanomalehtipiirit», »äskettäin Saksasta palannut kirjeenvaihtaja», »eräs huomattava Saksan ulkoministeriön virkailija» vieläpä »kansallissosialistiset johtomiehetkin». Uutisen päähenkilö asuu »sukulinnassaan Holsteinissä», ja kun kuningasehdokkuus on vielä kaiken lisäksi sen verran epämääräinen, että jotkut pitävät hänen poikaansa soveliaampana isän tilalle, vaikuttaa uutinen kaikin puolin tyyliltäänkin totuuteen pyrkivän ja kiihkottoman sanomalehtimiehen laatimalta. Asiassa on vain yksi paha vika. Hessenin prinssi Friedrich Karl oli näet — kuollut jo toukokuun 28 päivänä 1940, eli toista vuotta ennen ylläesitettyä radiouutista. — J.

*

Moskova-Komintern 11. 8. 41 klo 8.00 — Neuvosto-Viipurin tehtaissa pidetyissä kokouksissa kannatettiin suuren patrioottisen innostuksen vallitessa puolustusrahaston perustamista. Päätettiin, luovuttaa rahastoon 1—3 päivän tulot kuukaudessa. Suomen valkokaartia vastaan taistellut Aleksejev mainitsi puheessaan, että viime vuonna lyödyt valkosuomalaiset tulevat lyödyiksi myös nyt. Autamme puna-armeijaa nopeammin tuhoamaan fascistit ja heidän valkosuomalaiset lakeijansa. Suurella innostuksella osallistuivat puolustusrahaston kartuttamiseen myös perheenemännät. Aktivisti Sokolova keräsi talonsa asukkailta 680 ruplaa. (Viipurin kohtalon hetki alkaa lähestyä. — J.)

Moskova 17. 8. 41 klo 12.30 (Lahden aaltopituus, suom.) — Viljan kätkeminen pakkoluovuttajilta on isänmaallinen ja suoma-

lainen teko. (Näin siis ajoi Armas Äikiä, joka edelläolevan luki, Suomen työläisten asiaa. Maanviljelijäin pitäisi kätkeä viljansa, jotta kuluttajat joutuisivat sen ostamaan salakaupasta hirmuhinnoilla. — J.)

— klo 13.00 — Suomen työläiset! Teiltä otetaan pois vähäinenkin itsenäinen toimintamahdollisuus. Teitä pakotetaan tekemään työtä kapitalistien ja fascistien rajattoman mielivallan alaisina. Taistelkaa taantumuksellisia tannerilaisia ja ammattiliittobyrokratiaa vastaan, jotka luokkasovinnon varjolla avustavat aktiivisesti fascisteja. Ajakaa fascistit ja heidän kätyrinsä pois maasta! (Ylläolevia levyjä, kuten muitakin Lahden aallolla lähetettyjä pyöritettiin kymmeniä kertoja eri päivinä. — J.)

Moskova 17. 8. 41 klo 13.00 — Taistelussa Hangon niemimaan luona antautui vangiksi suomalaisia sotilaita, joita johti ruotsalais-syntyinen Suomen armeijan luutnantti Per Erik Almlad. Hänen lähettämänsä kirje on julkaistu tämän päivän Pravdassa ja on se seuravanlainen: »Minä, reserviluutnantti Per Erik Almlad olin joukkoineni eräällä saarella, jossa palvelimme tarkkailijoina. 16 p:n vastaisena yönä neuvostojoukot valloittivat saaren. Olimme aseistettut, mutta pidimme vastarintaa järjettömänä ja antauduimme vapaaehtoisesti, koska tahdoimme välttää turhaa verenvuodatusta. Emme kadu saaren luovuttamista puna-armeijalaisille ja vangiksi antautumistamme, sillä täällä kohdellaan meitä hyvin. Kaikki puheet vankien pahoinpitelystä kumoamme. Nykytilanteessa ovat ajatuksemme kotimaassamme, omaisten ja ystävien parissa. Maassamme on jo kauan kärsitty elintarvikkeitten puutetta, joka nyt sota-aikana on huomattavasti lisääntynyt. Missä mielessä käydäänkään tätä sota? V. 1940 maaliskuun rauhan jälkeen Suomella oli mahdollisuus jälleenrakennustyöhön. Neuvostoliitto suhtautuu ystävällisesti Suomen kansaan. Me tiedämme, että Suomi on vedetty sotaan vasten parasta tahtoaan (Niin vedettiinkin, mutta kuka veti? — J.) Miten päättyykään tämä sota? Saksa on kukistanut Euroopan kansoja. Kykeneekö se voittamaan Neuvostoliiton? Tämä sota voi kestää kovin kauan. Se johtaa maamme häviölle ja tuhoon. Maamme muutetaan erämaaksi. Olemme sitä mieltä, että pelastuksen voisi tuoda vain pikainen rauha, vaikkapa Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Rauhan mahdollisuuksia on. V. 1940 olisi Neuvostoliitto

voinut valloittaa koko Suomen, mutta ei tehnyt sitä. Neuvostoliitto otti vain suuremman alueen kuin se alkujaan oli vaatinut. Rauhan solmiamisen jälkeen Neuvostoliitto antoi Suomelle elintarvikkeita, joita ilman elintarviketilanne Suomessa olisi vielä nykyistäkin huonompi. Harkitkaa tätä asiaa.» (Kun itsellä on hätä, harjoitetaan vastustajien keskuudessa rauhan propagandaa. — J.)

Lahden aalloilla 18. 8. 41 klo 19.25 — (Välihuudahduksia »Puolustusvoimain» lähetykseen.) Suomen kansan perivihollinen ei ole Neuvostoliitto vaan Hitler.

Kun olette, tankintorjuntamiehet, niin iloisella mielellä siellä, niin kertokaa, kuinka paljon suomalaisia kaatuu niissä tankkitorjuntataisteluissa ja laskekaa sen jälkeen, koska Suomen kansa kuolee sukupuuttoon taisteluissa Neuvostoliiton tankkeja vastaan.

Parempi on, että vaaditte Suomen rikollista hallitusta, joka auttaa Hitlerin sotaa, tekemään rauhan Neuvostoliiton kanssa. Silloin voitte olla varmoja, että säilytätte pääanne.

Suomalaiset, älkää auttako Hitleriä orjuuttamaan Suomea.

Suomen talonpojat, varokaa, etteivät viljavarastonne joutuisi Saksan armeijan haltuun. Ne Saksan kätyrit, jotka pakkoluovuttavat teidän viljanne, on karkoitettava maasta. Vilja on kätkeä.

Tietäkää, että ne lotat ja muut sotakihoittajat, jotka rintaman selkäpuolelta lähettävät terveisiä teille, ovat Saksan fascismin kätyreitä. Taistelkaa heitä vastaan!

Ne, jotka taistelevat Hitlerin puolesta, eivät taistele rauhan puolesta.

Pekka Tiilikaisen jallitukset ovat tunnettuja, niistä ei saa koskaan oikeata käsitystä sotatapahtumista.

Lahden aalloilla 21. 8. 41 klo 9.30 — Rydin valtakopla jättää Suomen kirjailijoille vain kaksi mahdollisuutta: joko heidän on kirjoitettava Saksaa ylistäviä kirjoituksia tai heidät julistetaan kommunisteiksi ja heitä vainotaan.

Sota ei ole muodostunut siksi, miksi Suomen sotaherrat sitä luulivat. Nyt puhutaan jo pitkällisestä sodasta. Neuvostoliitto ei ole hyökännyt Suomen kimppuun, vaan tekivät sen Suomen sotaherrat, jotka luulivat voivansa päättää sodan parissa viikossa. Neuvostoliitto tarjoaa Suomelle rauhaa. Suomen sissijoukkojen olisi käytettävä Suomen metsäistä maastoa hyväkseen ja ryhdyttävä

taisteluun fascisteja vastaan. Vain tällä tavoin turvaatte Suomen itsenäisyyden.

21. 8. 41 *Lahden* aalloilla klo 18.50 — Kun Suomi kar-koittaa saksalaiset maasta, niin Neuvostoliitto tulee solmimaan rauhan Suomen kanssa ja Suomi saa olla rauhassa kaikista sodan kauhuista. Suomalaisilta sotilailta tavatuista kirjeistä ilmenee, että heidän omaisensa ovat huolissaan pojistaan, joita saksalaiset ajavat tulilinjoiille. Suomen sotatiedonannot samoin kuin Göbbelsinkin valhe-propaganda on kaikkea perää vailla. Onhan luonnollista, että Suomen käydessä hyökkäyssotaa se ei voi jäädä pienille tappioille. Liikuntasota vaatii paljon haavoittuneita ja kaatuneita. Niinpä taistelut Sortavalan ja Käkisalmen suunnilla ovat vaatineet suomalaisilta kymmeniä tuhansia kaatuneita. Yksi paha puoli tässä murhe-näytelmässä on se, että poikanne kaatuvat, ei Suomen, vaan fascistaen puolesta taistelllessaan. (Kun saavutuksiamme näillä suunnilla ei voida kieltää, pelotellaan niiden vaatimilla uhreilla. — J.)

Suomessa keskustellaan julkisesti maareformista, jonka alaisuuteen aiotaan asettaa ne maa-alueet, joita ei vielä ole valloitetukaan. Mutta tämä Suomen Sosialidemokraatti-lehden suosittelu maareformi tulee kalliiksi, sillä kuinkahan monta kymmentätuhatta miestä Suomi vielä menettääkään! Edullisinta olisi lopettaa koko sota.

Suomen maattomat! Tehkää loppu herrojen villityksestä. Sano-kaa heille, että ette halua kuolla Hitlerin puolesta, vaan elää rauhassa.

Hyvät kuulijat. Meidän lähetystämme häiritään, koska haluamme puhua totta. Suomen herrat! Antakaa meidän puhua 2 tuntia rau-hassa totuutta — jäähän teille vielä 22 tuntia valheitten levittä-miseen.

(Kun ryssät eivät osallistu Lahden aalloilla säännöllisesti lähetettä-vän ohjelman kustannuksiinkaan, niin ei heille tarvinnut sillä varata aikaakaan. Sitäpaitsi bolshevikeilla oli useita omia radio-asemia, mutta kun heidän täällä olevat agenttinsa olivat kaikesta päättäen ilmoittaneet, ettei niitä Suomessa kuunnella, yritettiin saada pakkokuuntelu aikaan Lahden aalloilla. — J.)

Lahden aalloilla 21. 8. 41 klo 23.00 — Qwerseesnews-toimiston Tukholman kirjeenvaihtaja (Luottamuksen saavuttamiseksi vedo-

taan taas ulkomaiseen lähteeseen. — J.) panee merkille, että suomalaiset eivät pidä saksalaisista upseereista ja ovat tyytymättömiä siitä, että saksalaiset sekaantuvat siviilielämään. Mannerheim, Ryti ja Tanner solmiessaan sopimuksen Hitlerin kanssa ja sekoittaessaan Suomen sodan lihamyllyyn, piirsivät idyllisen kuvan saksalais-suomalaisista suhteista. Maan sisäosissa saksalaiset jo isännöivät täydellisesti pitäen valvontansa alla sisäistä hallintokomentoa sekä Suomen vähäisiä raaka-aineita ja elintarvevaroja. Kaikkiin suomalaisiin joukko-osastoihin on asetettu saksalaisia upseereita, jotka halveksien kohtelevat suomalaista sotilaspäällystää ja pitävät itseään isäntinä. (Kas kun suomalaiset eivät ole itse nähneet joukko-osastoihinsa noita »isäntiä». — J.)

Tukholma — Suomalaiset lehdet ovat yhä useammin pakotettuja tiedoittamaan väestölle erittäin alhaisesta jyväviljain, juurikasvien ja rehujen sadosta Suomessa. Sosialidemokraatti ja muut lehdet varoittavat väestöä, että tämän vuoden sadosta ei saa odottaa paljoa.

Kainuun Sanomat on julkaissut Kajaanin maatalousseuran pääsihteerin haastattelun. Tässä haastattelussa, jonka otsikkona on »Huono sato Kajaanissa», sanotaan: »Tämän vuoden harvinaisen kuiva kesä on tuhonnut kaikki kevätkylvöt. Ainoastaan syysrukiista tulee keskinkertainen ja paikoitellen keskinkertaista huonompi sato. Myös vehnä on kärsinyt kuivuudesta. Ohrasta tulee keskinkertaista alhaisempi sato ja kaurasta huono sato. Hallat voivat sitäpaitsi tuottaa vauriota. Ei voida odottaa myöskään perunasta ja muista juurikasveista hyvää satoa, Laitumet ovat olleet ja jäävät suorastaan säälittäviksi. Kuivuus on ne polttanut täydellisesti.»

(Taas puhutaan vaihteeksi tottakin viljapulamme syistä, mutta sitä useammin julistetaan sen johtuneen saksalaisille myynnistä. Ylläoleva »Kainuun Sanomien haastattelu esitettiin kyllä sellaisella äänellä kuin olisivat »tannerheimiläiset» olleet syntipukkeja vallinneeseen kuivuuteenkin. — J.)

Moskova 22. 8. 41 klo 23.00 — Huomautuksia suomalaisten sanomalehtikirjoitusten johdosta. Laatinut T. Antikainen. — Fascistilaumojen etenemistä on Ukrainassa kyllä tapahtunut ja uhka Leningradiin lisääntynyt. Smolenskin suunnalla käydään taisteluja suunnilleen samoilla seuduilla kuin kuukausi sitten. Näissä

taisteluissa ovat fascistiset hyökkääjät menettäneet suunnattomasti väkeä ja sotamateriaalia. Pohjoisella rintamalla on vähäpätöisempi merkitys. Taisteluilla Sortavalasta ja Laatokan alueella on yleiseen sodankulkuun nähden paikallinen luonne. Kovin huonon mielialan vallassa lehden lukijat lienevät, kun tuollaisilla sepustuksilla täytyy niitä innoittaa ja rohkaista. Mutta niiden pettymys tulee sitten olemaan sitä moninkertaisempi, kun nuo sepustukset osoittautuvat huonosti keksityiksi.

(Vastaansanomattomat omat tappiot koetetaan jatkuvasti leimata vähämerkityksellisiksi ja suomenkielisessä lähetyksessä tietenkin väitetään koko meidän rintamaosamme toisarvoiseksi. Omituista, että siitä huolimatta pyydettiin vieläpä Englannin ja Yhdysvaltain painostusta, jotta me olisimme jättäneet tämän »vähäpätöisen» rintaman ja heittäytyneet Neuvostoliiton armoille. — J.)

Moskova 23. 8. 41 klo 23.00 — Antikaisen puheesta »Kansojen fascisminvastaisen rintaman voimistumisesta.» — — — Työläiset! Ajatelkaahan Suomen asemaa hitleriläisen natsismin leilissä. Mihin johtaa Hitlerin kätyrien politiikka, Rytin, Rangellin ja lapualaiskoplan politiikka, niiden jotka johtivat Suomen Saksan sotilasvallan alle. Hitler aikoo saada Suomen täydellisesti alusmaakseni. Se merkitsisi Suomelle poliittisesti ja taloudellisesti vain Saksan itsekkäiden etujen alle alistumista. Siitä kärsii niin köyhä työläinen kuin varakkaampikin väki. Hitleriläiset natsit pitävät Suomen kulttuuria ja kansallisuutta alempiarvoisena ja halveksivat sitä, vaikka he tällä hetkellä viisaasti näyttävätkin toista naamaa. Te suomalaiset, joille kansallinen asia ja Suomen tulevaisuus on kallis, koettakaa vakavasti ymmärtää, mille turmiontielle Hitler ja hänen apurinsa ovat Suomen saattaneet, ja mikä tie pelastaa Suomen. Tehkää kaikesta yllämainitusta johtopäätöksenne. Amerikka ja Englanti osoittavat teille tien vapauteen, Suomen riippumattomuus säilytetään siten, että taistellaan fascistista Saksaa vastaan ja rakennetaan ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon, joka kunnioittaa Suomen ja sen kansan riippumattomuutta. (Toisaalta pelotellaan Saksalla, toisaalta taas Englannilla ja Yhdysvalloilla. Vuorotellen. — J.)

Neuvosto-Eesti 25. 8. 41 klo 18.00. — »Suomen valtiat, fascistisen Saksan sulhaset». Lokakuussa 1939 teki Neuvostoliitto Suomelle esityksiä Leningradin turvallisuudesta. Mannerheim ja valkokaarti-

laiset eivät suostuneet näihin esityksiin, vaan hyökkäsivät julkisesti Neuvostoliiton kimppuun. Mannerheim, Tanner ja heidän kumppaninsa lupasivat Suomen fascistisen Hitlerin jalkalaudaksi. (Suomi oli siis jo talvisodan aikana luvattu »Hitlerin jalkalaudaksi.» Vertaa bolshevikien talvisodan aikuista propagandaa, jolloin Saksasta ei hiiskuttu juuri mitään, vaan maamme julistettiin olevan Englannin ja Ranskan imperialistien jalkalautana. — J.)

Tanner sanoo, että Suomella on yhteiset edut Saksan kanssa. Suomen ja Saksan sotilasliitosta on etuja vain Saksalle. Suomi on nyt fascistisen Saksan vasalli.

»Neue Züricher Zeitung» kirjoittaa, ettei Suomen ja Saksan välillä ole mitään poliittista sopimusta. Kuitenkin kauppavaihdossa, urheilussa ja monilla muilla aloilla tapahtuu yhteistyötä. Työläisjuhlissa lauletaan fascistisia lauluja. (Esimerkiksi missä ja milloin? — J.)

Suomen kansa ei tahtonut sotaa Neuvostoliittoa vastaan, vaan rauhaa ja leipää maalle. (Aivan oikein! — J.) Paino- ja sananvapautta on rajoitettu. Sosialidemokraattisesta puolueesta on erotettu ne jäsenet, jotka ovat halunneet parempia suhteita Neuvostoliittoon. Työläisiä vainotaan vain siksi, että he haluavat normaaleja suhteita Venäjään.

Sellaista oli Suomessa ennen Hitlerin tuloa. Tämä liitto toi yhä huonommat olot. Tehtaat seisovat, viljaa ei saada korjatuksi, kun ei ole työntekijöitä. Karjaa on tapettu, kun ei ole heiniä. Miehet ovat paenneet metsiin, etteivät joutuisi rintamalle. Moniin kutsuntapaikkoihin tuli vain 25 % mobilisoitavista.

Moskova 5. 9. 41 klo 5.00 — Kysymykseen, onko Ruotsin ja amerikkalaisten sanomalehtien uutinen rauhanneuvotteluista Suomen ja Neuvostoliiton välillä USA:n välityksellä totuudenmukainen, toveri Losovski vastasi: »Johtuen suurista menetyksistä rintamalla ja erittäin kriittisestä elintarvepulasta maassa Suomi kaipaa rauhaa. Maassa kasvaa tyytymättömyys Saksaa kohtaan, joka on vetänyt sen sotaan. Jos näissä olosuhteissa Suomen sanomalehdistö, esimerkiksi Savo tekee kysymyksen sodan lopettamisesta, on se luonnollista.

Mitä tulee rauhanneuvotteluihin, niin niitä koskeva uutinen ei ole totuudenmukainen.

(Yllä on virallinen venäläinen vastaus niihin huhuihin, joita esim. Englannin radio levitti Suomen ja Neuvostoliiton välillä mukakäynnissä olevista salaisista rauhanneuvotteluista. — J.)

Moskova 10. 9. 41 klo 23.00 — Pravdan sotakirjeenvaihtajan kuvaus siitä, mitä suomalaiset sotavangit kertovat. Vangitut kertovat kahnauksista saksalaisten ja suomalaisten upseerien välillä. Suojeluskuntalaisluutnantti Risto Pohjosen päiväkirjassa kerrotaan ristiriidoista suomalaisten ja saksalaisten välillä päämajassa. »Saksalaiset, kirjoittaa luutnantti, ovat syrjäyttäneet suomalaiset upseerit ja ottaneet heidän paikkansa. Epämiellyttävät lähetetään rintamalle.» Päiväkirjan tekijä piirtää kuvan, miten saksalaiset päämajalaiset ampuivat ryhmän suomalaisia upseereita. (Hienomman jälkeen, kun oikein »päämajalaiset» omakätisesti panevat toimeen »kuolemantuomioita». — J.) Me kysyimme vangitulta luutnantti Toivo Kanervolta, mikä on hänen mielipiteensä sodan näköaloista. Hän vastasi; »Teillä on kovin voimakas armeija. Me emme milloinkaan teitä voita. Ei, ei.»

Moskova 12. 9. 41 klo 23.00 — Vuoden aikana ovat saksalaiset ryöstäneet Suomen perinpohjin, jättäen sen ilman leipää, lihaa, voita ja perunoita. Tämä ryöväys meni yli rajojensa sen jälkeen, kun alkoi sota Neuvostoliittoa vastaan. Saksalaiset velvoittivat Suomen hallituksen ryöstämään ja varustamaan saksalaiset sotilaat paremmin kuin suomalaiset. Heitä varten hitleriläiset ryöstävät kansaltaan viimeisenkin, mikä vielä on jäljellä. Saksalaiset fascistit jahtaavat kuin sudet, vieden kaiken, minkä sattuvat näkemään. Suomen hallitus on alentanut työläisten palkkoja sekä asettanut lukemattomia määriä sotaveroja. (Saksalaisten sotilaiden varustaminen meikäläisillä elintarpeilla on bolshevikien radion lempi aiheita, vaikka päinvastoin saksalaisten kanssa samoilla lohkoilla toimivat suomalaiset joukot ovat yleensä saksalaisten muonissa. — J.)

Moskova 16. 9. 41 klo 23.00 — Luettiin »Pravadassa» julkaistu kirjoitus »Häviöön saatettu Suomi.»

Englantilainen sanomalehti »Daily Mail» kirjoitti Tukholman kirjeessä elokuun lopulla, että useitten ruotsalaisten havainnontekijäin mielipiteen mukaan Suomi ei voi kauempaa kestää ankaraa sota. On vaikea käsittää, huomauttaa lehti, miten Suomi suoriutuu edessä olevasta talvesta, ellei se saa elintarvikeapua ulkoapäin. Jo

nyt on Suomessa - mahdotonta hankkia lihaa ja voita, kauppojen varastot ovat ehtyneet. Kesäkuun 1 pstä lähtien Suomen väestö sai 150 gr. leipää päivässä, mutta tätäkin annosta, kuten lehti tiedoittaa tullaan piakkoin supistamaan. Elintarpeiden hinnat ovat kohonneet.

(Leipäannokset olivat kesäkuun alussa työn laadusta riippuen 200—500 gr. päivässä. Missähän maassa eivät elintarpeiden hinnat olisi sodan aikana kohonneet? — J.)

Moskova 25. 9. 41 klo 8.00 — Tukholmasta saatujen tietojen mukaan saksalaiset ovat valmistaneet suunnitelman suomalaisten käyttämisestä talvisodan aikana. Tämän suunnitelman mukaan huomattava osa suomalaisista sotajoukoista olisi siirrettävä etujoukoiksi itärintaman keskiosalle ja Ukrainaan. Karjalan rintamaosa, joka ei ole ratkaiseva, tullaan heikentämään. Ulkomaisissa tiedonantopiireissä vahvistetaan, että saksalaiset puhuvat, että heille ovat muutamat kylät keskirintamalla monta vertaa tärkeämpiä kuin muutamat kaupungit Karjalan soilla.

(Nyt maaliskuussa 1942 voimme käytännössä todeta tämänkin suomalaisten joukkojen Ukrainaan siirtoa koskevan »uutisen» luotettavuuden. Tarkoituksena oli tietysti panna tällainen huhu kiertämään, vieläpä Tukholman nimissä. Mutta kuten muistamme eivät bolshevikit onnistuneet edes siinäkään. — J.)

Moskova 7. 10. 41 klo 16.00 (ven.). — Suomen lehdistö on pakotettu tunnustamaan, että tilanne maassa huononee päivä päivältä. Lokakuun 1 pnä astuivat voimaan uudet leipäannosnormit: 80—100 grammaa päivässä henkeä kohden. Työpalkat ovat paljon alemmat kuin edellisten vuosien kerjäläispalkat. (Leipäannokset eivät lokakuussa lainkaan muuttuneet, vaan pysyivät kesäkuun 1 päivästä 1941 samanlaisina, eli siis 200—500 g, helmikuun 1 päivään 1942, jolloin ne suurenivat. — J.) Talonpojat saboteeraavat hallituksen määräystä viljan ja perunain koko sadon luovuttamisesta. Hallituksen on pakko lähettää aseellisia rankaisujoukkoja kukistamaan talonpoikain tyytymättömyyttä. (Ovelasti kylläkin ollaan mainitsematta mitään paikannimiä. — J.)

Moskova 7. 10. 41 klo 23.00 — Suomi rappiutilassa. Sota vaikuttaa yhä turmiollisemmin Suomen taloudelliseen tilaan. Erikoisen huonosti työskentelee liikenne. Suomalaiset isänmaanystä-

vät järjestävät vaurioita sotatarvikejunille, muodostavat ruuhkia asemille ja häiritsevät yhteyttä. Kuten ilmoitetaan asiasta perillä olevista lähteistä, on linjalla Helsinki—Tampere yksinomaan syyskuun alkupuoliskolla tapahtunut 60 rautatieonnettomuutta, niiden joukossa 10 suurempaa. Suomen valtaherroilla ei ole enää mahdollisuuksia salata sitä tosiasiaa, että maassa ilmenee vakavia taloudellisen romahduksen merkkejä. Suomen radio ilmoitti syyskuun 29 päivänä, että sotatoimien vuoksi liikennemahdollisuudet ovat tulleet erikoisen vaikeiksi. Erikoisesti tämä koskee Helsinkiä, sillä elintarpeet tuodaan ympäristön paikkakunnilta. Valtioneuvoston ja kaupunginjohtajan on täytynyt ryhtyä erikoisiin toimenpiteisiin jotta voitaisiin turvata pääkaupunki elintarpeilla, erikoisesti perunoilla. (Kun syyskuun alkupuoliskoon mahtuu 15 päivää, olisi keskimäärin päivää kohti pitänyt olla 4 junaonnettomuutta Tampereen ja Helsingin välillä. Ja niistä vielä harva se päivä »yksi suurempi». Ihme vain, että niille ei ole sattunut silminnäkijöitä. — J.)

Moskova 9. 10. 41 klo 23.00 — Suomalainen jefreittari Exgeber kertoo, että hänen rykmenttinsä komentaja ilmoitti, että se, joka ei lähde taisteluun, tullaan ampumaan. Tämä merkitsee, että saksalaiset pakottavat Suomen nuoria ihmisiä kuolemaan Hitlerin etujen puolesta. Saksalaiset upseerit nimittävät suomalaisia sotilaita pelkääviksi konniksi, jotka muka häpäisevät saksalaisia aseita. Venäläisten vankina on erään pataljoonan pappi Kuusela. Hän sanoi, että saksalaiset pitävät suomalaisia toisen luokan ihmisinä. (Suomen nykyisessä armeijassa on siis myöskin jefreitterin arvo. Mutta onpa sen kantajallakin niin tosisuomalainen nimi kuin Exgeber. Kuten tunnettua, ovat saksalaiset eri yhteyksissä antaneet suomalaisista sotilaista yksinomaan kiittäviä lausuntoja. — J.)

Moskova 14. 10. 41 klo 20.30 — Tosiasiahan on se, että Suomi, ryhtyen Hitlerin apulaiseksi sen sotaseikkailussa Neuvostoliittoa vastaan, katkaisi kaikki yhteytensä demokraattisten maiden raha- ja tavaramarkkinoihin. Saksasta ja Keski-Euroopan maista voidaan maahan saada vain sotatarpeita, ja juuri näiden takia Suomen valtiovelka on suunnattomasti kasvanut. Kauppa Ruotsin kanssa on supistunut ja yksipuolistunut päivä päivältä. Amerikka ja Englanti ovat julistaneet maan vihollismaan liittolaisena kauppa- ja teollisuusaartoon. Tästä on ollut seurauksena tuon-

nin romahdusmainen supistuminen. Elintarpeiden ja muiden tuotteiden tarjonta kotimarkkinoilla on jatkuvasti vähentynyt.

(1. Kauppayhteydet Englantiin ja Amerikkaan olivat käytännöllisesti katsoen poikki jo ennen sotaamme. 2. Keski-Euroopan maista on sotatarpeiden lisäksi tullut mm. viljaa, voita ja sokeria. 3. Suomen valtiovelka, jolla bolshevikien radiopropaganda jatkuvasti ratsastaa, on paljon pienempi asukasta kohti kuin esim. Ruotsissa, vaikka viimeainittu maa ei ole ollut sodassa. — J.) Arvovaltaiset piirit ilmoittavat Suomen hallituksen kokoonpanossa tapahtuvista muutoksista ja maan sisäpoliittisen tilanteen edelleen kärjistymisestä. (Mitä suuria muutoksia tuli hallituksen kokoonpanossa? — J.)

Moskova 15. 10. 41 klo 23.00 — Suomen hallitus vastasi Englannin noottiin erikoisella memorandumilla, jossa puolustelee omaa politiikkaansa väärennetyillä tosiasioilla ja sanomalehtien keksinnöillä. Suomen hallitus valehtelee vielä kerran, että saksalais-neuvostoliittolaisen sodan alkamisen jälkeen Neuvostoliitto muka hyökkäsi Suomea vastaan. Tämä valhe, jonka tarkoituksena on synnyttää Amerikan ja Englannin yleisessä mielipiteessä myötätuntoa, ei voi sitä tehdä.

(Kovin vieläkin pelätään sitä myötätuntoa, koska rikos kielletään röyhkeästi kerta toisensa jälkeen. — J.)

Moskova 16. 10. 41 klo 23.00 — »Minne fascistinen kopla-kunta vie Suomen?» Viime aikoina on Suomen lehdistössä paljon pohdittu valtioneuvoston uudelleenjärjestelyä. Suunnitellaan kansantalousministeriön tai kansantaloushallinnon perustamista. Sen valan alle keskitettäisiin koko kansantalouselämän johto. Tämän toimenpiteen tärkeyttä perustellaan sillä, että sota-ajan olot vaikeuttavat maan kaikkien käytettävissä olevien varojen ja arvojen joustavaa käyttöä sodan hyväksi. Sen takia olisi vanhoista vapaan elinkeinonharjoittamisen perusteista luovuttava ja keskitettävä talouselämän johtaminen hallituksen käsiin keskittyneemmin kuin mitä se tähän asti on ollut. Taisteluista lausutaan, että sodan loppu ei ole vielä näkössä, ja sen voittoisaan loppuun vieminen vaatii maan voimavarojen mahdollisimman tarkkaan jännittämistä. Sodan ratkaisemista silmälläpitäen Suomen fascistikopla ajaa nyt niin valtiollista kuin taloudellistakin elämää täydellistä diktatuuria kohti. Mitä sitten merkitsee maan koko taloudellisen elämän valvonnan ja

suunnittelun keskittäminen nykyisen hallituksen käsiin, joka on kokonaan riippuvainen Hitleristä? Se merkitsee, että vallassaolevalla fascistisella koplakunnalla tulee olemaan kaikki mahdollisuudet ja oikeudet pitää valvonnan alaisena tuotantolaitosten talouksia, laskea kaikki niiden tulot, verottamalla ne korkealla sotaverolla ja panna toimeen sotahankintoja sekä pakkoluovutuksia. Se merkitsee myöskin, että fascistinen koplakunta tulee pitämään valvontansa alaisena keskisuuria ja suuria tuotantolaitoksia, kuorien ensinkerman päältä ja käyttäen niiden tulot fascistisen koplakunnan rikastuttamiseksi ja sodan jatkamiseksi Hitlerin Saksan eduksi. Fascistinen koplakunta pyrkii tekemään lopun viimeisistä näennäisistä demokratian jätteistä. Tässä tarkoituksessa toimivat maassa sota-oikeudet. Lehdistöjen edustajat, jotka tavalla tai toisella koettavat puolustaa kansan etuja, vangitaan. Tässä tarkoituksessa on myös eduskuntavaalit siirretty vuoteen 1944, vaikka vaalit pitäisi toimittaa 1942. Toiselta puolen suomalaiset fascistit ovat Hitlerin määräyksestä jo alkaneet tuumia eduskunnan lakkauttamista. Kaikki Suomen tuotantolaitokset tahtovat Hitler ja hänen koplakuntansa ottaa tiukasti omiin käsiinsä suomalaisten kätyrien kautta. Nämä Hitlerin suomalaiset apurit tulevat lypsämään Suomen kansantaloutta ja rikastumaan. Suomen talonpojat ja tuotantolaitokset joutuvat valvonnan alaisiksi. Suurten sotaverojen takia ne joutuvat rappiotilaan ja tuhoutuvat, sillä hitleriläinen sota ei pääty pian. Tannerilaiset auttavat fascisteja hieromalla eripuraisuutta Suomen talonpoikien ja työläisten välille, ajamalla työläisvastaista ja myöskin talonpoikaisvastaista politiikkaa. Kaiken lisäksi tannerilaiset ehdottavat maataloustuotteiden hintojen säännöstelyä, muttei työläisten ja kaupunkilaisten eduksi. Tannerilaiset harjoittavat valheelistä demagogiaa paikallisesta yhtenäisyydestä, mutta asiallisesti ne ovat vain yhtenäisiä lapualaisten ja Saksan fascistien kanssa. Itse asiassa he kadottavat Suomen kansan todellisen yhtenäisyyden, hajoittavat toiminnallaan työläisten ja talonpoikien liitot kiihoittamalla niitä toinen toistaan vastaan, auttaen fascisteja vangitsemaan todelliset kansan etujen puolustajat. Vain todellinen Suomen kansan yhtenäisyys, Suomen työläisten talonpoikain ja sotilaitten liitto fascismia vastaan, pelastaa Suomen tuholta.

(Kuten huomaamme, ovat »sosialismillaan» kerskailevat bolshevikit

tällä kertaa jyryä poikaa kapitalistisen talousjärjestelmän puolesta. Pelkäävät kovin, että valtioneuvostomme uuden järjestelyn yhteydessä jouduttaisiin luopumaan »vapaan elinkeinonharjoittamisen perusteista» ja, että valtion valvonta ulottuisi jopa keskisuuriin ja suuriinkin tuotantolaitoksiin, joiden kaikki tulot voitaisiin laskea ja verottaa korkeilla sotaveroilla. — J.)

»*Diktatuurivalmistelut Suomessa*». (Lähetettiin välittömästi edellisen jälkeen. — J.) Suomen vallassaolijat koettavat muuttaa sisäpolitiikkansa Hitlerin politiikan malliin. Hallitus ei ole eduskunnalle ilmoittanut maassa vallitsevasta tilanteesta. Mutta todellisuudessa Suomen hallitus on ryhtynyt toimenpiteisiin vapautuakseen eduskunnan sekaantumisesta asioihin. Se on siirtänyt eduskunnan istuntoja määrättömäksi ajaksi, (Mutta eduskunta se vaan siitä huolimatta on istua jökittänyt Töölön linnassa. — J.) että se voisi ratkaista useita vakavia toimenpiteitä, ilman että eduskunta niitä käsittelisi. Tannerilainen lehti Suomen Sosialidemokraatti vaatii Suomen hallitukselle erikoisoikeuksia, jotta se voisi ilman kontrollia toteuttaa politiikkaansa. Lehti vaatii Suomen muuttamista fascistisen Saksan kaltaiseksi. Suomen johtavat piirit aikovat muodostaa maahansa hitleriläisen hallitusjärjestelmän, jota hitleriläiset heille tyrkyttävät, ja tannerilainen hallitus auttaa sangen aktiivisesti heitä siinä.

Moskova 18. 10. 41 klo 8.00 (ven.) — Saksalaiset ottivat leivän nälkäiseltä väestöltä, sen saman leivän, jonka Neuvostoliitto antoi Suomen kansalle, ja jota Suomi sai myöskin Amerikasta ja Ruotsista. Saksalaiset viranomaiset takavarikoivat Suomen väestöltä omiin tarkoituksiinsa lihan, voin, perunat ym.

Saksalaiset solmivat Suomen kanssa pakkorauhasopimuksen, jonka mukaan Saksa ostaa Suomelta nikkeliä, paperia, nahkaa ym. mutta niistä saksalaiset eivät ole maksaneet yhtään pfenningiä. (Saksasta saatu vilja, voi ja sokeri ovat tärkeämpiä kuin pfenningit. — J.) Saksalaiset ovat hajoittaneet Suomen talouden ja pakottaneet Suomen teollisuuden työskentelemään Saksan sotatarpeiden hyväksi. Saksalaisten ahneus on johtanut siihen, että Suomessa vallitsee nyt nälkä.

Moskova 1. 11. 41 klo 5.00 (ven.) — Elintarviketilanne Suomessa huononee jatkuvasti. Kansa näkee nälkää. Leipäannokset on supis-

tettu 80 grammaan päivässä henkeä kohti. Joku päivä sitten oli Helsingin kauppatorille tuotu Ahvenanmaalta 700 tynnyriä silakkaa. Muodostui kilometrin pituinen jono, joka seisoj silakkaa odotellen koko illan, yön ja seuraavan päivän. Jonottajien luku nousi 8.000 henkilöön. Aamulla ilmoitettiin, ettei silakkaa myydä ollenkaan. Kauppatorilla syntyi mielenosoitus, kuului huutoja »Saksalaiset on ajettava meidän maastamme» ja »Antakaa leipää, pelastakaa lapsemme nälästä». Ainoastaan vahvan poliisiosaston tultua paikalle onnistuttiin mielenosoittajat hajoittamaan. Lähes 100 henkilöä vangittiin.

Nälkämielenosoituksia on sattunut myös useissa kaupungeissa Pohjois-Suomessa, jossa suuret ihmismassat jo pitemmän ajan ovat nähneet nälkää.

*

Silakkajonossa olleet muistavat, että se »mielenosoitus», josta yllä Moskova kertoo, oli vain silakkajono, ei muuta. Eikä sen hajoittamiseksi tarvittu vahvoja poliisiosastoja lähes 100 henkilön vangitsemista varten. Poliisit pitivät huolen vain siitä, että silakka-vaunujen ovet avattiin, ja tavara joutui yleiseen kulutukseen. Mutta ylläoleva osoittaa, kuinka kiitollista propaganda-ainehistoa viholliselle tarjoavat keinottelijat ja muut elintarvikemääräysten rikkojat järjestäessään kuluttajille kuuluisan »silakkajonon» tapaisia ikävyöksiä. Samoin se osoittaa, kuinka vihollispropaganda saattaa käyttää todellisia tapahtumia uutistensa pohjana, mutta muuttamalla niitä hieman oman väärän mielensä mukaan saa asiat näyttämään aivan toisilta. —J.

*

Rostov, Don, Leninin asema 3. 11. 41 klo 18.15 (ven.) — Puna-armeijan riveissä taistelevat myös valkosuomalaisia vastaan käydyissä taisteluissa kunnostautuneet hiihtäjämme. 90 kilometrin pituisella tiedustelumatkallaan vihollisen selustassa hiihtomestari Melkow joutui yksin taistelemaan valkosuomalaisia vastaan. Tuhoten heistä useita hän kiiruhti joukko-osastoonsa. Parhaat suomalaiset hiihtäjät yrittivät turhaan tavoittaa häntä. (Venäläisten hiihtotaitohan on tunnettu! — J.) Urheilijasotilaamme todistavat nyt vielä kerran lujan luonteensa, kestävyytensä ja uskollisuutensa kotimaalleen.

Moskova 5. 11. 41 klo 8.00 (ven.) — Suuren lokakuun vallankumouksen kansainvälinen merkitys on valtava, koska se tietää koko ihmiskunnan perusteitten mullistusta. Taisteluja käytiin rauhan merkeissä ja saavutettu voitto takasi yli 20 vuotta kestäneen rauhallisen työn Neuvostoliitossa. Työ rauhan puolesta on näinä vuosina yhä jatkunut Leninin ja Stalinin pyrkimyksinä säilyttää rauhalliset suhteet naapurikansoihin. Nämä Neuvostoliiton rauhanpyrkimykset ovat ilmenneet kansainvälisissä konferensseissa ja kansainliitossa. (Siten, että joulukuussa 1939 Kansainliitto yksimielisesti totesi Neuvostoliiton hyökkääjäksi ja eroitti sen jäsenyydestään). — J.) Stalinin perustuslaki, joka on maailman demokraattisin, takaa neuvostokansoille kaikkien heidän voimiensa monipuolisen kehityksen. (Kuten esim. olot Itä-Karjalassa osoittavat. — J.)

Lontoo, marraskuun 4 pnä Reuterin toimiston ilmoituksen mukaan USA:n valtiosihteeri Hull tiedotti sanomalehtimiesten konferenssissa marraskuun 3 pnä, että USA on ilmoittanut Suomen hallitukselle, että jos Suomi haluaa säilyttää ystävälliset suhteensa Yhdysvaltoihin, on sen heti keskeytettävä sotatoimenpiteensä Venäjää vastaan. Hullille tehtiin kysymys, onko Lontoosta saaduissa tiedoissa mitään perää, että Englanti Yhdysvaltain vastustavan kannan johdosta epäroisi, olisiko sen julistettava sota Suomea vastaan. Kuten Dow Jonesin toimiston Washingtonin-kirjeenvaihtaja kertoo, ilmoitti Hull, »että Suomen hallitukselle on lähetetty nootti, jossa esitetään, että ystävällisten suhteiden säilyttämiseksi Yhdysvaltain kanssa on suomalaisten viipymättä kutsuttava joukkonsa pois Venäjän alueelta ja otettava käsittelynalaiseksi kysymys rauhanneuvottelujen alkamisesta.» (Rauhan propagandaa taistelutahtomme heikentämiseksi. Kuten ylläolevasta näkyy, olisi suomalaisten siis pitänyt vetää joukkonsa yksipuolisesti pois, ilman että luvataan pienintäkään taetta tulevista rajoista tai edes rauhastakaan. Olisi vain otettava »käsittelyn alaiseksi kysymys rauhanneuvottelujen alkamisesta.» Jos Neuvostoliitto ei olisi neuvotteluihin tyytyväinen, voisi se alkaa uuden hyökkäyksensä vanhoista tukikohdistaan, jotka Suomen armeija sille jalomielisesti hallustaan luovuttaisi. — J.)

Moskova 8. 11. 41 klo 20.15 (ven.) — Illalla tapahtui vangittujen ja puna-armeijan puolelle siirtyneiden valkosuomalaisten

kuulustelu. Sotilas Toivinen sanoi: »Asiat ovat hullusti Suomen armeijassa. Sotilaat saavat päivässä 150 gr. leipää ja liemiruokaa».

»Isä ei ole kotona», kirjoitetaan sotilas Antille, »sillä kaikki miehet aina 60 ikävuoteen ovat sotilasharjoituksissa. Voit kuvitella miten raskasta se on hänelle.»

(Siinä taas pari kukkasta Moskovan radion hyvän ja pahan tiedon puusta. Sotilaiden leipäannos on meillä muka 150 gr ja pakolliset sotilasharjoitukset on ulotettu aina 60 ikävuoteen saakka.

— J.)

Moskova 15. 11. 41 klo 5.00 — Marraskuun 8 pnä Nl:n korkeimman neuvoston presidiumin puheenjohtajan sijainen ja Neuvosto-Karjalan korkeimman neuvoston presidiumin puheenjohtaja toveri Kuusinen jakoi Nl:n ja Neuvosto-Karjalan kunniamerkkejä ja mitaleja N:n rajavartio-osaston sotureille, komentajalle ja politrukeille. Toveri Kushov sai punaisen tähden kunniamerkin. Jo talvisodan aikana hän taisteli urhoollisesti valkosuomalaisia vastaan. Nyt hän jatkaa etulinjoilla vihollisen tuhoamista. Palkinnon saanut pataljoonan komissaari Karmilow vakuutti taistelevansa viimeiseen veripisaraansa saakka vihollista vastaan. Onniteltuaan palkinnon saaneita toveri Kuusinen piti lyhyehkön puheen: »Toveri Stalin osoitti meille pitämässään puheessa selvästi voitontien. Tuhotkaamme saksalaiset imperialistit ja heidän palvelijansa valkosuomalaiset maan-anastajat! Toveri Stalin sanoi, että tehtävänämme on tuhota maamme tunkeutuvat saksalaiset viimeiseen mieheen. Tähän taisteluun keskittäköön karjalais-suomalainen kansamme kaikki voimansa ja tarmonsä. Osoittakaa, rajavartijat tässä taistelussa vielä enemmän urhoollisuutta ja itseuhrautuvaisuutta. Leninin ja Stalinin lipun johtamana kulkekaa voittoja kohti.»

Moskova 16. 11. 41 klo 5.00 (ven.) — Reuterin kirjeenvaihtajan kysymykseen, miten herra Losovski arvostelee Suomen hallituksen vastauksen herra Hullin noottiin, toveri Losovski vastasi:

Suomen hallituksen vastaus Amerikan hallitukselle sisältää niin paljon valetta ja vääristelyä, että siinä selvästi näkyy saksalaisten fascistien apu. Tokkopa enää löytyy muita todisteita kuin Hitlerin ja Göbbelsin puheet, jotka olisivat niin täynnä mielikuvitusta. Suomen nootissa esimerkiksi vakuutetaan, että Pravdassa kesäkuun 23 päivänä vaaditaan kaikkien suomalaisten tuhoamista. Riittää,

kun tarkastamme «mainitun päivän lehden ja muita Pravdan numeroita, niin voimme vakuuttaa, että Pravda ei ole tällaista kirjoittanut eikä voinutkaan kirjoittaa mitään tämän kaltaista.

(On herttaisen yhdentekevää, onko tuo uhkaus meidän hävittämisestämme ollut kirjoitettuna Pravdassa, jonka numerot sensuuri on alkuvaiheessa hävittänyt ja otattanut uuden painoksen, vai eikö sitä ole siellä ollut lainkaan. Joka tapauksessa se luettiin sekä Lenin-gradin että Moskovan radiossa kesäkuun 23 päivänä v. 1941 ja samassa yhteydessä ilmoitettiin, että sen oli Pravdaan kirjoittanut akateemikko Jaroslavski. — J.)

Moskova 16. 11. 41 klo 14.40 (ven.) — Sota valkosuomalaisten kanssa on osoittanut, mikä valtava merkitys suksilla on. Kehoitamme sentakia kaikkia suksienvalmistajia valmistamaan mahdollisimman paljon suksia, sauvoja ja suksirasvoja, jotta sotilas-hiihtäjämme saisivat tarvitsemansa sukset, voidakseen talven aikana nujertaa vihollisen. (Nähtävästi suksi- ja suksirasvarintamalla oli »tuholaisia», koskapa vihollinen jäi talven aikana nujertamatta. — J.)

Moskova 16. 11. 41 klo 20.15 (ven.) — Ei kaukana valkosuomalaisten pääkaupungista Helsingistä, Suomenlahden toisessa kärjessä on jo melkein viisi kuukautta mainehikas Hanko, punainen Hanko pitänyt puoliaan. Monasti on Lahden radio tiedoittanut valheellisia tietojaan Hangon valtaamisesta (!). Ensimmäisen kerran heinäkuussa, toisen kerran elokuun puolivälissä ja viimeksi syyskuussa (Jokainen muistaa, että Lahden radio ei ole tiedoittanut Hangon valtauksesta kertaakaan aikaisemmin kuin se oli tapahtunut tosiasia. — J.), mutta joka kerta on Hangosta päin jatkuvasti kuulunut tykinjyskettä ja ammusten räjähdyksiä. Valkosuomalaisia joukkoja on Hangon rintamalla johtamassa kenraali Österman. Paikalle on tuotu mitä raskainta tykistöä. Melkein joka päivä valkosuomalaiset lentäjät pudottivat Hangon ja sen ympärillä sijaitseviin saariin tuhansia lentolehtisiä. Kovaääniset koettavat pöntätä Hangon puolustajille päähän Lahden hankolaisille tarkoittamaa venäjänkielistä valhepropagandaa. Kaikki on kuitenkin turhaa ja merimiehemme pysyvät horjumattomina ja entistä päättäväisempinä. Äskettäin valkosuomalaiset lentäjät pudottelivat Hangon alueelle valokuvia, joista sai sellaisen käsityksen, että suomalaiset sotilaat osaavat vain hymyillä ja syödä ensiluokkaisia aterioita. Vähän aikaa

tämän jälkeen tiedustelijamme toivat esikuntaan pitkän, laihan, huonosti puetun miehen, valkosuomalaisen sotilaan, Heino Lujasen, joka ilmoitti saaneensa vain 150 gr. leipää päivässä. Miehen laihat kasvot varmistivat hänen sanansa. Aktiivisesti pitäen puoliaan Hangon puolustajat käyvät sotaa. He ovat anastaneet valkosuomalaisilta 20 strategisesti tärkeätä saarta. Suvorovin tapaan, yksi viittä, yksi kahtakymmentä, jopa yksi sataakin vastaan taistelevat hankolaiset. Punalaivastolainen Makapahin tuhosi vihollisen rintaman takana käsikähmässä 6 valkosuomalaista. Lentäjä Baldaen ampui maahan 3 fascistista lentokonetta. Alikersantti Micziparenko tuhosi eräässä taistelussa 40 valkosuomalaista ja punamerimies Ikatov teki lopun sadasta puissa istuvasta, automaattiasuin varustetusta vihollisen miehestä. Kerran valkosuomalaiset toivat rintaman oikealle siivelle automaattitykin. 30 minuutin kuluttua Hangon puolustajat tekivät lopun tykin suojelijoista, kiipesivät paikalle ja kuljettivat tykin omalle puolelleen. Tykki toimii nyt menestyksellisesti Hangon suojelussa. Vihollisen kaikessa salassa valmistama maihinnousu eräälle saarelle päättyi onnettomasti. Yksikään valkosuomalainen ei palannut takaisin osastonsa. Sellainen on Hanko. Puolustajain sitkeys, urhoollisuus ja kärsivällisyys ovat luonteenomaisia sen puolustajille. Torpeedoveneet, miinanraivaajat ja lentokoneet tuovat Leningradista ja Kronstadtista vihollisen tykkituloista ja miinakentistä huolimatta elintarpeita, sanomalehtiä ja sotatarpeita uljaille puolustajille ja jokapäivä saapuu Hangosta vanha ja tuttu sähkösanoma: »Hangon rintamalla tänään on kaikki rauhallista, entisellään.»

Moskova 18. 11. 41 klo 15.45 — (Lähetettiin Neuvostoliiton ulkoasiainkomissariaatin Suomea koskeva pitkä lausunto, josta poimimme vain näytteeksi pari pientä otetta. Tätä häikäilemättömästi tosiasiaain vastaista »lausuntoa» käsiteltiin aikoinaan lehdistössämme yksityiskohtaisesti, joten siihen on turha tässä yhteydessä laajemmin puuttua. — J.)

Suomen vallassaolijain parhaavat lausunnot Neuvostoliiton imperialistisista pyrkimyksistä ovat heille nyt tarpeellisia sitä varten, jotta yritettäisiin salata Suomen häpeällinen osa hitleriläisen Saksan imperialististen anastusten avustajana, minkä vaaran neuvostohallitus otti huomioon jo syksyllä v. 1939.

(Miksi bolshevikit eivät puhu enää Englannin imperialismista, jolla perustelivat hyökkäystään v. 1939? Silloin ei Saksan vaaraan edes viitattukaan. J.)

Suomen nootti syyttää valetta Pravdan niskoille syyttäen sen kirjoittaneen, että suomalaiset on pyyhkäistävä pois maan kamaralta, vaikka nootin tekijät tietävät, että mitään tämäntapaista Pravdassa ei ole julkaistu eikä voitu julkaista.

(Pienten kansojen vapauden esitaistelijalle tuli tuossa lausunnossa kerta kaikkiaan raskas munaus. Mutta tehtyä ei saa tekemättömäksi, vaikka sen kieltäisi kuinka monta kertaa. — J.)

Moskova 22. 11. 41 klo 16.45 — Itärintamalla on Suomen armeija menettänyt suuren määrän parhaimmista upseereistaan ja on ylin päällikkö sen johdosta ollut pakotettu kiireellisessä järjestyksessä nimittämään upseereiksi yli 1.000 henkilöä, jotka eivät vielä ole suorittaneet upseeritutkintoa. (Tällaisen värin sai Moskovan radiossa Suomen lehtien uutinen RUK:n kurssin suorittaneiden uusien upseerien ylennyksestä. — J.)

Moskova 25. 11. 41 klo 20.30 — Kuten »Daily Telegraph» and »Morning Postin» Tukholman-kirjeenvaihtaja tiedottaa, on Suomi kauhistuttavan nälän kynnyksellä. Elintarviketilanne on jo nyt maassa katastrofimainen. Helsingin asukkaat saivat loka-kuussa perunaa vain 0.5 kg henkeä kohti. Lihaa ei ole nähty kaupungissa pitkiin aikoihin. Maassa on kielletty vehnäleivän myynti, ruisleivän annos on vähennetty minimiin, rasvaa ei ole. Joskus on Suomi ollut tunnettu maito- ja karjatuotteistaan. Nyt ei ole voita ja juustoa ollenkaan saatavissa. (Kun meillä on elintarvikevaikeuksia, niin Moskova osaa kyllä pistää omasta takaa puolet lisää. — J.)

Moskova 28. 11. 41 klo 15.45 — Kietoutuneena verisen Hitlerin aikaansaamaan järjettömään seikkailuun ovat valkosuomalaiset menettäneet sodan aikana yli kolmanneksen koko armeijastaan.

Moskova klo 20.30 (ven.) — Suomen koulut on suljettu, sillä kaikki koulurakennukset toimivat kasarmeina.

Moskova 4. 12. 41 klo 15.45 — Lyhyt sähkösanomatiedonanto, kaikkiaan vain kaksi kuivaa numeroa. Vuoden 1941 lop-

puun mennessä Suomen valtiovelka tekee 27 miljardia markkaa. Vuonna 1939 se käsitti vain 5 miljardia markkaa. Nämä ovat vain kaksi kuivaa lukua. Mutta kuinka paljon surua ja kärsimyksiä, verta ja kyyneleitä kätkeytyykään niiden taakse. Mitä merkitsee 27 miljardin markan valtiovelka? Se merkitsee lähes 8000 markkaa jokaista suomalaista asukasta kohti, yli 15.000 markkaa jokaista miestä kohti ja lähes 40.000 markkaa jokaista perheenelättäjää kohti. Se merkitsee suomalaiselle työläiselle 4—5 vuoden keskimääräistä työpalkkaa, (Tästä päättäen hankkii suomalainen työläinen 8.000—10.000 markkaa vuodessa. — J.) tavalliselle suomalaiselle talonpojalle 12—14 vuoden keskimääräisiä tuloja. (Talonpojan vuositulot ovat siis meillä 2.850—3.350 markkaa vuodessa. — J.) Kaikkiaan vain kaksi vuotta sitten olivat nämä numerot miltei kuusi kertaa pienempiä. Minkä johdosta on syntynyt näin suunnaton valtiovelka ja kenen harteilla tämä taakka lepää? Tämä valtiovelka edustaa sotamenoja. Sotamenot ovat mittaamattomasti kasvaneet ja sentähden myöskin valtiovelka on noussut ylettömiin mittasuhteisiin. Kaikkiaan on siinä syynä sota, jonka Tanner, Ryti ja Mannerheim aloittivat isäntänsä Hitlerin määräyksestä. Kenen harteilla lepää valtiovelan ja sotamenojen taakka? Tannerien, Rytien ja Mannerheimienko? Ei suinkaan, Tannereille, Mannerheimeille ja Rytelle on sota varsin tuottavaa hommaa. He rikastuvat sodasta siinä määrin, etteivät milloinkaan rauhan aikana voisi niin paljon rikastua. Jokainen henkensä heittänyt sotilas tuottaa heille paljon enemmän tuloja kuin tuhannet kuutiometrit puutavaraa. Miten tämä tapahtuu? Hyvin yksinkertaisesti. Sotilashankintojen, kavallusten, sotarosvousten, kei-nottelun sekä työläisten ja talonpoikain riiston avulla sotilaallisten tarpeitten varjolla. Kaikki tämä tuottaa heidän taskuihinsa miljardeja markkoja lisätuloja. Kenen harteilla sitten lepää valtiovelan ja sotamenojen taakka? Kokonaisuudessaan ja täydelleen niiden harteilla, jotka vuodattavat vertaan rintamalla. Se merkitsee, että tämä taakka lepää kokonaisuudessaan Suomen kansan harteilla, joka saa vuodattaa vertaan ja samanaikaisesti maksaa sotamenot. Miten tämä tapahtuu? Hyvin yksinkertaisesti yhä uusien ja uusien verojen ja äyrien hintojen korottamisten ja lisäysten riiston avulla. Kaikkeen tähän on syynä sota, jonka Tannerit, Mannerheimit ja Rydit aloittivat Hitlerin käskystä.

Kunnioitettava Suomen kansa haluaa elää rauhassa ja nauttia rauhallisen työnsä tuloksista. Voiko Suomen kansa tämän saavuttaa? Luonnollisesti kyllä. Tätä varten on karkoitettava saksalaiset anastajat pois maasta ja asetettava tilinteolle heidän kätyrinsä Mannerheimit, Rydit ja Tannerit, jotka Hitlerin käskystä aloittivat sodan.

*

Yllä eräs tavanomainen valtiotaloutemme heikkoutta koskeva propagandalähetys. Suurilla numeroilla koetetaan pyörryttää tavallinen kansalainen, mutta halaistua sanaakaan ei mainita siitä, että kansallisomaisuutemme vastaa moninkertaisesti tuon velan, enempää kuin sitäkään, että vieläpä sodan ulkopuolella pysyneessä rikkaassa Ruotsissakin on valtiovelka asukasta kohti paljon suurempi kuin meillä. Päinvastoin koetetaan räikeästi esittää asiat siten kuin sodasta hyötyisivät henkilökohtaisesti valtiovaltamme korkeimmat edustajat. — J.

*

Moskova 8. 12. 41 klo 15.45 — Yhdessä Suomen armeijan kanssa vuodattaa vertansa koko Suomen kansa. Ensimmäinen verinen seikkailu, johon Suomen vallassaolijat sen syöksivät, maksoi Suomen kansalle ei vähempää kuin yli 250.000 miestä kaatuneina ja haavoittuneina. Mutta Mannerheimin, Tannerin ja Rytien mielestä oli vielä vähän vuotanut suomalaista verta ja he uudelleen ajoivat eloon jääneet miehet surman suuhun Hitlerin eduksi. Uuden sodan 5 kuukauden aikana on Suomen armeija menettänyt yli kolmanneksen miehistöstään. Karjalan soilla ja metsissä lepää 150.000 suomalaista sotilasta. Useat suomalaiset joukko-osastot ovat kahdesti ja kolmasti täydennettyjä ja uudelleen muodostettuja. Suuria menetyksiä rintamalla lisäävät suuret menetykset selustassa. Karjalais-suomalaiset sissit tekevät jatkuvasti hyökkäyksiä suomalaisia joukko-osastoja ja kuljetusyksiköjä vastaan sekä hävittävät teitä ja yksityisiä taloja. Sen veri vuotaa kuiviin. Näinä päivinä Karjalan rintamalla vangiksi otettu suomalainen sotilas ilmoitti, että hänen komppaniastaan yhdessä taistelussa kaatui ja haavoittui 69 miestä. Täysikasvuisia miehiä, jotka ovat kykeneviä elättämään perhettään, lasketaan Suomessa olevan lähes

700.000, siihen, luettuna kaupunkien ja maaseudun työläiset, joita on kolmisensataatuhatta. Suomen armeijan miesmäärä, kun kaikki, jotka kynnelle kykenevät viimeistä miestä myöten kootaan, saadaan nousemaan 600.000 mieheen. Tämä merkitsee, että Suomen armeijaan on jo otettu miltei kokonaisuudessaan kaupunkien ja maaseudun täysikasvuinen miespuolinen väestö, joka kykenee elättämään perhettään ja tekemään työtä teollisuudessa, ja että heistä ovat monet jo tuhoutuneet rintamalla. Yhdessä Suomen armeijan kanssa vuodattaa vertaan koko Suomen kansa. Naisilta ja lapsilta on riistetty heidän elättäjänsä. Maaseutu ja kaupunki ovat käyneet väkityhjiksi. Maatalous ja teollisuus ovat vailla työvoimaa. Maa on kansantaloudellisen katastroofin partaalla. Maassa vallitsee rappiotila, kurjuus ja nälkä. Leipäannos on leikattu kannikan varaan. Rasva-aineita ei ole. Koko lokakuussa jaettiin perunoita vain $\frac{1}{2}$ kg henkeä kohti. Eräillä Karjalan rintaman lohkoilla suomalaiset sotilaat huutavat juoksuhaudoista: »Antakaa leipää.» Samaan aikaan kun suomalaiset naiset ja lapset sekä suomalaiset sotilaat näkevät nälkää, ahmivat saksalaiset suomalaisilta sotilailta viimeisetkin elintarpeitten rippeet. Saksalaiset eivät ainoastaan olleet täyttämättä lupaustaan elintarpeitten hankkimisesta Suomeen, vaan päinvastoin itse vievät pois nälkää näkevästä Suomesta viimeisetkin jyvät.

(Yllä on jo ryssäparan laskutaito mennyt aivan sekaisin. Aluksi tehdään vanha väite yli 250.000 miehen menetyksestä talvisodassa. Sen ilmoitettiin silloin olleen puolet armeijastamme. Jäljellä piti olla ryssän erilaisten väitteiden mukaan joko 250.000 tai 300.000 miestä. Niistä vielä piti jäädä väkeen saapumatta kesäsodan alussa noin $\frac{3}{4}$. Nyt kuitenkin lasketaan armeijamme vahvuudeksi taas 600.000 miestä, joista on menetetty yli kolmasosa jo tässä sodassa, mikä kuulemma tekee 150.000. Ota sitten selvä.—J.)

Moskova (välittömästi edellisen lähetyksen jälkeen. — J.) — Reuterin toimisto: sodanjulistuksesta Suomelle, Unkarille ja Romanian. Lontoo: Reuterin toimisto ilmoittaa, että sikäli kun on tunnettua, ovat Englannin jättämät nootit Unkarille ja Romanian sisällöltään samanlaiset. Kuten ilmoitetaan, vaaditaan Suomelle annettussa nootissa sotatoimien lopettamista Neuvostoliittoa vastaan.

Jo tämän vuoden heinäkuusta alkaen, ilmoittaa Reuterin toimisto, on käynyt selvemmäksi, että Suomen hallitus käy sotaa Venäjää vastaan alueellisessa valtaustarkoituksissa. Heinäkuun 11 pnä ilmoitti Mannerheim päiväkäskyssään sotajoukoille, että Suomen tarkoituksiin kuuluu Itä-Karjalan vapauttaminen. Karjala on suuri alue, joka ei milloinkaan ole kuulunut Suomelle. (Molotov on kuitenkin väittänyt sen sille luonnollisesti kuuluvan. Vieläpä sitoutunut sen yhdistämään muuhun Suomeen. Vert. esim. Moskova 2. 12. 39. — J.) Yrityksistä puolustaa sotatoimien jatkamista Venäjää vastaan ovat suomalaiset aika ajoittain ilmoittaneet, että heidän sotajoukkonsa on välttämätöntä saavuttaa määrätty linja. Tätä määrättyä linjaa ei ole milloinkaan täsmällisesti määriteltä, mutta ehdottomasti se on varsin kaukana Venäjän alueen sisällä. (Pitäisikö vihollisen sotatoimia auttaa ilmoittamalla sille etukäteen tarkkaan se linja, johon aiotaan pysähtyä, jotta se tietäisi keskittää joukkonsa oikeille paikoille? — J.) Suomalaiset väittivät, että tämän linjan valtaaminen suoritetaan strategisissa tarkoituksissa ja kansallista puolustusta varten. Tämän ohessa on liiankin selvää, minkälaisista lähteistä on tämä perustelu ammennettu.

Moskova 10. 12. 41 klo 15.45 — Karjalaisten kollektiivitalonpoikien omaisuuden ottavat pois sotilasviranomaiset. Tällä tavoin on ohjeissa myöskin sanottu: Kollektiivitalouden karja on kuljetettava pois sen käyttämistä varten sotajoukoille. Suomalaisen ja saksalaisen ylipäällikön asetus edellyttää edelleen: Jokainen komendantti yhdessä maatalousasiain tuntijan kanssa tarkastaa kollektiivitalouden karjan ja laatii luettelon kollektiivitalouksissa ja yksityisissä kylissä olevasta kollektiivitalouden ja yksityisten karjasta. Tämän jälkeen kollektiivitalouden karjasta on vähän lypsävät lehmät sekä mahot lehmät annettava teurastettavaksi, mutta hyvät lehmät säilytettävä ja myöskin jätettävä yksi sonni kylää kohti. (Pitäisikö tehdä päinvastoin? — J.) Ilman sotilasviranomaisten määräystä kielletään vaihtamasta asuinpaikkaa. Jos sotilasviranomaiset määräävät siirtymään, niin he siirtyvät uuteen paikkaan ja jäävät sinne. (Juuri niin menetellään joka maassa sotatoimialueella, vieläpä omienkin kansalaisten suhteen. — J.) Sotilasviranomaiset ovat jakaneet jo suomalaisten pohattojen ja tilanherrojen kesken kollektiivitalouksien maita ja kiirehtivät hankkimaan itselleen oikeuden ajaa

karjalaiset talonpojat pois kotikonnuiltaan. (Lopuksi annetaan karjalaisille oikeata kauhupropagandaa. — J.)

Moskova 27. 12. 41 klo 13.00 — Suomen kaupungeissa lisääntyvät päivä päivältä nälkäkuolemantapaukset. Nälkäiset ihmisjoukot piirittävät myymälöitä ja elintarvikekauppoja. Joulukuun 20 pnä paperitehtaan työläiset Kuopiossa pieksivät saksalaisia sotilaita, jotka kantoivat käsissään leipää. Oulun kaupungissa on tuhottu eräs saksalaisten elintarvikevarasto, joka sisälsi muutamia kymmeniä tonneja voita, jota saksalaiset olivat anastaneet Suomessa ja aikoivat lähettää Saksaan.

(Outoa, kun oululaiset eivät ole sattuneet huomaamaan noin jyryn voivaraston tuhoamista. Mitä taas tulee Kuopion paperitehtaan työläisten tappeluun, niin se olisikin ollut vaikeata, koska Kuopiossa ei ole lainkaan paperitehdasta. — J.)

Moskova 28. 12. 41 klo 10.00 — Suomalainen upseeri Heimo kertoo me vuodatamme turhaan veremme fascistisen Saksan ja Hitlerin puolesta. Jokaisessa suomalaisessa komppaniassa on 4 upseeria, joista 2 saksalaista, jotka ovat komppanian todelliset herrat ja isännät, (Hyvin nämä jokainen »komppanian todelliset herrat» osavat naamioitua, kun suomalaiset eivät ole heitä nähneet. — J.)

Moskova 29. 12. 41 — Helsingissä, Tampereella, Turussa, Vaasassa ja muissa suuremmissa ja pienemmissä Suomen väestökeskuksissa on jo useitten päivien ajan saatu olla tyyten ilman leipää. Vieläpä yksin pääkaupungissakin, kuten Suomen Sosialidemokraatti osoittaa, on useitten perheitten pitänyt olla viikon ajan leivättä, vaikka perheen jäsenistä aina joku ympäri vuorokaudet seisoo jonossa. Lehden sanoman mukaan on olemassa kauhean nälänhädän reaalin vaara. Ministeri Arola selittää leivän puutteen aiheuttajaksi lumipyryt, jotka muka ovat vaikeuttaneet liikennevälineiden toiminnan. Hän rauhoittaa nälkää näkeviä suomalaisia vetoamalla siihen, että Saksa on luvannut lähettää 75 miljoonaa kiloa viljaa. Arolan selittelyt eivät kestä minkäänlaista arvostelua, sillä eihän talvi tänä vuonna ole tullut Suomeen ensimmäistä kertaa. (Mutta normaaliaikoina ei liikennevälineitä eikä niiden käyttäjiä tarvittu Molotovin savotassa, vaan ne olivat suorittamassa rauhanaikaisia tehtäviään. — J.) Suomi on nähnyt jo monia talvia ja tuiskuja, mutta suomalaiset eivät milloinkaan ole nähneet nälkää sen tähden, että lumi-

pyryt olisivat häirinneet liikennettä. Suomen kaupungeissa saadaan olla ilman leivänpuolta sentähden, että sen ovat vieneet saksalaiset. Huomattavan osan Suomessa olleista elintarpeista ovat ahmiineet Suomeen majoitetut saksalaiset sotajoukot. Koko nämä kuusi kuukautta Suomen syvällä selustalla maleksineet saksalaiset sotilaat ovat tehneet perusteellisen puhdasta jälkeä Suomen elintarvevarastoissa. Vieläpä ne niukat elintarvevarastot, jotka vielä ovat Suomessa käytettävissä, on varattu saksalaisille sotilaille. Arolan vetoomuksella Saksan lupaukseen viljanlähettämisestä oli tarkoituksena rauhoittaa saksalaisiin suuttunutta Suomen väestöä. Saksa ei lähetä eikä voi lähettää Suomeen ainoatakaan viljakiloa. (Nykyisen sotamme alusta vuoden 1941 loppuun mennessä tuli Saksasta meille viljaa 46.700.000 kg, eli huomattavasti enemmän kuin Neuvostoliitosta toista vuotta kestäneen sotien välisen rauhan aikana. — J.) Saksan vallassaolijat ovat pakotetut tällä hetkellä supistamaan saksalaisten jo nyt saamaa mikroskooppiannosta. Saksan väestö on itse nälänhädän kynnyksellä. (Lontoon radio väitti kuitenkin vielä niin myöhään kuin helmikuussa 1942, että Saksan kansalla on Englannin jälkeen paras elintarviketilanne koko Euroopassa. — J.) Göbbels on jo moneen kertaan kehoittanut saksalaisia tiukentamaan nälkävyytään, avoimesti tunnustaen, että Saksan elintarviketilanne on erikoisen vaikea. Sentähden saksalaisten leivänlähettämislupaukset ovat silkkaa valetta. Suomen väestö näkee nälkää sentähden, että hitleriläinen Saksa käyttää hyväkseen Suomen vallassaolijain imperialistisia pyrkimyksiä ja pakottaa heidät pidentämään Suomen sotaa Neuvostoliittoa vastaan, joka juuri silloin oli toimittamassa suomalaisille 20 tuhannen tonnin viljalähetystä, rosvoisi suomalaiset ja saattoi hunningolle heidän talouttansa. Suomalaiset ovat toisen sotatalven kynsissä, joka on tuonut tullessaan nälän, vilun, rappion ja suunnattomat uhrit rintamalla. Mutta mitäpä liikuttaa Suomen kansan kärsimykset Hitlerin lakeijaksi muuttuneita Suomen nykyisiä vallassaolijoita.

Moskova 29. 12. 41 klo 15.45 — Suomen rautatieliikenne toimii erikoisen huonosti. Matkustajajunat seisovat usein asemilla vuorokausikaupalla. On jo ollut useita tapauksia, jolloin matkustajat ovat tehneet selvää liikennehallinnosta ja näin ollen turvanneet junien kulun. Kykenemättä saamaan aikaan normaalia junaliikennettä ovat suomalaiset viranomaiset löytäneet yksinkertaisen ulos-

pääsyn tilanteesta. Kuten Karjala tiedottaa, on Suomen rautatie-liikenteen hallinnon päätirehtööri Jansson ilmoittanut, että juniin asetetaan sotilasvartiot, joitten tehtävänä on estää epäjärjestykset, joita on ollut matkustajain keskuudessa.

(Sotilaspartioita on junissa sodan aikana ollut aina niin meillä kuin kaikkialla muuallakin. Vain Neuvostoliitossa on matkustajien täytynyt ryhtyä omaan toimintaan, jos mieli päästä rautateitse kohtuullisessa ajassa eteenpäin. Bolshevikit itsekkin ovat jo rauhan aikana julkaisseet värikkäitä tietoja omista liikenneoloistaan.

— J.)

Ottakaamme vuoden sekä tämän kirjan päättäjaisiksi oikein reipas valhe, joka esitettiin vuoden kahtena viimeisenä päivänä perätysten.

Moskova 30. 12. ja 31. 12. 41 klo 15.45 — Näinä päivinä meidän joukko-osastomme tuhosivat 9. ja 30. suomalaiset jalkaväkirykmentit.

(Samaiset JR9 ja JR 30 ovat tuonkin uutisen jälkeen antaneet iivanoille niin monta muistutusta kuolevaisuudesta, että jos niitä vastassa olevat vihollisen joukko-osastot tapaisivat ylläolevan uutisen tekijän, emme haluaisi olla hänen housuissaan. — J.)

*»Suvusta vait!
Ei vierittää rikosta sille saa;
ei muut, hän yksin häpeää
saa työstään kannattaa.
Ken kavaltanut maansa on,
on suvuton ja lapseton».*

Liite.

Jo ennen nykyistä sotaamme, mutta varsinkin sen aikana sai allekirjoittanut kirjelaatikkoonsa tukuttain raivostuneita kirjeitä, joissa pyydettiin paljastamaan ne tyypit, jotka Neuvostoliiton suomenkielisissä radiolähetyksissä harjoittivat kiihoitusta maamme vastaan. Lisäksi lausuttiin kymmenissä kirjeissä toivomus, että nämä »tiltut» pantaisiin häkkiin ja tuotaisiin tänne kaiken kansan nähtäviksi.

Olemme halunnut täyttää tuon toivomuksen, joten bolshevikien suomenkielisen radiopropagandan tärkeimmät tyypit ovat alla kuvannollisesti »häkissä yleisön pyynnöstä.» Petroskoin ja Moskovan »tiltut» sekä Armas Äikiä esiintyvät tarkemmin selostettuina ja kuvattuina, minkä lisäksi on lyhyet henkilötiedot otettu myös parista täällä pienempää huomiota herättäneestä Viron esiintyjästä.

»Petroskoin Tiltu»

eli oikealta nimeltään Saimi Maria Virtanen, omaa sukua Tarvainen, syntyi Kuopiossa tammikuun 3 päivänä 1906. Siellä hän meni naimisiin silloisen kommunistilehden toimittajan, Otto Eemil Virtasen kanssa ja vaikutti sen jälkeen kommunistien sekä maanalaisessa että julkisessa toiminnassa Kuopiossa, Helsingissä ja Viipurissa. Koko perhe pakeni Neuvostoliittoon elokuun paikkeilla V. 1930 ja asettui pysyvästi Petroskoihin. Mies pääsi töihin sikäläiseen kirjapainoon ja Saimi Maria hoiteli aluksi kotona lapsia, joita oli siihen aikaan kolme kappaletta. Sikäläisten kommunistien seuraelämään hyväksyttiin aviopari jonkin ajan kuluttua, ja kun Saimilla oli tarpeeksi röyhkeyttä sekä sikäläiseen makusuuntaan mallaavat esiinty-

Kuva otettu Petroskoissa.

mistavat, tuli hänestä pian jonkinlainen »toimitsija», joka esiintyi runojen lausujana, puhujana ja näyttelijänä. Petroskoin radioon pääsi rva Virtanen suomalaisten uutisten lukijaksi jo v. 1932, ja kun vakinainen kuuluttajan virka perustettiin 1933, nimitettiin hänet siihen.

Suomalaiset kommunistit julistettiin kaikesta intomielisyydestään huolimatta kuitenkin »tuholaisiksi» 1930-luvun lopulla. Mutta jo vähän sitä ennen »Tiltumme» otti miehestään eron (Hinta 50 ruplaa.) ja muutti asumaan yksin. Johtuiko se poliittisesta kaukonäköisyydestä? Tuskinpa. Jokatapauksessa isku oli siksi ankara aviomiehelle, että tämä sortui runoilijaksi ja julkaisi painostakin runovihkosen »Auringon hymy». Nimi tarkoitti petollista »Tiltua». Kun suomalaiset puoluetoverit tunsivat liiankin hyvin tämän »Auringon hymyn», herätti kirjanen etupäässä naurua. Tällä välin oli hän näet mennyt uusiin naimisiin erään punaupseeri Vilmin kanssa, jonka isä oli mm. Punaisen Karjalan päätoimittajana ja Petroskoin radion tirehtöörinä. Punaupseeri Vilmi joutui kuitenkin epäluotettaviin kirjoihin, kuten isänsäkin, ja — katosi. Tämän jälkeen muutti

»Tiltu» takaisin Eemelinsä luokse, mutta yhteiselämä ei tullut pitkäaikaiseksi, sillä lokakuun 22 päivänä 1937 vangittiin myös Otto Eemil Virtanen monen muun suomalaisen kanssa eikä hänestä ole sen jälkeen kuulunut mitään. »Auringon hymy» poltettiin julkisella roviolla muiden pannaan julistettujen suomalaisten kirjojen kanssa.

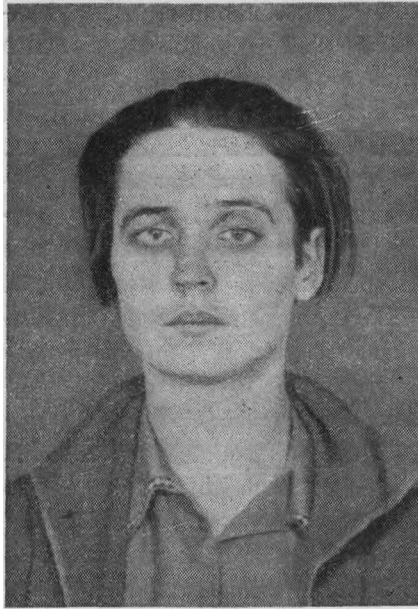
»Tiltu» jäi sen jälkeen yksin kolmen lapsensa kanssa, ja »epäluotettavien miesten «entisenä puolisona leimattiin hänetkin »epäluotettavaksi». Sellainen on tapa proletaarien maassa. Kuitenkaan hän ei joutunut vankilaan, vaan ainoastaan syrjään julkisesta elämästä, elättäen itseään ja lapsiaan 120—125 ruplan kuukausipalkoilla kirjaston ja biljardisalin vahtimestarina. Hänen tärkein tehtävänsä edellisessä toimessa oli pitää silmällä, etteivät toverit unohtaisi kirjastosta lähtiessään mukaansa sanomalehtiä ja kirjoja.

Talvisotamme puhjettua nousi Tiltun tähti uudelleen, ja hänet otettiin takaisin esilukijaksi Petroskoin radioon. Mitään hän ei saanut puhua oma-aloitteisesti, vaan teksti tuli ylempää valmiiksi kirjoitettuna ja sensuroituna. Talvisotamme päätyttyä sai hän jäädä entiseen virkaansa, kunnes loppukesällä Petroskoin seurapiirit alkoivat tuntea olonsa epämiellyttäväksi. Ja niin astui »Tiltukin» monen muun mukana syyskuun 8 päivän aamuna 1941 »Rosa Luxemburg»-nimiseen höyrylaivaan kolmen lapsensa, matka-arkun ja parin pienen matkalaukun kanssa. Eräälle saattamassa olleelle tuttavalleen hän oli vielä hädissään todistanut, että »nyt ne tulevat ihan tuossa tuokiossa. Niin sanoi Kuusinenkin, ettei mikään voi suomalaisia pidättää. Ja parin päivän päästä tulen minäkin.»

Sen jälkeen ei Petroskoin Tiltusta ole enää mitään kuulunut. Eikä Suomen kansalla ole myöskään ollut häntä ikävä.

»Moskovan Tiltu»

eli porvarilliselta nimeltään — sikäli kuin asianomainen sellaisen sanonnan sallii — Aino Lyydia Kallio on Neuvostolassa esiintynyt eri aikoina peitenimillä Leena ja Saara. Syntynyt Yhdysvalloissa kesäkuun 23 päivänä 1903 ja saapunut Suomeen noin vuoden vanhana. Täällä hän toimi kiihkeänä kommunistina Hyvinkäällä ja Viipurissa. Eikä vain aatteellisesti, vaan osallistuen myöskin maanpetokselliseen toimintaan. Niinpä hän oli mm. Viipurissa erään maanalaisen

»Pikin» organisaattorina. Siellä Kallio oli myös läheisessä yhteistoi-minnassa Saimi Maria Virtasen eli Petroskoin »Tiltun» kanssa. Nämä molemmat radiotyypit joutuivat siellä yhdessä pidätetyiksi touko-kuussa 1929. Maanpetoksellisista edesottamuksistaan sai Aino Lyydia Turun Hovioikeudessa 1 vuoden ja 3 kuukauden tuomion. Rangaistustaan kärsimästä hän vapautui tammikuun 17 päivänä 1931, mutta ei suinkaan ottanut siitä opikseen, vaan livahti Neuvostoliit-toon vuoden 1932 vaihteessa.

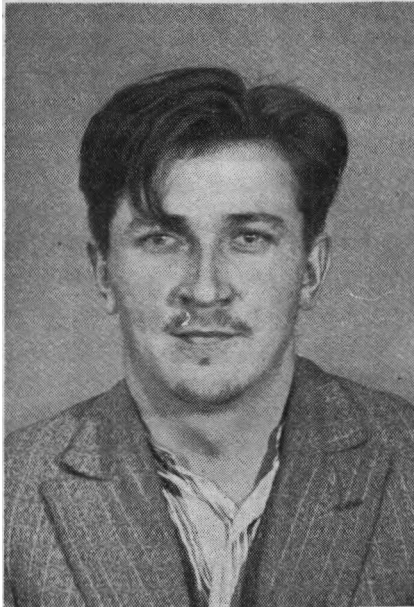
Moskovassa hän suoritti Leninkoulun kurssin lukuvuotena 1932—1933. Koulussa ollessaan Kallio ryhtyi muhinoitiin siellä luennoineen opettajansa Lauri Gustafssonin kanssa, joka käytti peitenimeä »Hagert», ja meni tämän kanssa naimisiin. Kun Gustafsson lähetetiin kuitenkin salaisissa tehtävissä Suomeen, jonne rouvan piti myös-kin myöhemmin saada komennus, järjesti Aino Lyydia nopeasti sellaiset suhteet, että sai lapsen, minkä nojalla pääsi purnaamaan Suomen matkasta. Kun aviomies onnistui myöhemmin livahtamaan takaisin Moskovaan, oli lapsesta tietysti annettava meriselitys, mutta muuten perhe-elämä jatkui entiseen tapaan. Vanhat ystävät ja

toverit väittävät Aino Lyydialla olevan nimenomaan kaksi luonteenpiirrettä, nim. taipumuksen likaisuuteen ja laiskuuteen. Niinpä hän ei tavallisesti vaivautunut edes lukemaan etukäteen hänelle valmiiksi kirjoitettuja juttuja, joten tulos olikin sen mukainen kuin radiossa olemme saaneet kuulla. Häinkin pääsi Moskovan radion palvelukseen talvisotamme alussa, mikä parhaiten osoittaa, kuinka suuri puute siellä oli kyvykkäämmistä suomalaisista kommunisteista. »Moskovan Tiltun» tyylitajua kuvaa parhaiten eräs tapaus kesällä 1940. Luettuaan »uutiset» juuri Virossa suoritetusta kansanäänestyksestä, jonka mukaan tietysti kansa oli neuvostolaiseen malliin kannattanut jokseenkin sataprosenttisesti valtionsa liittämistä Neuvostoliittoon, jatkoi hän senjälkeen välittömästi, henkeä vetämättä: »Kuulkaa Ilveilijäin tanssi. Säveltänyt Rimski Korsakov».

»Toimittaja, runoilija ja ministeri.»

Se miestyyppi, joka myrkkyyntyneellä äänellä esiintyi Neuvostoliiton radiossa talvisotamme aikana, mutta varsinkin sen jälkeen, oli Armas Äikiä, tunnettu jo aikaisemminkin Suomen työväestön keskuudessa liikanimellä »Räikiä». Hän se juuri huuteli tylsyyksiään Lahden aaltopituudella suomalaisten ohjelmien sekaan varsinkin elokuussa 1941.

Armas Äikiä syntyi Pyhäjärven pitäjässä (V.I.) kirkonkirjojen mukaan helmikuun 14 päivänä 1904, mutta oman väitteensä mukaan maaliskuun 14 päivänä samaisena vuonna. Yhteiskuntamme on nähtävästi jo tehnyt ensimmäisen suuren pukin merkityksensä hänet yleensä Suomessa syntyneeksi. 1920-luvun alkupuolella hän siirtyi pääkaupunkiin, jossa alkoi toimia innokkaasti kommunistien työväenliikkeessä harjoittamassa solutus- ja valtaustyössä. Niinpä tapaamme hänet mm. Malmin sosialistisen nuoriso-osaston sihteerinä 1923 ja Uudenmaan nuorisopiirijärjestötoimikunnan jäsenenä 1925. Samalla hän kirjoitteli mm. kommunistilehtiin »Rynnäkkö», »Liekki» ja »Työväenjärjestöjen Tiedonantaja». Asevelvollisuuskutsunnasta hän jäi esteettä pois, ja osallistui nuoruudestaan huolimatta myös maanalaisen linjan valtiopetokselliseen toimintaan, niin että sai v. 1926 Korkeimmalta Oikeudelta 1 vuoden ja 5 kuukauden tuomion.

Kun hän pääsi vapaalle jalalle v. 1928, lausui »Työväenjärjestöjen Tiedonantaja» sankarin tervetulleeksi ja kiinnitti hänet toimitukseensa, jossa Äikiästä tuli lopuksi kommunistien tšekäläisen päääänenkannattajan päätoimittaja. Otteissaan on Äikiä aina ollut äärettömän röyhkeä ja häikäilemätön. Siitä esimerkkinä mainittakoon vain, että vappuna 1930 hän hyökkäsi Mäntymäellä sosialidemokraattien juhlassa näiden puhujakorokkeelle, josta ehti pitää lyhyen puheen, ennen kuin se ehdittiin keskeyttää. Eräässä toisessa ulkoilmajuhlassa hän puhui päällystakki päällä, ja kun poliisi tuli pidättämään, heitti takin lähinnä seisoville, pisti lippalakin päähänsä ja hävisi ympärillä seisovaan väkijoukkoon. V. 1930 tuomitsi Turun hovioikeus Äikiä 5 vuodeksi kuristushuoneeseen sekä sen jälkeen menettämään kansalaisluottamuksensa 8 vuoden ajaksi. Helsingin Keskusvankilassa ollessaan hän järjesti 1933 syömälakon, jota Leningradin »Vapaus» ja Petroskoin »Punainen Karjala» käyttivät kiihoitusainehistonaan. Myöskin yritettiin samaisen syömälakon avulla Helsingissä provosoida mielenosoituksia. Vapauduttuaan pakeni Äikiä Vaasasta moottoriveneellä Ruotsiin marraskuun 17 päivänä 1935.

Sieltä hän jatkoi matkaansa Neuvostolaan, esiintyen v. 1936 Petroskoissa.

Kun O. V. Kuusinen perusti Terijoella sätkyhallituksensa joulukuun alussa 1939, nimitettiin Äikiä, tämä tyyppillinen asfalttikukkanen, siihen maatalousministeriksi. Kuusisen porukasta tuli kuitenkin tunnetuista syistä hallitus ilman valtakuntaa, mutta korvauksena siitä sai Äikiä v. 1940 toimia Neuvosto-Karjalan kalastusasiain kansankomissaarina. Virka ei kuitenkaan liene hänelle antanut kovin paljoa työtä, koska »herra ministerillä» oli aikaa omasuisesti haukkua radiossa entistä isänmaataan.

Armas Äikiän suurin kunnianhimo on ollut päästä runoilijaksi. Ja hänen kommunistitoverinsa väittävät, että kun Neuvosto-Karjalan Majakovskiksi ja kansalliskirjailijaksi julistettu Nikolai Virtanen aikoinaan likvidoitiin, lienee tämän manttelia tavoittelevalla Äikiällä ollut sormensa pelissä. Otamme lopuksi näytteen Äikiän ehkä kuuluisimmasta runosta, jota esitettiin useita kertoja Moskovan radiossa, mm. helmikuun 3 päivänä 1940. Sitä on kyllä vaikea uskoa suomalaisen kirjoittamaksi. Pikemminkin sen luulisi olevan jonkin itämaisen jumalhirviön lepyttämiseksi laaditun ylistyshymnin. Mutta siinä runossa on myös selitys siihen, miksi Äikiä on pysynyt pinnalla eikä ole useimpien muiden suomalaisten kommunistien kanssa menettänyt päätään.

Yhden nimessä kansojen taistelueljeys.

Maa on kuitenkin ääretön

Miljoonat kerrat lyötynä maahan se noussut on jälleen ja
ryhtynyt hyökkäykseen.

Kansan voima on rajaton.

Se nousee ja riveistään nostaa edelläkävijät ja kansansankarit,
jotka sen johtavat vapauteen.

Jos kansansankaruuden äärettömyyden runossa ilmaista vois,
jos ihmisen ylevän ylistyslaulun tohtisin laulaa,

niin kädestä värisevästä kynän heittäisin kauaksi pois,
en miettisi sanojen soinnun, en lauseiden runollisuutta.

Minä antaisin runolle sisällön uuden ja voittoihin ryntäävän
rytmin.

se on peltojen kyntäjän lunastus,
 sytyttävä sotahuuto,
 jota toistavat miljoona-armeijain uhkeat soturit,
 eteenpäin taivaalla, maalla, merellä ryntäävät vapausrykmentit.
 Se sana on nimi,
 se on kansojen taistelueljeyden lippu,
 Se Moskovan Kremlistä hohtaa kuin kointähti.
 Sen loisteessa kirkastuu itä ja länsi,
 etelän seudut ja maapallon pohjoinen piiri.
 Ja jokainen, joka tuon valon on näkevä,
 olkoonpa, että hän heikko on ollut kuin Suomeni,
 syntymämaani kansa,
 senjälkeen on oleva suuri ja väkevä,
 suistava sortajan, karkoittava kahlitsijansa.
 Siis kansojen suuruutta julistaa tahdon pois viskaten kynän
 kädestä värisevästä.
 On lyyrani heikko, ei riitä sen sävelet.
 Sanan yhden sinkoan päin vihamiestä kuin pommin,
 joka tuhoaa sortajan linnakkeet,
 sanan lausun vain yhden,
 yksinkertaisen,
 ystävällisen:
 STALIN.
 Yhden nimessä kansojen taistelueljeys,
 vapausotien sankarilaulu,
 valtava niinkuin maailman vallankumous,
 sen voittojen juhla,
 loistava niinkuin linnunrata,
 maailmankaikkeuden ikuinen ilotulitus.

*

Tallinnan radiossa useimmiten käytettyjä suomenkielisiä radio-
 puhujia oli *Artur Roman Ader*, syntynyt Tallinnassa 10. 2. 1909,
 Viron kansalainen, mutta oleskellut Suomessa yhtäjaksoisesti paris-
 kymmentä vuotta. Ammatiltaan hieroja, sairasvoimistelija, viilaaja
 ja putkityömies, mutta joutui riitaisen esiintymisensä takia vaihta-
 maan usein työmaata. Talvisotamme aikana hän jo leuhki bolshevi-

kien voitoista, ja kun hän oli eräässä talossa yövartijana, ei hän herättänyt hälytysten aikana muuta talon väkeä kuin morsiamensa. Kun sisäasiainministeriö ei enää hänelle myöntänyt oleskelu- ja työlupaa, matkusti Ader 12. 6. 1940 Viroon, jossa lienee ollut 1941 vuoden alussa vanginvartijana. Sillä alallahan tarvittiin lisätyövoimaa bolshevikien suorittaman valtauksen jälkeen. Suomenkieltä taitavana Ader pääsi sotamme puhjettua kohoamaan radiokuuluttajaksi.

*

Toinen Tallinnan radiossa nimenomaan Viron sivistyneistön edustajana esiintynyt tyyppi oli sanomalehtimies ja kirjailija *Martin Raud*, hänkin Viron kansalainen, syntynyt 14. 9. 1903. Suomeen hän saapui ensi kerran maaliskuussa 1930 ja oli täällä siksi, kunnes heinäkuussa 1931 passitettiin pois. Kirjailijamme oli näet mm. käyttänyt teoksissaan raaka-aineena vekselikaavakkeita, joihin kirjoitteli lähinnä toisten nimiä. Myöskin hän yritti kerran nostaa Suomesta virolaisten kirjailijain Visnapuun ja Tuglasin väärennetyillä kirjeillä näille Suomesta tulevia palkkioita. Nämä pankkialalle viittaavat taipumukset saivat Raudin ehkä tuntemaan sukulaissieluisuutta eräiden Neuvostoliiton korkeiden vallanpitäjien kanssa. Raud kävi Suomessa myöhemminkin useita kertoja. Matkusti Viroon viimeksi 5. 6. 1940 ja jätti jälkeensä hotellilaskut Viron lähetystön huoleksi. Siinä eräitä piirteitä tämän Viron sivistyneistön edustajana esiintyneen runoilijan Odyssseiasta.

